

ประมาณการ
เศรษฐกิจไทย | 2565
รอบไตรมาสที่ 4/2565

THAILAND'S
ECONOMIC OUTLOOK
Quarter 4/2022

สารบัญ

ประมาณการเศรษฐกิจไทย

บทสรุปผู้บริหาร ประมาณการเศรษฐกิจไทย ปี 2565 และ ปี 2566	3
Executive Summary Thailand's Economic Projections for 2022.....	6
สมมติฐานหลักในการประมาณการเศรษฐกิจไทยปี 2565 และปี 2566.....	9
ผลการประมาณการเศรษฐกิจไทยปี 2565	35

Thailand's Key Economic Indicators

ตารางเครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจ (Economic Indicators).....	50
---	----

ภาคการคลัง

รายงานสรุปสถานการณ์ด้านการคลัง ปีงบประมาณ 2565	
(ตุลาคม 2564 – กันยายน 2565)	53

ภาคการเงิน

รายงานภาวะเศรษฐกิจการเงินไทยในไตรมาส 3 ปี 2565	60
--	----

บทวิเคราะห์เศรษฐกิจ: Macroeconomic Analysis Briefings

การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจเพื่อรองรับความท้าทายในอนาคต	67
ดัชนีปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจเชิงพื้นที่ (Spatial Economic Fundamentals Index, SEFI) : การบูรณาการข้อมูลขนาดใหญ่ด้วย Big Data Analytics	75
สังคมผู้สูงอายุ: ระเบิดเวลาที่พร้อมถดถอย	86
การพัฒนาแบบจำลองคาดการณ์อัตราเงินเฟ้อรายเดือนโดยอาศัยอัลกอริทึม Machine Learning (ตอนที่ 2).....	95

บทสรุปผู้บริหาร ประมาณการเศรษฐกิจไทย ปี 2565 และ ปี 2566

“เศรษฐกิจไทยปี 2565 คาดว่าจะขยายตัวที่ร้อยละ 3.4 ต่อปี จากการฟื้นตัวของการบริโภคภาคเอกชนและภาคการท่องเที่ยว ขณะที่เศรษฐกิจไทยปี 2566 คาดว่าจะขยายตัวเร่งขึ้นที่ร้อยละ 3.8 ต่อปี จากการฟื้นตัวต่อเนื่องของภาคการท่องเที่ยวและสถานการณ์เงินเฟ้อที่คลี่คลายลง อย่างไรก็ดี ยังต้องติดตามแนวโน้มการชะลอตัวของเศรษฐกิจและนโยบายการเงินที่เข้มงวดของประเทศคู่ค้าหลักอย่างใกล้ชิด”

เศรษฐกิจไทยปี 2565 คาดว่าจะขยายตัวที่ร้อยละ 3.4 ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 2.9 ถึง 3.9) เนื่องจากได้รับปัจจัยสนับสนุนหลักจากการฟื้นตัวของการบริโภคภาคเอกชนและภาคการท่องเที่ยว หลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) คลี่คลายลง และการผ่อนคลายมาตรการเดินทางระหว่างประเทศ โดยยกเลิกการลงทะเบียน Thailand Pass สำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2565 เป็นต้นมา ส่งผลให้มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้าประเทศในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2565 จำนวน 5.7 ล้านคน ขยายตัวร้อยละ 6,477 ต่อปี และคาดว่าจะตลอดทั้งปี 2565 จะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติ จำนวน 10.2 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากการประมาณการครั้งก่อนที่ 8.0 ล้านคน ส่งผลให้รายได้ของแรงงานและภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับภาคการท่องเที่ยวขยายตัวสูงขึ้น นอกจากนี้รายได้เกษตรกรที่แท้จริง ซึ่งเป็นฐานการบริโภคภาคเอกชนที่สำคัญ ในช่วง 9 เดือนแรกขยายตัวในระดับสูงถึงร้อยละ 7.4 ต่อปี ประกอบกับรัฐบาลได้ดำเนินมาตรการรักษาระดับการบริโภคภายในประเทศหลายมาตรการ อาทิ โครงการเพิ่มกำลังซื้อให้แก่ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ โครงการเพิ่มกำลังซื้อให้แก่ผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ และ โครงการคนละครึ่ง ซึ่งได้มีส่วนในการสนับสนุนอุปสงค์ภายในประเทศและลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชน รวมทั้งเพิ่มรายได้ให้แก่ผู้ประกอบการรายย่อยและผู้ผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทาน โดยคาดว่าจะการบริโภคภาคเอกชนจะขยายตัวได้ถึงร้อยละ 7.9 ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 7.4 ถึง 8.4)

ขณะที่การส่งออกสินค้าในปี 2565 ยังขยายตัวได้ต่อเนื่อง โดยส่วนหนึ่งเป็นผลจากความต้องการสินค้าอาหารที่คาดว่าจะยังเติบโตได้ต่อเนื่องตลอดทั้งปี และปัญหาการขาดแคลนชิ้นส่วนการผลิตอิเล็กทรอนิกส์ที่เริ่มคลี่คลายลง โดยคาดว่าจะการส่งออกสินค้าจะขยายตัวที่ร้อยละ 8.1 ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 7.6 ถึง 8.6) ซึ่งส่งผลให้การลงทุนภาคเอกชนปรับตัวดีขึ้น โดยเฉพาะการลงทุนในหมวดเครื่องมือเครื่องจักร โดยคาดว่าจะการลงทุนภาคเอกชนจะขยายตัวที่ร้อยละ 5.1 ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 4.6 ถึง 5.6)

ในด้านเสถียรภาพภายในประเทศ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปคาดว่าจะอยู่ที่ร้อยละ 6.2 ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 5.7 ถึง 6.7) จากสถานการณ์ราคาล้างงานและปัญหาห่วงโซ่อุปทานที่ย่อยคลี่คลาย อีกทั้งภาครัฐยังได้ดำเนินมาตรการดูแลค่าครองชีพให้แก่ภาคประชาชน ส่งผลให้อัตราเงินเฟ้อในช่วงที่เหลือของปี 2565 มีแนวโน้มชะลอตัวลง ขณะที่

เสถียรภาพเศรษฐกิจภายนอกประเทศ คาดว่าดุลบัญชีเดินสะพัดจะขาดดุล -13.9 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็นร้อยละ -2.7 ของ GDP (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ -3.2 ถึง -2.2 ของ GDP) จากการนำเข้าสินค้าที่เพิ่มขึ้นเป็นสำคัญ

สำหรับในปี 2566 กระทรวงการคลังคาดว่าเศรษฐกิจไทยจะขยายตัวเร่งขึ้นที่ร้อยละ 3.8 ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 2.8 ถึง 4.8) โดยได้แรงสนับสนุนจากการฟื้นตัวจากภาคการท่องเที่ยว โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคเอเชีย ยุโรป และอเมริกา โดยคาดว่าในปี 2566 จะมีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางเข้ามาในประเทศไทยจำนวน 21.5 ล้านคน ขยายตัวที่ร้อยละ 109 ต่อปี ส่งผลให้รายได้จากภาคการท่องเที่ยวและธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้องเพิ่มสูงขึ้น และสนับสนุนให้การบริโภคภาคเอกชนขยายตัวต่อเนื่องที่ร้อยละ 3.2 ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 2.2 ถึง 4.2) ขณะที่การส่งออกสินค้ามีแนวโน้มชะลอลงตามอุปสงค์ในตลาดโลกและเศรษฐกิจประเทศคู่ค้า โดยคาดว่าจะการส่งออกสินค้าจะขยายตัวที่ร้อยละ 2.5 ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 1.5 ถึง 3.5) รวมถึงการลงทุนภาคเอกชนจะขยายตัวที่ร้อยละ 3.7 ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 2.7 ถึง 4.7) จากการลงทุนในเครื่องมือเครื่องจักรและการก่อสร้างที่เพิ่มขึ้น

ในด้านเสถียรภาพภายในประเทศ คาดว่าอัตราเงินเฟ้อทั่วไปจะอยู่ที่ร้อยละ 2.9 ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 1.9 ถึง 3.9) ปรับลดลงตามราคาพลังงาน ขณะที่เสถียรภาพภายนอกประเทศ คาดว่าดุลบัญชีเดินสะพัดจะกลับมาเกินดุล 5.6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็นร้อยละ 1.1 ของ GDP (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 0.1 ถึง 2.1 ของ GDP)

ทั้งนี้ โฆษกกระทรวงการคลังได้กล่าวทิ้งท้ายว่า สำหรับปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยที่ต้องติดตามอย่างใกล้ชิดมีทั้งปัจจัยสนับสนุน อาทิ ภาคการท่องเที่ยวที่มีโอกาสที่จะฟื้นตัวได้สูงกว่าที่คาดการณ์ โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวจีนที่อาจเข้ามาท่องเที่ยวได้เร็วกว่าที่คาดการณ์ ตามแนวทางการเปิดประเทศและผ่อนคลายมาตรการจำกัดการเดินทาง รวมทั้งนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของไทย และปัจจัยเสี่ยง อาทิ การดำเนินนโยบายการเงินที่เข้มงวดของประเทศคู่ค้าหลัก โดยเฉพาะประเทศสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป ที่มีแนวโน้มปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายหลังจากที่เผชิญกับสถานการณ์เงินเฟ้อที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะไปสู่การชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก และความเสี่ยงทางภูมิรัฐศาสตร์โลกในภูมิภาคต่าง ๆ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงด้านพลังงานและด้านอาหาร และกระทบต่อห่วงโซ่อุปทานของโลก

ตารางสรุปสมมติฐานและผลการประมาณการเศรษฐกิจไทยปี 2565 และ 2566

		2565f		2566f	
	2564	ณ ต.ค. 65			
		เฉลี่ย	ช่วง	เฉลี่ย	ช่วง
ผลการประมาณการ					
1) อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ (ร้อยละ)	1.5	3.4	2.9 ถึง 3.9	3.8	2.8 ถึง 4.8
2) อัตราการขยายตัวของการบริโภค					
- การบริโภคภาคเอกชน ณ ราคาคงที่ (ร้อยละ)	0.3	7.9	7.4 ถึง 8.4	3.2	2.2 ถึง 4.2
- การบริโภคภาครัฐ ณ ราคาคงที่ (ร้อยละ)	3.2	-2.0	-2.5 ถึง -1.5	-0.6	-1.6 ถึง 0.4
3) อัตราการขยายตัวของการลงทุน					
- การลงทุนภาคเอกชน ณ ราคาคงที่ (ร้อยละ)	3.3	5.1	4.6 ถึง 5.6	3.7	2.7 ถึง 4.7
- การลงทุนภาครัฐ ณ ราคาคงที่ (ร้อยละ)	3.8	1.8	1.3 ถึง 2.3	2.5	1.5 ถึง 3.5
4) อัตราการขยายตัวของปริมาณส่งออกสินค้าและบริการ (ร้อยละ)	10.4	8.6	8.1 ถึง 9.1	4.1	3.1 ถึง 5.1
5) อัตราการขยายตัวของปริมาณนำเข้าสินค้าและบริการ (ร้อยละ)	17.9	7.5	7.0 ถึง 8.0	2.4	1.4 ถึง 3.4
6) ดุลการค้า (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	39.9	23.6	21.1 ถึง 26.1	22.8	21.8 ถึง 23.8
- มูลค่าสินค้าส่งออกในรูปดอลลาร์สหรัฐ (ร้อยละ)	19.2	8.1	7.6 ถึง 8.6	2.5	1.5 ถึง 3.5
- มูลค่าสินค้านำเข้าในรูปดอลลาร์สหรัฐ (ร้อยละ)	23.9	16.6	16.1 ถึง 17.1	3.0	2.0 ถึง 4.0
7) ดุลบัญชีเดินสะพัด (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	-10.3	-13.9	-16.4 ถึง -11.4	5.6	4.6 ถึง 6.6
- ร้อยละของ GDP	-2.0	-2.7	-3.2 ถึง -2.2	1.1	0.1 ถึง 2.1
8) อัตราเงินเฟ้อทั่วไป (ร้อยละ)	1.2	6.2	5.7 ถึง 6.7	2.9	1.9 ถึง 3.9
อัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน (ร้อยละ)	0.2	2.6	2.1 ถึง 3.1	2.4	1.4 ถึง 3.4
สมมติฐานหลัก					
สมมติฐานภายนอก					
1) อัตราการขยายตัวเฉลี่ย 15 ประเทศคู่ค้าหลัก (ร้อยละ)	5.3	3.4	2.9 ถึง 3.9	3.0	2.5 ถึง 3.5
2) ราคาน้ำมันดิบดูไบ (ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล)	69.2	99.0	94.0 ถึง 104.0	92.0	87.0 ถึง 97.0
สมมติฐานด้านนโยบาย					
3) อัตราแลกเปลี่ยน (บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ)	32.0	35.6	35.1 ถึง 36.1	36.7	36.2 ถึง 37.2
4) รายจ่ายภาคสาธารณะ (ล้านล้านบาท)	4.00	4.13	4.03 ถึง 4.23	4.21	4.11 ถึง 4.31
5) จำนวนนักท่องเที่ยว (ล้านคน)	0.4	10.2	9.2 ถึง 11.2	21.5	20.5 ถึง 22.5

Executive Summary

Thailand's Economic Projections for 2022

Thai economy is anticipated to expand by 3.4 (within the range of 2.9 to 3.9 percent) in 2022. This ongoing growth is mainly driven by the recovery of private consumption and tourism from the easing of international travel measures, the government's conclusion of the Thailand Pass Scheme since July 1st 2022, and the improvement of the COVID-19 situations. These facts also contribute to 5.7 million international tourists during the first 9 months of 2022 expanding 6,477 percent and expected international tourists in whole year at 10.2 million tourists which increased from the previous projection at 8 million foreign visitors, leading to the income growth of labor and tourism-related businesses. Moreover, real farm income, the important component of private consumption, rises 7.4 percent in 9 months. The government also implements a number of fiscal policies to support the domestic consumption including the additional budget for cash handout scheme to state-welfare cardholders and people who need special assistance, and the half-half co-payment program. These measures are crucial to boosting domestic demand, lowering living costs, and elevating small and medium-sized enterprises (SMEs), producers in entire supply chains. Private consumption is forecasted to grow 7.9 percent (within the range of 7.4 to 8.4 percent).

Exports are expected to steadily increase in 2022 because the food demand expansion during the year and the semi-conductor scarcity situation has been improving recently. Export growth is projected at 8.1 percent (within the range of 7.6 to 8.6), this results in increasing of the private investment particularly in the industrial equipment and machinery. The private investment is expected to expand 5.1 percent (within the range of 4.6 to 5.6).

In terms of internal stability, headline inflation in 2022 is projected to be at 6.2 percent (within the range of 5.7 to 6.7) due to the decreasing concerns of energy prices and supply chain issues. In addition, government has implemented several policies to minimize living costs, which will result in lower inflation in 2022. For external stability, current account is expected to record deficit at -13.9 million USD or -2.7 percent of GDP (within the range of -3.2 to -2.2 of GDP) resulted of the increased imports and service account deficit.

In 2023, the Ministry of Finance is expected Thai economy to grow at 3.8 percent (within the range of 2.8 to 4.8) with the main supports from the recovery of tourism, especially the international tourists from Asia, Europe, and America. International tourists are expected to be 21.5

million in 2023, a growth of 109 percent, which will catalyze higher revenues in tourism and related services also supporting the expansion of private consumption at 3.2 percent (within the range of 2.2 to 4.2). While the export sector is expected to show lower growth rate due to a downturn in both global demand and slower economic growths of Thailand's trading partner. Export value in USD terms is projected to grow moderately at 2.5 percent (within the range of 1.5 to 3.5) including the private investment that expand 3.7 percent (within the range of 2.7 to 4.7) from the increase of investment in the industrial equipment and machinery and construction.

In case of the internal stability, the headline inflation rate is expected to be lower at 2.9 percent (within the range of 1.9 to 3.9) leveling down from the downward trend of energy prices. In the external stability case, the current account is forecasted to be in surplus by 5.6 billion USD or 1.1 percent of GDP (within the range of 0.1 to 2.1 of GDP)

However, the Ministry of Finance Spokesperson also noted, "Thailand's economic outlook could be affected by several factors. FPO gives special attention to both the pro and con considerations. Examples of supporting factors are higher-than-expected foreign tourist arrivals, especially Chinese tourists and Thailand's tourism promotion policy. On the other hand, examples of opposing factors are slowing Thailand's trading partner economies and their strict monetary policies especially in the United States and Europe region to combat high inflation, the risk of global economic recession, and the geopolitical conflicts across the world that will cause instability in energy and food and global supply chain".

Major Economic Assumptions and Thailand's Economic Projections for 2022 and 2023

		2022f		2023f	
	2021	as of Oct 2022			
		Avg	Range	Avg	Range
Projections					
1) GDP Growth Rate (percent y-o-y)	1.5	3.4	2.9 to 3.9	3.8	2.8 to 4.8
2) Real Consumption Growth (percent y-o-y)					
- Real Private Consumption (percent y-o-y)	0.3	7.9	7.4 to 8.4	3.2	2.2 to 4.2
- Real Public Consumption (percent y-o-y)	3.2	-2.0	-2.5 to -1.5	-0.6	-1.4 to -0.4
3) Real Investment Growth (percent y-o-y)					
- Real Private Investment (percent y-o-y)	3.3	5.1	4.6 to 5.6	3.7	2.7 to 4.7
- Real Public Investment (percent y-o-y)	3.8	1.8	1.3 to 2.3	2.5	1.5 to 3.5
4) Export Volume of Goods and Services (percent y-o-y)	10.4	8.6	8.1 to 9.1	4.1	3.1 to 5.1
5) Import Volume of Goods and Services (percent y-o-y)	17.9	7.5	7.0 to 8.0	2.4	1.4 to 3.4
6) Trade Balance (USD billion)	39.9	23.6	21.1 to 26.1	22.8	21.8 to 23.8
- Export Value of Goods in USD (percent y-o-y)	19.2	8.1	7.6 to 8.6	2.5	1.5 to 3.5
- Import Value of Goods in USD (percent y-o-y)	23.9	16.6	16.1 to 17.1	3.0	17.0 to 18.0
7) Current Account (billion U.S.)	-10.3	-13.9	-16.4 to -11.4	5.6	-10.6 to -5.6
- Percentage of GDP	-2.0	-2.7	-3.2 to -2.2	1.1	-2.1 to -1.1
8) Headline Inflation (percent y-o-y)	1.2	6.2	5.7 to 6.7	2.9	1.9 to 3.9
Core Inflation (percent y-o-y)	0.2	2.6	2.1 to 3.1	2.4	1.4 to 3.4
Major Assumptions					
Exogenous Variables					
1) Average Economic Growth Rate of Major Trading Partners (percent y-o-y)	5.3	3.4	2.9 to 3.9	3.0	2.5 to 3.5
2) Dubai Crude Oil Price (U.S. dollar per Barrel)	69.2	99.0	94.0 to 104.0	92.0	87.0 to 97.0
Policy Variables					
3) Exchange Rate (Baht per U.S. dollar)	32.0	35.6	35.1 to 36.1	36.7	36.2 to 37.2
4) Public Expenditure (Trillion Baht)	4.00	4.13	4.03 to 4.23	4.21	4.11 to 4.31
5) Number of foreign tourists (Million)	0.4	10.2	9.2 to 11.2	21.5	20.5 to 22.5

ข้อสมมติฐานสำคัญในการ
ประมาณการเศรษฐกิจไทย ปี

65&66

1

การขยายตัวของเศรษฐกิจ 15 ประเทศคู่ค้า

65f +3.4% 66f +3.0%

2

Baht/USD

65f 35.6 ฿/\$ 66f 36.7฿/\$

ดัชนีค่าเงินบาท

65f 107.44 66f 107.24

3

ราคาน้ำมันดิบดูไบ

65f 69.2\$/bbl

66f 102\$/bbl

4

จำนวนนักท่องเที่ยว

65f 10.2 ล้านคน

66f 21.5 ล้านคน

5

รายจ่ายภาคสาธารณสุข

65f 4.13 ล้านล้านบาท

66f 4.21 ล้านล้านบาท

5 ข้อ
สมมติฐาน

สมมติฐานหลักในการประมาณการเศรษฐกิจไทยปี 2565 และปี 2566

1. อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของ 15 ประเทศคู่ค้าหลักของไทย

สศค. ประเมินภาพรวมอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าหลักของไทย 15 ประเทศ ในปี 2565 จะขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 3.4 ต่อปี (YoY) โดยลดลงจากปี 2564 (อยู่ที่ร้อยละ 5.4) เนื่องจากสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างรัสเซียและยูเครนยังคงมีความยืดเยื้อ ผลักดันให้ราคาเชื้อเพลิงและอาหารเพิ่มสูงขึ้นในหลายประเทศทั่วโลก ขณะที่ความเปราะบางทางภูมิรัฐศาสตร์มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความขัดแย้งระหว่างจีนและไต้หวัน รวมถึงความขัดแย้งระหว่างสหรัฐฯ และจีน ซึ่งกระทบให้การติดขัดของห่วงโซ่อุปทานยังไม่ได้มีการคลี่คลาย นอกจากนี้ ประเทศจีนยังเผชิญกับวิกฤตการณ์อสังหาริมทรัพย์ที่เกิดขึ้นในประเทศ รวมทั้งการใช้มาตรการ Zero-Covid ได้ส่งผลกระทบต่อ การฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้ คาดว่า เศรษฐกิจประเทศคู่ค้าหลักของไทย 15 ประเทศ ในช่วงครึ่งหลังของปี 2565 จะยังคงได้รับแรงสนับสนุนจากการบริโภคที่ฟื้นตัวภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด-19 แนวนโยบาย การเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ รวมทั้งการส่งออกที่ยังขยายตัวได้ดีในหลายประเทศ อย่างไรก็ตาม ยังมีความเสี่ยงหรือความไม่แน่นอนที่อาจกดดันการฟื้นตัวในปี 2565 จากความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ที่เกิดขึ้นในหลายพื้นที่ รวมทั้งสงครามระหว่างรัสเซียและยูเครนที่ยืดเยื้อ ส่งผลกระทบต่อ การติดขัดของห่วงโซ่อุปทาน และราคาสินค้าพลังงานที่เพิ่มสูงขึ้น แรงกดดันด้านเงินเฟ้อที่ยังคงอยู่ในระดับสูง ทำให้ธนาคารกลางในหลายประเทศทั่วโลกมีแนวโน้มที่จะใช้นโยบายการเงินแบบเข้มงวดเร็วกว่าที่ประเมินไว้ และอาจส่งผลกระทบต่อ เศรษฐกิจในหลายประเทศชะลอตัว รวมทั้งสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลงในหลายพื้นที่ทั่วโลก ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อ ความมั่นคงทางด้านอาหาร

สำหรับภาพรวมอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าหลักของไทย 15 ประเทศ ในปี 2566 คาดว่าเศรษฐกิจโลกจะขยายตัวต่อเนื่องจากปี 2565 สอดคล้องกับการคาดการณ์ของ IMF และผลสำรavn นักวิเคราะห์หลายสำนัก โดยคาดว่าเศรษฐกิจประเทศคู่ค้า 15 โดยรวมขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 3.0 (YoY) และขยายตัวลดลงจากคาดการณ์ปี 2565 เนื่องจากผลกระทบจากสงครามระหว่างรัสเซียและยูเครนที่ยืดเยื้อ ส่งผลให้เศรษฐกิจในแต่ละพื้นที่ทั่วโลกยังคงฟื้นตัวอย่างไม่สอดคล้องกัน โดยคาดว่า เศรษฐกิจสหรัฐฯ และยุโรปจะชะลอตัวลงค่อนข้างมาก สำหรับประเทศจีน คาดการณ์ว่า สถานการณ์ทางเศรษฐกิจจะดีขึ้นในปี 2566 เมื่อรัฐบาลจีนผ่อนคลายนโยบาย Zero-Covid ที่มีความเข้มงวดเป็นอย่างมาก ขณะที่ เศรษฐกิจกลุ่มประเทศในอาเซียนคาดว่า ผลกระทบจากสงครามดังกล่าวจะไม่รุนแรงมากนัก รวมทั้งยังได้แรงสนับสนุนจากการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยวและการบริโภคภายในประเทศ ทำให้เศรษฐกิจยังคงมีทิศทางขยายตัวได้ดีในปี 2566

ตารางที่ 1 อัตราการขยายตัวเฉลี่ยของเศรษฐกิจคู่ค้าหลักของไทย 15 ประเทศ (ร้อยละ)

ประเทศคู่ค้าหลัก เรียงตามสัดส่วนการส่งออกปี 2564	2563	2564				2564	2565			ทั้งปี 2565F	ทั้งปี 2566F
		Q1	Q2	Q3	Q4		Q1	Q2	Q3		
15 ประเทศ (80.1%)	-2.8	3.9	10.7	3.5	4.5	5.4	3.7	3.4	4.1	3.4	3.0
1.สหรัฐฯ (15.4%)	-2.8	1.2	12.5	5.0	5.7	5.9	3.7	1.8	1.8	1.6	1.0
2.จีน (13.7%)	2.2	18.3	7.9	4.9	4.0	8.1	4.8	0.4	3.9	3.3	4.5
3.ญี่ปุ่น (9.2%)	-4.6	-1.7	7.3	1.2	0.5	1.6	0.6	1.7	1.8	1.7	1.5
4.ยูโรโซน (6.9%)	-6.3	-0.8	14.2	3.9	4.8	5.4	5.5	4.3	2.1	3.1	0.9
5.เวียดนาม (4.6%)	2.9	4.7	6.7	-6.0	5.2	2.6	5.1	7.8	13.7	8.4	6.3
6.มาเลเซีย (4.4%)	-5.5	-0.5	15.9	-4.5	3.6	3.1	5.0	8.9	14.2	6.3	4.5
7.ฮ่องกง (4.3%)	-6.5	8.0	7.6	5.4	4.7	6.3	-3.9	-1.3	-4.5	-0.6	3.9
8.ออสเตรเลีย (4.0%)	-2.2	1.4	9.9	4.0	4.5	4.9	3.1	3.8	N.A.	3.8	2.0
9.สิงคโปร์ (3.3%)	-4.1	2.0	15.8	7.5	6.1	7.6	3.9	4.5	4.4	3.9	2.5
10.อินโดนีเซีย (3.3%)	-2.1	-0.7	7.1	3.5	5.0	3.7	5.0	5.4	5.7	5.3	4.5
11.อินเดีย (3.1%)	-6.6	2.5	20.1	8.4	5.4	8.3	4.1	13.5	N.A.	7.0	6.5
12.ฟิลิปปินส์ (2.6%)	-9.5	-3.8	12.1	7.0	7.8	5.7	8.2	7.5	7.6	6.5	4.9
13.เกาหลีใต้ (2.2%)	-0.7	2.2	6.2	4.0	4.2	4.1	3.0	2.9	3.1	2.5	2.3
14.ไต้หวัน (1.7%)	3.4	9.2	7.8	4.4	5.3	6.6	3.7	3.0	4.1	3.3	2.9
15.สหราชอาณาจักร (1.3%)	-11.0	-7.8	24.3	8.5	8.9	7.5	10.9	4.4	2.4	3.3	-0.2

ที่มา : รวบรวมและประมาณการโดย สศค.

1.1 เศรษฐกิจสหรัฐฯ (ตลาดส่งออกใหญ่อันดับ 1 ของไทย : สัดส่วนการส่งออกร้อยละ 15.4 ของมูลค่าส่งออกสินค้ารวม)

➡ เศรษฐกิจสหรัฐฯ ในไตรมาสที่ 3 ปี 2565 (ตัวเลขเบื้องต้น) ขยายตัวคงที่จากไตรมาสก่อนหน้าที่ร้อยละ 1.8 จากช่วงเดียวกันปีก่อน หรือคิดเป็นการขยายตัวที่ร้อยละ 2.6 เมื่อคำนวณแบบ annualized rate และเป็นการขยายตัวที่ร้อยละ 0.6 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า (จัดผลทางฤดูกาลแล้ว) เป็นผลจากการส่งออกและการบริโภคภายในประเทศที่ขยายตัวแข็งแกร่งที่ร้อยละ 11.3 และ 2.0 ตามลำดับ โดยการบริโภคภาคเอกชนเป็นเครื่องยนต์หลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสหรัฐฯ ด้วยขนาดร้อยละ 70.1 ของขนาดเศรษฐกิจรวมในปี 2564 รวมถึงได้รับแรงหนุนจากตลาดแรงงานที่ยังดีตัว ซึ่งช่วยผลักดันการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ทางด้านการใช้จ่ายและการลงทุนของภาครัฐหดตัวชะลอตัวที่ร้อยละ -0.6 และ -0.1 ตามลำดับ ด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจยังอยู่ในเกณฑ์ดี บ่งชี้จากอัตราการว่างงานของสหรัฐฯ เติบโตในไตรมาสที่ 3 ปี 2565 ลดลงจากไตรมาสก่อนมาอยู่ที่ร้อยละ 3.6 ของกำลังแรงงานรวม ทางด้านเสถียรภาพด้านราคา อัตราเงินเฟ้อปรับตัวลดลง แต่ยังอยู่ในระดับสูงเกินกว่าเป้าหมายระยะกลางของธนาคารกลางสหรัฐฯ ที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 2.0 โดยอัตราเงินเฟ้อทั่วไปในไตรมาสที่ 3 ปี 2565 เติบโตอยู่ที่ร้อยละ 8.3 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน ลดลงจากไตรมาสก่อนหน้าที่ร้อยละ 8.6 โดยเป็นผลจากราคาสินค้าโภคภัณฑ์ส่วนใหญ่ และราคาทองคำซึ่งเป็นเหมือน Safe Haven ปรับตัวลดลง ขณะที่ราคาข้าวสาลียังเพิ่มขึ้นเนื่องจาก Supply ยังถูกกระทบจากสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างยูเครน-รัสเซีย ส่งผลให้คณะกรรมการนโยบายการเงินของสหรัฐฯ (Federal Open Market Committee: FOMC) มีมติปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายที่ระดับ 75 bps ตามคาดการณ์ตลาด ในการประชุมเดือน กันยายน 2565 ซึ่งเป็นการขึ้นดอกเบี้ยติดต่อกันเป็นครั้งที่ 5 เพื่อดูแลสถานการณ์เงินเฟ้อ ส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยนโยบายอยู่ที่ช่วงร้อยละ 3.00-3.25 ต่อปี และคาดว่าจะขึ้นดอกเบี้ยต่อเนื่องตามความเหมาะสม จนกว่าอัตราเงินเฟ้อจะลดลงสู่กรอบเป้าหมายที่กำหนดไว้

➡ ในปี 2565 คาดว่า เศรษฐกิจสหรัฐฯ จะขยายตัวที่ร้อยละ 1.6 หรือในช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 1.1 ถึง 2.1 ชะลอตัวจากปี 2564 ที่ขยายตัวร้อยละ 5.9 เนื่องจากขาดปัจจัยฐานต่ำ และจากสัญญาณทางเศรษฐกิจสหรัฐฯ ในช่วง 3 ไตรมาสแรกของปี 2565 บ่งชี้การขยายตัวในอัตราชะลอตัว ขณะที่บางภาคส่วนของสหรัฐฯ ยังมีความแข็งแกร่ง อาทิ ตลาดแรงงาน และการใช้จ่ายของผู้บริโภค แต่ทิศทางการดำเนินนโยบายการเงินที่เข้มงวดอย่างต่อเนื่องของธนาคารกลางสหรัฐฯ เพื่อดูแลให้เงินเฟ้อลดลงสู่กรอบเป้าหมาย ทำให้ตลาดที่อยู่อาศัยปรับตัวชะลอตัว จากอัตราดอกเบี้ยจำนองที่เพิ่มขึ้น และการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของสหรัฐฯ ต้องชะลอตัว ประกอบกับความตึงเครียดของสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างรัสเซียและยูเครนที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้กำลังซื้อของภาคครัวเรือนลดลง ขณะที่การควบคุมราคาลงภายในประเทศเป็นไปได้ยาก และสร้างแรงกดดันต่อสถานะเงินเฟ้อจากการลดกำลังการผลิตของกลุ่มโอเปกพลัส อีกทั้งความไม่แน่นอนในเศรษฐกิจโลกที่เพิ่มขึ้นจะส่งผลให้อุปสงค์ในตลาดโลกชะลอตัวลง ขณะเดียวกัน การดำเนินมาตรการ Zero-Covid ของจีนได้ซ้ำเติมปัญหาห่วงโซ่อุปทานติดขัด อย่างไรก็ตาม คาดว่า ในระยะถัดไปเมื่อสถานะการเงินและเศรษฐกิจทั่วโลกกลับเข้าสู่สภาวะปกติ พื้นที่จากการแพร่ระบาดจะเป็นโอกาสสำหรับการลงทุนนอกประเทศและชะลอการแข็งค่าของดอลลาร์สหรัฐฯ จากการลดการถือครองสินทรัพย์ปลอดภัย

ทำให้สหรัฐอเมริกาสามารถแข่งขันในระดับโลกได้มากขึ้น และความต้องการสินค้าสหรัฐฯ จะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในระยะกลาง ทั้งนี้ ยังมีปัจจัยที่ต้องติดตาม คือ การเลือกตั้งกลางเทอม (Midterm Election) ในเดือนพฤศจิกายน 2565 เพื่อที่จะตัดสินว่าพรรคเดโมแครตหรือรีพับลิกันได้เป็นผู้ครอบครองเสียงข้างมากในสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาลของไบเดนในอีกครึ่งเทอมที่เหลือ

➡ ในปี 2566 คาดว่า เศรษฐกิจสหรัฐฯ จะขยายตัวร้อยละ 1.0 หรือในช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 0.0 ถึง 2.0 ขยายตัวชะลอลงจากปี 2565 โดยคาดว่า เศรษฐกิจสหรัฐฯ จะชะลอตัวลงต่อเนื่องหลังฟื้นตัวอย่างมากในปี 2564 แต่อัตราเงินเฟ้อที่ทยอยปรับตัวลดลงต่อเนื่องจะทำให้ธนาคารกลางสหรัฐฯ ชะลอการเร่งปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายของสหรัฐฯ ลง ซึ่งจะเป็นปัจจัยสนับสนุนความเชื่อมั่นต่อการใช้จ่ายของการบริโภคและการลงทุนภาคเอกชน ขณะที่ตลาดแรงงานสหรัฐฯ คาดว่ายังแข็งแกร่งต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจสหรัฐฯ ยังอาจต้องเผชิญความเสี่ยงด้านลบเพิ่มเติมจาก (1) ธนาคารกลางสหรัฐฯ อาจดำเนินนโยบายการเงินเชิงรุกมากกว่าที่คาดการณ์ไว้ (2) ตลาดที่อยู่อาศัยอาจมีการปรับฐานครั้งใหญ่ (3) อัตราเงินเฟ้ออาจคงอยู่มากกว่าที่คาดการณ์ไว้ และ (4) ความขัดแย้งทางการค้าระหว่างสหรัฐฯ กับจีนที่อาจกลับมาตึงเครียดมากขึ้น โดยเฉพาะสงครามการค้าด้านเทคโนโลยี ซึ่งอาจส่งผลให้เศรษฐกิจชะลอตัวเป็นเวลานานและรุนแรงขึ้นได้

1.2 เศรษฐกิจจีน (ตลาดส่งออกใหญ่อันดับ 2 ของไทย: สัดส่วนการส่งออกร้อยละ 13.7 ของมูลค่าส่งออกสินค้ารวม)

➡ เศรษฐกิจของจีนในไตรมาสที่ 3 ปี 2565 ขยายตัวร้อยละ 3.9 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่ร้อยละ 0.4 และคิดเป็นการขยายตัวร้อยละ 3.9 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า (ขจัดผลทางฤดูกาลแล้ว) โดยได้รับแรงหนุนจากการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรที่ขยายตัวในช่วง 9 เดือนแรกที่ย่อตัวร้อยละ 5.9 ต่อปี และการบริโภคภายในประเทศของจีนขยายตัวเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า สะท้อนจากยอดขายปลีกเฉลี่ยไตรมาส 3 ขยายตัวร้อยละ 3.5 จากช่วงเดียวกันปีก่อน หลังจากหดตัวร้อยละ -4.9 ในไตรมาสก่อนหน้า หลังรัฐบาลจีนมีการผ่อนคลายมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดบางส่วน อย่างไรก็ตาม แม้ว่าข้อมูลตัวเลขของเศรษฐกิจจีนในไตรมาส 3 จะขยายตัวเพิ่มขึ้น แต่ยังคงขยายตัวต่ำกว่าการคาดการณ์ของรัฐบาลจีนที่ตั้งเป้าหมายไว้ที่ร้อยละ 5.5 มีสาเหตุหลักจากการที่รัฐบาลจีนยังคงดำเนินมาตรการ Zero-Covid รวมถึงได้รับผลกระทบจากคลื่นความร้อน โดยภัยแล้งทำให้เกิดการขาดแคลนไฟฟ้าในบางพื้นที่ ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและพืชผลเสียหาย และทำให้การส่งออกไตรมาส 3 ขยายตัวชะลอลงที่ร้อยละ 10.0 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ชะลอตัวต่อเนื่องเป็นไตรมาสที่ 6 ทางด้านการลงทุนและการผลิตภาคอุตสาหกรรมโดยรวมส่งสัญญาณชะลอตัว โดยแม้ดัชนีฯ (PMI) ภาคอุตสาหกรรม (NBS) กลับมาขยายตัวเดือนกันยายน 2565 ที่ 50.1 จุด หลังต่ำกว่า 50 จุดในเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2565 สะท้อนให้เห็นว่ากิจกรรมด้านการผลิตของจีนฟื้นตัวขึ้นเล็กน้อย แต่อย่างไรก็ตาม ดัชนีฯ PMI ภาคบริการ (NBS) เดือนกันยายน 2565 ขยายตัวลดลงที่ 50.6 จุด เป็นการลดลงต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 3 ในขณะเดียวกันดัชนีฯ PMI ภาคอุตสาหกรรม (Caixin) เดือนกันยายน 2565 อยู่ที่ระดับ 48.1 จุด ลดลงจากเดือนก่อนหน้าที่อยู่ที่ระดับ 49.5 จุด และภาคบริการ (Caixin) อยู่ที่ระดับ 49.3 จุด ซึ่งยังคงต่ำกว่าระดับ 50.0 จุด บ่งชี้ถึงการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจจีนกำลังชะลอตัวลง สำหรับด้านเสถียรภาพภายในประเทศพบว่า อัตราเงินเฟ้อ

ทั่วไปเฉลี่ยไตรมาส 3 มีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มขึ้นที่ร้อยละ 2.7 จากช่วงเดียวกันปีก่อน เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า ขณะที่ อัตราว่างงานในพื้นที่เขตเมืองเดือนกันยายน 2565 เพิ่มขึ้นจากเดือนก่อนหน้ามาอยู่ที่ร้อยละ 5.5 ของกำลังแรงงานรวม

➡ ในปี 2565 คาดว่า เศรษฐกิจจีนจะขยายตัวที่ร้อยละ 3.2 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 2.7 – 3.7) ชะลอลงจากปีก่อนหน้า เนื่องจากคาดว่า ทางการจีนยังคงยึดมั่นในมาตรการ Zero-Covid มีการล็อกดาวน์ในระดับภูมิภาคเป็นระยะ ๆ ทั่วประเทศ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการบริโภคภาคครัวเรือน และก่อให้เกิดปัญหาห่วงโซ่อุปทานติดขัด สะท้อนจากค่าระวางเรือที่เพิ่มสูงขึ้น รวมถึงปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบการผลิตยังไม่คลี่คลาย ทำให้ภาคการผลิตชะลอตัวลง ประกอบกับปัญหาในภาคอสังหาริมทรัพย์ที่ยังยืดเยื้อเป็นเวลานาน โดยตลาดอสังหาริมทรัพย์ของจีนยังคงปรับตัวลดลงต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ในช่วงครึ่งหลังของปี 2565 ทางการจีนได้ออกมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจเพื่อรับมือกับภาวะชะลอตัว โดยรัฐบาลจีนประกาศจะเดินหน้าเร่งอัดฉีดเงินทุน เพื่อเริ่มโครงการก่อสร้างให้เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจประเทศในช่วง 3 เดือนสุดท้ายของปี และคาดว่าผลผลิตภาคอุตสาหกรรมและยอดค้าปลีกที่ปรับตัวดีกว่าที่คาดจะช่วยหนุนการฟื้นตัวที่ยังเปราะบางของเศรษฐกิจจีน นอกจากนี้ ทางการจีนได้มีการผ่อนคลายมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดเพิ่มมากขึ้น อาทิ ผ่อนคลายกฎการเดินทางลง ทั้งการเดินทางระหว่างประเทศ ซึ่งรวมถึงการลดข้อกำหนดการกักกันและมาตรการทดสอบการติดเชื้อ และการเดินทางภายในประเทศ นอกจากนี้ยังมีแคมเปญเป้าหมายเพื่อเพิ่มอัตราการฉีดวัคซีนในผู้สูงอายุ เพิ่มศักยภาพของยารักษาโควิดในประเทศในวงกว้างภายในสิ้นปี และปรับแนวทางการกักกันและการเฝ้าระวังโควิดในท้องถิ่นที่เข้มงวดมากขึ้น

➡ ในปี 2566 คาดว่าเศรษฐกิจจีนจะขยายตัวร้อยละ 4.5 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 3.5 – 5.5) เร่งขึ้นจากปีก่อนหน้า เศรษฐกิจจีนคาดว่าจะยังต้องเผชิญความท้าทายจากสถานการณ์โควิด-19 และมีแนวโน้มจะประสบกับการติดเชื้อเพิ่มขึ้นเมื่อเปิดทำการอีกครั้ง เนื่องจากขาดภูมิคุ้มกันหมู่ อย่างไรก็ตาม คาดว่าความรุนแรงของการแพร่ระบาดจะบรรเทาลง และจีนจะสามารถเปิดประเทศได้มากขึ้นในช่วงปลายปี 2566 โดยแม้ว่าในช่วงสามเดือนแรกของการเปิดประเทศเศรษฐกิจจีนอาจจะเติบโตเพียงเล็กน้อย แต่จะมีการฟื้นตัวอย่างมากในระยะต่อไป โดยรัฐบาลจีนระบุว่า จะยังคงดำเนินนโยบายการเงินตามปกติและรักษาอัตราดอกเบี้ยที่เป็นบวกต่อไปได้ และจะมีบทบาทในการใช้นโยบายการเงินเพื่อสนับสนุนภาคส่วนต่าง ๆ ที่สำคัญ รวมถึงภาคส่วนที่อ่อนแอ โดยจะดูแลสภาพคล่องให้เพียงพอ และเพิ่มการสนับสนุนทางสินเชื่อ เช่น ในภาคอสังหาริมทรัพย์ และจะคงนโยบายการเงินตามวิธีปกติตราบเท่าที่ทำได้ นอกจากนี้ จีนจะปรับปรุงระบบแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ รวมถึงจัดการและขึ้นความคาดหวังของตลาดอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ยังต้องติดตามการดำเนินมาตรการจีนเดียว สถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างจีนและไต้หวัน ปัญหาทางภูมิรัฐศาสตร์อื่น ๆ และสงครามการค้ากับสหรัฐฯ เป็นต้น

1.3 เศรษฐกิจญี่ปุ่น (ตลาดส่งออกใหญ่อันดับ 3 ของไทย : สัดส่วนการส่งออกร้อยละ 9.2 ของมูลค่าส่งออกสินค้ารวม)

➡ เศรษฐกิจญี่ปุ่นไตรมาส 3 ปี 2565 ขยายตัวร้อยละ 1.8 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน เมื่อพิจารณา 9 เดือนแรก ปี 2565 จะขยายตัวร้อยละ 1.4 โดยมูลค่าการส่งออกสินค้า 9 เดือนแรกปี 2565 ขยายตัวร้อยละ 18.7 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ขณะที่การนำเข้าในช่วงเวลาเดียวกันขยายตัวร้อยละ 42.6 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ปัจจัยสำคัญจากการอ่อนค่าของเงินเยน และต้นทุนการนำเข้าที่สูง อันเป็นผลมาจากราคาน้ำมันดิบ ถ่านหิน และก๊าซ LNG ที่เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งส่งผลให้อัตราเงินเฟ้อ เดือน ต.ค. 65 อยู่ที่ร้อยละ 3.7 ซึ่งเป็นระดับสูงที่สุดในรอบ 8 ปี และส่งผลให้ความเชื่อมั่นผู้บริโภคเดือน ต.ค.65 อยู่ที่ระดับ 29.9 ซึ่งเป็นระดับต่ำสุดนับจาก ส.ค. 63 อย่างไรก็ดี ญี่ปุ่นยังมีเครื่องชี้ทางเศรษฐกิจที่เป็นบวกอยู่บ้าง ได้แก่ ดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อ (Jibun Composite PMI) เดือน ต.ค. 65 อยู่ที่ระดับ 51.7 จุด ซึ่งเป็นระดับสูงสุดในรอบ 5 เดือน จากกิจกรรมภาคบริการที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่องหลังรัฐบาลประกาศผ่อนคลายความเข้มงวดการผ่านแดนผ่านการเปิดรับนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ เป็นสำคัญ ขณะที่เมื่อพิจารณาจากอุปสงค์ในประเทศที่ขยายตัว สะท้อนจากยอดขายปลีก 9 เดือนแรกปี 2565 ที่ขยายตัวร้อยละ 2.3

➡ ในปี 2565 คาดว่าเศรษฐกิจญี่ปุ่นจะขยายตัวเพิ่มขึ้นที่ร้อยละ 1.7 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ทั้งนี้ เศรษฐกิจญี่ปุ่นยังคงเผชิญความท้าทายจากการอ่อนค่าของเงินเยนและการเพิ่มขึ้นของราคาสินค้าโภคภัณฑ์ ซึ่งจะกระทบต่อดุลการค้าเป็นอย่างมากในปีนี นอกจากนี้ จากสถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่ยังคงอ่อนแอ จะส่งผลให้การส่งออกของญี่ปุ่นมีมูลค่าลดลง อย่างไรก็ดี การฟื้นตัวของเศรษฐกิจของจีนจะส่งผลดีต่อห่วงโซ่อุปทานการผลิตและการส่งออกของญี่ปุ่น โดยเฉพาะในภาคยานยนต์ที่จะเป็นตัวเสริมให้อุตสาหกรรมต่อเนื่องฟื้นตัว ขณะเดียวกัน การบริโภคภาคเอกชนยังได้รับการกระตุ้นจากโครงการช่วยเหลือของภาครัฐ ขณะเดียวกัน อย่างไรก็ดี ปัจจัยเสี่ยงจากเศรษฐกิจโลกจะเป็นตัวแปรสำคัญต่อเศรษฐกิจญี่ปุ่น จึงจำเป็นที่ต้องจับตาอย่างใกล้ชิดเพราะอาจส่งผลต่อการปรับตัวเลขการประมาณการเศรษฐกิจญี่ปุ่นในครั้งถัดไป

1.4 เศรษฐกิจยูโรโซน 19 ประเทศ (ตลาดส่งออกใหญ่อันดับ 4 ของไทย: สัดส่วนการส่งออกร้อยละ 6.9 ของมูลค่าส่งออกสินค้ารวม)

➡ ในไตรมาสที่ 3 ปี 2565 เศรษฐกิจยูโรโซน ขยายตัวที่ร้อยละ 2.1 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน ขยายตัวชะลอลงจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 4.3 โดยเครื่องชี้ทางเศรษฐกิจยูโรโซน โดยรวมเริ่มส่งสัญญาณชะลอตัว สะท้อนจากเครื่องชี้สำคัญด้านอุปทาน ดัชนีฯ (PMI) ภาคอุตสาหกรรมเฉลี่ยไตรมาสที่ 3 ปี 2565 อยู่ที่ระดับ 49.27 จุด ลดลงจากไตรมาสก่อนหน้าที่ระดับ 54.07 จุด ด้านดัชนีฯ (PMI) ภาคบริการเฉลี่ยไตรมาสที่ 3 ปี 2565 อยู่ที่ระดับ 49.93 จุด ลดลงจากไตรมาสก่อนหน้าที่ระดับ 55.60 จุด โดยดัชนีฯ (PMI) ภาคบริการและภาคอุตสาหกรรมที่อยู่ต่ำกว่าระดับ 50 จุด สะท้อนถึงภาคบริการและภาคอุตสาหกรรมในยูโรโซนที่เริ่มหดตัว เมื่อพิจารณาเครื่องชี้ที่สำคัญด้านอุปสงค์ ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคไตรมาสที่ 3 ปี 2565 อยู่ที่ระดับ -26.93 จุด ปรับตัวลดลงจากไตรมาสก่อนหน้าที่ระดับ -22.37 จุด สะท้อนถึงความเชื่อมั่นของผู้บริโภคที่มีต่อเศรษฐกิจอยู่ในระดับต่ำ ทางด้านยอดขายปลีกเฉลี่ยไตรมาสที่ 2 ปี 2565 ขยายตัวร้อยละ

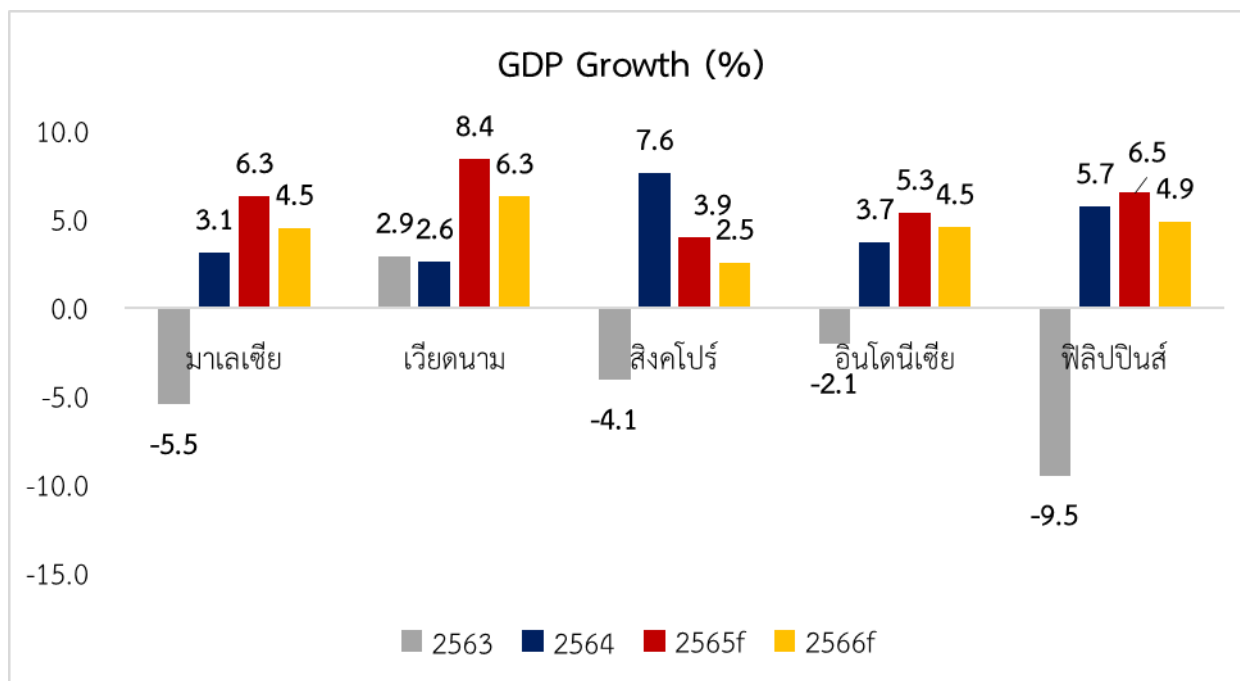
0.65 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ชะลอลงจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 5.2 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ขณะที่ทางด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ อัตราการว่างงานเฉลี่ยไตรมาสที่ 3 ปี 2565 อยู่ที่ 6.7 ของกำลังแรงงานรวม ไม่เปลี่ยนแปลงจากไตรมาสก่อนหน้า ขณะที่ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยในไตรมาสที่ 3 ปี 2565 อยู่ที่ร้อยละ 9.3 จากช่วงเดียวกันปีก่อน โดยอัตราเงินเฟ้อยังคงอยู่ในระดับสูงต่อเนื่อง เป็นผลมาจากราคาสินค้าประเภทพลังงานที่เพิ่มขึ้นสูง จากสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างยูเครนและรัสเซียที่ยังคงยืดเยื้อ

➡ ในปี 2565 คาดว่าเศรษฐกิจยูโรโซน จะขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 3.1 โดยเศรษฐกิจยูโรโซนยังมีแนวโน้มขยายตัวแต่ในอัตราที่ชะลอลง เนื่องจากได้รับแรงสนับสนุนจากการเปิดประเทศและการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยว ประกอบกับการดำเนินมาตรการทางการคลังเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจจากคณะกรรมการยูโรเปียน คือ งบประมาณ NextGenerationEU ซึ่งมีวงเงินประมาณ 8.0 แสนล้านยูโร ซึ่งดำเนินการครอบคลุมตั้งแต่ปี 2564 ถึง 2569 โดยมีเป้าหมายในการฟื้นฟูเศรษฐกิจของยุโรปหลังจากวิกฤตโควิด-19 ซึ่งจะเน้นส่งเสริมเศรษฐกิจใน 5 ด้านหลักคือ 1) ด้านดิจิทัล 2) ด้านสิ่งแวดล้อม 3) ด้านสาธารณสุข 4) ด้านการศึกษาและการส่งเสริมการจ้างงาน 5) ด้านความเท่าเทียมของโอกาสทางสังคม อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจยูโรโซนยังคงได้รับแรงกดดันเงินเฟ้อที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องจากสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างรัสเซียและยูเครนที่ยืดเยื้อ ส่งผลต่อการหยุดชะงักของการจัดหาก๊าซธรรมชาติประกอบกับราคาก๊าซและค่าไฟฟ้าที่เพิ่มสูงขึ้นทำให้เกิดความไม่แน่นอนเพิ่มขึ้น ปัจจัยดังกล่าวกระทบต่อความเชื่อมั่นของประชาชนอย่างรุนแรง และอาจนำไปสู่ความชบเซาของเศรษฐกิจยูโรโซน ในช่วงครึ่งหลังของปี 2565 นอกจากนี้ ทางการเงินกลางยุโรปมีแนวโน้มที่ชัดเจนในการดำเนินมาตรการทางการเงินแบบเข้มงวดมากขึ้นเพื่อรับมือกับอัตราเงินเฟ้อที่เพิ่มสูงขึ้น โดยตั้งแต่ต้นปีที่ผ่านมา ธนาคารกลางยุโรปมีการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายเพิ่มขึ้น 2 ครั้ง ในเดือนกรกฎาคม 2565 และเดือนกันยายน 2565 ปัจจุบันอยู่ที่ร้อยละ 1.25 การปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายดังกล่าวได้สร้างแรงกดดันต่ออัตราการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจยูโรโซน เนื่องจากการเป็นการทำให้ต้นทุนในการกู้ยืมเงินเพิ่มขึ้น ทำให้มีปริมาณเงินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจลดลง

➡ ในปี 2566 คาดว่าเศรษฐกิจยูโรโซน จะขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 0.9 ปรับลดลงจากการประมาณการครั้งก่อนหน้าที่คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 2.0 เนื่องจากคาดการณ์ว่า เศรษฐกิจยูโรโซนจะได้รับผลกระทบจากความตึงเครียดของความขัดแย้งระหว่างยูเครนและรัสเซียที่มีแนวโน้มยืดเยื้อ ซึ่งสร้างความเปราะบางทางภูมิรัฐศาสตร์ให้เพิ่มสูงขึ้น ขณะที่ อัตราเงินเฟ้อในปี 66 ถึงแม้จะคาดว่า มีแนวโน้มปรับตัวลดลงเนื่องจากผลกระทบของการเปิดเศรษฐกิจใหม่เริ่มลดลง รวมทั้งปัญหาข้อขัดข้องของอุปทานและแรงกดดันด้านต้นทุนด้านพลังงานที่ลดลง แต่ก็ยังคาดว่าจะคงอยู่ในระดับสูงกว่าเป้าหมายเงินเฟ้อของธนาคารกลางยุโรปที่ต้งเอาไว้ที่ร้อยละ 2 ซึ่งสร้างแรงกดดันในการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจของยูโรโซน

1.5 เศรษฐกิจอาเซียน 5 ประเทศ (สัดส่วนการส่งออกร้อยละ 18.2 ของมูลค่าการส่งออกรวม)

ภาพที่ 1 อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียน (%)

ที่มา: CEIC รวบรวมโดย สศค.

➔ เศรษฐกิจอาเซียนไตรมาสล่าสุด ปี 2565 มีแนวโน้มฟื้นตัวต่อเนื่องสะท้อนจากตัวเลขการขยายตัวเศรษฐกิจของ 5 ประเทศ ได้แก่ 1) เศรษฐกิจเวียดนามไตรมาสที่ 3 ปี 2565 ขยายตัวร้อยละ 13.7 จากช่วงเดียวกันปีก่อน เติบโตขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 7.8 จากช่วงเดียวกันปีก่อน เนื่องจากปัจจัยฐานต่ำในช่วงเดียวกันปีก่อนหน้า โดยภาคอุตสาหกรรมและการก่อสร้างขยายตัวร้อยละ 12.91 จากช่วงเดียวกันปีก่อน เติบโตขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 7.7 ขณะที่ผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคบริการขยายตัวร้อยละ 18.9 จากช่วงเดียวกันปีก่อน เติบโตขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 3.2 จากช่วงเดียวกันปีก่อน อย่างไรก็ตามพบว่ามีปัจจัยลบเศรษฐกิจเวียดนามเครื่องชี้สำคัญปรับตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ 1) ผลผลิตภาคอุตสาหกรรม ไตรมาสที่ 3 ปี 2565 เติบโต 173.7 จุด ขยายตัวที่ร้อยละ 23.3 จากช่วงเดียวกันปีก่อน 2) ยอดค้าปลีกไตรมาสที่ 3 ปี 2565 ขยายตัวที่ร้อยละ 48.9 จากช่วงเดียวกันปีก่อน 3) มูลค่าการนำเข้าและส่งออกไตรมาสที่ 3 ปี 2565 ขยายตัวที่ร้อยละ 15.8 และ 7.3 จากช่วงเดียวกันปีก่อน และ 4) ดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อ PMI ภาคอุตสาหกรรม ไตรมาสที่ 3 ปี 2565 อยู่ที่ 52.1 จุด ลดลงจากไตรมาสก่อนหน้าที่อยู่ที่ 53.5 จุด ตามลำดับ 2) เศรษฐกิจประเทศฟิลิปปินส์ไตรมาสที่ 3 ปี 2565 ขยายตัวที่ร้อยละ 7.6 จากช่วงเดียวกันปีก่อน เติบโตขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวที่ร้อยละ 7.5 จากช่วงเดียวกันปีก่อน หรือคิดเป็นการขยายตัวที่ร้อยละ 1.7 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า (หลังขจัดผลทางฤดูกาลแล้ว) โดยอัตราเงินเฟ้อที่เพิ่มสูงขึ้นได้ส่งผลกระทบต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจฟิลิปปินส์ ส่งผลให้การบริโภคครัวเรือนขยายตัวที่ร้อยละ 8.0 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ชะลอลงจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวที่ร้อยละ 8.5 จากช่วงเดียวกันปีก่อน นอกจากนี้ แรงขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจที่สำคัญจะมาจากภาคการ

ส่งออกขยายตัวที่ร้อยละ 13.1 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ขณะที่การใช้จ่ายภาครัฐขยายตัวชะลอลงที่ร้อยละ 0.8 จากช่วงเดียวกันปีก่อน 3) เศรษฐกิจประเทศอินโดนีเซียไตรมาสที่ 3 ปี 2565 ขยายตัวที่ร้อยละ 5.7 จากช่วงเดียวกันปีก่อน เติบโตจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวที่ร้อยละ 5.4 จากช่วงเดียวกันปีก่อน หรือคิดเป็นการขยายตัวที่ร้อยละ 0.8 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า (หลังจัดผลทางฤดูกาลแล้ว) โดยมีปัจจัยมาจากภาคการบริโภคภายในประเทศ และภาคการส่งออกที่ขยายตัวที่ร้อยละ 5.4 และ 25.8 จากช่วงเดียวกันปีก่อน 4) เศรษฐกิจมาเลเซียไตรมาสที่ 3 ปี 2565 ขยายตัวที่ร้อยละ 14.2 จากช่วงเดียวกันปีก่อน เติบโตขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวที่ร้อยละ 8.9 จากช่วงเดียวกันปีก่อน หรือคิดเป็นการขยายตัวที่ร้อยละ 1.0 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า (หลังจัดผลทางฤดูกาลแล้ว) ได้รับปัจจัยหนุนมาจากอุปสงค์ภายในประเทศที่ฟื้นตัวและตลาดแรงงานที่ปรับตัวดีขึ้น 5) เศรษฐกิจประเทศสิงคโปร์ไตรมาสที่ 3 ปี 2565 ขยายตัวที่ร้อยละ 4.4 จากช่วงเดียวกันปีก่อน สูงกว่าที่ตลาดคาดการณ์ว่าจะขยายตัวร้อยละ 3.4 ชะลอลงเล็กน้อยจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 4.5 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน หรือคิดเป็นการขยายตัวที่ร้อยละ 1.5 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้าหลังจากจัดผลทางฤดูกาลแล้ว โดยเศรษฐกิจได้รับแรงสนับสนุนจากการผลิตที่ขยายตัวร้อยละ 1.5 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ในขณะเดียวกัน ผลผลิตจากการก่อสร้างเร่งตัวขึ้นเนื่องจากการผ่อนคลายข้อจำกัดด้านชายแดน โดยมีกิจกรรมทั้งในการก่อสร้างภาครัฐและเอกชนเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.9 ต่อปี เติบโตขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 1.5 ต่อปี นอกจากนี้ ภาคบริการก็เร่งตัวขึ้นที่ร้อยละ 6.1 ต่อปี เนื่องจากการขยายตัวของภาคการค้าส่งและค้าปลีก ข้อมูลและการสื่อสาร การเงิน และบริการที่พักและอาหาร เป็นสำคัญ

➡ ในปี 2565 คาดว่าเศรษฐกิจอาเซียนจะขยายตัว โดยคาดว่า เศรษฐกิจเวียดนามจะขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 8.4 ต่อปี เพิ่มขึ้นจากการประมาณการเดือนกรกฎาคม 2565 ที่ขยายตัวร้อยละ 5.9 ต่อปี เนื่องจากเศรษฐกิจเวียดนามยังคงได้รับแรงสนับสนุนจากการฟื้นตัวที่แข็งแกร่งของการเติบโตในภาคการท่องเที่ยวและบริการ อันเป็นผลมาจากการยกเลิกการจำกัดการเดินทางสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ ถึงแม้ว่าผลกระทบจากเงินเฟ้อที่เพิ่มสูงขึ้นได้สร้างแรงกดดันต่อภาคการผลิต แต่นโยบายการเงินและการคลังของเวียดนามที่มีประสิทธิภาพสามารถควบคุมอัตราเงินเฟ้อภายในประเทศให้ไม่เพิ่มสูงขึ้นมาก เศรษฐกิจฟิลิปปินส์จะขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 6.5 ต่อปี เพิ่มขึ้นจากการประมาณการเดือนกรกฎาคม 2565 ที่ขยายตัวร้อยละ 5.8 ต่อปี แม้ว่าเศรษฐกิจจะได้รับผลกระทบที่เพิ่มขึ้นจากราคาพลังงานและราคาสินค้าโภคภัณฑ์ทั่วโลกที่เพิ่มสูงขึ้น ผลกระทบด้านลบจากภัยธรรมชาติต่ออุปทานทางการเกษตรในประเทศจะส่งผลให้ราคาอาหารสูงขึ้นจนถึงสิ้นปี นอกจากนี้ ความเสี่ยงด้านลบต่อแนวโน้มการเติบโตอาจมาจากการชะลอตัวที่รุนแรงขึ้นในประเทศเศรษฐกิจพัฒนาแล้วที่สำคัญ ความตึงเครียดทางการเมืองที่สูงขึ้น และราคาสินค้าโภคภัณฑ์โลกที่ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องเนื่องจากการรุกรานยูเครนของรัสเซีย เศรษฐกิจมาเลเซียจะขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 6.3 ต่อปี เพิ่มขึ้นจากการประมาณการเดือนกรกฎาคม 2565 ที่ขยายตัวร้อยละ 5.5 ต่อปี โดยได้รับการสนับสนุนจากปัจจัยพื้นฐานที่แข็งแกร่งและโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่หลากหลาย ควบคู่ไปกับการสนับสนุนนโยบายอย่างต่อเนื่องเพื่อลดผลกระทบจากค่าครองชีพที่สูงขึ้นและลดความเสี่ยงด้านลบอันเนื่องมาจากความไม่แน่นอนทางการเมืองที่ยืดเยื้อและภาวะการเงินโลกที่ตึงตัว เศรษฐกิจสิงคโปร์จะขยายตัวที่ร้อยละ 3.9 ต่อปี ไม่เปลี่ยนแปลงจากการประมาณการเดือนกรกฎาคม 2565 โดยเศรษฐกิจประเทศสิงคโปร์ได้รับปัจจัยสนับสนุนจากภาคการท่องเที่ยวยังคงฟื้นตัว

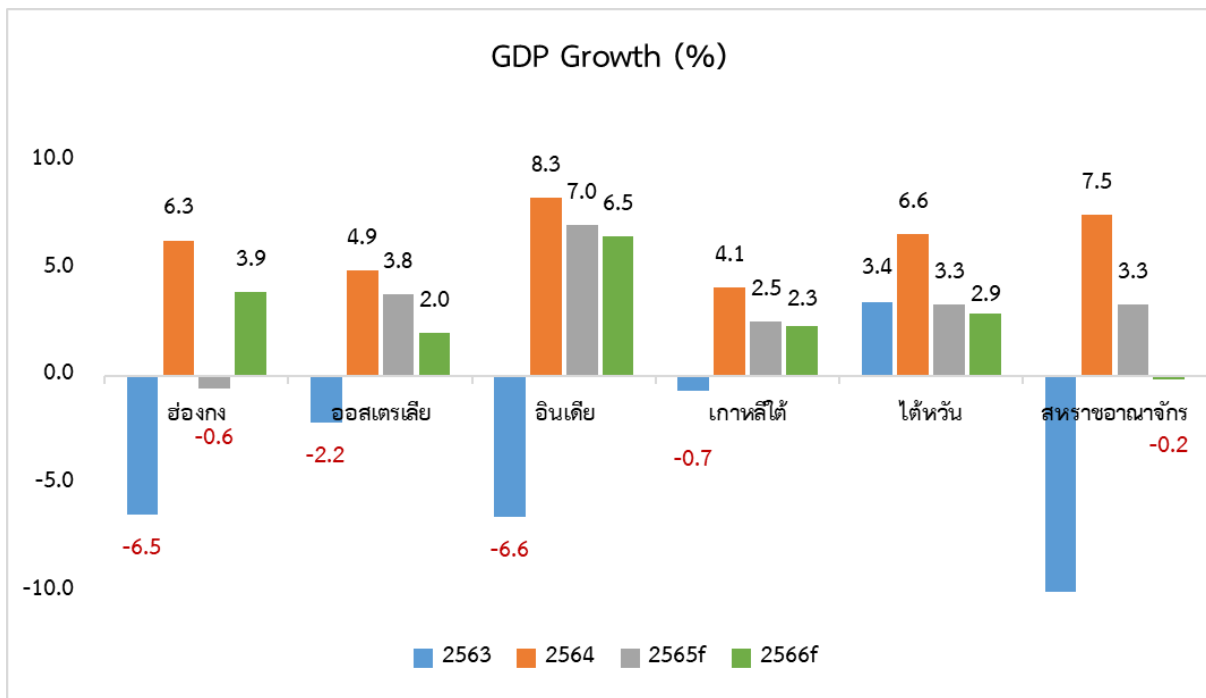
ต่อเนื่องสะท้อนจากจำนวนสายการบินและผู้เยี่ยมเยือนชาวต่างชาติที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ส่งผลให้คาดว่า ช่วงที่เหลือของปี 65 เศรษฐกิจสิงคโปร์จะยังคงขยายตัวได้ อย่างไรก็ดี ยังมีปัจจัยสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างรัสเซียและยูเครน ซึ่งส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น การส่งออกที่อาจชะลอตัวเนื่องจากอุปสงค์ภายนอกที่ลดลง รวมทั้งปัจจัยเศรษฐกิจโลกที่คาดว่าจะชะลอตัว ซึ่งอาจกระทบต่ออัตราการเจริญเติบโตเศรษฐกิจของสิงคโปร์ เศรษฐกิจอินโดนีเซียจะขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 5.3 ต่อปี เพิ่มขึ้นจากการประมาณการณ์ เดือนกรกฎาคม 2565 ที่คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 5.0 ต่อปี เนื่องจากการใช้จ่ายของผู้บริโภคแข็งแกร่งและการส่งออกสินค้าโภคภัณฑ์ที่ยังเติบโต อย่างไรก็ดีตาม ราคาสินค้าโภคภัณฑ์ที่สูงได้กระตุ้นการเพิ่มขึ้นของเงินเฟ้อเช่นกัน

➡ ในปี 2566 คาดว่าเศรษฐกิจอาเซียน ได้แก่ เวียดนาม ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย จะขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 6.3 4.9 4.5 2.5 และ 4.5 ตามลำดับ โดยมีปัจจัยส่งเสริมมาจากการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยวและการบริโภคภายในประเทศ เป็นสำคัญ อย่างไรก็ดี ยังมีความเสี่ยงการเติบโตของเศรษฐกิจโลกที่ชะลอลง ความผันผวนทางการเงินทั่วโลก นโยบายการเงินที่เข้มงวดในหลายประเทศ และผลกระทบราคาสินค้าโภคภัณฑ์โลกที่ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องจากการรุกรานยูเครนของรัสเซีย ซึ่งส่งผลให้เศรษฐกิจของอาเซียนในปี 2566 ขยายตัวในทิศทางที่ชะลอลง

1.6 เศรษฐกิจประเทศคู่ค้าอื่น ๆ ในเอเชีย ออสเตรเลีย และสหราชอาณาจักร (สัดส่วนการส่งออกร้อยละ 16.3 ของมูลค่าส่งออกสินค้ารวม)

➡ ในไตรมาส 3 ปี 2565 ภาพรวมเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าอื่น ๆ ในเอเชีย (ฮ่องกง เกาหลีใต้ ไต้หวัน และอินเดีย) ออสเตรเลีย และสหราชอาณาจักร เป็นแบบผสม โดยเศรษฐกิจประเทศเกาหลีใต้ และไต้หวัน ขยายตัวเร่งขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า เป็นผลจากการฟื้นตัวของอุปสงค์ภายในประเทศ หลังรัฐบาลผ่อนปรนการบังคับใช้มาตรการสกัดโควิด-19 ขณะที่ มูลค่าการส่งออกถูกกดดันจากเงินเฟ้อที่อยู่ในระดับสูงทั่วโลก รวมถึง การล็อกดาวน์เพื่อสกัดโควิด-19 แบบต่อเนื่องในจีน ซึ่งเป็นตลาดส่งออกรายใหญ่ที่สุดของไต้หวัน และอุปสงค์โลกโดยรวมที่อ่อนแอลง ขณะที่เศรษฐกิจสหราชอาณาจักร ไตรมาส 3 (เบื้องต้น) ขยายตัวร้อยละ 2.4 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ชะลอลงจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 4.4 เศรษฐกิจฮ่องกงหดตัวเร่งขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า เนื่องจากความไม่แน่นอนในเศรษฐกิจโลกและการหยุดชะงักอย่างต่อเนื่องของการค้าข้ามพรมแดน โดยเฉพาะการปิดประเทศของจีนแผ่นดินใหญ่ ได้ส่งผลต่อมูลค่าการส่งออก ประกอบกับภาวะการเงินที่ตึงตัวอันเป็นผลจากการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยอย่างรุนแรงของธนาคารกลางสหรัฐฯ ที่ส่งผลกระทบอย่างมากต่ออุปสงค์ในประเทศ สำหรับเศรษฐกิจออสเตรเลียและอินเดียยังคงรอแถลงการณ์ตัวเลขการขยายตัวทางเศรษฐกิจในไตรมาสที่ 3 ปี 2565 ซึ่งมีแนวโน้มที่จะขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงจากไตรมาสก่อนหน้าเช่นกัน เนื่องจากได้รับแรงสนับสนุนจากการเปิดประเทศและการฟื้นตัวของอุปสงค์ในประเทศ แต่ยังคงได้รับแรงกดดันจากปัญหาความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ ราคาลงงาน และการดำเนินนโยบายการเงินอย่างเข้มงวดเพื่อควบคุมอัตราเงินเฟ้อในประเทศที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น

ภาพที่ 2 การเติบโตทางเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าอื่น ๆ ในเอเชีย
(ฮ่องกง ออสเตรเลีย อินเดีย เกาหลีใต้ ไต้หวัน และสหราชอาณาจักร)

ที่มา : CEIC รวบรวมโดย สศค.

➡ ในปี 2565 คาดว่าการขยายตัวของเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าอื่น ๆ จะยังคงมีการขยายตัว แต่ในอัตราที่ชะลอลงจากปี 2564 ยกเว้นฮ่องกงที่คาดว่าจะหดตัวลง เนื่องจากขาดปัจจัยฐานต่ำ และได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างรัสเซียและยูเครนที่ยังคงยืดเยื้อ ส่งผลให้ราคาสินค้าประเภทพลังงาน และสินค้าโภคภัณฑ์ปรับตัวสูงขึ้น รวมถึงส่งผลให้อัตราเงินเฟ้อของแต่ละประเทศปรับตัวเพิ่มขึ้นด้วย อีกทั้งยังเป็นปัจจัยกดดันต่อการบริโภคภายในประเทศ นอกจากนี้ กลุ่มประเทศที่พึ่งพาการส่งออกเป็นหลักจะยังคงต้องเผชิญความท้าทายจากอุปสงค์ในตลาดโลกที่อ่อนแอ เนื่องจากเศรษฐกิจหลักของโลก ทั้งสหรัฐฯ ยุโรป จีน ญี่ปุ่น รวมทั้งจีนมีแนวโน้มขยายตัวในอัตราที่ชะลอลง ประกอบกับในหลายประเทศคู่ค้าอื่น ๆ มีแนวโน้มจะใช้นโยบายการเงินที่เข้มงวดมากยิ่งขึ้น เพื่อลดแรงกดดันทางเงินเฟ้อ ซึ่งปัจจัยดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจในระยะต่อไป

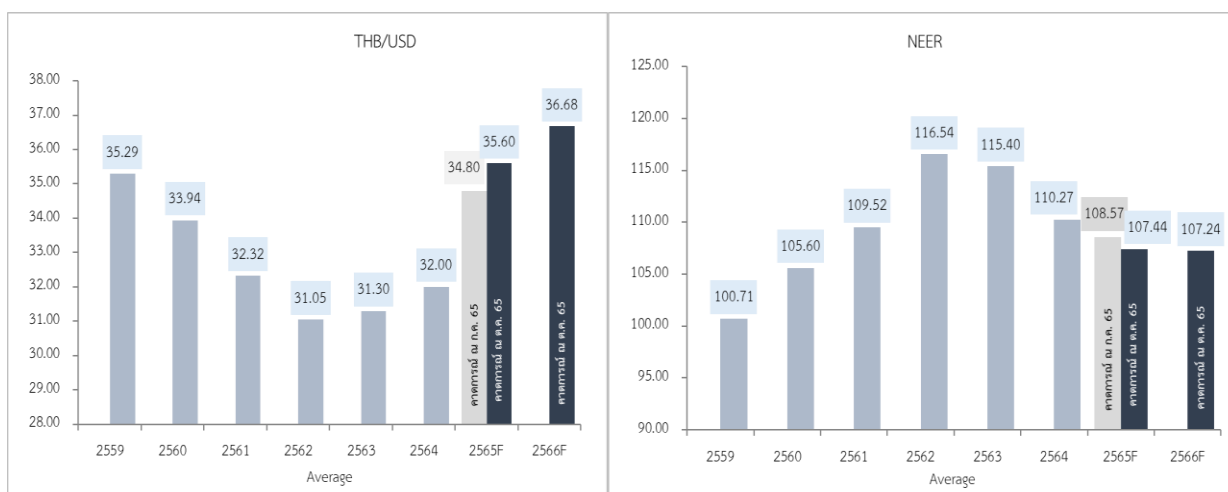
➡ ในปี 2566 คาดว่าการขยายตัวของเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าอื่น ๆ โดยรวมจะมีการขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงจากปี 2565 เนื่องจากความไม่แน่นอนในเศรษฐกิจโลกคาดว่าจะยังคงอยู่ อาทิ ความขัดแย้งระหว่างรัสเซีย-ยูเครน ความตึงเครียดระหว่างสหรัฐกับจีนที่เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมชิป รวมถึงภาวะติดขัดในห่วงโซ่อุปทานตั้งแต่ช่วงโควิด-19 ระบาด และเงินเฟ้อที่สูง ขณะที่ฮ่องกงคาดว่าจะกลับมาขยายตัวเป็นบวก หลังวิกฤตต่าง ๆ บรรเทาลงและจีนมีการเปิดประเทศเพิ่มมากขึ้นจะช่วยผลักดันให้การส่งออกกลับมาขยายตัวได้ รวมถึงแผนยุทธศาสตร์ เพื่อสร้างความแข็งแกร่งต่อบทบาทของฮ่องกงในฐานะศูนย์กลางทางการเงิน

ระหว่างประเทศจะช่วยดึงดูดการลงทุนได้มากขึ้น อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจฮ่องกงและไต้หวันยังต้องติดตามผลกระทบจากการดำเนินนโยบายจีนเดียว เป็นสำคัญ ส่วนสหราชอาณาจักรคาดว่าจะหดตัวลงจากปีก่อนหน้า เนื่องจาก

2. อัตราแลกเปลี่ยนบาทต่อดอลลาร์สหรัฐ และดัชนีค่าเงินบาท

“ในปี 2565 คาดว่าเงินบาทจะอ่อนค่าต่อเนื่องจากปีก่อนหน้า โดยเฉลี่ยทั้งปีที่ 35.60 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ หรืออ่อนค่าลงร้อยละ -11.2 จากค่าเฉลี่ยปีก่อนหน้า และดัชนีค่าเงินบาทปี 2565 คาดว่าจะอ่อนค่าลงร้อยละ -2.6 เนื่องจากดอลลาร์สหรัฐที่คาดว่าจะแข็งค่าขึ้นเป็นสำคัญ” (ภาพที่ 3)

ภาพที่ 3 สมมติฐานค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐ และดัชนีค่าเงินบาทเฉลี่ยในปี 2565

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) รวบรวมโดย สศค.

หมายเหตุ: ดัชนีค่าเงินบาท จากการคำนวณของ สศค.

➔ การเปรียบเทียบเงินบาทกับเงินสกุลหลักและเงินสกุลอื่นๆ ในภูมิภาคพบว่า ในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2565 เงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐอ่อนค่าลงในอัตราที่มากกว่าค่าเงินสกุลหลักค่อนข้างมาก โดยเฉลี่ยอยู่ที่ 34.95 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ หรืออ่อนค่าลงร้อยละ -9.2 จากค่าเฉลี่ยปีก่อนหน้า ซึ่งเป็นการอ่อนค่าสอดคล้องกับเงินสกุลอื่น ๆ ในภูมิภาค เช่น รูปีอินโดนีเซีย ดอลลาร์ไต้หวัน ริงกิตมาเลเซีย เปโซฟิลิปปินส์ วอนเกาหลีใต้ และเยนญี่ปุ่น เป็นต้น โดยมีสาเหตุหลักมาจากการแข็งค่าของเงินดอลลาร์สหรัฐฯ หลังธนาคารกลางสหรัฐฯ มีการดำเนินนโยบายการเงินแบบเข้มงวดอย่างต่อเนื่อง หลังเผชิญแรงกดดันด้านเงินเฟ้อ เป็นสำคัญ รวมถึงความกังวลต่อสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างรัสเซียและยูเครนที่ยืดเยื้อ การยึดมั่นในนโยบาย Zero-COVID 19 ของจีน และความเสี่ยงที่อาจเกิดภาวะเศรษฐกิจถดถอย ซึ่งส่งผลให้นักลงทุนหันไปถือสินทรัพย์ปลอดภัยเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ ค่าเฉลี่ยดอลลาร์สหรัฐฯ จากต้นปีจนถึงปัจจุบันแข็งค่าขึ้นร้อยละ 11.9 จากค่าเฉลี่ยปีก่อนหน้า นอกจากนี้ ดัชนีค่าเงินบาท (Nominal Effective Exchange Rate: NEER) ที่คำนวณโดย สศค. เฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 108.06 จุด คิดเป็นการอ่อนค่าลงร้อยละ -2.0 เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยปี 2564

➔ ในปี 2565 คาดว่าในภาพรวมเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐจะอ่อนค่าลงจากปี 2564 โดยเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 35.60 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ 35.10 – 36.10 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ) หรือคิดเป็นการอ่อนค่าลงร้อยละ -11.2 จากค่าเฉลี่ยปี 2564 จากแนวโน้มทิศทางการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายของธนาคารกลางในหลายประเทศ เพื่อดูแลสถานการณ์เงินเฟ้อที่อยู่ในระดับสูง โดยเฉพาะธนาคารกลางสหรัฐฯ ท่ามกลางสถานการณ์ความไม่แน่นอนในตลาดโลกที่เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งส่งผลให้ตลาดการเงินมีความผันผวนเพิ่มมากขึ้น และส่งผลกระทบต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทยในปี 2565 โดยมีปัจจัยหลักที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อค่าเงินบาท ได้แก่ แนวโน้มอัตราดอกเบี้ยนโยบายขาขึ้นของธนาคารกลางสหรัฐฯ เพื่อดูแลสถานการณ์เงินเฟ้อปรับที่ตัวสูงขึ้น โดยธนาคารกลางสหรัฐฯ ส่งสัญญาณจะเดินหน้าปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายต่อเนื่องจนถึงสิ้นปี จึงคาดว่า ค่าเงินดอลลาร์สหรัฐจะแข็งค่าขึ้นโดยเปรียบเทียบ รวมถึงสถานการณ์ความขัดแย้งทางภูมิศาสตร์และปัญหาห่วงโซ่อุปทานติดขัดที่ยืดเยื้อ รวมถึงความเสี่ยงต่อการเกิดภาวะเศรษฐกิจชะลอตัวและความไม่แน่นอนในตลาดการเงินโลกที่เพิ่มมากขึ้น ได้ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุน ทำให้นักลงทุนหันไปถือครองสินทรัพย์ปลอดภัยเพิ่มมากขึ้น อย่างไรก็ตาม แม้ว่าความแตกต่างของอัตราดอกเบี้ยนโยบายที่เพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับประเทศเศรษฐกิจขนาดใหญ่ อาจเป็นปัจจัยกดดันให้กระแสเงินทุนไหลออกจากภูมิภาคเอเชียไปสู่สหรัฐฯ และจะส่งผลให้ค่าเงินบาทและเงินสกุลอื่น ๆ ในเอเชียอ่อนค่าลง แต่ปัจจุบันยังไม่เห็นเงินทุนไหลออกอย่างมีนัยสำคัญ และการไหลออกของเงินทุนมีสาเหตุจากหลายปัจจัย ประกอบกับ เสถียรภาพภายนอกของประเทศไทยที่ยังคงเข้มแข็ง สามารถรองรับความผันผวนที่อาจเกิดขึ้นได้ และการลงทุนมีแนวโน้มจะปรับตัวเพิ่มขึ้นตามทิศทางการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยที่มีแนวโน้มฟื้นตัวต่อเนื่อง โดยเฉพาะการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยว ซึ่งจะส่งผลให้ดุลบัญชีเดินสะพัดมีแนวโน้มขาดดุลลดลง ดังนั้นจึงคาดว่าดัชนีค่าเงินบาทในปี 2565 จะเฉลี่ยที่ 107.44 จุด หรือคิดเป็นการอ่อนค่าลงร้อยละ -2.6 จากค่าเฉลี่ยปี 2564

➔ ในปี 2566 คาดว่าในภาพรวมเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐจะอ่อนค่าลงต่อเนื่องจากปี 2565 โดยเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 36.68 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ 35.68 – 37.68 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ) หรือคิดเป็นการอ่อนค่าลงร้อยละ -3.0 จากค่าเฉลี่ยปี 2565 โดยคาดว่าเงินบาทในช่วงต้นปี 2565 จะได้รับอิทธิพลจากการอ่อนค่ามากในช่วงปลายปี 2565 แต่จะทยอยปรับตัวแข็งค่าขึ้นตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก โดยได้รับแรงหนุนจากการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยวและบริการ และอุปสงค์ภายในประเทศ ซึ่งจะทำให้ดุลบัญชีเดินสะพัดกลับมาเกินดุล และจะช่วยชะลอการอ่อนค่าของเงินบาทได้ โดยเฉพาะเมื่อวิกฤตเศรษฐกิจโลกคลี่คลายลง ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบกับเงินสกุลอื่น ๆ คาดว่าเงินบาทจะเคลื่อนไหวในทิศทางที่ใกล้เคียงกับในช่วงที่ผ่านมาของปี 2565 ส่งผลให้ดัชนีค่าเงินบาทในปี 2566 จะเฉลี่ยอยู่ที่ 107.24 จุด หรือคิดเป็นการอ่อนค่าลงร้อยละ -0.2 จากค่าเฉลี่ยปี 2565

➔ ทั้งนี้ ปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อค่าเงินบาทและค่าเงินสกุลอื่น ๆ ได้แก่ สถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างรัสเซียและยูเครนที่ยืดเยื้อ แนวทางการดำเนินนโยบาย Zero-Covid ของจีน แนวทางการดำเนินนโยบายการเงินของธนาคารประเทศต่าง ๆ และผลกระทบจากนโยบายการเงินต่อสภาพเศรษฐกิจและ

สถานการณ์อัตราเงินเฟ้อ ความไม่แน่นอนทางการเมืองในหลายประเทศ โดยเฉพาะการดำเนินนโยบายจีนเดี่ยว รวมถึงความขัดแย้งระหว่างประเทศมหาอำนาจของโลก เช่น สหรัฐฯ และจีน เป็นต้น

3. ราคาน้ำมันดิบ

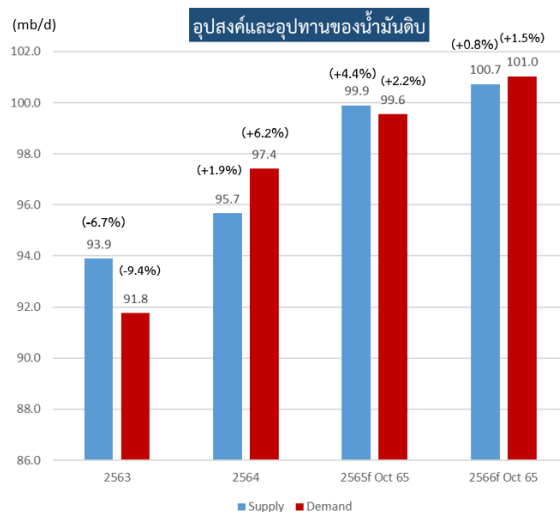
สถานการณ์ราคาน้ำมันดิบเดือนตุลาคม 2565 มีความผันผวนจากหลายปัจจัย ซึ่งปัจจัยหลักได้แก่ 1. อุปทานน้ำมันของโลกตึงตัวจากสถานการณ์ความตึงเครียดระหว่างรัสเซียและยูเครน มาตรการคว่ำบาตรต่อรัสเซียของสหรัฐฯและชาติพันธมิตร ส่งผลให้อุปทานน้ำมันจากรัสเซียลดลง ล่าสุดสหภาพยุโรป (EU) ประกาศห้ามการนำเข้าน้ำมันดิบจากรัสเซียทางทะเลในเดือนธันวาคม 2565 และห้ามการนำเข้าน้ำมันกลั่นจากรัสเซียในเดือนกุมภาพันธ์ 2565 เป็นต้นไป ซึ่งหากสหภาพยุโรปสามารถทำได้ตามแผนที่วางไว้ จะส่งผลให้อุปทานน้ำมันโลกตึงตัวยิ่งขึ้น 2. ประเทศจีนยังคงเข้มงวดต่อการใช้นโยบายโควิดเป็นศูนย์ (Zero COVID-19) รวมถึงการกลับมาใช้มาตรการล็อกดาวน์ในหลายเมืองใหญ่เพื่อควบคุมการแพร่ระบาดในประเทศที่กลับมาระบาดอีกครั้ง เนื่องจากตัวเลขผู้ติดเชื้อหลังวันหยุด “สัปดาห์ทอง” 1-7 ต.ค. 65 พุ่งสูงขึ้น 3. การประชุมโอเปกพลัสครั้งที่ 33 เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2565 มีมติให้ลดกำลังการผลิตเป็น 2 ล้านบาร์เรลต่อวัน ในเดือนพฤศจิกายน 2565 ถือเป็นการปรับลดกำลังการผลิตที่ใหญ่ที่สุดของโอเปกนับตั้งแต่ พ.ศ. 2563 และเป็นการปรับลดอย่างต่อเนื่องเป็นครั้งที่ 2 หลังจากปรับลดกำลังการผลิต 100,000 บาร์เรลต่อวัน ในเดือนตุลาคม 2565 ท่ามกลางภาวะตึงตัวในตลาดน้ำมัน 4. ประเทศผู้ผลิตน้ำมัน เช่น สหรัฐฯ พยายามเพิ่มอุปทานน้ำมัน แต่เผชิญสถานการณ์ที่กลุ่มโอเปกปรับลดกำลังการผลิต จึงไม่สามารถเพิ่มกำลังการผลิตได้ตามต้องการในปีี้ สหรัฐฯ ประกาศระบายน้ำมันออกจากคลังสำรองทางยุทธศาสตร์ (Strategic Petroleum Reserve: SPR) เพิ่มเดิมอีก 15 ล้านบาร์เรล ในเดือน ธ.ค. 65 คิดเป็นการระบายน้ำมันทั้งสิ้น 180 ล้านบาร์เรลตั้งแต่เดือน พ.ค.-ธ.ค. 65 เพื่อช่วยลดความรุนแรงของราคาน้ำมัน อย่างไรก็ตามไม่ได้ส่งผลกระทบต่อราคาน้ำมันดิบมากนัก เนื่องจากการผลิตน้ำมันดิบทั่วโลกยังคงเพิ่มขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไป เมื่อเทียบกับอุปสงค์ที่ฟื้นตัวต่อเนื่อง

นอกจากนี้ ต้องจับตาร่างกฎหมาย “โนเปก” หรือ No Oil Producing and Exporting Cartels (NOPEC) ที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อปกป้องผู้บริโภคและภาคธุรกิจสหรัฐฯจากการพุ่งขึ้นของราคาน้ำมันโดยไม่มีเหตุผลอันควร (artificial oil spikes) ซึ่งร่างกฎหมายดังกล่าวได้ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการชุดเล็กของวุฒิสภาในเดือนพ.ค. 65 แล้ว และจำเป็นต้องผ่านการอนุมัติจากที่ประชุมเต็มคณะของวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรสหรัฐฯ รวมถึงได้รับการลงนามจากปธน. ไบเดน ก่อนที่จะมีผลบังคับใช้ หากสามารถประกาศบังคับใช้ร่างกฎหมายนี้ได้จริงจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดการกับกลุ่มโอเปกที่ปรับลดอุปทานการผลิตเพื่อหวังควบคุมราคาน้ำมันในตลาดโลก

สำหรับปัจจัยพื้นฐาน สำนักบริหารสารสนเทศพลังงานของสหรัฐฯ (EIA) เผยว่าไตรมาสที่ 3/2565 ปริมาณน้ำมันคงคลังโลกเพิ่มขึ้นเป็นครั้งแรก เนื่องจากปริมาณการผลิตน้ำมันเพิ่มสูงกว่าการบริโภคน้ำมัน โดยอุปสงค์การบริโภคปิโตรเลียมและเชื้อเพลิงเหลวทั่วโลกในปี 2565 เฉลี่ยอยู่ที่ 99.6 ล้านบาร์เรลต่อวัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.2 ขณะที่อุปทานการผลิตปิโตรเลียมและเชื้อเพลิงเหลวทั่วโลกปี 2565 เฉลี่ยอยู่ที่ 99.9 ล้านบาร์เรล

ต่อวัน ขยายตัวร้อยละ 4.4 ส่งผลให้อุปทานการผลิตปิโตรเลียมและเชื้อเพลิงเหลวทั่วโลก สูงกว่าอุปสงค์การบริโภคปิโตรเลียมและเชื้อเพลิงเหลวทั่วโลก ในส่วนของปี 2566 คาดการณ์อุปสงค์เฉลี่ยอยู่ที่ 101.0 ล้านบาร์เรลต่อวัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.5 ขณะที่อุปทานการผลิตอยู่ที่ 100.7 ล้านบาร์เรลต่อวัน ขยายตัวร้อยละ 0.8 เทียบกับการคาดการณ์ในปี 2565

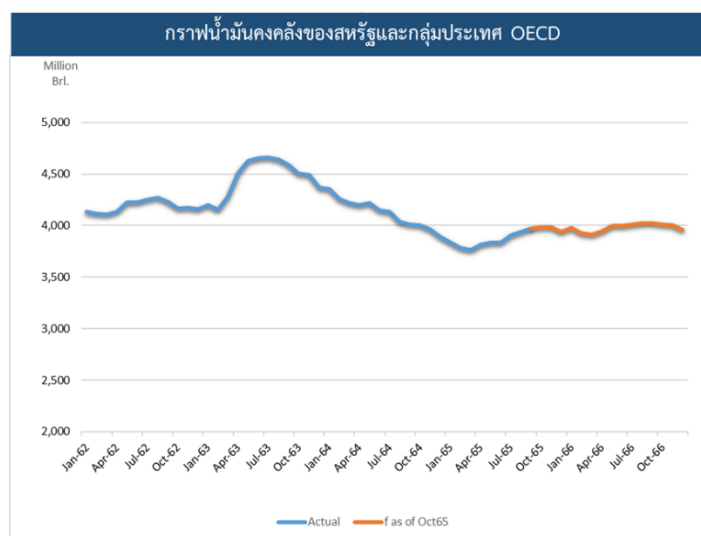
ภาพที่ 4 กราฟอุปสงค์และอุปทานของน้ำมันดิบ

ที่มา: สำนักบริหารสารสนเทศพลังงานของสหรัฐ (EIA)

แม้ว่าอุปสงค์เฉลี่ยในปี 2566 มากกว่าอุปทานเฉลี่ย 0.3 ล้านบาร์เรลต่อวัน แต่ทิศทางการคาดการณ์ราคาน้ำมันโลกมีทิศทางปรับตัวลดลงในปี 2566 เนื่องจากความกังวลในภาวะเศรษฐกิจโลกถดถอย ค่าเงินดอลลาร์ที่แข็งค่าอย่างต่อเนื่อง และอัตราดอกเบี้ยนโยบายที่สูง ทำให้แรงจูงใจในการเก็งกำไรในตลาดน้ำมันลดลง กดดันในราคาน้ำมันในปี 2566 ปรับตัวลดลงเทียบกับปี 2565

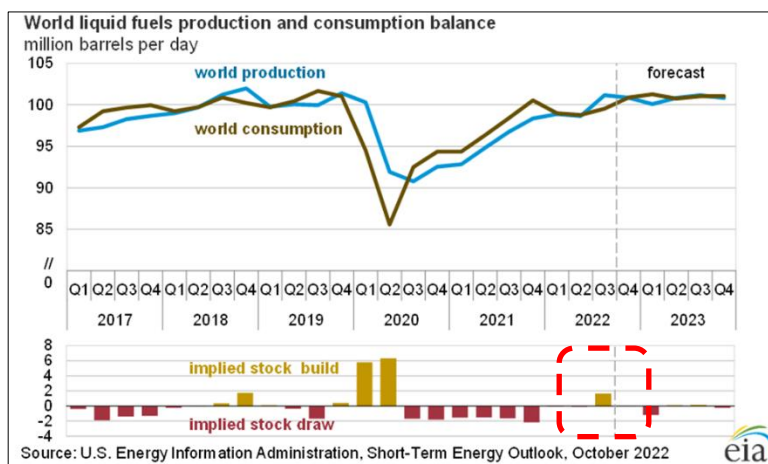
ภาพที่ 5 กราฟน้ำมันคงคลังของสหรัฐและกลุ่มประเทศ OECD

ที่มา: สำนักบริหารสารสนเทศพลังงานของสหรัฐ (EIA)

อย่างไรก็ตาม สำนักบริหารสารสนเทศพลังงานของสหรัฐ (EIA) ประเมินว่าปริมาณน้ำมันคงคลังของโลกที่เพิ่มขึ้นในช่วงปลายปี 2565 โดยทั่วไปจะสร้างแรงกดดันต่อราคาน้ำมันดิบ แต่เนื่องจากปริมาณน้ำมันคงคลังแม้ว่าจะเพิ่มขึ้น แต่ปริมาณน้ำมันคงคลังยังคงต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 5 ปีล่าสุด จึงกดดันราคาน้ำมันเนื่องจากแนวโน้มราคาน้ำมันปี 2565 จึงยังคงทรงตัวอยู่ในระดับสูง และจะปรับลดลงในปี 2566

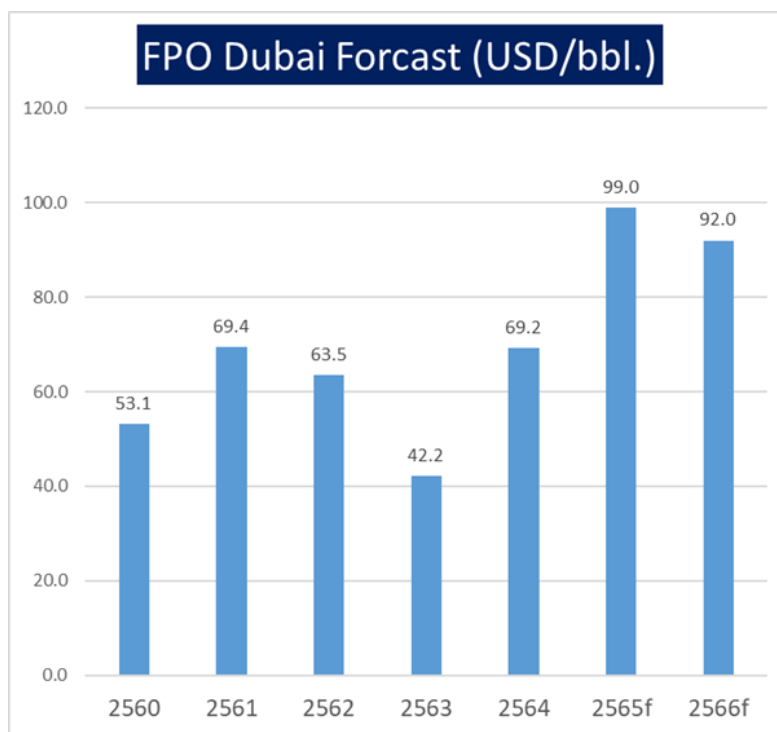
ภาพที่ 6 กราฟการผลิตและการบริโภคเชื้อเพลิงเหลวของโลก

ที่มา: สำนักบริหารสารสนเทศพลังงานของสหรัฐ (EIA)

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) คาดการณ์ว่าราคาน้ำมันดิบดูไบในปี 2565 จะเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 99 ดอลลาร์ สรอ. ปรับเพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 43.1 และในปี 2566 คาดการณ์ว่าราคาน้ำมันดิบดูไบจะเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 92 ดอลลาร์ สรอ. ปรับลดลงจากคาดการณ์ปี 2565 ร้อยละ -7.1 โดยปัจจัยหลักมาจากความกังวลต่อทิศทางเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวลงในปี 2566 อัตราดอกเบี้ยนโยบายที่สูงขึ้น และสัญญาณที่ชัดเจนของสหรัฐอเมริกาที่ปล่อยคลังน้ำมันสำรองเพื่อกดดันราคาให้ต่ำเพื่อแก้ไขปัญหาเงินเฟ้อ ทำให้ราคาน้ำมันมีทิศทางปรับตัวลดลงเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม ยังมีความเสี่ยงที่ราคาน้ำมันจะเพิ่มขึ้นจากสถานการณ์ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ที่อาจรุนแรงขึ้น และคาดการณ์อุปสงค์ที่มากกว่าอุปทานโดยสำนักงานสารสนเทศด้านพลังงานของสหรัฐอเมริกา (EIA)

ภาพที่ 7 คาคการณ์ราคาน้ำมันดิบดูไบปี 2565 และ 2566 ของ สศค.

ที่มา: ประมาณการโดย สศค.

4. จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ

ภาคการท่องเที่ยวของไทยในปัจจุบันมีสถานการณ์ฟื้นตัวที่ชัดเจนเพิ่มขึ้น นับตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2565 เป็นต้นมา ที่ได้มีการยกเลิกระบบ Thailand Pass โดยจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติกลับมาแตะระดับ 1 ล้านคนอีกครั้งในเดือนดังกล่าว หลังจากที่จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติลดลงอยู่ในระดับต่ำตั้งแต่เกิดการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ในปี 2563 อีกทั้งหลายประเทศก็ได้มีการผ่อนคลายมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 และมาตรการเดินทางระหว่างประเทศด้วย จากปัจจัยสนับสนุนดังกล่าว ทำให้มีตัวเลขจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่รายงานโดยกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาตั้งแต่เดือนมกราคม – กันยายน 2565 มีจำนวนทั้งสิ้น 5.69 ล้านคน นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้มีการประกาศปรับเปลี่ยนให้โรคโควิด-19 จากโรคติดต่ออันตรายให้เป็นโรคติดต่อเฝ้าระวัง มีผลทำให้มีปรับเปลี่ยนข้อจำกัดมาตรการการเดินทางเข้าไทยและมาตรการการควบคุมโรค โดยการยกเลิกการตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรคโควิด-19 สำหรับผู้ที่เดินทางเข้าประเทศไทย

กระทรวงการคลังคาดว่าในช่วงที่เหลือของปี 2565 ภาคการท่องเที่ยวจะมีการปรับตัวดีขึ้นอย่างชัดเจน จากปัจจัยสนับสนุนที่ได้กล่าวไปข้างต้น รวมทั้งปัจจัยสนับสนุนอื่น ๆ อาทิ การเข้าสู่ช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวของไทย (High season) และการอ่อนค่าลงของสกุลเงินบาท มาตรการสนับสนุนการท่องเที่ยว เช่น การขยายระยะเวลาต่างชาติพำนักในไทยตั้งแต่ช่วงวันที่ 1 ตุลาคม 2565 – 31 มีนาคม 2566 โดยรัฐบาลไทยได้

เพิ่มระยะเวลาการอนุญาตให้คนต่างด้าวบางจำพวกอยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2565 - 31 มีนาคม 2566 ดังนี้

- คนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรชั่วคราวซึ่งได้รับการยกเว้นการตรวจลงตรา ประเภท ผ.30¹ จากเดิมอยู่ได้ไม่เกิน 30 วัน ขยายเป็นไม่เกิน 45 วัน
- คนต่างด้าวที่ขอรับการตรวจลงตรา Visa on Arrival (VOA)² ขยายระยะเวลาจากเดิม อยู่ได้ไม่เกิน 15 วัน เป็นไม่เกิน 30 วัน
- คนต่างด้าวผู้ถือหนังสือเดินทางของประเทศที่รัฐบาลของประเทศนั้น ได้ทำความตกลงระหว่างกันกับ รัฐบาลไทย กรณีการยกเว้นการตรวจลงตราจากเดิมอยู่ได้ไม่เกิน 30 วัน ขยายเป็น 45 วัน

จากปัจจัยต่าง ๆ ที่ได้กล่าวไปข้างต้น ทำให้กระทรวงการคลังคาดว่าในปี 2565 จะมีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางเข้ามาในประเทศไทยจำนวน 10.3 ล้านคน ขยายตัวร้อยละ 2,301 ต่อปี ปรับเพิ่มจากครั้งก่อนที่คาดว่าจะอยู่ที่ 8.0 ล้านคน ขณะที่รายได้จากนักท่องเที่ยวต่างประเทศได้มีการปรับเพิ่มมาอยู่ที่ 4.9 แสนล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 1,195 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน เพิ่มจากครั้งก่อนที่คาดว่าจะอยู่ที่ 4.3 แสนล้านบาท ทำให้คาดว่าค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อทริปอยู่ที่ 47,385 บาทต่อคนต่อทริป ลดลงจากปี 2564 ที่คาดว่าจะมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อทริปอยู่ที่ 87,831 บาท เนื่องจากในช่วงต้นปีที่ผ่านมานักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามามีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการคัดกรองโรค และหลังจากที่มีการยกเลิกมาตรการควบคุมการเดินทางเข้าประเทศ ยังพบว่าโครงสร้างนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยในปี 2565 มีการเปลี่ยนแปลงไป โดยเป็นนักท่องเที่ยวตลาดระยะใกล้มากขึ้น (Short-haul) อาทิ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ลาว สิงคโปร์ เกาหลีใต้ และญี่ปุ่น อีกทั้งยังมีการเดินทางเข้ามาทางด้านทางบกมากขึ้น โดยคาดว่านักท่องเที่ยวกลุ่มนี้จะมีวันพักเฉลี่ยที่น้อยกว่านักท่องเที่ยวจากตลาดระยะไกล (Long-haul) จึงทำให้คาดว่าค่าใช้จ่ายต่อคนต่อทริปของนักท่องเที่ยวต่างชาติจะลดลง

คาดการณ์จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติปี 2566

ในส่วนของสถานการณ์การท่องเที่ยวในปี 2566 ก็คาดว่าจะปรับตัวดีขึ้นต่อเนื่องจากปี 2565 จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่ฟื้นตัวแล้ว ทำให้ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการการท่องเที่ยวและการเดินทางกลับมาเปิดดำเนินการมากขึ้น โดยคาดว่าจะได้รับแรงสนับสนุนจากนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคเอเชีย โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวจากประเทศมาเลเซีย จีน อินเดีย เกาหลีใต้ ลาว และญี่ปุ่น เป็นหลัก ตามด้วยภูมิภาคยุโรป และอเมริกา ขณะที่ช่วงครึ่งปีหลังของปี 2566 คาดว่า นโยบายโควิด-19 เป็นศูนย์ (Zero -Covid) จะมีความผ่อนคลายมากขึ้น โดยอาจจะมีย่านท่องเที่ยวชาวจีนเดิน

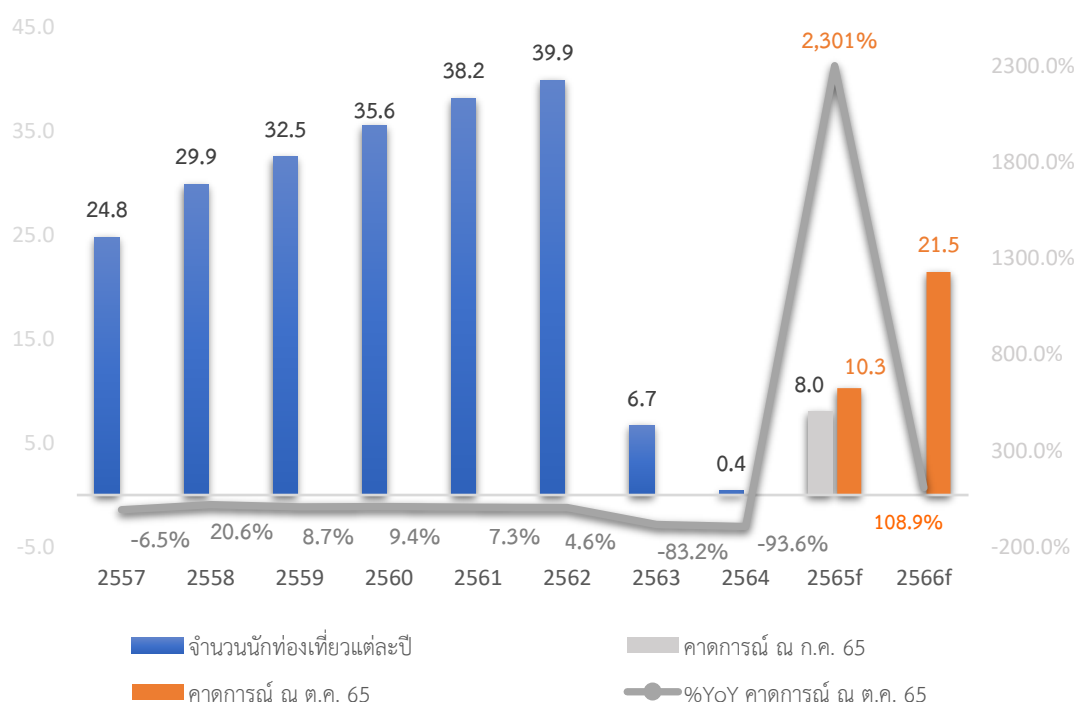
¹ Free Visa (ผ.30) คือ ผู้ถือหนังสือเดินทางจะได้รับการยกเว้นการตรวจลงตราในการเข้าประเทศ เพื่อการท่องเที่ยวเป็นระยะเวลาไม่เกิน 30 วัน ซึ่งประเทศที่ได้รับสิทธิการยกเว้นตรวจลงตรา มีทั้งหมด 56 ประเทศ

² Visa on Arrival (VOA) คือ วีซ่าที่ผู้ถือหนังสือเดินทางสามารถขอได้ ณ ช่องทางอนุญาตของด่านตรวจคนเข้าเมืองในประเทศ เพื่อการท่องเที่ยวเป็นระยะเวลาไม่เกิน 15 วัน โดยไม่ต้องทำวีซ่าล่วงหน้า (ทำวีซ่าเมื่อถึงประเทศไทย) ซึ่งประเทศที่ได้รับสิทธิการขอวีซ่าประเภทนี้ มีสัญชาติ 18 ประเทศ และ 1 เขตเศรษฐกิจ

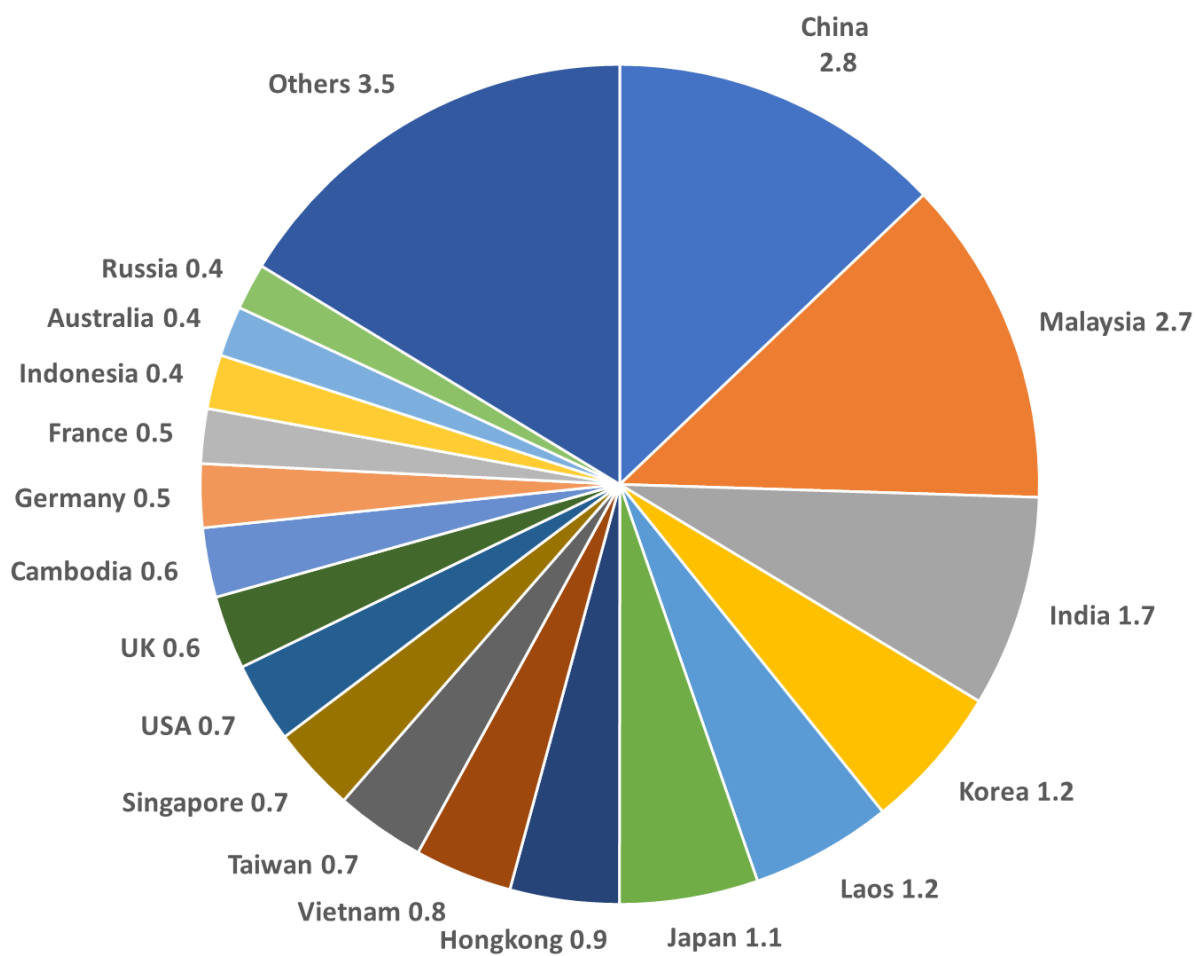
ทางเข้ามาสนับสนุนภาคการท่องเที่ยวช่วงท้ายของปี โดยกระทรวงการคลังคาดว่าจะในปี 2566 จะมีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางเข้ามาในประเทศไทยจำนวน 21.5 ล้านคน ขยายตัวที่ร้อยละ 108.9 ต่อปี สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่ 1.04 ล้านล้านบาท ขยายตัวที่ร้อยละ 112.8 ต่อปี และมีค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อคนต่อทริปที่ 48,269 บาทต่อคนต่อทริป เพิ่มขึ้นจากปี 2565 เล็กน้อยกรณีที่นักท่องเที่ยวจีนเดินทางเข้ามาเที่ยว เนื่องจากเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีศักยภาพการใช้จ่ายค่อนข้างสูง

ทั้งนี้แม้ว่าภาคการท่องเที่ยวในปี 2566 จะมีทิศทางการปรับตัวที่ดีขึ้น แต่ก็ยังไม่สามารถฟื้นตัวได้เต็มที่เมื่อเทียบกับช่วงก่อนการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด - 19 โดยจะยังคงมีปัจจัยเสี่ยงและแรงกดดันในเรื่องต่าง ๆ อีกเช่นกัน อาทิ (1) ปัญหาความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ระหว่างประเทศรัสเซียและยูเครน จีนและจีนไต้หวัน และ (2) ความกังวลเกี่ยวกับการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกและภาวะเงินเฟ้อในหลายประเทศทั่วโลกจากแรงกดดันด้านพลังงานและสินค้าอุปโภคบริโภคต่าง ๆ ทั่วโลกที่อาจส่งผลกระทบต่อความต้องการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว (3) การดำเนินนโยบายโควิด-19 เป็นศูนย์ของจีนแม้ว่าจะมีสัญญาณบวกจากการที่รัฐบาลจีนลดวันกักตัวจาก 14 วัน เหลือ 7 วัน แต่คาดว่าจะรัฐบาลจีนจะยังคงดำเนินนโยบายดังกล่าวต่อไปและยังคงมีความไม่ชัดเจนในการยกเลิกนโยบายดังกล่าว (4) การแข่งขันในตลาดด้านการท่องเที่ยวจากประเทศอื่น ๆ และการเน้นการใช้นโยบายกระตุ้นการท่องเที่ยวภายในประเทศเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศของตนเอง

ภาพที่ 8 คาดการณ์จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ปี 2565 (ล้านคน)

แผนภูมิวงกลม : โครงสร้างจำนวนนักท่องเที่ยวคาดการณ์ปี 2566 (หน่วย : ล้านคน)

ตารางที่ 2 จำนวนนักท่องเที่ยวคาดการณ์รายไตรมาสและรายประเทศ ปี 2566
(หน่วย : คน)

จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ		2566				Total	Total (Pre-Covid-19)
		Q1	Q2	Q3	Q4	2566	2562
China	China	155,137	210,819	706,123	1,694,219	2,766,298	10,997,169
Asean	Malaysia	558,328	626,919	676,241	842,760	2,704,247	4,272,584
	Laos	253,350	276,891	325,575	313,725	1,169,541	1,854,719
	Singapore	158,115	175,049	160,167	214,634	707,966	1,056,582
	Vietnam	218,758	246,650	197,716	144,932	808,056	1,047,663
	Cambodia	128,132	133,436	150,656	162,356	574,580	910,685
	Indonesia	99,723	108,199	115,867	123,343	447,132	709,578
	Philippines	61,238	83,666	83,056	91,311	319,271	506,306
	Myanmar	55,001	59,765	56,575	66,812	238,153	378,232
Asia	India	373,869	407,137	450,081	517,021	1,748,108	1,995,363
	Korea	312,976	222,179	319,834	344,130	1,199,120	1,890,959
	Japan	276,534	233,821	316,750	318,511	1,145,617	1,806,383
	Hongkong	185,128	225,833	260,060	232,098	903,118	1,045,283
	Taiwan	175,656	175,082	191,923	197,516	740,177	789,973
Europe	Russia	41,463	70,504	87,084	184,265	383,316	1,483,334
	UK	153,594	123,044	128,907	202,212	607,756	992,486
	Germany	163,434	82,204	90,037	188,582	524,257	852,432
	France	155,786	71,562	88,294	136,029	451,671	745,318
	Sweden	72,830	16,260	14,350	75,311	178,752	287,338
	Netherlands	33,221	23,153	47,156	44,537	148,067	241,565
	Italy	48,388	21,143	42,328	55,797	167,655	272,310
	Spain	42,442	40,987	69,802	59,420	212,651	188,995
America	USA	177,228	136,325	135,551	216,529	665,634	1,165,856
	Canada	50,699	29,297	26,907	49,003	155,905	273,218
Middle East	UAE	12,802	19,105	43,215	27,247	102,369	130,158
	Israel	28,184	33,379	42,679	53,293	157,535	195,856
	Saudi Arabia	2,954	6,089	8,607	5,467	23,116	30,006
Affrica	Continant	19,969	23,143	27,987	35,951	107,049	198,308
Oceania	Australia	88,068	99,743	108,626	119,869	416,306	767,162
Rest of the World	Others	356,721	270,339	408,788	650,385	1,686,232	2,830,432
Summery							
Total Quatery		4,459,725	4,251,723	5,380,942	7,367,264	21,459,655	39,916,253
Total Quatery (Million)		4.5	4.3	5.4	7.4	21.5	39.9

5. รายจ่ายภาคสาธารณะประจำปี 2565 และ 2566

“ปี 2565 รายจ่ายภาคสาธารณะตามระบบบัญชีประชาชาติคาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายได้ 4,127,973 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 3.1 ต่อปี (ตารางที่ 7) ซึ่งแบ่งออกได้เป็น (1) การบริโภคภาครัฐบาล คาดว่า จะสามารถเบิกจ่ายได้ 3,005,194 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 2.2 ต่อปี และ (2) การลงทุนภาครัฐบาล คาดว่า จะสามารถเบิกจ่ายได้ 1,122,779 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 5.6 ต่อปี ขณะที่ปี 2566 รายจ่ายภาคสาธารณะ ตามระบบบัญชีประชาชาติคาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายได้ 3,039,182 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 1.9 ต่อปี (ตารางที่ 7) ซึ่งแบ่งออกได้เป็น (1) การบริโภคภาครัฐบาล คาดว่า จะสามารถเบิกจ่ายได้ 3,039,182 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 1.1 ต่อปี และ (2) การลงทุนภาครัฐบาล คาดว่า จะสามารถเบิกจ่ายได้ 1,168,668 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 4.1 ต่อปี”

5.1 รายจ่ายของรัฐบาล

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 วงเงิน 3.1 ล้านล้านบาท เบิกจ่ายได้ 2,932,563 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราเบิกจ่ายที่ร้อยละ 94.6 แบ่งออกเป็น (1) รายจ่ายประจำ สามารถเบิกจ่ายได้ 2,516,573 ล้านบาท ลดลงร้อยละ -2.6 ต่อปี หรือคิดเป็นอัตรการเบิกจ่ายที่ร้อยละ 99.2 (2) รายจ่ายลงทุน สามารถเบิกจ่าย ได้ 415,990 ล้านบาท ลดลงร้อยละ -2.9 ต่อปี หรือคิดเป็นอัตรการเบิกจ่ายที่ร้อยละ 73.7 ขณะที่รายจ่ายเหลือม ปีสามารถเบิกจ่ายได้ 213,678 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.7 ต่อปี หรือคิดเป็นอัตรการเบิกจ่ายที่ร้อยละ 90.3 ขณะที่งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 วงเงิน 3.185 ล้านล้านบาท คาดว่าจะเบิกจ่ายได้ 2,986,763 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราเบิกจ่ายที่ร้อยละ 93.8 แบ่งออกเป็น (1) รายจ่ายประจำ สามารถเบิกจ่าย ได้ 2,486,194 ล้านบาท ลดลงร้อยละ -1.2 ต่อปี หรือคิดเป็นอัตรการเบิกจ่ายที่ร้อยละ 99.8 (2) รายจ่ายลงทุน สามารถเบิกจ่ายได้ 500,569 ล้านบาท ขยายตัวที่ร้อยละ 20.3 ต่อปี หรือคิดเป็นอัตรการเบิกจ่ายที่ร้อยละ 72.0 ขณะที่รายจ่ายเหลือมปีสามารถเบิกจ่ายได้ 183,007 ล้านบาท ลดลงที่ร้อยละ -14.4 ต่อปี หรือคิดเป็นอัตร การเบิกจ่ายที่ร้อยละ 93.9

ในส่วนของการเบิกจ่ายรายจ่ายนอกงบประมาณจากเงินกู้ โดยในปี 2565 มีพระราชกำหนดให้อำนาจ กระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 วงเงินไม่เกิน 1 ล้านล้านบาท ซึ่งคาดว่าจะมีการเบิกจ่าย ในปีงบประมาณ 2565 จำนวน 81,660 ล้านบาท โดยมีโครงการที่สำคัญ ได้แก่ โครงการคนละครึ่ง ระยะที่ 3 โครงการเราเที่ยวด้วยกัน โครงการเพิ่มกำลังซื้อให้แก่ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ระยะที่ 3 โครงการเยียวยานายจ้าง และผู้ประกันตนตามมาตรา 33 เป็นต้น และพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เศรษฐกิจและสังคมจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพิ่มเติม พ.ศ. 2564 วงเงิน 5 แสนล้านบาท ซึ่งคาดว่าจะมีการเบิกจ่ายในปีงบประมาณ 2565 จำนวน 318,963 ล้านบาท โดยมีโครงการที่สำคัญ ได้แก่ โครงการจัดหาวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 โครงการพัฒนาศักยภาพหน่วยบริการด้านสาธารณสุข โครงการเพิ่ม กำลังซื้อให้แก่ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ระยะที่ 4 โครงการคนละครึ่ง ระยะที่ 5 โครงการเราเที่ยวด้วยกัน ระยะที่ 4 ส่วนขยาย เป็นต้น

ตารางที่ 3 สมมติฐานการเบิกจ่ายรายจ่ายของรัฐบาลปีงบประมาณ 2565 และ 2566

(หน่วย: ล้านบาท)	ปีงบประมาณ 2565	ปีงบประมาณ 2566 คาดการณ์ ณ ต.ค. 2565
1. รายจ่ายรัฐบาล (1.1+1.2+1.3)	3,546,864	3,169,770
1.1 รายจ่ายงบประมาณรวม (1.1.1+1.1.2+1.1.3)	3,146,241	3,169,770
1.1.1 รายจ่ายประจำ	2,516,573	2,486,194
1.1.2 รายจ่ายลงทุน	415,990	500,569
รายจ่ายรัฐบาลประจำปี (1.1.1)+(1.1.2)	2,932,563	2,986,763
อัตราเบิกจ่ายรายจ่ายงบประมาณ	99.2	93.8
1.1.3 รายจ่ายเหลือปี	213,678	183,007
1.2 รายจ่ายนอกงบประมาณ	400,623	-
1.2.1 พ.ร.ก. กู้เงินฯ พ.ศ. 2563	81,660	-
1.2.2 พ.ร.ก. กู้เงินฯ พ.ศ. 2564	318,963	-
1.3 รายจ่ายกองทุนนอกงบประมาณ	453,316	419,614

5.2 งบประมาณรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

การเบิกจ่ายงบประมาณของ อปท. ในปีงบประมาณ 2565 คาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายได้ 602,562 ล้านบาท ขยายตัวที่ร้อยละ 3.0 ต่อปี ในขณะที่ปีงบประมาณ 2566 คาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายได้ 559,042 ล้านบาท ขยายตัวที่ร้อยละ -7.2 ต่อปี โดยการดำเนินงานของ อปท. จะอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีวัตถุประสงค์เพื่อกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีเป้าหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดบริการสาธารณะในระดับพื้นที่ (Area) และสอดคล้องกับข้อเสนอของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. รวมทั้งสอดคล้องกับแนวทางปฏิรูปรายได้ของ อปท. เพื่อให้สามารถพึ่งพาตนเองได้มากขึ้น และก่อให้เกิดความยั่งยืนทางการคลังของท้องถิ่น

ตารางที่ 4 สมมติฐานการเบิกจ่ายรายจ่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีงบประมาณ 2565 และ 2566

(หน่วย: ล้านบาท)	ปีงบประมาณ 2565 คาดการณ์ ณ ต.ค. 2565	ปีงบประมาณ 2566 คาดการณ์ ณ ต.ค. 2565
รายจ่ายท้องถิ่น	602,562	559,042

ที่มา: สำนักนโยบายการคลัง (สนค.) คำนวณโดยสำนักนโยบายเศรษฐกิจมหภาค (สคม.) สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.)

5.3 งบประมาณรายจ่ายลงทุนของรัฐวิสาหกิจ

ในปีงบประมาณ 2565 สามารถเบิกจ่ายได้ 322,795 ล้านบาท ขยายตัวที่ร้อยละ 4.1 ต่อปี หรือคิดเป็นอัตราเบิกจ่ายร้อยละ 91.0 ของวงเงินรายจ่ายลงทุนของรัฐวิสาหกิจ โดยมีมาตรการการเร่งรัดการเบิกจ่ายลงทุนของรัฐวิสาหกิจตามนโยบายของรัฐบาลเพื่อกระตุ้นการเบิกจ่ายรายจ่ายลงทุนของรัฐวิสาหกิจ ในขณะที่ในปีงบประมาณ 2566 สามารถเบิกจ่ายได้ 258,267 ล้านบาท หดตัวที่ร้อยละ -20.0 ต่อปี หรือคิดเป็นอัตราเบิกจ่ายร้อยละ 86.0 เนื่องจากกรอบลงทุนรัฐวิสาหกิจลดลงจากปีก่อนจำนวน 354,887 ล้านบาท เป็นจำนวน 300,297 ล้านบาท อย่างไรก็ตามกรอบงบประมาณลงทุนรัฐวิสาหกิจเป็นตัวเลขนี้อ้างอิงตามกรอบที่มติครม.อนุมัติ อย่างไรก็ตาม รัฐวิสาหกิจอาจมีการเปลี่ยนแปลงกรอบระหว่างปีตามความเห็นภายใต้อำนาจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ 5 สมมติฐานการเบิกจ่ายรายจ่ายลงทุนของรัฐวิสาหกิจในปีงบประมาณ 2565 และ 2566

(หน่วย: ล้านบาท)	ปีงบประมาณ 2565	ปีงบประมาณ 2566 คาดการณ์ ณ ต.ค. 2565
รายจ่ายลงทุนรัฐวิสาหกิจ	322,795	258,267

ที่มา: สำนักนโยบายการคลัง สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.)
คำนวณโดยสำนักนโยบายเศรษฐกิจมหภาค

5.4 สรุปรวมรายจ่ายภาคสาธารณะ

สมมติฐานการเบิกจ่ายรายจ่ายภาคสาธารณะปีงบประมาณ ดังกล่าว ทำให้คาดว่า ในปีงบประมาณ 2565 และปีงบประมาณ 2566 จะเบิกจ่ายได้ 4,472,221 และ 3,987,079 ล้านบาท ตามลำดับ

ตารางที่ 6 สมมติฐานการเบิกจ่ายรายจ่ายภาคสาธารณะในปีงบประมาณ 2565 และ 2566

(หน่วย: ล้านบาท)	ปีงบประมาณ 2565	ปีงบประมาณ 2566 คาดการณ์ ณ ต.ค. 2565
1. รายจ่ายรัฐบาล	3,546,864	3,169,770
2. รายจ่ายท้องถิ่น	602,562	559,042
3. รายจ่ายลงทุนรัฐวิสาหกิจ	322,795	258,267
รายจ่ายภาคสาธารณะรวม	4,472,221	3,987,079

คำนวณโดยสำนักนโยบายเศรษฐกิจมหภาค

5.5 สรุปสมมติฐานรายจ่ายภาคสาธารณะตามระบบบัญชีประชาชาติ

จากสมมติฐานรายจ่ายภาคสาธารณะตามระบบงบประมาณข้างต้น สามารถนำมาประมาณการเป็นรายจ่ายภาคสาธารณะตามระบบบัญชีประชาชาติ (System of National Accounts: SNA) ที่ลงสู่ระบบเศรษฐกิจจริงได้ว่า ในปี 2565 รายจ่ายสาธารณะรวมอยู่ที่ 4,127,973 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 3.1 ต่อปี โดยแบ่งเป็น (1) รายจ่ายการบริโภคภาครัฐบาล 3,005,194 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 2.2 ต่อปี และ (2) รายจ่ายการลงทุนภาครัฐบาล 1,122,779 ล้านบาท หรือขยายตัวร้อยละ 5.6 ต่อปี ขณะที่ปี 2566 รายจ่ายสาธารณะรวมอยู่ที่ 4,207,850 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 1.9 ต่อปี โดยแบ่งเป็น (1) รายจ่ายการบริโภคภาครัฐบาล 3,039,182

ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 1.1 ต่อปี และ(2) รายจ่ายการลงทุนภาครัฐบาล 1,168,668 ล้านบาท หรือขยายตัวร้อยละ 4.1 ต่อปี

ตารางที่ 7 สมมติฐานการเบิกจ่ายรายจ่ายภาคสาธารณะตามระบบบัญชีประชาชาติ 2565 และ 2566

(หน่วย: ล้านบาท)	ปี 2565 คาดการณ์ ณ ต.ค. 2565	ปี 2566 คาดการณ์ ณ ต.ค. 2566
1. การบริโภคภาครัฐบาล	3,005,194	3,039,182
อัตราการขยายตัว	2.2	1.1
2. การลงทุนภาครัฐบาล	1,122,779	1,168,668
อัตราการขยายตัว	5.6	4.1
รายจ่ายภาคสาธารณะรวม	4,127,973	4,207,850
อัตราการขยายตัว	3.1	1.9

คำนวณโดยสำนักนโยบายเศรษฐกิจมหภาค

ประมาณการเศรษฐกิจไทย ปี 2565 และ ปี 2566

ณ เดือนตุลาคม 2565

อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ (ร้อยละ)

การบริโภค

	2565f	2566f
การบริโภคภาคเอกชน	7.9	3.2
การบริโภคภาครัฐ	-2.0	-0.6

การลงทุน

	2565f	2566f
การลงทุนภาคเอกชน	5.1	3.7
การลงทุนภาครัฐ	1.8	2.5

อัตราเงินเฟ้อ

	2565f	2566f
อัตราเงินเฟ้อทั่วไป	6.2	2.9
อัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน	2.6	2.4

การค้าระหว่างประเทศ

	2565f	2566f
ปริมาณส่งออกสินค้าและบริการ	8.6	4.1
ปริมาณนำเข้าสินค้าและบริการ	7.5	2.4
ดุลการค้า (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	23.6	22.8
มูลค่าสินค้าส่งออกในรูป USD	8.1	2.5
มูลค่าสินค้านำเข้าในรูป USD	16.6	3.0
ดุลบัญชีเดินสะพัด (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	-13.9	5.6

หมายเหตุ: ข้อมูลอัตราการขยายตัวของมูลค่าที่แท้จริง (Real term)

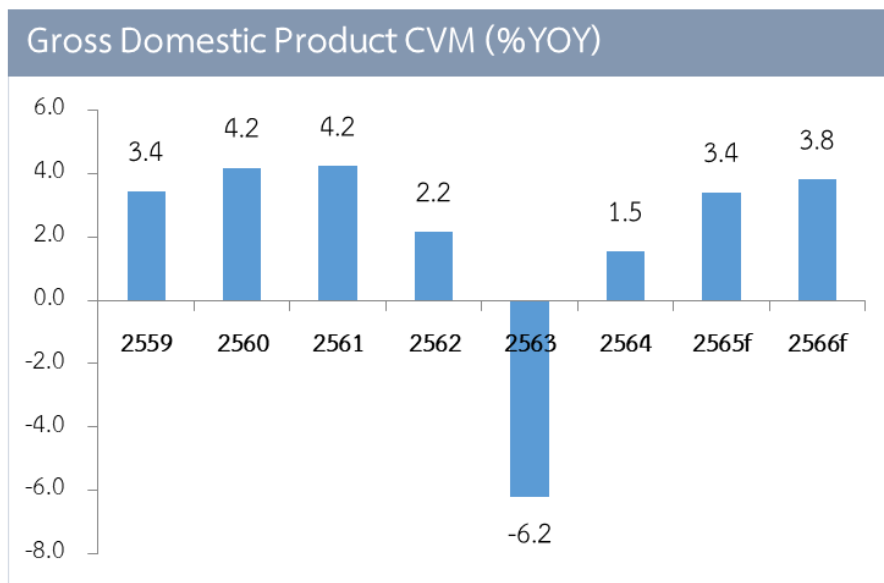
ยกเว้น อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าส่งออกและนำเข้าสินค้าที่คิดจาก USD term ตามระบบ BOP

ผลการประมาณการเศรษฐกิจไทยปี 2565 และ 2566

➔ สำหรับเศรษฐกิจไทยปี 2565 คาดว่าจะขยายตัวที่ร้อยละ 3.4 ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 2.9 ถึง 3.9) เนื่องจากได้รับปัจจัยสนับสนุนหลักจากการฟื้นตัวของการบริโภคภาคเอกชนและภาคการท่องเที่ยว หลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) คลี่คลายลง และการผ่อนคลายมาตรการเดินทางระหว่างประเทศ โดยยกเลิกการลงทะเบียน Thailand Pass สำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2565 เป็นต้นมา ส่งผลให้มีย่านักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้าประเทศในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2565 จำนวน 5.7 ล้านคน ขยายตัวร้อยละ 6,477 ต่อปี และคาดว่าจะตลอดทั้งปี 2565 จะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติ จำนวน 10.2 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากการประมาณการครั้งก่อนที่ 8.0 ล้านคน ส่งผลให้รายได้ของแรงงานและภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับภาคการท่องเที่ยวขยายตัวสูงขึ้น นอกจากนี้ รายได้เกษตรกรที่แท้จริง ซึ่งเป็นฐานการบริโภคภาคเอกชนที่สำคัญ ในช่วง 9 เดือนแรกขยายตัวในระดับสูงถึงร้อยละ 7.4 ต่อปี ประกอบกับรัฐบาลได้ดำเนินมาตรการรักษาระดับการบริโภคภายในประเทศหลายมาตรการ อาทิ โครงการเพิ่มกำลังซื้อให้แก่ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ โครงการเพิ่มกำลังซื้อให้แก่ผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ และโครงการคนละครึ่ง ซึ่งได้มีส่วนในการสนับสนุนอุปสงค์ภายในประเทศและลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชน รวมทั้งเพิ่มรายได้ให้แก่ผู้ประกอบการรายย่อยและผู้ผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทาน โดยคาดว่าจะการบริโภคภาคเอกชนจะขยายตัวได้ถึงร้อยละ 7.9 ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 7.4 ถึง 8.4) ขณะที่การส่งออกสินค้าในปี 2565 ยังขยายตัวได้ต่อเนื่อง โดยส่วนหนึ่งเป็นผลจากความต้องการสินค้าอาหารที่คาดว่าจะยังเติบโตได้ต่อเนื่องตลอดทั้งปี และปัญหาการขาดแคลนชิ้นส่วนการผลิตอิเล็กทรอนิกส์ที่เริ่มคลี่คลายลง โดยคาดว่าจะการส่งออกสินค้าจะขยายตัวที่ร้อยละ 8.1 ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 7.6 ถึง 8.6) ซึ่งส่งผลให้การลงทุนภาคเอกชนปรับตัวดีขึ้น โดยเฉพาะการลงทุนในหมวดเครื่องมือเครื่องจักร โดยคาดว่าจะการลงทุนภาคเอกชนจะขยายตัวที่ร้อยละ 5.1 ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 4.6 ถึง 5.6) โดยมีรายละเอียดขององค์ประกอบทางเศรษฐกิจ ดังนี้

ภาพที่ 9 ประมาณการอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.)

* หมายเหตุ f หมายถึงประมาณการ

1. การบริโภคภาคเอกชนที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่

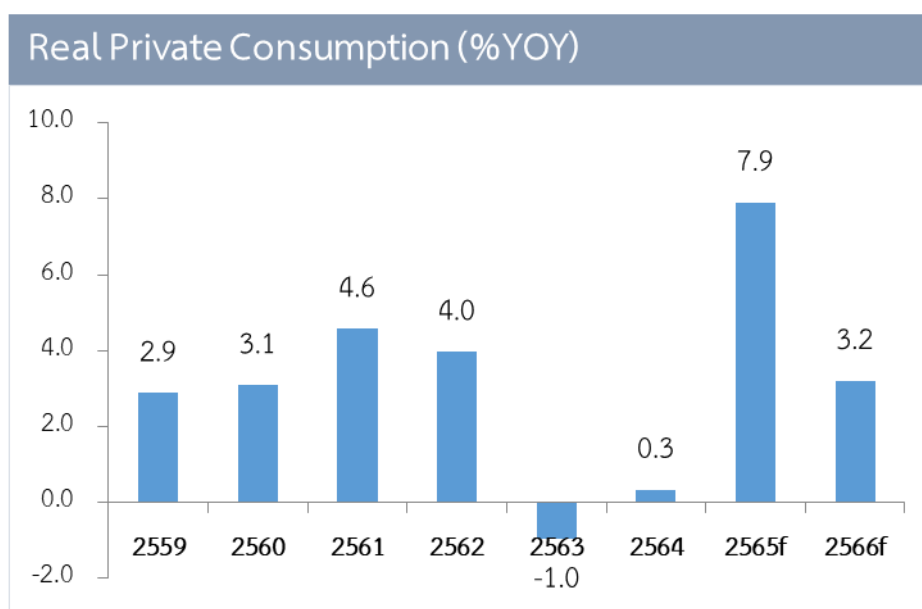
➔ สำหรับในไตรมาสที่ 3 ปี 2565 การบริโภคภาคเอกชนที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่ ขยายตัวที่ร้อยละ 9.0 ต่อปี เร่งขึ้นจากร้อยละ 7.1 ในไตรมาสก่อนหน้า โดยเป็นผลมาจากกำลังซื้อที่เพิ่มขึ้นจากการผ่อนคลายให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้าประเทศมากขึ้น ส่งผลให้ภาคธุรกิจและภาคบริการด้านการท่องเที่ยวกลับมาฟื้นตัวมากขึ้น ประกอบกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่กลับเข้าสู่ภาวะปกติมากขึ้นจากการผ่อนคลายมาตรการควบคุมโรคของภาครัฐ นอกจากนี้ ยังมีกำลังซื้อจากภาคเกษตรกรรมที่ปรับตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่องจากราคาสินค้าทางการเกษตรที่ปรับตัวสูงขึ้น และการช่วยเหลือเกษตรกรผ่านการประกันรายได้สินค้าเกษตร อย่างไรก็ตาม ปัญหาค่าครองชีพที่ยังอยู่ในระดับสูงจากปัญหาราคาสินค้าที่ปรับตัวสูงขึ้น ยังคงเป็นปัจจัยกดดันต่อการใช้จ่ายของผู้บริโภคในปัจจุบัน ทั้งนี้ การที่ภาครัฐได้ดำเนินการบรรเทาภาระค่าครองชีพผ่านมาตรการต่าง ๆ คาดว่าจะช่วยรักษาระดับการบริโภคภายในประเทศให้ฟื้นตัวอย่างต่อเนื่อง โดยเครื่องชี้ทางการบริโภคภาคเอกชนในไตรมาสที่ 3 ปี 2565 ที่มีการปรับตัวดีขึ้น ได้แก่ รายได้จากการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม ณ ระดับราคาคงที่ขยายตัวที่ร้อยละ 7.3 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ปริมาณการจำหน่ายรถยนต์นั่งขยายตัวที่ร้อยละ 16.2 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ปริมาณรถจักรยานยนต์จดทะเบียนใหม่ขยายตัวที่ร้อยละ 38.5 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน และดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคปรับตัวเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ระดับ 43.6 จากระดับ 40.8 ขณะที่เครื่องชี้ที่ปรับตัวลดลง ได้แก่ ปริมาณนำเข้าสินค้าอุปโภคบริโภคหดตัวเล็กน้อยที่ร้อยละ -0.6 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน

➔ สำหรับในปี 2565 การบริโภคภาคเอกชนที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่ คาดว่าจะขยายตัวได้ถึงร้อยละ 7.9 ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 7.4 ถึง 8.4) โดยคาดว่าจะกำลังซื้อของผู้บริโภคจะมีแนวโน้มฟื้นตัวอย่าง

ต่อเนื่อง จากกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีกลับเข้าสู่ภาวะปกติมากขึ้น ประกอบกับรายได้จากภาคธุรกิจและบริการจากภาคการท่องเที่ยว ภาคการส่งออก และภาคเกษตรกรรมที่เพิ่มขึ้น แม้ว่าการค้าปลีกจะได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ค่าครองชีพที่ปรับตัวสูงขึ้นจากราคาพลังงานและราคาสินค้าโภคภัณฑ์ อย่างไรก็ตาม คาดว่ามาตรการบรรเทาภาระค่าครองชีพ มาตรการรักษาระดับการบริโภค เฟส 2 และมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงที่เหลือของปี 2565 จะมีส่วนช่วยรักษาระดับการบริโภคภายในประเทศให้ฟื้นตัวอย่างต่อเนื่อง

➔ สำหรับในปี 2566 การบริโภคภาคเอกชนที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่ คาดว่าจะขยายตัวได้ต่อเนื่องที่ร้อยละ 3.2 ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 2.2 ถึง 4.2) โดยคาดว่าจะการค้าปลีกเพิ่มขึ้นจากแรงสนับสนุนจากภาคการท่องเที่ยวเป็นสำคัญ และมาตรการสนับสนุนการใช้จ่ายของภาครัฐ

ภาพที่ 10 ประมาณการอัตราการขยายตัวของการบริโภคภาคเอกชนที่แท้จริง

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.)

* หมายเหตุ f หมายถึงประมาณการ

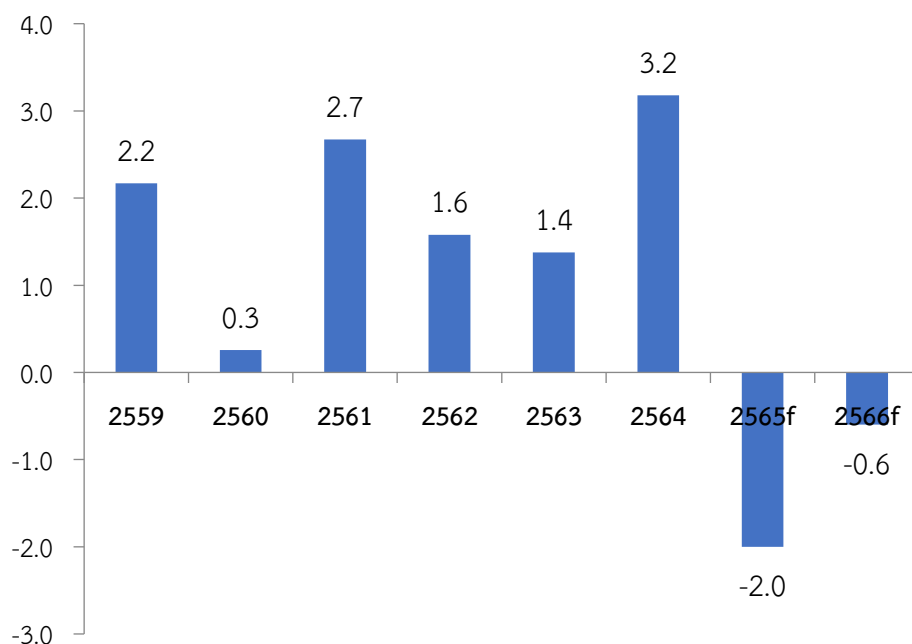
2. การบริโภคภาครัฐที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่

➔ ในไตรมาส 3 ปี 2565 การบริโภคภาครัฐที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่หดตัวร้อยละ -0.6 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ขยายตัวเพิ่มขึ้นที่ร้อยละ 2.8 ในไตรมาส 2 ปี 2565 โดยรายจ่ายค่าซื้อสินค้าและบริการหดตัวร้อยละ -7.8 และการโอนเพื่อสวัสดิการสังคมที่ไม่เป็นตัวแทนเงินสำหรับสินค้าและบริการในระบบตลาดขยายตัวในอัตราชะลอลงร้อยละ 9.9 จากเดิมที่ขยายตัวร้อยละ 17.0 จากไตรมาสที่ 2 ปี 2565 ขณะที่ค่าตอบแทนแรงงานขยายตัวร้อยละ 1.6 ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวรขยายตัวร้อยละ 0.6 สำหรับรายได้จากการขายสินค้าและบริการให้ครัวเรือนและผู้ประกอบการขยายตัวร้อยละ 2.1

➡ ในปี 2565 การบริโภคภาครัฐที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่ คาดว่าจะหดตัวที่ร้อยละ -2.0 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ -2.5 – 1.5) โดยเป็นผลจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 วงเงิน 3.1 ล้านล้านบาท โดยรายจ่ายประจำปีจะเบิกจ่ายได้ 2.48 ล้านล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราเบิกจ่ายร้อยละ 99.2 ลดลงร้อยละ -2.6 ต่อปี เนื่องจากกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี que ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

➡ ในปี 2566 การบริโภคภาครัฐที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่ คาดว่าจะหดตัวในอัตราชะลอลงจากปีก่อนร้อยละ -0.6 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ -1.6 – 0.4) สาเหตุจากกรอบรายจ่ายประจำปี que ลดลงมาอยู่ที่ 2,490,000 ล้านบาท หดตัวร้อยละ -1.8 คาดว่าจะเบิกจ่ายได้ 2.5 ล้านล้านบาท หรือคิดเป็น อัตราเบิกจ่ายร้อยละ 99.8 และปัจจัยฐานสูงในปีก่อนหน้าที่มีเม็ดเงินจาก พรก. เงินกู้ 1.5 ล้านล้านบาท เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยาและฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19

ภาพที่ 11 ประมาณการอัตราการขยายตัวของการบริโภคภาครัฐที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่ ปี 2565 ร้อยละ

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.)

*หมายเหตุ f หมายถึงประมาณการ

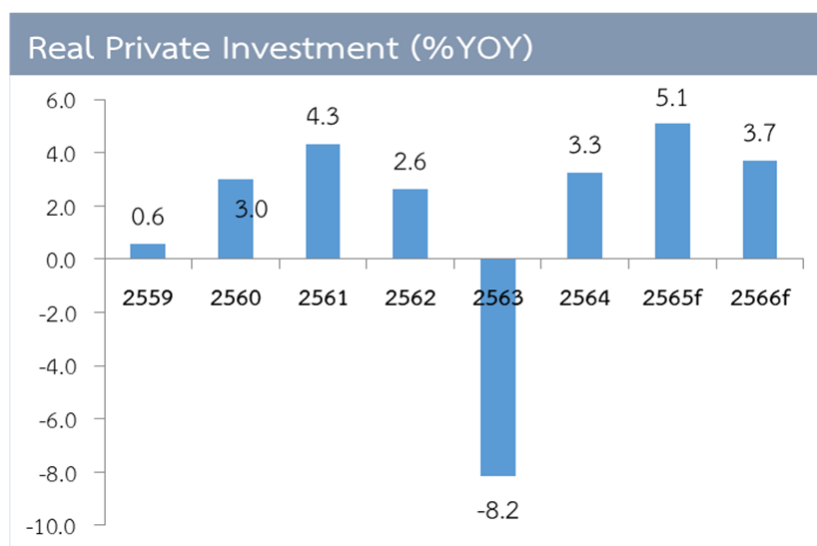
3. การลงทุนภาคเอกชนที่แท้จริง

➡ การลงทุนภาคเอกชนที่แท้จริงในไตรมาสที่ 3 ปี 2565 ขยายตัวร้อยละ 11.0 ต่อปี เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 2.3 โดยมีปัจจัยสำคัญมาจากการลงทุนด้านเครื่องมือเครื่องจักรที่ขยายตัวร้อยละ 13.9 โดยเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 3.3 ต่อปี เป็นผลมาจากการปริมาณการจำหน่ายรถยนต์เชิงพาณิชย์ ปริมาณจำหน่ายกระบะ 1 คัน และปริมาณรถจดทะเบียนใหม่ในไตรมาสที่ 3 ซึ่งขยายตัวร้อยละ 33.9 41.5 และ 21.5 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อน ตามลำดับ เนื่องจากส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจในประเทศ จากมาตรการผ่อนคลายการควบคุมโควิดของรัฐบาลและการเปิดประเทศ ส่งผลให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวในประเทศเป็นจำนวนมาก มีส่วนช่วยให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจฟื้นตัวมากขึ้น รวมทั้งฐานที่ต่ำจากปีก่อน ขณะที่การลงทุนด้านก่อสร้างในไตรมาสที่ 3 ปี 2565 เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.0 จากไตรมาสเดียวกันของปีก่อน และปรับตัวดีขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่ลดลงร้อยละ -1.3 เนื่องจาก พื้นที่ได้รับอนุญาตก่อสร้างทั่วประเทศเพิ่มขึ้น การเก็บภาษีธุรกรรมอสังหาริมทรัพย์เพิ่มขึ้น รวมทั้งปริมาณจำหน่ายปูนซีเมนต์ที่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังมีความกังวลทางด้านเงินเฟ้อซึ่งทำให้ดัชนีราคาวัสดุก่อสร้างปรับตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.6 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน

➡ สำหรับทั้งปี 2565 การลงทุนภาคเอกชนที่แท้จริง คาดว่าจะขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 5.1 ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ร้อยละ 4.6 ถึง 5.6) ปรับลดลงจากระดับ 5.7 ในการประมาณการครั้งก่อน โดยมีปัจจัยสำคัญจากการผ่อนคลายมาตรการการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 รวมทั้งการยกเลิกการลงทะเบียน Thailand Pass สำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ ซึ่งมีผลตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2565 เป็นต้นมา ส่งผลให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้าประเทศจำนวนมาก ทำให้มีการฟื้นตัวของอุปสงค์ภายในประเทศ ขณะที่ปัจจัยเสี่ยงที่ต้องติดตาม ได้แก่ สถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างประเทศที่กระทบต่อเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ ปัญหาอสังหาริมทรัพย์ของจีน และการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก นอกจากนี้การเพิ่มขึ้นของดอกเบี้ยนโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทย ทำให้ต้นทุนในการประกอบธุรกิจเพิ่มขึ้น อาจส่งผลในการตัดสินใจในการลงทุนของเอกชนในช่วงที่เหลือของปี

➡ สำหรับทั้งปี 2566 การลงทุนภาคเอกชนที่แท้จริง คาดว่าจะขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 3.7 ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ร้อยละ 2.7 ถึง 4.7) โดยมีปัจจัยจากการลงทุนในหมวดเครื่องมือเครื่องจักรและหมวดการก่อสร้างที่เพิ่มขึ้น มาจากการลงทุนที่เพิ่มขึ้นจากเศรษฐกิจที่ปรับตัวดีขึ้น รวมทั้งการคาดการณ์อัตราเงินเฟ้อที่จะปรับตัวลดลงในปีหน้า

ภาพที่ 12 ประมาณการอัตราการขยายตัวของการลงทุนภาคเอกชนที่แท้จริง

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.)

* หมายเหตุ f หมายถึงประมาณการ

4. การลงทุนภาครัฐที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่

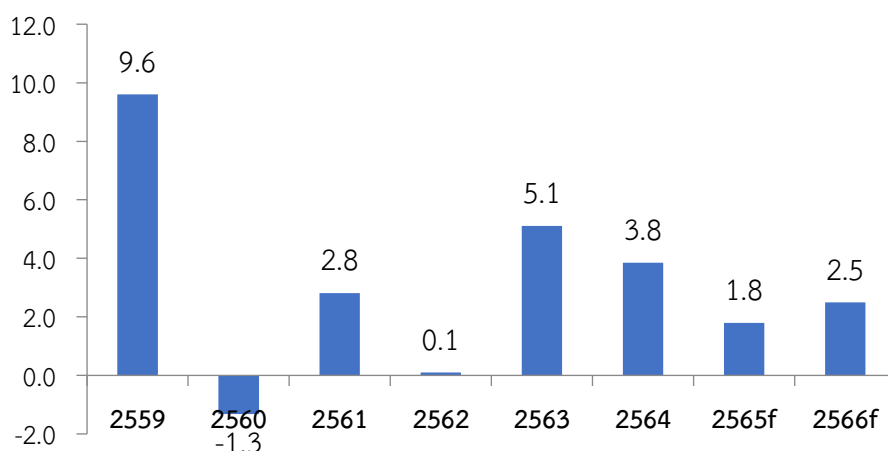
➡ ในไตรมาส 3 ปี 2565 การลงทุนภาครัฐที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่ลดลงร้อยละ -7.3 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน จากการหดตัวร้อยละ -9.0 ในไตรมาสก่อนหน้า โดยการลงทุนของรัฐบาลลดลงร้อยละ -11.8 จากการหดตัวร้อยละ -15.1 ในไตรมาส 2 ปี 2565 ขณะที่การลงทุนของรัฐวิสาหกิจขยายตัวร้อยละ 1.1 สะท้อนจากการขยายตัวร้อยละ 2.9 ในไตรมาส 2 ปี 2565 โดยการลงทุนภาครัฐ แบ่งเป็นการลงทุนด้านการก่อสร้างหดตัวร้อยละ -10.0 ต่อเนื่องจากเดิมที่หดตัวร้อยละ -12.5 ในไตรมาส 2 ปี 2565 ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการเบิกจ่ายงบประมาณเพื่อการก่อสร้างถนน สะพาน รวมถึงสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ มีมูลค่าลดลง ขณะที่การลงทุนของรัฐวิสาหกิจขยายตัวร้อยละ 3.5 สะท้อนจากการขยายตัวร้อยละ 6.8 ในไตรมาสที่ 2 ปี 2565 และการลงทุนด้านเครื่องจักรเครื่องมือหดตัวร้อยละ -11.6 โดยหดในอัตราชะลอลงร้อยละ -17.0 ในไตรมาสที่ 2 ปี 2565 โดยการลงทุนด้านเครื่องจักรเครื่องมือของรัฐบาลลดลงร้อยละ -19.8 จากเดิมที่หดตัวร้อยละ -25.8 ในไตรมาสก่อนหน้า ขณะที่การลงทุนด้านเครื่องจักรเครื่องมือของรัฐวิสาหกิจหดตัวร้อยละ -3.1 ต่อเนื่องจากเดิมที่หดตัวร้อยละ -6.1 ในไตรมาสที่ 2 ปี 2565

➡ ในปี 2565 การลงทุนภาครัฐที่แท้จริงคาดว่าจะขยายตัวที่ร้อยละ 1.8 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 1.3 – 2.3) ตามวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2565 วงเงิน 3.1 ล้านล้านบาท โดยรายจ่ายลงทุนในปีงบประมาณ 2565 เบิกจ่ายได้จำนวน 4.2 แสนล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราเบิกจ่ายร้อยละ 73.7 สาเหตุหลักมาจากรวมทางหลวงชนบท กระทรวงคมนาคม และกรมชลประทาน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เบิกจ่ายน้อยกว่าปีก่อน เป็นสำคัญ ขณะที่รายจ่ายลงทุนรัฐวิสาหกิจปีปฏิทิน 2565 เบิกจ่ายได้ 3.2 แสนล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 4.1 ต่อปี โดยปัจจุบันโครงการสำคัญส่วนใหญ่ของรัฐวิสาหกิจมีการลงนามในสัญญาได้แล้ว นอกจากนี้ ในปี 2565 ยังมีการเบิกจ่ายเม็ดเงินจาก พ.ร.ก. กู้เงินฯ เพิ่มเติม พ.ศ. 2564 วงเงิน 5 แสนล้านบาท ซึ่งส่วนหนึ่งของวงเงินดังกล่าวจะช่วยสนับสนุนการลงทุนภาครัฐในปี 2565

➡ ในปี 2566 การลงทุนภาครัฐที่แท้จริงคาดว่าจะขยายตัวขึ้นที่ร้อยละ 2.5 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 1.5 – 3.5) ตามวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2566 วงเงิน 3.185 ล้านล้านบาท ซึ่งคาดว่าจะรายจ่ายลงทุนจะเบิกจ่ายได้ 0.5 ล้านล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราเบิกจ่ายร้อยละ 72.0 ขณะที่รายจ่ายลงทุนรัฐวิสาหกิจคาดว่าจะเบิกจ่ายได้ 2.6 แสนล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราเบิกจ่ายร้อยละ 86.0

ภาพที่ 13 ประมาณการอัตราการขยายตัวของการลงทุนภาครัฐที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่ ปี 2565 ร้อยละ

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.)

* หมายเหตุ f หมายถึงประมาณการ

5. มูลค่าส่งออกสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐ

➡ ในไตรมาส 3 ปี 2565 มูลค่าการส่งออกสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐ มีมูลค่า 71,980 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยยังคงขยายตัวเฉลี่ยที่ร้อยละ 6.7³ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน ชะลอลงจากไตรมาสก่อน ซึ่งขยายตัวที่ร้อยละ 9.7 ทั้งนี้ กลุ่มสินค้าที่มีการขยายตัวได้ดีในไตรมาสดังกล่าว อาทิ เครื่องจักรและอุปกรณ์รถกระบะและรถบรรทุก แผงวงจรรวมและชิ้นส่วน ชิ้นส่วนเครื่องใช้ไฟฟ้า อุปกรณ์และเครื่องมือด้านการแพทย์ อาหารสัตว์ ผลไม้กระป๋องและแปรรูป เครื่องดื่ม น้ำตาลทราย ข้าว และยางพารา เป็นต้น ขณะที่ สินค้ารถยนต์นั่ง เหมืองแร่ ชิ้นส่วนและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ผลิตภัณฑ์ยาง และกลุ่มผลไม้ หดตัวในไตรมาสดังกล่าว สำหรับด้าน

³ ฐานข้อมูลดุลการชำระเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย

ตลาดส่งออกหลักยังคงขยายตัวได้ดี อาทิ สหรัฐฯ สหภาพยุโรป สหราชอาณาจักร อาเซียน ออสเตรเลีย อินเดีย เกาหลีใต้ ขณะที่ การส่งออกไปยังญี่ปุ่น และจีน หดตัวในไตรมาสดังกล่าว

➡ ในช่วง 3 ไตรมาสแรกของปี 2565 (มกราคม - กันยายน 2565) มูลค่าการส่งออกสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐ มีมูลค่า 219,971 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขยายตัวเฉลี่ยที่ร้อยละ 10.2⁴ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน โดยภาพรวมขยายตัวดีจากสินค้าส่งออกสำคัญ อาทิ อาหาร ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ผลไม้กระป๋องและแปรรูป น้ำตาลทราย อาหารสัตว์ ข้าว ยางพารา สินค้าอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องปรับอากาศ ชิ้นส่วนเครื่องใช้ไฟฟ้า ชิ้นส่วนและอุปกรณ์ยานยนต์ เครื่องจักรและอุปกรณ์ ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม เครื่องใช้ในห้องน้ำและเครื่องสำอาง เป็นต้น สำหรับตลาดส่งออก การส่งออกสินค้าไปยังตลาดหลักยังคงขยายตัวต่อเนื่องโดยเฉพาะตลาดสหรัฐฯ กลุ่มอาเซียน สหภาพยุโรป กลุ่มตะวันออกกลาง และอินเดีย เป็นสำคัญ

➡ ในปี 2565 สศค. คาดว่ามูลค่าการส่งออกสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐจะขยายตัวต่อเนื่องจากปีก่อนหน้า โดยขยายตัวที่ร้อยละ 8.1⁵ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 7.6 ถึง 8.6) โดยเป็นการปรับเพิ่มขึ้นจากการประมาณการในครั้งก่อนให้สอดคล้องกับข้อมูลจริงในช่วง 9 เดือนแรกของปี ทั้งนี้ คาดว่าการส่งออกสินค้าในปี 2565 จะขยายตัวได้ต่อเนื่อง ส่วนหนึ่งจากความต้องการสินค้าอาหารที่คาดว่าจะเติบโตได้ดีตลอดทั้งปี และปัญหาการขาดแคลนชิ้นส่วนการผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ที่เริ่มคลี่คลายลง อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี ยังคงมีปัจจัยเสี่ยงที่ต้องติดตามอย่างใกล้ชิดต่อไปในระยะนี้ อาทิ การชะลอตัวของเศรษฐกิจประเทศหลักโดยเฉพาะจีน ประเด็นความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ระหว่างรัสเซียและยูเครนที่ยังคงยืดเยื้อ ความไม่แน่นอนในประเด็นความขัดแย้งของจีนและสหรัฐฯ อาจส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและการค้าโลกในระยะที่เหลือของปี

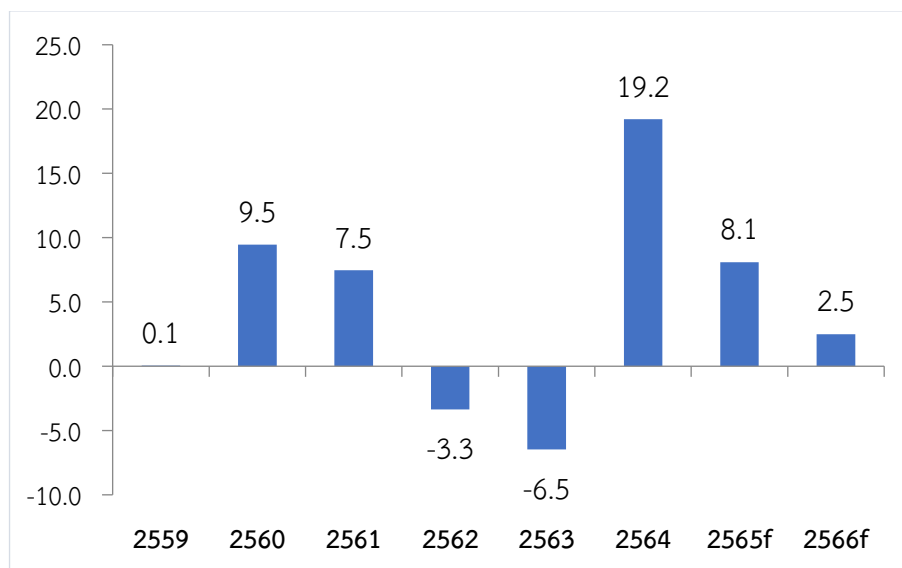
➡ สำหรับในปี 2566 สศค. คาดว่ามูลค่าการส่งออกสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐจะขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงจากปีก่อนหน้า โดยขยายตัวที่ร้อยละ 2.5⁶ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 1.5 ถึง 3.5) ตามแนวโน้มอุปสงค์ของประเทศเศรษฐกิจคู่ค้าสำคัญและปริมาณการค้าโลกที่คาดว่าจะชะลอตัว ท่ามกลางการดำเนินนโยบายทางการเงินที่เข้มงวดในหลายกลุ่มประเทศซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความผันผวนในตลาดการเงินและอัตราแลกเปลี่ยน รวมถึงปัญหาความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ที่ยังคงยืดเยื้อต่อเนื่องเป็นสำคัญ

⁴ ฐานข้อมูลดุลการชำระเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย

⁵ มูลค่าการส่งออกสินค้าตามระบบดุลการชำระเงิน (BOP basis) (คำนวณโดย สศค.)

⁶ มูลค่าการส่งออกสินค้าตามระบบดุลการชำระเงิน (BOP basis) (คำนวณโดย สศค.)

ภาพที่ 14 ประมาณการอัตราการขยายตัวของมูลค่าส่งออกสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐ

ที่มา : สศค.

หมายเหตุ: อัตราการขยายตัวของมูลค่าการส่งออกสินค้า คิดจาก USD Term ตามระบบดุลการชำระเงิน

6. มูลค่านำเข้าสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐ

➡ ในไตรมาส 3 ปี 2565 มูลค่านำเข้าสินค้า มีมูลค่า 71,558 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นการขยายตัวที่ร้อยละ 23.2⁷ จากช่วงเดียวกันปีก่อน โดยขยายตัวเร่งขึ้นต่อเนื่องจากไตรมาสก่อนหน้าซึ่งขยายตัวที่ร้อยละ 22.4 โดยเป็นการนำเข้าที่เพิ่มขึ้นในทุกหมวดสินค้า ได้แก่ กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 12.2 เช่น อาหาร เครื่องดื่ม และผลิตภัณฑ์นม ยาและเวชภัณฑ์ โทรศัพท์มือถือ สิ่งทอ เป็นต้น กลุ่มสินค้าวัตถุดิบและสินค้าขั้นกลาง ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 21.0 เช่น น้ำมันดิบ ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์และชิ้นส่วนเครื่องใช้ไฟฟ้า เคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี ก๊าซธรรมชาติ สินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป เป็นต้น กลุ่มสินค้าทุน ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 0.03 เช่น หม้อแปลง เครื่องกำเนิดไฟฟ้า มอเตอร์ฯ เครื่องจักร ตวง วัด อากาศยาน เรือ แท่น และรถไฟ เป็นต้น ส่วนการนำเข้าหมวดสินค้าอื่น ๆ ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 140.2 ตามการนำเข้าสินค้ากลุ่มทองคำ (ไม่รวมทองคำรูปพรรณ) ที่เพิ่มขึ้นในไตรมาสดังกล่าวเป็นสำคัญ

➡ ในช่วง 3 ไตรมาสแรกของปี 2565 (มกราคม - กันยายน 2565) มูลค่าการนำเข้าสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐ มีมูลค่า 204,917 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขยายตัวเฉลี่ยที่ร้อยละ 20.7⁸ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน โดยภาพรวมในช่วงครึ่งปีแรกในรายหมวดสินค้ามูลค่าการนำเข้ายังคงเพิ่มขึ้นในทุกหมวดสินค้า ได้แก่ กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค เช่น อาหาร เครื่องดื่ม และผลิตภัณฑ์นม ยาและเวชภัณฑ์ สิ่งทอ เป็นต้น กลุ่มวัตถุดิบและสินค้า

⁷ ฐานข้อมูลดุลการชำระเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย

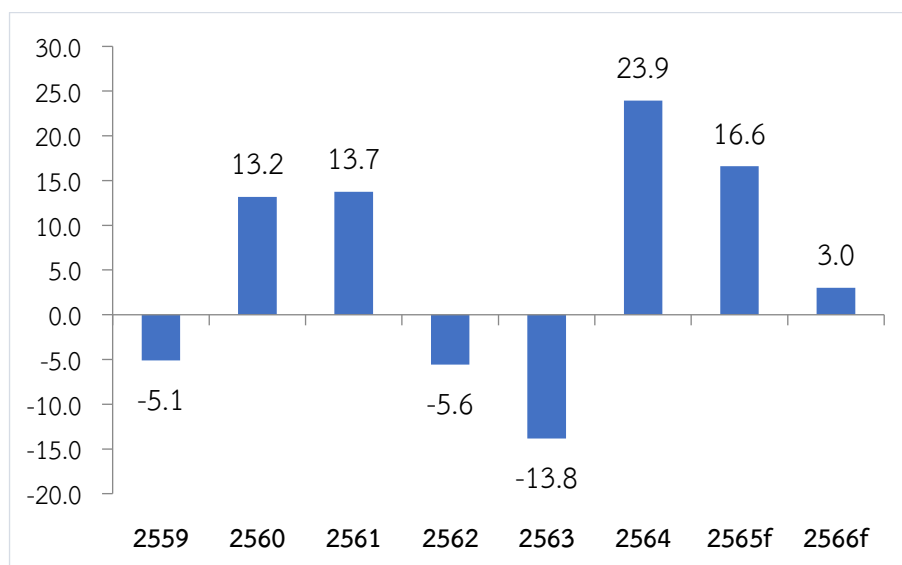
⁸ ฐานข้อมูลดุลการชำระเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย

ชั้นกลาง เช่น ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ น้ำมันดิบ เคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี ก๊าซธรรมชาติ สินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป เป็นต้น กลุ่มสินค้านำเข้า เช่น หม้อแปลง เครื่องกำเนิดไฟฟ้า มอเตอร์ฯ อากาศยาน เรือ แท่น และรถไฟ เป็นต้น

➡ ในปี 2565 สศค. คาดว่ามูลค่านำเข้าสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐจะขยายตัวที่ร้อยละ 16.6⁹ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 16.1 ถึง 17.1) โดยปรับลดลงเล็กน้อยจากการประมาณการในครั้งก่อนเพื่อให้สอดคล้องกับข้อมูลจริงในช่วง 9 เดือนแรกของปี ทั้งนี้ คาดว่าการนำเข้าจะมีแนวโน้มขยายตัวต่อเนื่องตามทิศทางการส่งออกในปีนี้อย่างคงขยายตัวอยู่ในเกณฑ์ดี ประกอบกับแนวโน้มราคาสินค้าโภคภัณฑ์ต่าง ๆ ที่ยังคงอยู่ในระดับสูงต่อเนื่อง

➡ สำหรับในปี 2566 สศค. คาดว่ามูลค่านำเข้าสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐจะขยายตัวที่ร้อยละ 3.0¹⁰ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 2.0 ถึง 4.0) โดยคาดว่า การนำเข้าจะมีแนวโน้มขยายตัวสอดคล้องกับแนวโน้มการส่งออกที่คาดว่าจะขยายตัวในอัตราชะลอลงในปีดังกล่าวเป็นสำคัญ

ภาพที่ 15 ประมาณการอัตราการขยายตัวของมูลค่านำเข้าสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐ

ที่มา : สศค.

หมายเหตุ: อัตราการขยายตัวของมูลค่าการนำเข้าสินค้า คิดจาก USD Term ตามระบบดุลการชำระเงิน

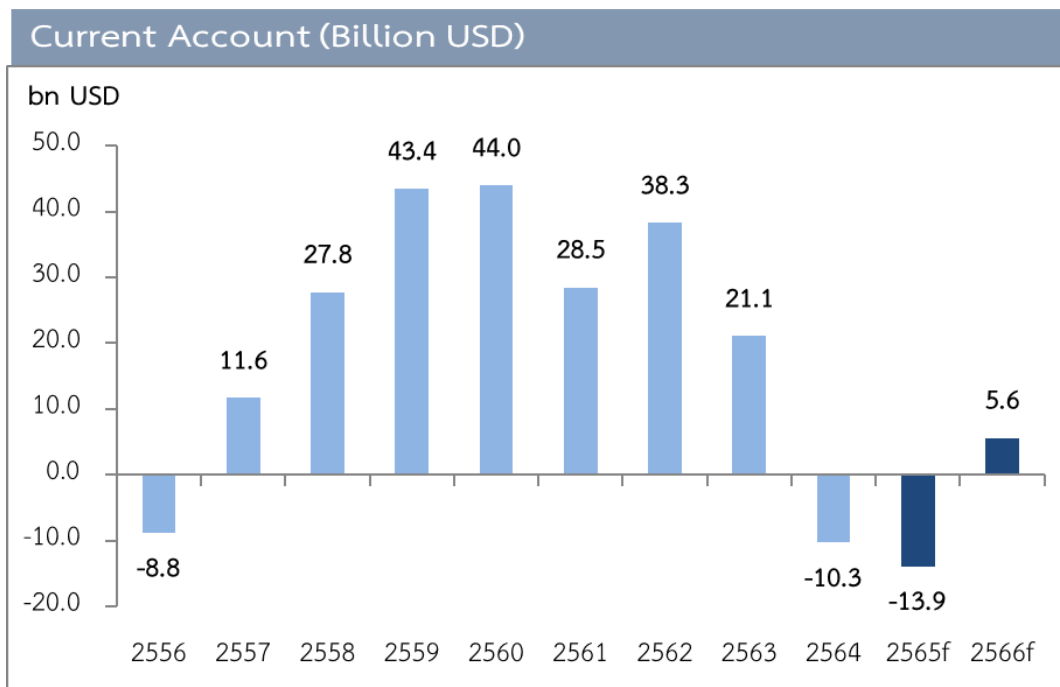
⁹ มูลค่าการนำเข้าสินค้าตามระบบดุลการชำระเงิน (BOP basis) (คำนวณโดย สศค.)

¹⁰ มูลค่าการนำเข้าสินค้าตามระบบดุลการชำระเงิน (BOP basis) (คำนวณโดย สศค.)

7. ดุลบัญชีเดินสะพัด

➡ ดุลบัญชีเดินสะพัดในช่วงไตรมาสที่ 3 ปี 2565 ขาดดุลทั้งสิ้น -7.0 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยที่ดุลการค้าตามระบบดุลการชำระเงินเกินดุลทั้งสิ้น 0.4 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงจากไตรมาสก่อนหน้า จากมูลค่าการส่งออกที่ลดลง ขณะที่มูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้น ทางด้านดุลบริการ รายได้ และเงินโอนขาดดุลอยู่ที่ -7.4 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ขาดดุลลดลงจากไตรมาสก่อนหน้า จากรายรับจากภาคการท่องเที่ยวที่ทยอยขยายตัวเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ส่งผลให้ดุลบัญชีเดินสะพัดตั้งแต่ต้นปี 2565 ขาดดุลทั้งสิ้น -17.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

ภาพที่ 16 ประมาณการดุลบัญชีเดินสะพัด

ที่มา : ธพท. รวบรวมและคาดการณ์โดย สศค.

➡ ในปี 2565 คาดว่าดุลบัญชีเดินสะพัดจะขาดดุล -13.9 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็นร้อยละ -2.7 ของ GDP (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ -16.4 ถึง -11.4 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณร้อยละ -3.2 ถึง -2.2 ของ GDP) ขาดดุลเพิ่มขึ้นจากปี 2564 (ภาพที่ 8) โดยคาดว่า ดุลการค้าตามระบบดุลการชำระเงินจะเกินดุลทั้งสิ้น 23.6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เกินดุลลดลงจากปี 2564 ตามมูลค่าการนำเข้าที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นมากกว่ามูลค่าการส่งออกที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากในช่วงที่ผ่านมาการนำเข้าทองคำเพิ่มขึ้น ต้นทุนราคาพลังงานที่เพิ่มขึ้น และเพื่อสนับสนุนการลงทุนโดยรวมที่คาดว่าจะดีขึ้นจากปีก่อน รวมทั้งค่าเงินบาทที่อ่อนค่าลงต่อเนื่อง ขณะที่การส่งออกคาดว่าจะทยอยปรับตัวดีขึ้นได้ตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจประเทศคู่ค้า ในส่วนของดุลบริการ รายได้ และเงินโอนคาดว่าจะขาดดุลอยู่ที่ -37.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงจากปีก่อนหน้า โดยเป็นผลจากการฟื้นตัวของอุปสงค์ภายในประเทศ โดยคาดว่าราคาพลังงานและรายจ่ายค่าระวางสินค้าจะทยอยปรับลดลงต่อเนื่องในช่วงที่เหลือของปี และโดยเฉพาะจากภาคการท่องเที่ยวที่คาดว่าจะสามารถฟื้นตัวได้อย่างต่อเนื่อง

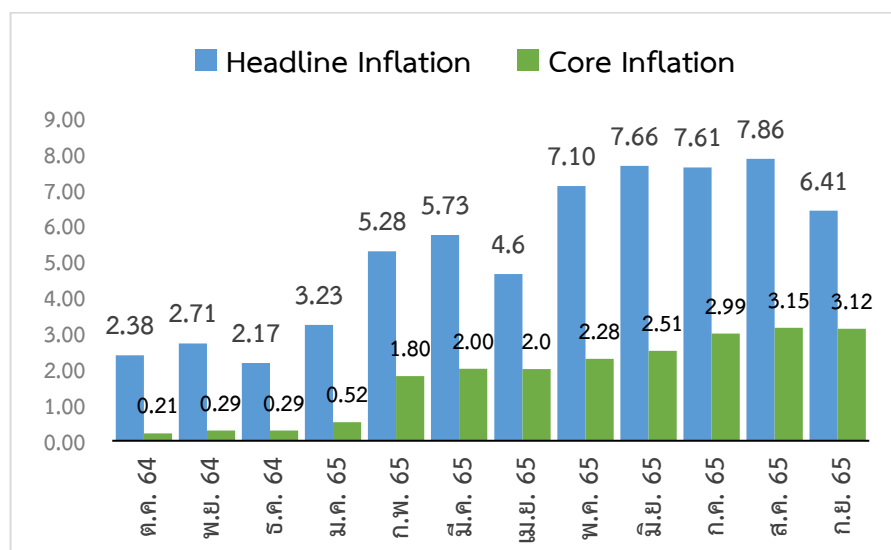
จากจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยในช่วง 9 เดือนแรกของปีมากกว่าที่เคยคาดการณ์ไว้ และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลให้รายได้สุทธิจากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

➡ ในปี 2566 คาดว่าดุลบัญชีเดินสะพัดจะกลับมาเกินดุล 5.6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็นร้อยละ 1.1 ของ GDP (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ 4.6 ถึง 6.6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณร้อยละ 0.1 ถึง 2.1 ของ GDP) หลังจากขาดดุลในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา โดยคาดว่าดุลการค้าตามระบบดุลการชำระเงินจะเกินดุลทั้งสิ้น 22.8 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เกินดุลลดลงจากปี 2565 เล็กน้อย เนื่องจากคาดว่าจะการส่งออกของไทยมีโอกาสจะเผชิญความเสี่ยงจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าหลัก รวมถึงปัญหาต้นทุนวัตถุดิบขาดแคลนและราคาผันผวน อาทิ เซมิคอนดักเตอร์ เหล็ก และธัญพืช ส่งผลให้มูลค่าสินค้านำเข้าคาดว่าจะขยายตัวได้ในอัตราเร่งขึ้นมากกว่าการขยายตัวของมูลค่าสินค้าส่งออก สำหรับด้านดุลบริการ รายได้ และเงินโอนคาดว่าจะขาดดุลลดลงจากปีก่อนหน้าอยู่ที่ -17.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยประเมินว่ารายได้สุทธิจากการท่องเที่ยวจะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตามจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่คาดว่าจะสูงถึง 21.5 ล้านคนในปี 2566 ยังคงต่ำกว่าระดับปกติในช่วงก่อนการแพร่ระบาดที่ประมาณ 40 ล้านคน ประกอบกับคาดว่าจะมีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางออกนอกประเทศเพิ่มขึ้น

8. อัตราเงินเฟ้อ

อัตราเงินเฟ้อทั่วไปในเดือนกันยายนปี 2565 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน ขยายตัวที่ร้อยละ 6.41 และขยายตัวเมื่อเทียบกับเดือนสิงหาคม 2565 ที่อยู่ร้อยละ 0.22

ภาพที่ 17 กราฟแสดงอัตราเงินเฟ้อเดือนกรกฎาคมปี 2565

ที่มา : กระทรวงพาณิชย์ สรุปรโดย สศค.

โดยปัจจัยหลักที่ส่งกระทบต่อเงินเฟ้อในเดือนกันยายน 2565 ได้แก่ 1) หมวดอาหารและเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ โดยเฉพาะราคาสินค้ากลุ่มผักสดที่สูงขึ้น เนื่องจากพื้นที่เพาะปลูกได้รับผลกระทบจากภาวะน้ำท่วมขัง และยังมีความต้องการในการบริโภคเพิ่มมากขึ้นในช่วงเทศกาลกินเจ 2) หมวดยานพาหนะและน้ำมันเชื้อเพลิง เนื่องจากสินค้ากลุ่มพลังงานบางรายการยังคงสูงขึ้น 3) หมวดอาหารสำเร็จรูป จากการส่งผ่านต้นทุนของผู้ประกอบการ

ที่เพิ่มมากขึ้น และ 4) หมวดไฟฟ้า เชื้อเพลิง น้ำประปาและแสงสว่าง จากการปรับขึ้นค่าไฟฟ้าผันแปร โดยมีสินค้าสำคัญที่ราคาลดลง ได้แก่ ข้าวสารเหนียว ค่าส่งพัสดุ เครื่องใช้ไฟฟ้า อาทิ เครื่องปรับอากาศและเครื่องซักผ้า เป็นต้น

ตารางที่ 8 อัตราการขยายตัวของราคาสินค้าหมวดต่าง ๆ ณ เดือนกรกฎาคม 2565

หมวด	%YoY	%MoM	%YTD
อาหารและเครื่องดื่ม	9.82	0.67	6.23
เครื่องนุ่งห่มและรองเท้า	0.17	0.06	-0.04
หมวดเคสสถาน	3.46	1.22	5.16
ตรวจรักษาและบริการส่วนบุคคล	1.51	0.18	0.90
พาหนะ ขนส่ง และการสื่อสาร	6.37	-1.45	10.42
การบันเทิง การศึกษา และศาสนา	1.21	0.02	-0.14
หมวดยาสูบและเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์	2.49	0.11	2.17

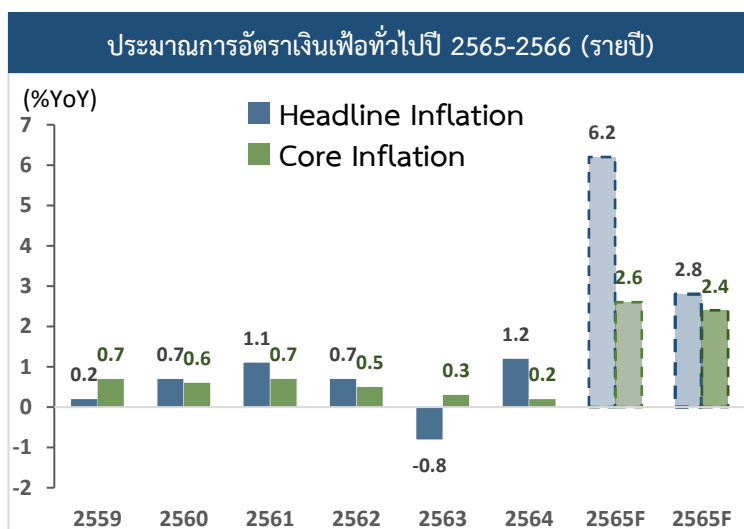
ที่มา : กระทรวงพาณิชย์ สรุปโดย สศค.

อย่างไรก็ดี เมื่อหักอาหารสดและพลังงานออกแล้วเงินเพื่อพื้นฐานขยายตัวที่ร้อยละ 3.12 ทั้งนี้อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ย 10 เดือน (ม.ค.- ก.ย.) ปี 2565 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อนสูงขึ้นร้อยละ 6.17

สำหรับอัตราเงินเฟ้อในปี 2565 และ ปี 2566 สศค. คาดว่าอัตราเงินเฟ้อทั่วไป และอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานปี 2565 เฉลี่ยทั้งปีจะอยู่ที่ร้อยละ 6.2 และร้อยละ 2.6 และคาดการณ์ปี 2566 อัตราเงินเฟ้อทั่วไปและอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานปี 2566 เฉลี่ยทั้งปีจะอยู่ที่ร้อยละ 2.8 และร้อยละ 2.4 ตามลำดับ โดยมีปัจจัยสนับสนุนจาก 1) แนวโน้มราคพลังงานและสินค้าโภคภัณฑ์มีแนวโน้มลดลง จากปัญหาของห่วงโซ่อุปทานโลกที่คลี่คลายลง 2) การปรับขึ้นค่าไฟฟ้าผันแปรในรอบถัดไปในปี 2566 ซึ่งจะกระทบดัชนีหมวดไฟฟ้า เชื้อเพลิง น้ำประปาและแสงสว่างอย่างมีนัยสำคัญ แต่เนื่องด้วยมาตรการของรัฐที่เข้ามาช่วยเหลือ ทำให้ไม่กระทบต่อค่าครองชีพประชาชนมากนัก 3) การส่งผ่านต้นทุนการผลิตของผู้ประกอบการ อาจยังมีอยู่ แต่ไม่มากเท่าช่วงที่ผ่านมา เนื่องจากการขึ้นราคาสินค้าที่จำเป็นไปบ้างแล้ว ประกอบกับแนวโน้มต้นทุนของผู้ประกอบการปรับตัวดีขึ้น สะท้อนผ่านดัชนีราคาผู้ผลิตที่ลดลงต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 3 4) ปัจจัยฐานสูงในช่วงเดียวกันเมื่อเทียบกับปีก่อน จะเป็นปัจจัยหนุนต่อการสูงขึ้นของอัตราเงินเฟ้อในปี 2566

อย่างไรก็ดี แม้ว่าเศรษฐกิจในประเทศเริ่มฟื้นตัวจากภาคการท่องเที่ยว การส่งออก และราคาสินค้าเกษตรสำคัญ รวมถึงแนวโน้มการขึ้นค่าแรงขั้นต่ำ ทำให้อุปสงค์ภายในประเทศในช่วงหลังของปีขยายตัวขึ้น แต่อาจไม่ก่อให้เกิดผลกระทบจนเกิดเป็น Demand Pull แต่อย่างไร ทั้งนี้ จากสมมติฐานข้างต้นทุนแม้ว่ายังมีปัจจัยบวกที่ส่งผลต่อเงินเฟ้ออยู่บ้าง แต่อาจไม่ร้อนรุนแรงดังช่วงที่ผ่านมา ดังนั้น หากไม่มีเหตุการณ์ผันผวนเกิดขึ้นในอนาคต สศค. คาดว่าอัตราเงินเฟ้อจะเริ่มชะลอตัวลงสู่กรอบเป้าหมายในปี 2566

ภาพที่ 18 ประมาณการอัตราเงินเฟ้อทั่วไปในปี 2565 (รายปี)

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) (คาดการณ์ ณ เดือนกันยายน 2565)

*หมายเหตุ f หมายถึงประมาณการ

Thailand's Key Economic Indicators

ตารางเครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจ (Economic Indicators)

เครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจ รายเดือน	2564	2564				2565					
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	ส.ค.	ก.ย.	YTD
ภาวะเศรษฐกิจภายนอก											
ราคาน้ำมันดิบ Dubai (ดอลลาร์ สหรัฐ/บาร์เรล) /7	69.27	60.01	67.00	71.42	78.65	95.40	107.84	96.10	97.96	89.87	99.78
อัตราดอกเบี้ย Federal Fund (%) /7	0.00-0.25	0.00-0.25	0.00-0.25	0.00-0.25	0.00-0.25	0.25-0.50	1.50-1.75	3.00-3.25	2.25-2.50	3.00-3.25	3.00-3.25
ด้านอุปสงค์											
การบริโภคภาคเอกชน											
ภาษีมูลค่าเพิ่ม ณ ระดับราคา คงที่ (%YoY) /1	11.9	-3.9	22.0	14.2	17.4	14.0	7.1	7.3	10.1	9.9	9.4
ปริมาณจำหน่ายรถยนต์นั่ง (%YoY) /13	-8.4	-16.7	33.2	-19.2	-12.1	16.0	9.2	16.2	62.7	-8.6	14.0
ปริมาณรถจักรยานยนต์จดทะเบียนใหม่ (%YoY) /12	4.8	1.2	40.5	-21.4	9.1	3.2	6.0	38.5	67.0	34.9	14.0
ปริมาณการนำเข้าสินค้าอุปโภคบริโภคในรูป ดอลลาร์สหรัฐ (%YoY) /14	16.2	8.8	25.9	15.6	16.0	5.9	0.9	-0.6	3.1	6.4	2.1
ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคต่อเศรษฐกิจ โดยรวม (ระดับ) /5	44.7	48.6	44.6	40.6	45.0	43.4	40.8	43.6	43.7	44.6	42.6
การลงทุนภาคเอกชน											
ปริมาณการนำเข้าสินค้าทุนในรูปดอลลาร์ สหรัฐ (%YoY) /14	14.7	5.1	25.0	20.5	10.0	8.1	3.6	-4.7	0.5	-9.4	2.2
ปริมาณจำหน่ายรถยนต์เชิงพาณิชย์ (%YoY) /13	-1.9	5.9	42.1	-24.9	-11.6	20.6	9.7	33.9	61.2	31.4	21.7
ภาษีจากการทำธุรกรรมอสังหาริมทรัพย์ รวม (%YoY) /1	3.4	5.8	14.3	-8.5	3.9	-1.8	18.4	21.9	29.2	26.5	12.9
ปริมาณจำหน่ายปูนซีเมนต์ (%YoY) /14	-1.0	4.7	1.3	-9.4	-1.0	0.0	-7.8	2.8	1.7	0.3	-1.9
ดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง (%YoY) /4	8.0	4.4	9.7	8.4	9.8	7.2	6.9	5.6	5.2	5.2	6.5
การค้าระหว่างประเทศ											
มูลค่าการส่งออก (พหุคูณดอลลาร์ สหรัฐ);ระบบดุลการ/4	272.0	64.1	68.2	67.7	71.9	73.6	75.6	72.1	23.6	24.9	221.4
(%YoY) /4	17.4	2.1	31.9	15.4	23.1	14.8	10.8	6.6	7.5	7.8	10.6
ราคาสินค้าส่งออก (%YoY) /4	3.3	2.1	4.0	3.1	3.8	3.9	5.1	4.4	4.6	4.1	4.5

เครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจ รายเดือน	2564	2564				2565					
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	ส.ค.	ก.ย.	YTD
ปริมาณการส่งออก (%YoY)/14	13.7	-0.1	26.8	11.9	18.7	10.4	5.4	2.0	2.8	3.6	5.9
มูลค่าการนำเข้า (พณีสถิติดอลลาร์ สหรัฐ) ระบบศุลกากร/4	266.9	63.0	65.6	67.3	71.1	74.5	80.9	80.9	27.8	25.8	236.4
(%YoY) /4	29.5	8.2	46.4	39.4	29.5	18.4	23.4	20.2	21.3	15.6	20.7
ราคาสินค้านำเข้า (%YoY) /4	10.4	6.1	12.3	10.5	12.6	12.6	14.1	11.2	12.1	9.6	12.7
ปริมาณการนำเข้า (%YoY)/14	17.3	1.8	30.1	26.1	15.0	5.1	8.1	8.1	8.2	5.5	7.1
ดุลการค้า (พณีสถิติดอลลาร์สหรัฐ); ระบบศุลกากร/4	5.1	1.2	2.7	0.4	0.8	-0.9	-5.3	-8.7	-4.2	-0.8	-15.0
ด้านอุปทาน											
ภาคการเกษตร											
ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร (%YoY) /6	0.8	1.2	1.9	6.8	-3.2	4.6	6.4	-2.0	-5.2	-0.6	2.8
ดัชนีราคาสินค้าเกษตร (%YoY) /6	3.0	9.0	12.6	-4.5	-4.4	4.5	10.2	20.1	23.3	18.9	11.2
รายได้เกษตรกรที่แท้จริง (%YoY) /14	0.7	10.3	11.5	0.6	-10.4	3.8	9.9	9.4	8.1	10.7	7.4
การจ้างงานภาคเกษตร (%YoY) /3	1.8	2.8	2.4	1.0	1.3	3.0	-0.8	n.a.	n.a.	n.a.	-1.7
ภาคอุตสาหกรรม											
ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (%YoY) /9	5.8	0.7	21.0	-0.3	4.7	1.6	-0.8	n.a.	14.5	n.a.	2.7
มูลค่าการนำเข้าวัตถุดิบในรูป ดอลลาร์สหรัฐ (%YoY)/4	39.2	39.2	26.3	53.1	53.7	28.2	7.3	16.6	13.7	6.3	13.4
ปริมาณการนำเข้าวัตถุดิบในรูป ดอลลาร์สหรัฐ (%YoY) /14	31.6	20.4	44.1	45.4	20.3	0.2	9.3	12.1	8.9	2.9	7.2
อัตราการใช้จ่ายการผลิต (%) /9	63.0	66.3	62.7	58.5	64.5	66.5	61.1	n.a.	63.8	n.a.	63.4
การจ้างงานภาคอุตสาหกรรม (%YoY) /3	-1.3	-0.4	-0.2	-0.5	-4.0	1.1	2.2	n.a.	n.a.	n.a.	3.1
ดัชนีความเชื่อมั่นภาคอุตสาหกรรม (ระดับ)/8	82.7	85.3	82.4	78.2	84.8	88.0	85.6	90.4	90.5	91.8	88.0
ภาคบริการ											
จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ (ล้านคน)/10	0.43	0.02	0.02	0.05	0.34	0.50	1.58	3.61	1.17	1.31	5.69
(%YoY) /14	-93.6	-99.7	100.0	100.0	3060.5	2367.2	7704.0	7,847.7	7,677.2	10,598.0	6,525.9
จำนวนผู้เยี่ยมชมชาวไทย (%YoY)/10	-41.7	-34.4	88.3	-87.8	-29.7	74.1	400.4	1169.3	1,770.5	665.5	260.9
การจ้างงานภาคบริการ (%YoY) /3	-0.2	-0.7	3.2	-1.6	-0.8	4.4	6.2	n.a.	n.a.	n.a.	6.4

ภาคการคลัง

ภาคการคลัง

รายงานสรุปสถานการณ์ด้านการคลัง ปีงบประมาณ 2565 (ตุลาคม 2564 – กันยายน 2565)

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

○ พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2565 กำหนดวงเงินงบประมาณรายจ่ายจำนวน 3,100,000 ล้านบาท หรือประมาณร้อยละ 18.26 ของ GDP¹¹ โดยเป็นการจัดหางบประมาณแบบขาดดุล (Expansionary Fiscal Policy) จำนวน 700,000 ล้านบาท หรือประมาณร้อยละ 4.1 ของ GDP เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2564 ร้อยละ 14.95 โดยแบ่งออกเป็น รายจ่ายประจำ 2,535,682.6 ล้านบาท ลดลงจากปีที่แล้ว 145,972.7 ล้านบาท ร้อยละ 5.44 รายจ่ายลงทุน 564,318.5 ล้านบาท ลดลงจากปีที่แล้ว 39,989.8 ล้านบาท ร้อยละ 6.62 และรายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้ 100,000 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วจำนวน 1,000.0 ล้านบาท ร้อยละ 1.01

○ ปีงบประมาณ 2565 (ต.ค. 64 – ก.ย. 65) รัฐบาลสามารถจัดเก็บรายได้สุทธิ จำนวน 2,530,632 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการ 130,632 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 5.4 และสูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 6.5 สำหรับการเบิกจ่ายงบประมาณรวมสามารถเบิกจ่ายได้ทั้งสิ้น 3,146,241 ล้านบาท ต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า 62,412 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 1.9 ต่อปี โดยรายจ่ายปีปัจจุบันเบิกจ่ายได้จำนวน 2,932,563 ล้านบาท ต่ำกว่าปีก่อน 79,593 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 2.6 ต่อปี หรือเมื่อเปรียบเทียบกับวงเงินงบประมาณคิดเป็นอัตราเบิกจ่ายร้อยละ 94.6 ส่งผลให้ ดุลเงินงบประมาณขาดดุล จำนวน 595,442 ล้านบาท

○ หนี้สาธารณะคงค้าง ณ สิ้นเดือนกันยายน 2565 มีจำนวน 10,373,938 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 60.41 ของ GDP และเมื่อเปรียบเทียบกับเดือนก่อนหน้า หนี้สาธารณะเพิ่มขึ้นสุทธิ 62,206 ล้านบาท ทั้งนี้ ระดับหนี้สาธารณะคงค้างยังอยู่ในระดับที่มีเสถียรภาพ สะท้อนได้จาก (1) หนี้สาธารณะคงค้างเป็นหนี้ในประเทศถึงร้อยละ 98.29 จึงมีความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยนที่ต่ำ และ (2) หนี้สาธารณะคงค้างแบ่งตามอายุคงเหลือเป็นหนี้ระยะยาวถึงร้อยละ 85.49 ทำให้มีความเสี่ยงด้านการผิดนัดชำระหนี้ต่ำ เนื่องจากรัฐบาลสามารถออกขายพันธบัตรใหม่เพื่อชำระหนี้เดิมที่ครบกำหนดชำระได้ นอกจากนี้ หนี้สาธารณะคงค้างต่อ GDP ยังอยู่ภายใต้กรอบความยั่งยืนทางการคลังที่ตั้งไว้ไม่เกินร้อยละ 70 ของ GDP

¹¹ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (GDP) ปี 2565 เท่ากับ 16,977,700 ล้านบาท ที่มาสำนักงานประมาณโดยสังเขปฉบับปรับปรุง สำนักงานประมาณ วันที่ 17 ม.ค. 65

ผลการดำเนินนโยบายการคลังในปีงบประมาณ 2565 (ต.ค. 64 – ก.ย. 65)

1. ผลการจัดเก็บรายได้รัฐบาล

ผลการจัดเก็บรายได้รัฐบาลในช่วงสามไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2565 (ต.ค. 64 – ก.ย. 65) รัฐบาลสามารถจัดเก็บรายได้สุทธิได้ จำนวน 2,530,632 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการ 130,632 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 5.4 ทั้งนี้ผลการจัดเก็บรายได้ตามหน่วยงานจัดเก็บสรุปได้ ดังนี้

กรมสรรพากร

กรมสรรพากรจัดเก็บรายได้รวมทั้งสิ้น 2,166,313 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการ 290,213 ล้านบาท หรือร้อยละ 15.5 และสูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 15.5 โดยภาษีที่จัดเก็บได้ต่ำกว่าประมาณการที่สำคัญ ได้แก่ (1) **ภาษีมูลค่าเพิ่ม** จัดเก็บได้ 930,121 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการ 143,921 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 18.3 และสูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 17.3 เนื่องจากมูลค่าการนำเข้าและราคาน้ำมันดิบดูไบสูงกว่าที่ประมาณการไว้ ประกอบกับค่าเงินบาทอ่อนค่าลง ขณะที่ภาษีมูลค่าเพิ่มในประเทศจัดเก็บได้สูงกว่าประมาณการ 28,970 ล้านบาท หรือร้อยละ 6.3 และ (2) **ภาษีเงินได้นิติบุคคล** จัดเก็บได้ 728,108 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการ 153,108 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 26.6 สูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 16.4 เนื่องจากภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับครึ่งรอบระยะเวลาบัญชี (ภ.ง.ด. 51) ภาษีเงินได้นิติบุคคลจากกำไรสุทธิ (ภ.ง.ด. 50) ภาษีเงินได้ หัก ณ ที่จ่าย (ภ.ง.ด. 53) และภาษีจากค่าบริการและจำหน่ายเงินกำไร (ภ.ง.ด. 54) สูงกว่าประมาณการ ตามการฟื้นตัวของรายได้นิติบุคคลหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 คลี่คลาย

กรมสรรพสามิต

กรมสรรพสามิตจัดเก็บรายได้รวมทั้งสิ้น 503,465 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการ 93,535 ล้านบาท หรือร้อยละ 15.7 และต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนที่ร้อยละ 5.3 ต่อปี โดยภาษีที่จัดเก็บต่ำกว่าประมาณการที่สำคัญ ได้แก่ (1) **ภาษีน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน** จัดเก็บได้ 167,588 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการ 82,612 ล้านบาท หรือร้อยละ 33.0 และต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 17.8 เนื่องจากการปรับลดอัตราภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซล เพื่อบรรเทาผลกระทบต่อค่าครองชีพของประชาชน ตั้งแต่วันที่ 18 กุมภาพันธ์ – 20 กันยายน 2565 (ลด 3 บาท/ลิตร ตั้งแต่วันที่ 18 กุมภาพันธ์ – 20 พฤษภาคม 2565 และลด 5 บาท/ลิตร ตั้งแต่วันที่ 21 พฤษภาคม – 20 กันยายน 2565) ซึ่งส่งผลให้สูญเสียรายได้รวม 56,422 ล้านบาท ประกอบกับประมาณการได้รวมผลจากการปรับโครงสร้างภาษีน้ำมันฯ ไว้ จำนวน 22,200 ล้านบาท ซึ่งมีการชะลอออกไปก่อน (2) **ภาษีสุรา** จัดเก็บได้ 59,260 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการ 10,040 ล้านบาท หรือร้อยละ 14.5 และต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 0.6 เนื่องจากผู้ประกอบการรายใหญ่ปรับขึ้นราคาขายปลีกสุราขาว ส่งผลให้ปริมาณการบริโภคสินค้าลดลง อีกทั้งมีการเพิ่มการชำระภาษีสุราสี่ขนาดภาชนะเล็กทดแทนการชำระภาษีขนาดภาชนะใหญ่ซึ่งมีการะภาษีต่ำลง ส่งผลทำให้รายได้ภาษีสุราสี่ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ขณะที่สุราอื่น ๆ และสุรานำเข้าขยายตัวได้ดีหลังมีมาตรการผ่อนคลายมาตรการควบคุมโรคโควิด-19 ประกอบกับประมาณการได้รวมผลจากการปรับโครงสร้างภาษี

สุราไว้ จำนวน 5,500 ล้านบาท และ (3) **ภาษีอื่น ๆ** จัดเก็บได้ 1,272 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการ 3,728 ล้านบาท หรือร้อยละ 74.6 เนื่องจากประมาณการได้รวมผลจากการจัดเก็บภาษีเครื่องไฟฟ้าไว้ จำนวน 4,000 ล้านบาท แต่สูงกว่าปีก่อนร้อยละ 23.4 เนื่องจากการขยายตัวของผลิตภัณฑ์เครื่องหอมเป็นสำคัญ

กรมศุลกากร

กรมศุลกากรจัดเก็บรายได้รวมได้ทั้งสิ้น 110,452 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการ 10,452 หรือร้อยละ 10.5 และสูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 7.9 เนื่องจากมูลค่าการนำเข้าในรูปดอลลาร์สหรัฐและในรูปเงินบาทในช่วง 11 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2565 สูงกว่าปีก่อนร้อยละ 23.3 และ 34.7 ตามลำดับ โดยสินค้าที่จัดเก็บอากรขาเข้าได้สูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ (1) ยานบกและส่วนประกอบ (2) เครื่องจักรไฟฟ้าและอุปกรณ์ (3) เครื่องจักรและเครื่องใช้กล (4) ผลิตภัณฑ์ทางเภสัชกรรม และ (5) พลาสติกและของที่ทำด้วยพลาสติก

รัฐวิสาหกิจ

รัฐวิสาหกิจนำส่งรายได้รวมได้ทั้งสิ้น 143,658 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการ 858 ล้านบาท หรือร้อยละ 0.6 แต่ต่ำกว่าปีก่อนร้อยละ 10.3 เนื่องจากการชะลอการนำส่งรายได้ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การประปานครหลวง และการท่าเรือแห่งประเทศไทยที่ขาดสภาพคล่องและเพื่อการบริหารการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลในภาพรวม และในปีก่อนหน้ามีการนำส่งรายได้พิเศษจากกองทุนรวมวายุภักษ์หนึ่ง

หน่วยงานอื่น

หน่วยงานอื่นจัดเก็บรายได้รวมได้ทั้งสิ้น 146,900 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการ 22,900 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 13.5 และต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 7.8 จากการจัดเก็บรายได้ของ (1) **ส่วนราชการอื่น** จัดเก็บได้ 138,847 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการ 22,153 ล้านบาทหรือร้อยละ 13.8 และต่ำกว่าปีก่อนร้อยละ 8.8 เนื่องจากรายได้จากสัมปทานปิโตรเลียมต่ำกว่าที่ประมาณการไว้เป็นสำคัญ เนื่องจาปริมาณการขุดปิโตรเลียมในช่วงปลายสัมปทานต่ำกว่าประมาณการ ประกอบกับมีมาตรการยกเว้นค่าปรับตามสัญญาจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-19 ทำให้รายได้จากค่าปรับอื่น ๆ ต่ำกว่าประมาณการ (2) **กรมธนารักษ์** จัดเก็บได้ 8,053 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการ 747 ล้านบาท หรือร้อยละ 8.5 จากค่าเช่าที่ราชพัสดุของบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) (ทอท.) ซึ่งคิดตามสัดส่วนรายได้ของ ทอท. (Revenue Sharing) ต่ำกว่าประมาณการเป็นสำคัญ แต่สูงกว่าปีก่อนร้อยละ 11.3

ตารางที่ 9 ผลการจัดเก็บรายได้รัฐบาลสุทธิของปีงบประมาณ 2565 (ต.ค. 64 – ก.ย. 65)

(หน่วย:ล้านบาท)	ปีงบประมาณ 2565		เปรียบเทียบกับปีงบประมาณ การตามเอกสารงบประมาณ	
	(ต.ค. 64-ก.ย. 65)	เปลี่ยนแปลง ร้อยละต่อปี	จำนวน	เปลี่ยนแปลง ร้อยละ
1. กรมสรรพากร	2,166,313	15.5	290,213	15.5
2. กรมสรรพสามิต	503,465	(5.3)	(93,535)	(15.7)
3. กรมศุลกากร	110,452	7.9	10,452	10.5
รวมรายได้ 3 กรมจัดเก็บ	2,780,230	10.8	207,130	8.0
4. รัฐวิสาหกิจ	143,658	(10.3)	858	0.6
5. หน่วยงานอื่น	146,900	(7.8)	(22,900)	(13.5)
รวมรายได้จัดเก็บ (Gross)	3,070,788	8.5	185,088	6.4
หัก	407,091	20.3	32,391	8.6
รวมรายได้สุทธิ (Net)	2,530,632	6.9	130,632	5.4

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

2. ผลการเบิกจ่ายงบประมาณปี 2565 (ต.ค. 64 – ก.ย. 65)

การเบิกจ่ายงบประมาณรวมของปีงบประมาณ 2565 (ต.ค. 64 – ก.ย. 65) เท่ากับ 3,146,241 ล้านบาท ต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อน 62,412 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 1.9 ประกอบด้วย (1) **รายจ่ายปีปัจจุบัน** เบิกจ่ายได้จำนวน 2,932,563 ล้านบาท คิดเป็นอัตราเบิกจ่ายร้อยละ 94.6 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2565 (3,100,000 ล้านบาท) ต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อน 79,593 ล้านบาท หรือร้อยละ 2.6 และ (2) **รายจ่ายปีก่อน** เบิกจ่ายได้จำนวน 213,678 ล้านบาท คิดเป็นอัตราเบิกจ่าย ร้อยละ 90.3 ของวงเงินรายจ่ายปีก่อน (236,529 ล้านบาท) สูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อน 17,181 ล้านบาท หรือร้อยละ 8.7 ต่อปี ทั้งนี้ รายจ่ายปีปัจจุบัน จำนวน 2,932,563 ล้านบาท ประกอบด้วย (1.1) **รายจ่ายประจำ** เบิกจ่ายได้จำนวน 2,516,573 ล้านบาท คิดเป็น อัตราการเบิกจ่ายร้อยละ 99.2 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำหลังโอนเปลี่ยนแปลง (2,535,682 ล้านบาท) ต่ำกว่าปีก่อน 67,226 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 2.6 ต่อปี และ (1.2) **รายจ่ายลงทุน** เบิกจ่ายได้จำนวน 415,990 ล้านบาท คิดเป็นอัตราการเบิกจ่ายร้อยละ 73.7 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายลงทุนหลังโอนเปลี่ยนแปลง (564,318 ล้านบาท) ต่ำกว่าปีก่อน 12,367 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 2.9 ต่อปี โดยมีสาเหตุหลัก มาจากกระทรวงคมนาคม หน่วยงานของศาล กระทรวงมหาดไทย จังหวัดและกลุ่มจังหวัด กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงกลาโหม และสำนักนายกรัฐมนตรี เบิกจ่ายต่ำกว่าปีที่แล้ว

ตารางที่ 10 ผลการเบิกจ่ายงบประมาณในของปีงบประมาณ 2565 (ต.ค. 64 – ก.ย. 65)

ประเภทรายจ่าย (หน่วย: ล้านบาท)	วงเงิน งบประมาณ รายจ่าย	ปีงบประมาณ		
		2565 (ต.ค. 64– ก.ย. 65)	เปลี่ยนแปลง ร้อยละต่อปี	ร้อยละต่อ วงเงิน งปม.
1. รายจ่ายปีปัจจุบัน	3,100,000	2,932,563	-2.6	94.60
1.1 รายจ่ายประจำ	2,535,682	2,516,573	-2.6	99.25
1.2 รายจ่ายลงทุน	564,318	415,990	-2.9	73.72
2. รายจ่ายปีก่อน	236,529	213,678	8.7	90.34
3. รายจ่ายรวม (1+2)	3,336,529	3,146,241	-1.9	94.30

ที่มา : กรมบัญชีกลาง และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

3. ฐานะการคลังปีงบประมาณ 2565 (ต.ค. 64 – ก.ย. 65)

ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดปีงบประมาณ 2565 (ต.ค. 64 – ก.ย. 65) พบว่า รัฐบาลมีรายได้นำส่งคลังจำนวน 2,550,799 ล้านบาท และมีการเบิกจ่ายงบประมาณรวมทั้งสิ้น 3,146,241 ล้านบาท ส่งผลให้ดุลเงินงบประมาณขาดดุลจำนวน 595,442 ล้านบาท และเมื่อรวมกับดุลเงินนอกงบประมาณที่ขาดดุล 50,469 ล้านบาท ทำให้ดุลเงินสดก่อนกู้ขาดดุลจำนวน 645,911 ล้านบาท ทั้งนี้ รัฐบาลได้บริหารเงินสดให้สอดคล้องกับความต้องการใช้เงินโดยขอสินเชื่อการขาดดุลด้วยการออกพันธบัตร จำนวน 681,183 ล้านบาท ส่งผลให้ดุลเงินสด (หลังการกู้เงินเพื่อขอสินเชื่อการขาดดุล) เกินดุลจำนวน 35,272 ล้านบาท และส่งผลให้เงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนกันยายน 2565 มีจำนวน 624,019 ล้านบาท

ตารางที่ 11 ฐานะการคลังปีงบประมาณ 2565 (ต.ค. 64 – ก.ย. 65)

(หน่วย:ล้านบาท)	ปีงบประมาณ		เปรียบเทียบ	
	ปีงปม. 2565	ปีงปม. 2564	จำนวน	เปลี่ยนแปลง ร้อยละต่อปี
1. รายได้	2,550,799	2,449,718	101,081	4.1
2. รายจ่าย	3,146,241	3,208,653	62,412	1.9
3. ดุลเงินงบประมาณ	-595,442	-758,935	163,493	21.5
4. ดุลเงินนอกงบประมาณ	-50,469	39,186	-89,655	-228.8
5. ดุลเงินสดก่อนกู้ (3+4)	-645,911	-719,749	73,838	10.3
6. เงินกู้เพื่อขอสินเชื่อการขาดดุล	681,183	736,392	-55,209	-7.5
7. ดุลเงินสดหลังกู้ (5+6)	35,272	16,643	18,629	111.9
8. เงินคงคลังต้นงวด	588,747	572,104	16,643	2.9
9. เงินคงคลังปลายงวด	624,019	588,747	35,272	6.0

ที่มา : กรมบัญชีกลาง และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

4. หนี้สาธารณะ

หนี้สาธารณะคงค้าง ณ สิ้นเดือนกันยายน 2565 มีจำนวน 10,373,938 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 60.41 ของ GDP และเมื่อเปรียบเทียบกับเดือนก่อนหน้า หนี้สาธารณะเพิ่มขึ้นสุทธิ 62,206 ล้านบาท โดยเป็น (1) หนี้รัฐบาลจำนวน 9,163,763 ล้านบาท (2) หนี้รัฐวิสาหกิจจำนวน 955,633 ล้านบาท (3) หนี้รัฐวิสาหกิจที่เป็นสถาบันการเงิน (รัฐบาลค้ำประกัน) จำนวน 248,108 ล้านบาท และ (4) หนี้หน่วยงานอื่นของรัฐจำนวน 6,523 ล้านบาท ตามลำดับ ทั้งนี้ ระดับหนี้สาธารณะคงค้างยังอยู่ในระดับที่มีเสถียรภาพ สะท้อนได้จาก (1) หนี้สาธารณะคงค้างเป็นหนี้ในประเทศถึงร้อยละ 98.29 ของหนี้สาธารณะคงค้าง (2) หนี้สาธารณะคงค้างเป็นหนี้ระยะยาวแบ่งตามอายุคงเหลือร้อยละ 85.49 ของหนี้สาธารณะคงค้าง และ (3) สัดส่วนหนี้สาธารณะคงค้างต่อ GDP ยังอยู่ภายใต้กรอบวินัยทางการคลังที่ไม่เกินร้อยละ 70.0 ของ GDP

ตารางที่ 12 หนี้สาธารณะคงค้าง ณ สิ้นเดือนกันยายน 2565

หนี้สาธารณะคงค้าง (หน่วย: ล้านบาท)	ณ สิ้นเดือน ก.ย. 65	% of GDP
1.หนี้รัฐบาล	9,163,763	53.37
2.หนี้รัฐวิสาหกิจ	955,633	5.57
3.หนี้รัฐวิสาหกิจที่เป็นสถาบันการเงิน (รัฐบาลค้ำประกัน)	248,108	1.44
4.หนี้หน่วยงานอื่นของรัฐ	6,523	0.04
หนี้สาธารณะรวม	10,373,938	60.41

หมายเหตุ: สัดส่วนต่อ GDP คำนวณโดย สบย. ที่มา : สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ กระทรวงการคลัง

ภาคการเงิน

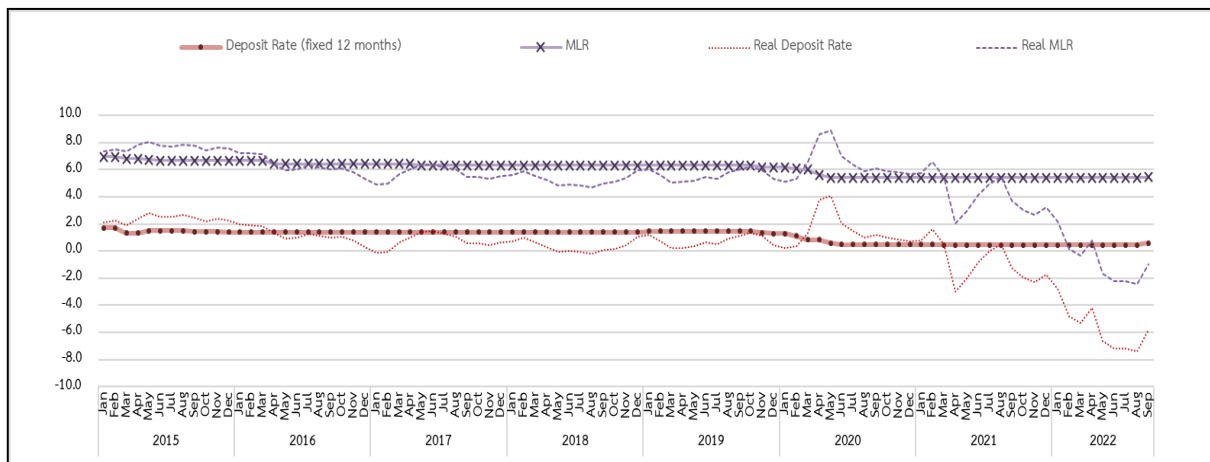
ภาคการเงิน

รายงานภาวะเศรษฐกิจการเงินไทยในไตรมาส 3 ปี 2565

○ ในไตรมาสที่ 3 ปี 2565 อัตราดอกเบี้ยเงินฝากและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยังคงอยู่ในระดับต่ำ โดยอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำระยะเวลา 1 ปีของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 5 แห่ง เพิ่มขึ้นอยู่ที่ร้อยละ 0.60 ต่อปี และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MLR เฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 5 แห่ง เพิ่มขึ้นอยู่ที่ร้อยละ 5.45 ต่อปี (ภาพที่ 19) ทั้งนี้ อัตราเงินเฟ้อที่ปรับตัวเพิ่มขึ้นส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่แท้จริง¹² ณ เดือนกันยายน 2565 อยู่ที่ร้อยละ -5.81 ต่อปี ขณะที่อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่แท้จริงอยู่ที่ร้อยละ -0.96 ต่อปี

○ ในปี 2565 คาดว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้มีโอกาสนจะทยอยปรับตัวเพิ่มขึ้น ตามการดำเนินนโยบายการเงินแบบเข้มงวด นอกจากนี้คณะกรรมการนโยบายการเงินประเมินว่า เศรษฐกิจไทยยังมีแนวโน้มฟื้นตัวต่อเนื่อง แต่มีความเสี่ยงจากเงินเฟ้อเพิ่มขึ้น จึงเห็นควรให้ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายอย่างค่อยเป็นค่อยไปเข้าสู่ระดับที่เหมาะสมกับการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างมีเสถียรภาพ ในระยะยาว ในกรณีที่แนวโน้มเศรษฐกิจและเงินเฟ้อในระยะข้างหน้าเปลี่ยนไปจากที่ประเมินไว้ คณะกรรมการนโยบายการเงินพร้อมที่จะปรับขนาดและเงื่อนไขของการขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายให้เหมาะสมต่อไป

ภาพที่ 19 อัตราดอกเบี้ยเงินฝากและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารพาณิชย์

ที่มา: ธปท. / ประมวลผลโดย สศค.

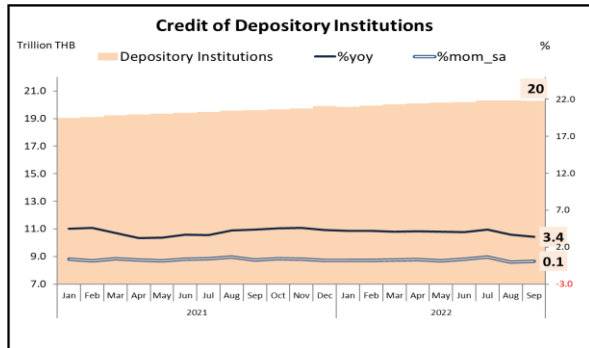
○ ยอดคงค้างสินเชื่อในสถาบันการเงินที่รับฝากเงิน¹³ (Depository Institutions) ณ สิ้นเดือนกันยายน 2565 ขยายตัวคงที่จากไตรมาสก่อนหน้า ขณะที่ยอดเงินรับฝากขยายตัวเร่งขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า (ภาพที่ 20 และภาพที่ 21) โดยสถาบันการเงินที่รับฝากเงินมียอดคงค้างของสินเชื่อจำนวน 20.28 ล้านล้านบาท คิดเป็นการขยายตัวร้อยละ 3.4 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน หรือขยายตัวร้อยละ 0.8 จากไตรมาส

¹² คำนวณโดยนำอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือนเฉลี่ย หักอัตราเงินเฟ้อในช่วงเดียวกัน

¹³ ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน สถาบันการเงินเฉพาะกิจ สหกรณ์ออมทรัพย์ และกองทุนรวมตลาดเงิน

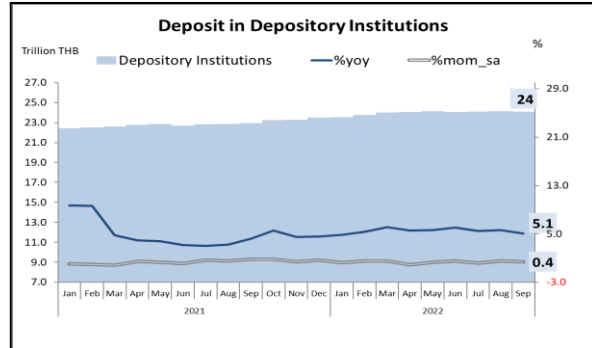
ก่อนหน้า (หลังจัดผลทางฤดูกาล) นอกจากนี้ เมื่อวิเคราะห์ตามผู้ให้สินเชื่อพบว่าสินเชื่อในธนาคารพาณิชย์ขยายตัวเร่งขึ้น ขณะที่สินเชื่อในสถาบันการเงินเฉพาะกิจขยายตัวชะลอลง ทางด้านเงินรับฝาก ณ เดือนกันยายน 2565 มียอดคงค้างจำนวน 24.1 ล้านล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 5.1 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน หรือคิดเป็นการขยายตัวร้อยละ 1.1 จากไตรมาสก่อนหน้า (หลังจัดผลทางฤดูกาล) โดยเมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า เงินรับฝากในธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจขยายตัวชะลอลง

ภาพที่ 20 สินเชื่อในสถาบันรับฝากเงิน

ที่มา: ธปท. / ประมวลผลโดย สศค.

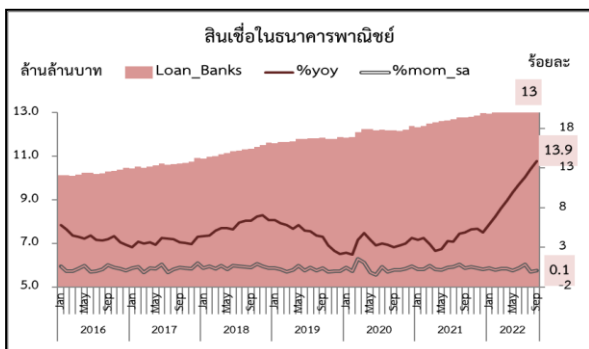
ภาพที่ 21 เงินฝากในสถาบันรับฝากเงิน

ที่มา: ธปท. / ประมวลผลโดย สศค.

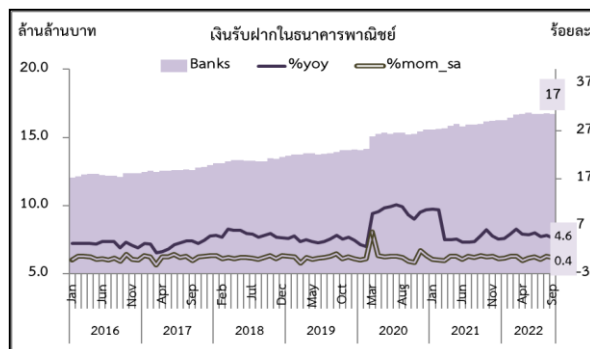
○ หากพิจารณาตามประเภทของสถาบันการเงินพบว่ายอดคงค้างสินเชื่อในธนาคารพาณิชย์ ณ สิ้นเดือนกันยายน 2565 ขยายตัวชะลอลงจากไตรมาสก่อนหน้า (ภาพที่ 22) โดยธนาคารพาณิชย์มียอดคงค้างสินเชื่อจำนวน 13.2 ล้านล้านบาท ขยายตัวเร่งขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้ามาอยู่ที่ร้อยละ 13.9 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน หรือคิดเป็นการขยายตัวร้อยละ 0.8 จากไตรมาสก่อนหน้า (หลังจัดผลทางฤดูกาลแล้ว) ขณะเดียวกันยอดเงินรับฝากในธนาคารพาณิชย์ก็ขยายตัวชะลอลงจากไตรมาสก่อนหน้า (ภาพที่ 23) โดยธนาคารพาณิชย์มียอดเงินรับฝากคงค้างจำนวน 16.9 ล้านล้านบาท ขยายตัวชะลอลงมาอยู่ที่ร้อยละ 4.6 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน หรือคิดเป็นการขยายตัวร้อยละ 1.0 จากไตรมาสก่อนหน้า (หลังจัดผลทางฤดูกาลแล้ว)

ภาพที่ 22 สินเชื่อในธนาคารพาณิชย์

ที่มา: ธปท. / ประมวลผลโดย สศค.

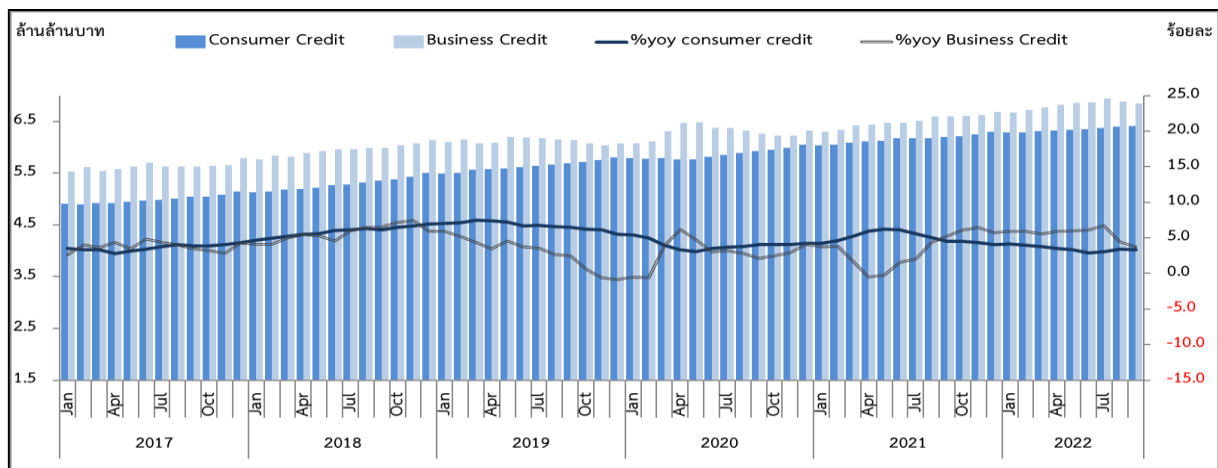
ภาพที่ 23 เงินรับฝากในธนาคารพาณิชย์

ที่มา: ธปท. / ประมวลผลโดย สศค.

○ เมื่อพิจารณาตามประเภทสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ ณ สิ้นเดือนกันยายน 2565 พบว่าสินเชื่อธุรกิจขยายตัวชะลอลง ขณะที่สินเชื่ออุปโภคบริโภคขยายตัวเร่งขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า (ภาพที่ 24) โดยสินเชื่อที่ให้แกภาคธุรกิจ ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 51.7 ของสินเชื่อรวม ขยายตัวชะลอลงมาอยู่ที่ร้อยละ 3.7 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน จากการเร่งขึ้นของสินเชื่อภาคการผลิต ภาคการเกษตร และภาคบริการ เป็นสำคัญ เช่นเดียวกับสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภค ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 48.3 ของสินเชื่อรวม ขยายตัวเร่งขึ้นที่ร้อยละ 3.4 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน

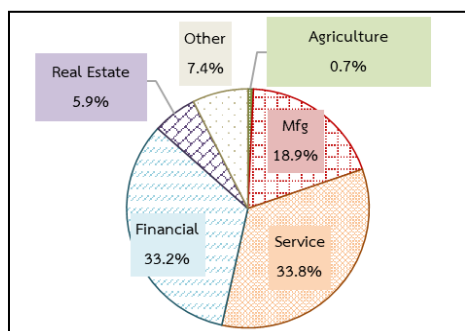
ภาพที่ 24 ยอดคงค้างสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคและสินเชื่อธุรกิจของธนาคารพาณิชย์

ที่มา: ธปท. / ประมวลผลโดย สศค.

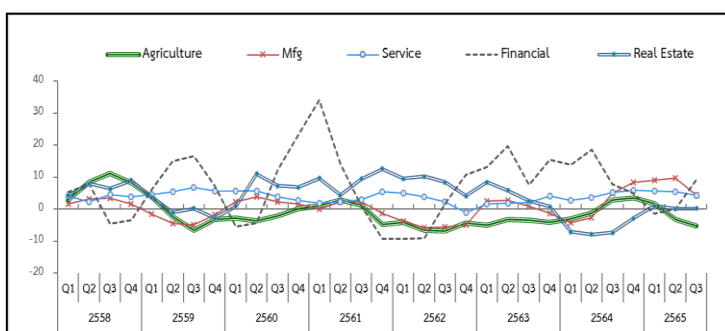
○ ในไตรมาสที่ 3 ปี 2565 ยอดคงค้างสินเชื่อธุรกิจในธนาคารพาณิชย์ขยายตัวชะลอลงจากการขยายตัวชะลอลงของสินเชื่อภาคการผลิต ภาคการเกษตร และภาคบริการ (ภาพที่ 25 และภาพที่ 26) โดยยอดคงค้างสินเชื่อภาคการผลิต ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 18.9 ของสินเชื่อธุรกิจ ขยายตัวชะลอลงที่ร้อยละ 4.4 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ยอดคงค้างสินเชื่อภาคเกษตร ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.7 ของสินเชื่อธุรกิจ หดตัวเร่งขึ้นที่ร้อยละ -5.2 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน และยอดคงค้างสินเชื่อภาคบริการ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 33.8 ของสินเชื่อธุรกิจ ขยายตัวชะลอลงที่ร้อยละ 4.4 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ขณะที่ ยอดคงค้างสินเชื่อภาคอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.9 ของสินเชื่อธุรกิจ ขยายตัวเร่งขึ้นที่ร้อยละ 0.2 จากช่วงเดียวกันปีก่อน และสินเชื่อภาคสถาบันการเงิน ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 33.2 ของสินเชื่อธุรกิจ ขยายตัวเร่งขึ้นที่ร้อยละ 9.09 จากช่วงเดียวกันปีก่อน นอกจากนี้ ยอดคงค้างสินเชื่อภาคอื่น ๆ ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 7.4 ของสินเชื่อธุรกิจ หดตัวที่ร้อยละ -4.0 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน

ภาพที่ 25 สินเชื่อแยกตามภาคส่วนธุรกิจ

ที่มา: ธปท. / ประมวลผลโดย สศค.

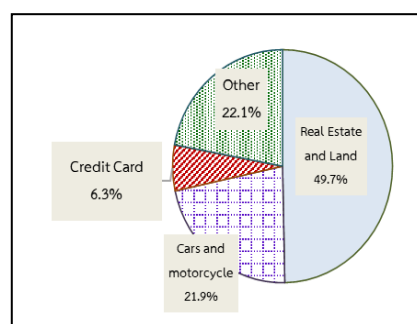
ภาพที่ 26 การขยายตัวของสินเชื่อธุรกิจ

ที่มา: ธปท. / ประมวลผลโดย สศค.

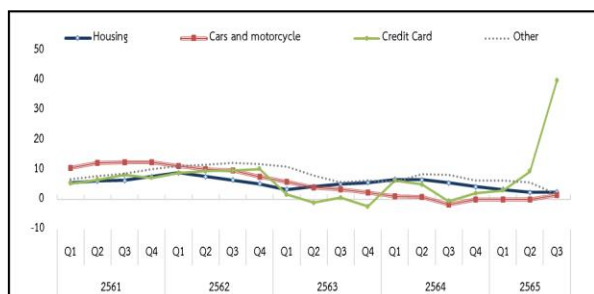
○ ในไตรมาส 3 ปี 2565 ยอดคงค้างสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคในธนาคารพาณิชย์ขยายตัวเร่งขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า จากการขยายตัวเร่งขึ้นของสินเชื่อเพื่อซื้อรถยนต์หรือเช่าซื้อรถยนต์และจักรยานยนต์ สินเชื่อเพื่อบัตรเครดิต และสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย (ภาพที่ 27 และภาพที่ 28) โดยสินเชื่อเพื่อซื้อรถยนต์หรือเช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 21.9 ของสินเชื่ออุปโภคบริโภคขยายตัวเร่งขึ้นที่ร้อยละ 1.5 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ทางด้านยอดคงค้างสินเชื่อบัตรเครดิต ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.3 ของสินเชื่ออุปโภคบริโภค ขยายตัวเร่งขึ้นที่ร้อยละ 39.9 จากช่วงเดียวกันปีก่อน และยอดคงค้างสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 49.7 ของสินเชื่ออุปโภคบริโภค ขยายตัวเร่งขึ้นที่ร้อยละ 2.5 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน นอกจากนี้ ยอดคงค้างสินเชื่อภาคอื่น ๆ ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 22.1 ของสินเชื่ออุปโภคบริโภค ขยายตัวชะลอลงที่ร้อยละ 1.8 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน (ภาพที่ 29)

ภาพที่ 27 โครงสร้างสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภค

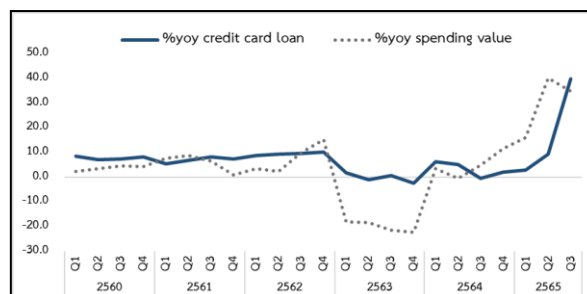
ที่มา: ธปท. / ประมวลผลโดย สศค.

ภาพที่ 28 การขยายตัวของสินเชื่อเพื่อการอุปโภค

ที่มา: ธปท. / ประมวลผลโดย สศค.

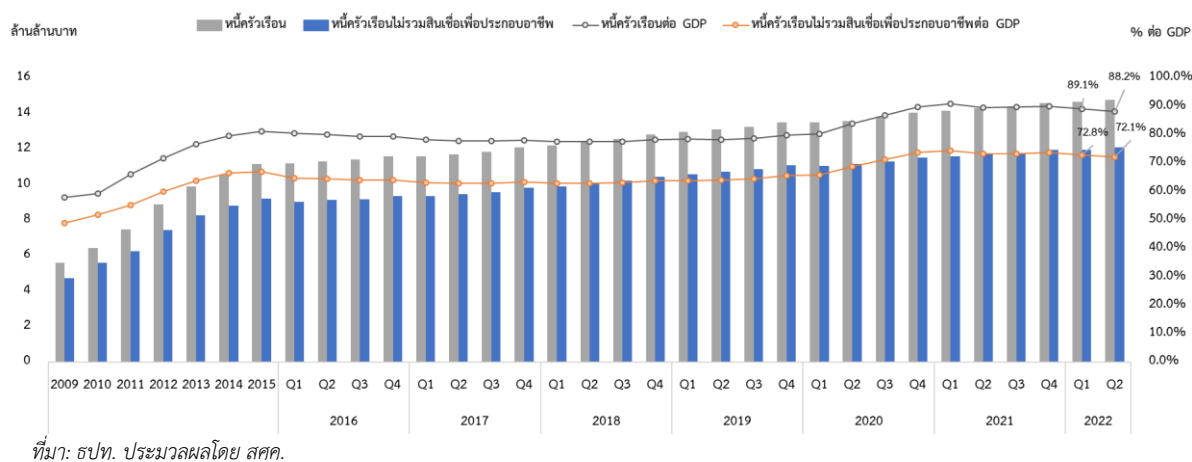
ภาพที่ 29 การใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิต

ที่มา: ธปท. / ประมวลผลโดย สศค.

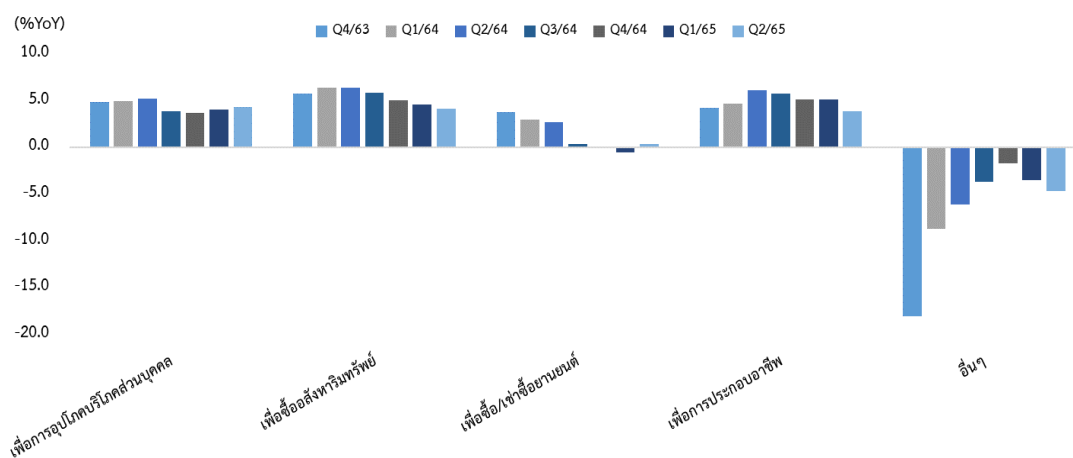
○ สำหรับหนี้ภาคครัวเรือน ณ ไตรมาส 2 ปี 2565 มียอดคงค้างอยู่ที่ 14.76 ล้านล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 88.2 ของ GDP ลดลงจากไตรมาสก่อนหน้า ทั้งนี้ หากไม่รวมสินเชื่อที่ครัวเรือนกู้เพื่อไปใช้ในการประกอบธุรกิจ ยอดหนี้ครัวเรือนจะอยู่ที่ 12.0 ล้านล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 72.1 ของ GDP (ภาพที่ 30)

ภาพที่ 30 ระดับหนี้ภาคครัวเรือนและอัตราส่วนต่อ GDP

○ การขยายตัวของหนี้ครัวเรือนในภาพรวมลดลงจากไตรมาสก่อนหน้า โดยสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล และสินเชื่อเพื่อซื้อ/เช่าซื้อยานยนต์ขยายตัวเร่งขึ้นที่ร้อยละ 3.3 และ 0.3 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน ตามลำดับ ขณะที่สินเชื่อเพื่อซื้ออสังหาริมทรัพย์ขยายตัวชะลอลงที่ร้อยละ 4.1 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน นอกจากนี้ สินเชื่อเพื่อการศึกษาหดตัวชะลอลงที่ร้อยละ -13.8 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน

ภาพที่ 31 อัตราการเติบโตของหนี้ภาคครัวเรือนแต่ละประเภท

○ กล่าวโดยสรุป ณ สิ้นไตรมาสที่ 3 ปี 2565 สินเชื่อมีแนวโน้มขยายตัวได้อย่างต่อเนื่อง ขณะที่เงินฝากมีแนวโน้มขยายตัวชะลอลง โดยสินเชื่อในธนาคารพาณิชย์ขยายตัวเร่งขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าแต่เงินฝากในธนาคารพาณิชย์ขยายตัวชะลอลงจากไตรมาสก่อนหน้า ทางด้านสินเชื่อธุรกิจขยายตัวชะลอลง ขณะที่สินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคมีอัตราการขยายตัวเร่งขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า ทั้งนี้ คาดว่าทิศทางการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายอย่างค่อยเป็นค่อยไปของธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อลดแรงกดดันของอัตราเงินเฟ้อในประเทศ และช่วยให้เศรษฐกิจไทยที่กำลังฟื้นตัวจากภาคการท่องเที่ยวและการบริโภคภาคเอกชน หลังภาครัฐผ่อนคลายมาตรการต่าง ๆ สามารถฟื้นตัวได้ต่อเนื่องไม่สะดุด อีกทั้งปัจจุบันธนาคารพาณิชย์ยังมีเสถียรภาพที่แข็งแกร่ง โดยธนาคารพาณิชย์มีสัดส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงที่อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างต่อเนื่อง โดยกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (BIS ratio) เดือนกันยายน 2565 ยังคงอยู่ในระดับสูงที่ร้อยละ 19.2 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดสำหรับในปี 2565 ที่ร้อยละ 11.0

บทวิเคราะห์เศรษฐกิจ: Macroeconomic Analysis Briefings

บทวิเคราะห์

การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจเพื่อรองรับความท้าทายในอนาคต¹⁴

บทสรุปผู้บริหาร

○ ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ประเทศไทยเผชิญกับสถานการณ์ความไม่แน่นอนหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นสงครามการค้าระหว่างสหรัฐและจีน การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) และความขัดแย้งระหว่างยูเครนและรัสเซีย รวมทั้งความผันผวนของราคาพลังงานและสินค้าโภคภัณฑ์ ทำให้มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจในระยะสั้นยังมีความจำเป็น อย่างไรก็ตาม ในระยะต่อไป หลังจากที่เศรษฐกิจไทยทยอยฟื้นตัวอย่างต่อเนื่อง ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจเพื่อตอบโจทย์ความท้าทาย 8 ประการ และเพื่อพัฒนาประเทศในระยะยาวที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

○ โครงสร้างเศรษฐกิจเพื่อตอบโจทย์ความท้าทาย 8 ประการ ประกอบด้วย 1. ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ 2. ภัยพิบัติได้ปานกลาง 3. ชีตความสามารถในการแข่งขัน 4. การเติบโตที่ไม่สมดุล 5. ความยากจนเรื้อรัง/ความเหลื่อมล้ำ 6. สังคมผู้สูงอายุ 7. การเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศ และ 8. ภาระทางการคลัง

○ ดังนั้น ภายใต้สถานการณ์เศรษฐกิจที่ทยอยฟื้นตัวอย่างต่อเนื่อง การดำเนินนโยบายการคลังควรเน้นนโยบายที่ตรงจุดและเน้นการช่วยเหลือกลุ่มเปราะบาง โดยตั้งอยู่บนพื้นฐาน 4T ได้แก่ 1. เป้าหมายชัดเจน (Targeted) ตรงเป้าและตรงจุดกลุ่มเป้าหมาย 2. เป็นมาตรการชั่วคราว (Temporary) ที่เหมาะสมกับสถานการณ์เศรษฐกิจในแต่ละช่วงเวลา 3. โปร่งใส (Transparent) ตรวจสอบได้ และเป็นมาตรการที่มีช่องว่างให้ทุจริตได้น้อย และ 4. เหมาะสมกับเวลา (Timely) โดยเฉพาะช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ มาตรการเยียวยาที่ช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายที่รวดเร็วและตรงจุด จะมีส่วนสำคัญในการฟื้นฟูเศรษฐกิจต่อไป

○ ดังนั้น ในช่วงที่เศรษฐกิจกำลังฟื้นตัว นโยบายการคลังจะทำหน้าที่สนับสนุนการดูแลเศรษฐกิจเพื่อรักษาเสถียรภาพและความยั่งยืนทางการคลัง ควบคู่กับการรักษาระดับการขยายตัวทางเศรษฐกิจให้เหมาะสม รวมถึงดูแลบรรเทาผลกระทบต่อการดำรงชีพของประชาชนแบบเฉพาะกลุ่ม

○ ในระยะต่อไปการบริหารนโยบายเศรษฐกิจมหภาคควรให้ความสำคัญกับการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน โดยเฉพาะการลงทุนด้านดิจิทัล และโครงสร้างพื้นฐานในภูมิภาคต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ควบคู่ไปกับการยกระดับทักษะแรงงาน (Reskill/ Upskill) ให้สอดคล้องกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงระดับโลก รวมทั้งเร่งปรับโครงสร้างการผลิตทางการเกษตรที่เน้นการสร้างผลผลิตทางการเกษตรและมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าเกษตร และสอดคล้องกับโอกาสทางการตลาดและพฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป ตลอดจนให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนที่เน้นความต้องการของชุมชน

¹⁴ ผู้เขียน : ดร. นรพัชร อัครวิมลกุล ผู้อำนวยการส่วนนวัตกรรมข้อมูลเศรษฐกิจและงานวิจัย ดร. กริน เอี่ยมตระกูล เศรษฐกรชำนาญการ นายชัยวัฒน์ หาญพิทักษ์พงศ์ เศรษฐกรชำนาญการ นายสันต์ หนู เศรษฐกรชำนาญการ นางสาวบุณยพร ชลพิทักษ์วงศ์ เศรษฐกรปฏิบัติการ และนางสาวปภัส สุจิตรนันท์ เศรษฐกรปฏิบัติการ ขอขอบคุณนายพัลลภ พัวพันธ์ ผู้อำนวยการกองนโยบายเศรษฐกิจมหภาค สำหรับคำแนะนำ อนึ่ง บทความนี้เป็นความเห็นของผู้เขียน ไม่ได้สะท้อนความเห็นของหน่วยงาน

และขีดความสามารถของทรัพยากร โดยการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจนี้จะเป็นกุญแจสำคัญยกระดับศักยภาพทางเศรษฐกิจไทยให้เติบโตอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจเพื่อรองรับความท้าทายในอนาคต

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ประเทศไทยเผชิญกับสถานการณ์ความไม่แน่นอนหลายประการ ไม่ว่าจะเป็น สงครามการค้าระหว่างสหรัฐและจีน การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) และความขัดแย้งระหว่างยูเครนและรัสเซีย รวมทั้งความผันผวนของราคาพลังงานและสินค้าโภคภัณฑ์ ทำให้มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจในระยะสั้นยังมีความจำเป็น อย่างไรก็ตาม ในระยะต่อไป หลังจากที่เศรษฐกิจไทยทยอยฟื้นตัวอย่างต่อเนื่อง ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจเพื่อตอบโจทย์ความท้าทาย 8 ประการ และเพื่อพัฒนาประเทศในระยะยาวที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ประกอบด้วย

1. ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์

สงครามระหว่างรัสเซียและยูเครนที่เริ่มต้นเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2565 มาจนถึงปัจจุบัน และการปฏิบัติการทางการทหารระหว่างรัสเซียและยูเครนมีแนวโน้มความยืดเยื้อและยังไม่คลี่คลาย รวมถึงการเจรจา ยังไม่มีแนวโน้มจะเกิดขึ้นในระยะอันใกล้ โดยที่ผ่านมา สงครามดังกล่าวที่เกิดขึ้น ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยและโลกหลายประเด็น ไม่ว่าจะเป็นราคาพลังงานและราคาสินค้าโภคภัณฑ์ในตลาดโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และวิกฤติอาหารโลก (Global Food Crisis) เนื่องจากเกิดกระแสชาตินิยมทางอาหาร (Food Protectionism) ในช่วงที่เกิดสงครามระหว่างรัสเซียและยูเครน ทำให้หลายประเทศเริ่มกักตุนสินค้าไว้บริโภคกันเองภายในประเทศ เพื่อรักษาสมดุลอาหารของประเทศตนเอง รวมถึงราคาอาหารที่แพงขึ้นนำไปสู่ความไม่มั่นคงด้านอาหาร ซึ่งส่งผลกระทบอย่างมากต่อประเทศที่มีรายได้น้อยเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม สำหรับประเทศไทย รายงาน The Food and Energy Crisis – Weathering the Storm ล่าสุดของธนาคารโลก ณ ตุลาคม 2565 ได้เปิดเผยว่า ไทยมีความมั่นคงทางอาหารอยู่ในเกณฑ์ที่ดี เมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาค สะท้อนจากดุลการค้าอาหาร (Food Trade Deficit) ของไทยอยู่ที่ร้อยละ -0.6 ของ GDP ประกอบกับสัดส่วนแคลอรีรวมที่มาจากธัญพืชนำเข้า (Share of total calories that are from imported cereals) อยู่ที่ร้อยละ -21.8 แต่ไทยต้องพึ่งพาการนำเข้าปุ๋ยเคมีจากต่างประเทศสูง โดยมีสัดส่วนปริมาณปุ๋ยเคมีที่นำเข้าต่อปริมาณปุ๋ยที่ใช้ทั้งหมด (Share of Nitrogen Fertilizer Imported) อยู่ที่ร้อยละ 91 สูงกว่าประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาค ทำให้ได้รับผลกระทบค่อนข้างมาก เมื่อราคาปุ๋ยในโลกปรับตัวสูงขึ้น

ขณะที่ความขัดแย้งในช่องแคบไต้หวัน ส่งผลให้ห่วงโซ่อุปทานเกิดภาวะชะงักงัน โดยเฉพาะการขาดแคลนเซมิคอนดักเตอร์ ซึ่งหากเกิดสงครามเกิดขึ้นหรือเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด จะส่งผลกระทบต่อไต้หวันอย่างรุนแรง เนื่องจากศักยภาพทางการทหารของจีนเหนือกว่าไต้หวันเป็นอย่างมาก ทั้งนี้ ปี 2567 จะมีการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาและไต้หวัน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อเหตุการณ์ ความขัดแย้งในระยะถัดไป ซึ่งจะมี ความชัดเจนขึ้น ดังนั้น เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือกับความเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากความขัดแย้งระหว่างมหาอำนาจ ประเทศไทยจึงต้องมีการปรับโครงสร้าง ได้แก่

- **การดำเนินความสัมพันธ์ที่รอบคอบและรัดกุมกับทุกคู่ขัดแย้ง** เพื่อรักษาผลประโยชน์ของประเทศ
- **การแสวงหาความร่วมมือในมิติใหม่ ๆ กับมิตรประเทศ** เพื่อรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยเสริมสร้างความสัมพันธ์กับมิตรประเทศผู้ผลิตพลังงานและสินค้าโภคภัณฑ์ที่จำเป็น เช่น การสนับสนุนการขยายการรับซื้อไฟฟ้าจากประเทศลาว การเจรจาเพื่อซื้อเชื้อเพลิงและปุ๋ยเพิ่มเติมจากซาอุดีอาระเบียและรัสเซีย รวมทั้งการหารือและสร้างความเข้าใจกับฝ่ายการเมืองและผู้กำหนดนโยบายของสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป เพื่อป้องกันมิให้ออกมาตรการที่กระทบต่อการนำเข้าก๊าซธรรมชาติจากพม่า ซึ่งเป็นแหล่งนำเข้าที่สำคัญและมีนัยสำคัญอย่างยิ่งต่อความมั่นคงทางพลังงานของไทย
- **การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของไทย** อาทิ การเร่งเจรจาความตกลงเพื่อคุ้มครองการลงทุน (BIT) เพื่อสร้างหลักประกันสำหรับการลงทุนระหว่างไทยกับต่างประเทศ และยกระดับความน่าเชื่อถือในการลงทุน อีกทั้งจำเป็นต้องศึกษาการใช้ประโยชน์จากแนวปฏิบัติที่ดีจากองค์การระหว่างประเทศและความร่วมมือระหว่างประเทศ เช่น OECD เพื่อให้ไทยรู้เท่าทันกติกาสากล และใช้ประโยชน์จากความร่วมมือกับกลุ่มประเทศที่มีแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกัน

2. กับดักรายได้ปานกลาง

ธนาคารโลกได้จัดให้ประเทศไทยอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีรายได้ปานกลางค่อนข้างสูง (Upper-middle Income Country) โดยมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวในปี 2564 ที่ 7,259.5 ดอลลาร์สหรัฐ ฯ (รายได้ต่อหัวปี 2564 เท่ากับ 232,160 บาทต่อคน ณ อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย 31.98 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ ฯ) ทั้งนี้ ณ กรกฎาคม 2565 ธนาคารโลกได้จัดระดับประเทศที่มีรายได้สูง มีรายได้เฉลี่ยต่อหัวที่ 13,205 ดอลลาร์สหรัฐ ฯ ดังนั้น ประเทศไทยจำเป็นต้องส่งเสริมอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพ ตามแนวทางการส่งเสริม 12 อุตสาหกรรม S curve โดยมุ่งเน้นด้านการเตรียมความพร้อมของปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการยกระดับผลิตภาพการผลิต การพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ภายใต้ภูมิทัศน์ของเศรษฐกิจโลกแบบใหม่ที่จะปรับเปลี่ยนไป อาทิ

- **สนับสนุนอุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์ครบวงจร** ด้วยการขยายช่องทางการตลาด ทั้งการแพทย์แผนปัจจุบันและการแพทย์แผนไทย ยกระดับคุณภาพ มาตรฐานของสินค้าและบริการ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการแพทย์ รวมทั้งผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Medical Tourism) โดยมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ เพื่อยกระดับการให้บริการสาธารณสุขของไทยให้ได้มาตรฐานสากล
- **มุ่งสู่อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่** ด้วยการสนับสนุนการปรับตัวของผู้ประกอบการและแรงงาน รวมถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ทั้งระเบียบ กฎหมาย โครงสร้างพื้นฐาน และอุปสงค์ของผู้บริโภคในประเทศให้สามารถเปลี่ยนผ่านไปสู่อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่โดยเฉพาะยานยนต์ไฟฟ้า
- **เน้นการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ** ด้วยการเปลี่ยนแปลงแนวทางการพัฒนาภาคการท่องเที่ยวทั้งระบบ ให้มุ่งเน้นที่เชิงคุณภาพมากกว่าปริมาณ พร้อมทั้งเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของเมืองรองและท้องถิ่นที่มีศักยภาพ รวมทั้งทบทวนโครงสร้างภาคการท่องเที่ยวที่มุ่งไปยังกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ มีความเต็มใจจ่ายสูงทั้งชาวไทยและต่างชาติ ยกตัวอย่าง โครงการเกาะหมากโมเดล จังหวัดตราด เป็นต้นแบบที่ดีของการจัดการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนโดยมีองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) ให้การสนับสนุน และสร้างตราสินค้า (Brand) ให้เกาะหมากเป็นเป้าหมายการเดินทางท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำ

(Low Carbon Destination) แห่งแรกของไทย ซึ่งมีมาตรฐานต่าง ๆ เช่น การลดกิจกรรมท่องเที่ยวที่สร้างมลพิษ และการลดการใช้พลังงานต่าง ๆ เป็นต้น ทำให้ในช่วงก่อนโควิด-19 พบว่าสถิตินักท่องเที่ยวแม้จะเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 15 เมื่อเทียบกับช่วงก่อนเริ่มโครงการแต่กลับสร้างรายได้เพิ่มสูงขึ้นถึงร้อยละ 50¹⁵ นอกจากนี้ ยังบริหารการจัดการท่องเที่ยวโดยส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนเพื่อให้ทุกฝ่ายได้รับประโยชน์จากการพัฒนาไปด้วยกันอย่างยั่งยืน

- **ยกระดับเกษตรมูลค่าสูง** โดยเร่งปรับโครงสร้างการผลิตทางการเกษตรให้สอดคล้องกับโอกาสทางการตลาดและการเปลี่ยนแปลงรสนิยมของผู้บริโภค ทั้งที่เป็นตลาดเดิมและตลาดใหม่ โดยกำหนดยุทธศาสตร์ให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตอาหารของโลก รวมทั้งส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้าเกษตร โดยการแปรรูปที่ได้คุณภาพและมาตรฐานสากลเพื่อเชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมเกษตร โดยการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาด้านมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรและอาหาร ความปลอดภัยอาหารตามมาตรฐานสากล รวมทั้งให้มีระบบป้องกันและควบคุมการระบาดของโรค ตลอดจนสนับสนุนการแปรรูปสินค้าเกษตรในชุมชน

3. ชีตความสามารถในการแข่งขัน

หน่วยงาน Institute for Management Development (IMD) ได้เผยแพร่รายงาน World Competitiveness Ranking ประจำปี 2565 ซึ่งจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของเขตเศรษฐกิจต่าง ๆ 63 เขตเศรษฐกิจทั่วโลก โดยปัจจัยหลักที่ใช้ในการจัดอันดับรวม 4 ด้าน คือ 1) สมรรถนะทางเศรษฐกิจ 2) ประสิทธิภาพของภาครัฐ 3) ประสิทธิภาพของภาคธุรกิจ และ 4) โครงสร้างพื้นฐาน สำหรับผลการจัดอันดับชี้ความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยปี 2565 พบว่า ประเทศไทยถูกจัดอยู่ในอันดับที่ 33 จากอันดับที่ 28 ในปีก่อนหน้าลดลง 5 อันดับ ซึ่งมีอันดับที่ลดลงของทุกปัจจัยที่ใช้ชี้วัด และปัจจัยด้านสมรรถนะทางเศรษฐกิจได้รับผลกระทบมากที่สุด ดังนั้น เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในอนาคต ประเทศไทยจำเป็นต้อง

- **การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล** โครงสร้างพื้นฐานเชิงระบบการบริหารจัดการระบบโลจิสติกส์ รวมถึงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้โครงสร้างพื้นฐานให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศในอนาคต

- **การปรับปรุงกฎหมายและกฎระเบียบภาครัฐ** ให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอกประเทศ

- **การส่งเสริมการวิจัยและการพัฒนา** การพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรม เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มในกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนในทุกมิติ และแก้ไขกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการผลิตงานวิจัยและนวัตกรรม เป็นต้น

4. การเติบโตที่ไม่สมดุล

ประเทศไทยเติบโตอย่างไม่สมดุลทั้งในมิติของเครื่องยนต์และในมิติพื้นที่ โดยเศรษฐกิจไทยพึ่งพาการเติบโตจากเครื่องยนต์ภายนอกในระดับสูง โดยในปี 2564 การส่งออกของไทยมีส่วนที่ร้อยละ 67

¹⁵ ธนายศ บุญทอง ณรงค์ฤทธิ์ อุดลยฐานานาคศักดิ์ และวริทธิ์นันท์ ชุมประเสริฐ. (2564). *เปลี่ยนวิกฤตท่องเที่ยวไทยให้เป็นโอกาส รอรวันทีต่างชาติจะกลับมาเหมือนเดิม*, ธนาคารแห่งประเทศไทย

สูงเมื่อเปรียบเทียบกับภาคการลงทุนรวมและภาคการบริโภคภาครัฐ ที่มีสัดส่วนร้อยละ 25 และร้อยละ 16 ตามลำดับ ขณะเดียวกันความเจริญทางเศรษฐกิจกระจุกตัวในกรุงเทพฯ และปริมณฑล และภาคตะวันออกในเขต EEC เท่านั้น ดังนั้น ประเทศไทยจำเป็นต้องลดการพึ่งพาต่างประเทศ กระจายความเจริญสู่ภูมิภาค โดยการมุ่งเน้นการกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจไปยังระดับท้องถิ่น ได้แก่

- การส่งเสริมการจ้างงานโดยเฉพาะในระดับพื้นที่และชุมชน โดยมุ่งเน้นให้เกิดการจ้างงานเพื่อสร้างรายได้ และสร้างอาชีพของประชาชน ชุมชนในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ การสร้างมูลค่าเพิ่มของ ผลิตภัณฑ์ในชุมชน และผลผลิตทางการเกษตร โดยใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรม
- การให้ความช่วยเหลือและพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการ SMEs โดยให้การส่งเสริม SMEs และ Startup ทั้งในส่วนของการส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุนโดยอาศัยกลไกของตลาดเงิน ตลาดทุน และการเข้าถึงโอกาสทางธุรกิจใหม่ ๆ ผ่านการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐ
- การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจไปยังหัวเมืองหลักในภูมิภาคและเมืองรองที่มีขีดความสามารถและความพร้อม เพื่อให้การเติบโตของพื้นที่และเมืองในภูมิภาคเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงความเจริญ พร้อมรับการกระจายตัวของการพัฒนาและการเคลื่อนย้ายกำลังแรงงานกลับคืนถิ่น

5. ความยากจนเรื้อรัง/ความเหลื่อมล้ำ

แม้ว่า ในช่วง 30 ปีที่ผ่านมา สถานการณ์ความยากจนทยอยปรับลดลงอย่างต่อเนื่อง จากในปี 2531 ที่มีคนจนจำนวน 34.1 ล้านคน หรือคิดเป็นสัดส่วนคนยากจนที่ร้อยละ 65.17 ลดลงมาอยู่ที่ 4.4 ล้านคน คิดเป็นสัดส่วนคนยากที่ร้อยละ 6.32 ในปี 2564 แต่หลายจังหวัดประสบปัญหาความยากจนเรื้อรัง โดยจังหวัดที่มีสัดส่วนคนจนต่อประชากรสูงสุดอันดับต้น ๆ ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา จะพบว่า ส่วนใหญ่ยังเป็นจังหวัดเดิม ๆ (เช่น ปัตตานี แม่ฮ่องสอน นราธิวาส ตาก กาฬสินธุ์ และนครพนม เป็นต้น)

นอกจากนี้ ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจมีแนวโน้มลดลงในระยะยาว ไม่ว่าจะสะท้อนจากทางด้านรายได้ หรือทางด้านรายจ่าย โดยเฉพาะค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคด้านรายได้ (Gini Coefficient) ที่ปรับลดลงจาก 0.487 ในปี 2531 เป็น 0.430 ในปี 2564 แต่ในระยะถัดไปประเทศไทยจำเป็นต้องมีการสร้างโอกาสและเสมอภาคทางสังคม เพื่อให้การเติบโตของประเทศเป็นการเติบโตที่ยั่งยืนโดยทุกคนได้รับประโยชน์อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม อาทิ

- การเสริมสร้างความแข็งแกร่งพื้นฐานให้ครัวเรือน ได้แก่ 1) การเพิ่มอัตราการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและแหล่งความรู้ ให้กับครัวเรือนทั้งในเขตเมืองและชนบทผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อลดความเหลื่อมล้ำด้านโอกาส ทั้งด้านการศึกษาและการหารายได้ 2) การปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนในสถานศึกษา ที่ควรดำเนินการให้สอดคล้องกันในทุกพื้นที่และทุกระดับชั้น เพื่อป้องกันไม่เกิดความเหลื่อมล้ำมากขึ้น ซึ่งการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล (Digital Infrastructure) น่าจะช่วยแก้ปัญหาในระดับหนึ่ง รวมถึงอาจพิจารณาอุดหนุนอุปกรณ์ Hardware สำหรับการศึกษาพร้อมบริการอินเทอร์เน็ต เฉพาะกับครัวเรือน

ที่มีรายได้น้อย¹⁶ และ 3) การเปิดลงทะเบียนบัตรสวัสดิการแห่งรัฐรอบใหม่ เพื่อมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำอย่างทั่วถึงและตรงจุด

● การสร้างโอกาสในการหารายได้และเพิ่มความก้าวหน้าในอาชีพให้กับลูกจ้าง ได้แก่ 1) การเพิ่มโอกาสในการหางานทำ ด้วยสร้างระบบเก็บข้อมูลแรงงานและติดตามสถานะการจ้างงานไว้รองรับการหางานทำ และ 2) การสร้างแรงจูงใจหรือให้รางวัล ที่สอดคล้องกับแนวคิด Upskill/Reskill โดยนายจ้างต้องชี้ให้ลูกจ้างเห็นว่าทักษะใหม่ ๆ สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการทำงานได้จริง และสนับสนุนการเรียนรู้ทักษะที่ทั้งตรงกับความต้องการขององค์กรและเป็นประโยชน์ต่อความก้าวหน้าในเส้นทางอาชีพของตัวลูกจ้างด้วย

6. สังคมผู้สูงอายุ

ในอีกไม่กี่ปีประเทศไทยจะเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์และมีแนวโน้มประชากรลดลงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2571 เป็นต้นไป ทั้งนี้ ประเทศไทยได้เข้าสู่สังคมสูงวัยมาตั้งแต่ปี 2548 (มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมด) และจากการคาดการณ์ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพบว่าไทยจะกลายเป็น “สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์” (Complete-aged Society) ภายในปี 2566 เนื่องจาก มีประชากรสูงวัยประมาณร้อยละ 20.1 ซึ่งจะส่งผลให้ไทยกลายเป็นประเทศสังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์แห่งแรก ๆ ในภูมิภาค ต่อจากญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และสิงคโปร์ ในขณะที่เดียวกันก็คาดว่าจะแรงงานจะลดลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่งผลต่อผลิตภาพ (Productivity) และความสามารถในการแข่งขันของ ดังนั้น ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการยกระดับปรับทักษะแรงงาน ได้แก่

- การยกระดับทักษะ (Upskill) ปรับทักษะ (Reskill) และส่งเสริมการเรียนรู้ของแรงงานที่มีอยู่ โดยการยกระดับทักษะและปรับทักษะของผู้สูงอายุด้านการใช้เทคโนโลยีให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมยุคใหม่
- การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานสำหรับตลาดแรงงาน ต้องมีการเชื่อมโยงฐานข้อมูลด้านแรงงานและการเรียนรู้ เพื่อสะท้อนการพัฒนาทักษะและการทำงานของแรงงานในระดับรายบุคคล และสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลในวงกว้าง
- การสร้างแรงจูงใจที่เหมาะสม โดยการออกแบบกลไกการสร้างแรงจูงใจให้เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้เกิดการยกระดับปรับทักษะแรงงานให้พร้อมรับมือกับโลกในอนาคต
- การขยายขอบเขตโครงข่ายความคุ้มครองทางสังคม (Social Safety Net) ด้วยการช่วยเหลือเยียวยา และชดเชยคนยากจน กลุ่มเปราะบาง ที่ได้รับผลกระทบ โดยคำนึงถึงระดับของปัญหาและความต้องการที่แตกต่างกันของกลุ่มเป้าหมาย พร้อมทั้งผลักดันให้แรงงานเข้าสู่ระบบประกันสังคมมากขึ้น
- การส่งเสริมความมั่นคงทางสุขภาพ ด้วยการพัฒนาระบบบริการสาธารณสุขอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ เพื่อให้คนให้เป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศได้อย่างยั่งยืน

7. การเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศ

ในปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและรุนแรงมากขึ้น ตามการขยายตัวของเมืองและเศรษฐกิจทั่วโลก โดยการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิในชั้นบรรยากาศยังส่งผลให้

¹⁶ พิรญาณ์ รมณภาพ (2564). *ลดความเหลื่อมล้ำ นำไทยสู่การเติบโตอย่างยั่งยืน*. aBRIDEGd. สถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย อึ๊งภากรณ์.

ระดับน้ำทะเลเพิ่มสูง ซึ่งนำไปสู่สูญเสียพื้นที่ชายฝั่ง การเกิดคลื่นความร้อนและภาวะฝนทิ้งช่วงที่ถี่ขึ้น การเกิดโรคอุบัติใหม่ รวมทั้งการเกิดพายุหมุนที่บ่อยและรุนแรงขึ้น ดังนั้น ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Green House Gas) ได้แก่ การส่งเสริมการผลิตและการใช้รถยนต์พลังงานไฟฟ้า (EV) และการผลิตไฟฟ้า โดยปรับเปลี่ยนสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทน รวมทั้งผลักดันนโยบายเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียนและเศรษฐกิจสีเขียว (BCG Model) หรือโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เช่น การลดปริมาณขยะจากการผลิตเป็นศูนย์ (Zero Waste) โดยสนับสนุนการคัดแยกขยะแล้วนำมารีไซเคิลและผลิตพลังงาน และการลดการเผา (Zero Burn) เพื่อลดก๊าซเรือนกระจกและ PM2.5 ตลอดจนลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคอุตสาหกรรม เช่น การผลักดันให้มีการใช้และผลิตสินค้าและบริการคาร์บอนต่ำ

ทั้งนี้ รัฐบาลไทยได้ตระหนักถึงผลกระทบของเรื่องดังกล่าว และนายกรัฐมนตรีได้แสดงเจตจำนงในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยประกาศเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ภายในปี พ.ศ. 2608 (ค.ศ. 2065) ในเวทีการประชุม COP 26 ที่เมือง Glasgow สหราชอาณาจักร เมื่อเดือนธันวาคม 2564 ที่ผ่านมา สำหรับกระทรวงการคลังได้ดำเนินนโยบายมุ่งเน้นขับเคลื่อนการเงินที่ยั่งยืน (Sustainable Finance) ผ่านการยกระดับบทบาทของภาครัฐในการพัฒนาสภาพแวดล้อม (Ecosystem) ของตลาดทุนทั้งระบบ โดยการใช้เครื่องมือทางการเงินและการคลังเพื่อวางรากฐานการจัดกลุ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ตามนิยามเดียวกัน เปิดเผยข้อมูลเพื่อดึงดูดการลงทุนสู่โครงการที่ให้ความสำคัญในเรื่องสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล (Environment, Social and Governance หรือ ESG) รวมถึงหาแนวทางใหม่ ๆ ในการจัดหาแหล่งเงินทุนของภาครัฐ ซึ่งที่ผ่านมา ประเทศไทยได้เคยมีการออกพันธบัตรเพื่อความยั่งยืน (Sustainability Bond) เพื่อระดมทุนไปใช้ในโครงการเพื่อการพัฒนาทางด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมแล้ว ยกตัวอย่างเช่น โครงการรถไฟฟ้าสายสีส้ม และโครงการช่วยเหลือเยียวยาและบรรเทาความเดือดร้อนแก่ผู้ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 เป็นต้น

นอกจากนี้ ในกรอบการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง APEC ซึ่งจัดขึ้นภายใต้แนวคิด “ขับเคลื่อนเศรษฐกิจดิจิทัล มุ่งสู่การเงินการคลังยั่งยืน (Advancing Digitalization and Achieving Sustainability)” ซึ่งที่ประชุมได้เห็นพ้องร่วมกันที่จะมุ่งสร้างการเติบโตที่ยั่งยืนภายหลังการสิ้นสุดของการแพร่ระบาดของโควิด-19 และตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศซึ่งมีแนวโน้มที่จะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมในอนาคต

8. ภาระทางการคลัง

ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 ส่งผลให้รัฐบาลมีรายจ่ายที่เพิ่มขึ้นจากรายจ่ายประจำที่รัฐบาลต้องดูแล คือ รายจ่ายที่เกี่ยวกับมาตรการของภาครัฐต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 และยังคงดูแลสวัสดิการต่าง ๆ รวมทั้งรายจ่ายจากการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ส่งผลให้รัฐบาลมีภาระรายจ่ายที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและไม่เพียงพอกับรายได้ที่จัดเก็บได้ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่ภาครัฐจะต้องบริหารจัดการด้านการคลัง ได้แก่ 1) แผนการจัดเก็บรายได้รัฐบาล ให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติที่ดีของสากล เน้นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การนำดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ ซึ่งต้องรองรับเศรษฐกิจสีเขียว รวมทั้งส่งเสริมการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม และ 2) การปฏิรูประบบการออม เพื่อรองรับการเกษียณอายุ

การส่งเสริมความรู้ทางการเงินให้กับภาคครัวเรือน รวมถึงการปรับปรุงและแก้ไขกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการออม

แม้ว่าในช่วงที่ผ่านมารัฐบาลจำเป็นต้องใช้จ่ายงบประมาณในการดำเนินนโยบายเพื่อบรรเทาผลกระทบของโรคโควิด-19 ส่งผลให้เกิดข้อจำกัดในการบริหารจัดการสภาพคล่องของรัฐบาล และส่งผลกระทบต่อระดับหนี้สาธารณะจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในระยะยาวเมื่อภาวะเศรษฐกิจกลับเข้าสู่ภาวะปกติและสามารถขยายตัวได้เต็มศักยภาพแล้ว นำไปสู่ภาคการคลังที่มีความเข้มแข็ง เป้าหมายการคลังในระยะยาวจึงมีการกำหนดให้รัฐบาลปรับลดขนาดการขาดดุลลง (Normalization) เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการคลังทั้งในระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาว โดยเพิ่มศักยภาพทางการคลัง ทั้งในด้านรายได้ รายจ่าย และหนี้สาธารณะ ควบคู่ไปกับการรักษาวินัยทางการคลัง ตามแผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ 2566 – 2569) ด้วยหลัก CARE ประกอบด้วย (1) Creating Fiscal Space หรือการเพิ่มพื้นที่ทางการคลังอย่างระมัดระวัง (2) Assuring Debt Sustainability หรือ การบริหารจัดการหนี้อย่างมีภูมิคุ้มกัน (3) Revenue Recovering หรือ การฟื้นฟูการจัดเก็บรายได้ และ (4) Expenditure Reprioritizing หรือ การปรับการจัดสรรงบประมาณ

ดังนั้น ภายใต้สถานการณ์เศรษฐกิจที่ทยอยฟื้นตัวอย่างต่อเนื่อง การดำเนินนโยบายการคลังควรเน้นนโยบายที่ตรงจุดและเน้นการช่วยเหลือกลุ่มเปราะบาง โดยตั้งอยู่บนพื้นฐาน 4T ได้แก่

- เป้าหมายชัดเจน (Targeted) ตรงเป้าและตรงจุดกลุ่มเป้าหมาย
- เป็นมาตรการชั่วคราว (Temporary) ที่เหมาะสมกับสถานการณ์เศรษฐกิจในแต่ละช่วงเวลา
- โปร่งใส (Transparent) ตรวจสอบได้ และเป็นมาตรการที่มีช่องว่างให้ทุจริตได้น้อย
- เหมาะกับเวลา (Timely) โดยเฉพาะช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ มาตรการเยียวยาที่ช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายที่รวดเร็วและตรงจุด จะมีส่วนสำคัญในฟื้นฟูเศรษฐกิจต่อไป

กล่าวโดยสรุป ในช่วงที่เศรษฐกิจกำลังฟื้นตัว นโยบายการคลังจะทำหน้าที่สนับสนุนการดูแลเศรษฐกิจเพื่อรักษาเสถียรภาพและความยั่งยืนทางการคลัง ควบคู่ไปกับการรักษาระดับการขยายตัวทางเศรษฐกิจให้เหมาะสม รวมถึงดูแลบรรเทาผลกระทบต่อการดำรงชีพของประชาชนแบบเฉพาะกลุ่ม อาทิ การให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจดูแลกลุ่มลูกหนี้เฉพาะกลุ่ม มาตรการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย มาตรการดูแลราคาสินค้าที่จำเป็นรวมถึงราคาพลังงาน และพร้อมจะดำเนินมาตรการเพิ่มเติมอื่น ๆ ที่จำเป็น ขณะทีนโยบายการเงินมีเป้าหมายเพื่อรักษาเสถียรภาพราคา และรักษาเสถียรภาพระบบการเงิน

อย่างไรก็ดี ในระยะถัดไป ประเทศไทยจำเป็นต้องสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ (Resilience) ด้วยการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจ โดยเน้นการลงทุนด้านดิจิทัล การปรับโครงสร้างแรงงาน การส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน การเพิ่มผลิตภาพทางการเกษตรและมูลค่าสินค้าเกษตร รวมถึงสนับสนุนให้ผู้ประกอบการสามารถดูแลบริหารความเสี่ยงจากความผันผวนด้านอัตราแลกเปลี่ยนได้ด้วยตนเอง เพื่อรองรับความผันผวนต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต แต่การที่จะปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไทยให้เติบโตได้อย่างอย่างสมดุลและยั่งยืนได้ จำเป็นต้องสร้างความร่วมมือร่วมใจของภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ในการเดินหน้านายกระดับศักยภาพทางเศรษฐกิจไปพร้อมกัน

บทวิเคราะห์

ดัชนีปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจเชิงพื้นที่ (Spatial Economic Fundamentals Index, SEFI) : การบูรณาการข้อมูลขนาดใหญ่ด้วย Big Data Analytics¹⁷

บทสรุปผู้บริหาร

○ ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจเชิงพื้นที่ (Spatial Economic Fundamentals Index, SEFI) เป็นการบูรณาการฐานข้อมูลขนาดใหญ่ด้านเศรษฐกิจจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายไม่ว่าจะเป็นข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ข้อมูลดาวเทียมและภูมิสารสนเทศ ข้อมูลมาตรการรัฐ และข้อมูลปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนต่าง ๆ เพื่อนำมาประมวลผลด้วยเทคโนโลยี Data Science

○ การวิเคราะห์ความพร้อมของปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจโดยใช้ SEFI สามารถทำได้ตั้งแต่ระดับบุคคลและครัวเรือน แล้วนำมาประมวลรวมเป็นระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด และภูมิภาคได้เพื่อแสดงระดับความพร้อมทางปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล/พื้นที่ โดยอาศัยเครื่องชี้ 88 ตัวชี้วัดซึ่งสามารถสะท้อนจุดแข็งและจุดอ่อนของปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจใน 6 ด้าน ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐาน การศึกษา สาธารณสุข กำลังซื้อ ความท้าทายของทรัพยากรมนุษย์ และสิ่งแวดล้อม

○ การใช้ประโยชน์จาก SEFI สามารถทำได้ในลักษณะที่คล้ายคลึงกับดัชนีความยากจนหลายมิติ (MPI) ของ TPMAF ที่จัดทำโดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดย SEFI มีความโดดเด่นในด้านของการเจาะลึกเชิงพื้นที่ที่มากกว่าและบ่งชี้ข้อมูลได้เป็นรายบุคคล ในขณะที่ MPI ใช้บ่งชี้ความยากจนหลายมิติได้ละเอียดที่สุดเป็นระดับจังหวัด อีกทั้ง SEFI มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับรายได้ต่อหัวของประชากร สัดส่วนผู้ถือบัตรสวัสดิการแห่งรัฐของกระทรวงการคลังต่อประชากร และค่าครองชีพสูงกว่า MPI

○ ผลการศึกษา พบว่า SEFI ชี้ให้เห็นว่าพื้นที่ตอนกลางของประเทศ รวมถึงภาคตะวันออกมีความพร้อมของปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่ชัดเจน ในขณะที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและบางส่วนของภาคเหนือและภาคใต้มีความพร้อมของปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่ต่ำกว่า อีกทั้ง พื้นที่ที่มีความพร้อมของปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่ดี (ไม่ดี) ก็จะมีผลิตภาพแรงงานทั้งในภาคเกษตรและนอกภาคเกษตรสูง (ต่ำ) ตามไปด้วย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงมุมมองการดำเนินนโยบายเชิงพื้นที่เพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจและความมั่งคั่งของประชาชนในพื้นที่ไปด้วยกัน

○ ดังนั้น แนวทางเชิงนโยบายจึงควรจัดสรรทรัพยากรภาครัฐเพื่อไปพัฒนาในพื้นที่ที่ยังมีความพร้อมในเชิงปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจเพื่อให้เศรษฐกิจของประเทศเติบโตอย่างทั่วถึงและยั่งยืน อีกทั้งภาครัฐยังสามารถใช้

¹⁷ ผู้เขียน : ดร. นรพัชร อัครวิมล ผู้ชำนาญการส่วนนวัตกรรมข้อมูลเศรษฐกิจและงานวิจัย ดร. กวิน เอี่ยมตระกูล เศรษฐกรชำนาญการ นายชัยวัฒน์ หาญพิทักษ์พงศ์ เศรษฐกรชำนาญการ นายสันต์หล้า เศรษฐกรศักดิ์ศิริ เศรษฐกรชำนาญการ นางสาวบุณยพร ชลพิทักษ์วงศ์ เศรษฐกรปฏิบัติการ และนางสาวปภัส สุจิตรนนท์ เศรษฐกรปฏิบัติการ ขอขอบคุณนายพิสิทธิ์ พัวพันธ์ ผู้อำนวยการกองนโยบายเศรษฐกิจมหภาค สำหรับคำแนะนำ อนึ่ง บทความนี้เป็นความเห็นของผู้เขียน ไม่ได้สะท้อนความเห็นของหน่วยงาน

SEFI ที่พัฒนาขึ้นนี้ในการจัดทำนโยบายที่มีเป้าหมาย (Targeted Policy) เพื่อให้พื้นที่ที่ยังมีปัญหาในเชิงปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นโครงสร้างพื้นฐาน เศรษฐกิจ ทรัพยากรมนุษย์ และสิ่งแวดล้อม ได้รับการแก้ไขปัญหอย่างถูกฝาถูกตัวและประหยัดทรัพยากรของรัฐ

1. บทนำ

ในช่วงที่ผ่านมา ประเทศไทยได้เผชิญกับความท้าทายทั้งภายในและนอกประเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและมีความซับซ้อนสูง โดยเฉพาะการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทั่วโลก การติดอยู่ในกับดักรายได้ปานกลาง การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านโครงสร้างประชากร และความยากจนเรื้อรังและความเหลื่อมล้ำที่ก่อให้เกิดการเติบโตที่ไม่สมดุล ซึ่งก่อให้เกิดความไม่แน่นอนต่อทั้งภาวะเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประชาชนเป็นอย่างมาก กระทรวงการคลังจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการจัดทำนโยบายการคลังที่ตอบโจทย์เศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมภายใต้ความท้าทายต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการฟื้นตัวของเศรษฐกิจอย่างตรงจุดและทั่วถึง โดยอาศัยประโยชน์จากการพัฒนาฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) และการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analytics) ของประชาชนทุกกลุ่มในการออกแบบมาตรการทางเศรษฐกิจแบบเฉพาะเจาะจงตามความเหมาะสมกับปัญหาของพื้นที่หรือกลุ่มประชาชนหรือที่เรียกว่า “Tailor-Made Policy” ซึ่งสามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินนโยบายและนำส่งความช่วยเหลือได้อย่างถูกฝาถูกตัวมากขึ้น ประกอบกับทำให้การจัดสรรงบประมาณที่ภาครัฐมีอยู่อย่างจำกัดเกิดประโยชน์สูงสุดในระยะยาว

อย่างไรก็ตาม รูปธรรมของการจัดทำนโยบายสาธารณะที่เหมาะสมกับพื้นที่และลักษณะของกลุ่มคนที่แตกต่างกัน อาจยังไม่เกิดขึ้นมากนักในช่วงที่ผ่านมาและส่งผลให้ปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจเชิงพื้นที่ที่ไม่สามารถแก้ไขได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร สะท้อนจากข้อมูลของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติล่าสุดปี 2563 ที่พบว่า แม้ในช่วงตลอด 30 ปีที่ผ่านมา จำนวนคนจนและความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจในระดับประเทศมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง แต่เมื่อพิจารณาในระดับเชิงพื้นที่พบว่า ภาคใต้ ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ และภาคเหนือยังคงมีปัญหาความยากจนรุนแรงกว่าพื้นที่อื่น ๆ และจำนวนคนจนส่วนใหญ่จะอยู่ในพื้นที่ชนบทห่างไกลมากกว่าอยู่ในเมืองและเขตเทศบาล

จากการแก้ไขปัญหาคือความเหลื่อมล้ำและความยากจนที่ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการที่ภาครัฐยังขาดเครื่องมือในการวิเคราะห์เศรษฐกิจเชิงพื้นที่ที่มีความลึกถึงระดับหมู่บ้าน และขาดข้อมูลที่สามารถสะท้อนปัญหาถึงระดับตัวบุคคล (Personal Data) และครัวเรือน (House Data) ของคนในพื้นที่ ซึ่งจะสามารถช่วยในการออกแบบนโยบายที่แก้ไขปัญหได้อย่างตรงจุดของแต่ละพื้นที่มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ที่ผ่านมามีการรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการวิเคราะห์เศรษฐกิจมหภาคโดยส่วนใหญ่ของกระทรวงการคลังจะจัดทำในระดับประเทศและจังหวัดเป็นหลัก โดยยังไม่สามารถวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจในมิติต่าง ๆ ในระดับบุคคล ครัวเรือน หมู่บ้าน ตำบล และอำเภอ ได้อย่างชัดเจน

การศึกษาในครั้งนี้จึงต้องการที่จะสร้างนวัตกรรมเพื่อช่วยในการจัดทำนโยบายการคลังในลักษณะ Tailor-Made Policy ที่สามารถกำหนดกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ในมิติต่าง ๆ ให้สามารถตอบโจทย์การพัฒนา

กลุ่มคนเชิงพื้นที่ได้ตรงจุดมากยิ่งขึ้น โดยที่ผ่านมา สำนักงานเศรษฐกิจการคลังได้เคยพัฒนาเครื่องมือในการวิเคราะห์เศรษฐกิจเชิงพื้นที่ในหลายหลายรูปแบบ เพื่อสนับสนุนการดำเนินนโยบายการคลังเชิงพื้นที่ อาทิ การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการผลิตด้วยวิธี Data Envelopment Analysis (DEA) การจัดทำความพร้อมของปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจรายจังหวัด และการวิเคราะห์ความยากจนและความเหลื่อมล้ำในประเทศไทยโดยใช้ข้อมูลดาวเทียมและภูมิสารสนเทศ เป็นต้น ผลงานในครั้งนี้นี้จึงเป็นการต่อยอดนวัตกรรมข้างต้นใน 2 มิติ กล่าวคือ 1) การวิเคราะห์เชิงพื้นที่ในระดับที่ลึกขึ้นโดยอาศัยข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) เพื่อให้สามารถจัดทำข้อมูลในระดับครัวเรือน หมู่บ้าน ตำบล และอำเภอได้ 2) การวิเคราะห์ที่มีความครอบคลุมในมิติต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจที่มากขึ้น จากการใช้ฐานข้อมูลที่เต็มศักยภาพเพิ่มขึ้นไม่ว่าจะเป็นฐานข้อมูล จปฐ. ฐานข้อมูลดาวเทียม ฐานข้อมูลภูมิสารสนเทศ และฐานข้อมูลพื้นฐานทางเศรษฐกิจอื่น ๆ

ดังนั้น การศึกษาชิ้นนี้จึงเป็นการริเริ่มครั้งแรกในการรวบรวมข้อมูลและทำการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจของประชาชนเป็นรายบุคคลที่มีความแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ ซึ่งจะสามารถทำให้เห็นจุดแข็งและจุดอ่อนของแต่ละบุคคล ครัวเรือน หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัดในหลากหลายมิติ อาทิ โครงสร้างพื้นฐาน สุขภาพ การศึกษา กำลังซื้อ ความท้าทายทางทรัพยากรมนุษย์ และสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำนโยบายเศรษฐกิจที่เหมาะสมกับกลุ่มคนในแต่ละพื้นที่ให้ตอบโจทย์ตรงจุดและทั่วถึงยิ่งขึ้น

2. กรอบแนวคิดในการจัดทำ

การวิเคราะห์ความพร้อมของปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ จะอาศัยการคำนวณดัชนีปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจเชิงพื้นที่ (Spatial Economic Fundamentals Index: SEFI) ระดับรายบุคคล โดยใช้โปรแกรมจัดการฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ที่ชื่อว่า “KNIME Analytics” เป็นเครื่องมือในการเชื่อมโยงฐานข้อมูลด้วยวิธีการหาค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Weighted Average) ให้ความสำคัญกับตัวแปรที่มีข้อมูลความละเอียดระดับบุคคล ครัวเรือน หมู่บ้าน ตำบล และอำเภอ มากกว่าข้อมูลระดับจังหวัด และใช้วิธี Z-Score Standardization เพื่อจัดทำ SEFI โดยข้อมูลตัวชี้วัดทั้ง 88 รายการ ถูกจัดกลุ่มเป็น 6 กลุ่ม ดังนี้

- **กลุ่มโครงสร้างพื้นฐาน** สะท้อนจากเครื่องชี้ 12 รายการ อาทิ ความสว่างของแสงกลางต่อพื้นที่ ความยาวถนนต่อพื้นที่ จำนวนจุดสนใจต่อพื้นที่ จำนวนคนที่ใช้อินเทอร์เน็ตต่อประชากร จำนวนเลขหมายโทรศัพท์มือถือต่อประชากร จำนวนตลาดสดน้ำซั้ว การมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง เป็นต้น แสดงถึงการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและโครงสร้างพื้นฐานที่เอื้อต่อการทำธุรกรรมทางเศรษฐกิจ
- **กลุ่มสาธารณสุข** สะท้อนจากเครื่องชี้ 18 รายการ อาทิ จำนวนเตียงในสถานพยาบาลต่อประชากร จำนวนแพทย์ต่อประชากรในจังหวัด คะแนนสุขภาพจิต ความพิการของร่างกาย จำนวนผู้ป่วยเรื้อรังในครัวเรือน การมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอ การกินอาหารที่ถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน การออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ เป็นต้น แสดงถึงสภาวะสุขภาพของบุคคล สภาพความเป็นอยู่ด้านสาธารณสุขของครัวเรือน และความสามารถของระบบการสาธารณสุขในการรองรับและให้บริการของพื้นที่ ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพแรงงานในการผลิตของแต่ละพื้นที่
- **กลุ่มการศึกษา** สะท้อนจากเครื่องชี้ 15 รายการ อาทิ ระดับการศึกษา ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ จำนวนโรงเรียนต่อพื้นที่ สัดส่วนนักเรียนยากจน ค่าเฉลี่ยระดับสติปัญญา (IQ) คะแนน O-net (ผลรวมของ

- คะแนนทดสอบ 5 วิชาของระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยเฉลี่ยของผู้เข้าสอบ ทักษะการเงิน เป็นต้น แสดงถึงระดับการศึกษาของบุคคล รวมทั้งการพัฒนาทุนมนุษย์ในแต่ละพื้นที่
- **กลุ่มกำลังซื้อ** สะท้อนจากเครื่องชี้ 11 รายการ อาทิ อัตราการว่างงาน ระดับรายได้ ค่าใช้จ่าย จำนวนเงินออม จำนวนหนี้ในระบบ ความหลากหลายของการประกอบอาชีพ แสดงถึงกำลังซื้อ (Purchasing Power) ของประชาชนรายบุคคลในแต่ละพื้นที่ ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานหนึ่งที่ช่วยดึงดูดการค้าและการลงทุนซึ่งนำไปสู่ความเป็นเมือง (Urbanization) และผลกระทบภายนอกเชิงบวก (Positive Spillover) ที่จะช่วยพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เติบโตขึ้น
 - **กลุ่มความท้าทายทางทรัพยากรมนุษย์** สะท้อนจากเครื่องชี้ 21 รายการ อาทิ ความหนาแน่นของประชากรต่อพื้นที่ อัตราการเสียชีวิตด้วยอุบัติเหตุ อัตราการฆ่าตัวตายและทำร้ายตนเอง จำนวนเรื่องร้องเรียนจากประชาชนผ่านศูนย์บริการประชาชน จำนวนคดีในศาลปกครอง การแจ้งความคดีชีวิตร่างกาย เพศและคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์รวมในจังหวัด แสดงถึงปัจจัยที่บั่นทอนความพร้อมของปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจส่งผลต่อการสูญเสียปัจจัยการผลิตในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในด้านชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อออกแบบนโยบายรับมือและป้องกันความสูญเสียต่าง ๆ
 - **กลุ่มสิ่งแวดล้อม** สะท้อนจากเครื่องชี้ 11 รายการ อาทิ ความหนาแน่นของไนโตรเจนไดออกไซด์ การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน การป้องกันอุบัติเหตุและภัยธรรมชาติอย่างถูกวิธี ปัญหามลพิษที่ได้รับการร้องเรียน การปล่อยก๊าซเรือนกระจก อัตราการผลิตติดตั้งไฟฟ้าจากพลังงานทดแทน ขนาดพื้นที่ป่า การไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ เป็นต้น แสดงถึงถึงความบกพร่องของการบริหารจัดการทรัพยากรซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจอันจะนำมาสู่ปัญหาการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

ภาพที่ 32 แนวคิดในการจัดทำดัชนีปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจเชิงพื้นที่ (Spatial Economic Fundamentals Index: SEFI)

ดัชนีปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจเชิงพื้นที่ (Spatial Economic Fundamentals Index: SEFI)					
โครงสร้างพื้นฐาน	สาธารณสุข	การศึกษา	กำลังซื้อ	ความท้าทายทางทรัพยากรมนุษย์	สิ่งแวดล้อม
 □ เครื่องชี้ 12 รายการ □ เช่น ความสว่างของแสง กลางต่อพื้นที่ ความยาวถนนต่อพื้นที่ จำนวนจุดสนใจต่อพื้นที่ จำนวนคนที่ใช้อินเทอร์เน็ตต่อประชากร จำนวนตลาดสดต่อหัว การมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง □ แสดงถึงการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและโครงสร้างพื้นฐานที่เอื้อต่อการทำธุรกรรมทางเศรษฐกิจ	 □ เครื่องชี้ 18 รายการ □ อาทิ จำนวนเตียงในสถานพยาบาล จำนวนแพทย์ การมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอ การกินอาหารที่ถูกต้องลักษณะ และได้มาตรฐาน การออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ □ แสดงถึงสภาวะสุขภาพของบุคคล และความสามารถของระบบการสาธารณสุข ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพในการผลิต	 □ เครื่องชี้ 15 รายการ □ อาทิ ระดับการศึกษา ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ จำนวนโรงเรียนต่อพื้นที่ สัดส่วนนักเรียนยากจน จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ย ค่าเฉลี่ยระดับสติปัญญา (IQ) คะแนน O-net ทักษะการนับ □ แสดงถึงระดับการศึกษาของบุคคล ร่วมกับการพัฒนาทุนมนุษย์ในแต่ละพื้นที่	 □ เครื่องชี้ 11 รายการ □ อาทิ อัตราการว่างงาน ระดับรายได้ ค่าใช้จ่าย จำนวนเงินออม จำนวนหนี้ในระบบ ความหลากหลายของการประกอบอาชีพ เป็นต้น □ แสดงถึงกำลังซื้อของประชาชนรายบุคคลในแต่ละพื้นที่ ซึ่งช่วยดึงดูดการค้าและการลงทุนซึ่งนำไปสู่ความเป็นเมือง และผลกระทบภายนอกเชิงบวกที่ฐานรากให้เติบโตขึ้น	 □ เครื่องชี้ 21 รายการ □ อาทิ ความหนาแน่นของประชากร อัตราการเสียชีวิตด้วยอุบัติเหตุ อัตราการฆ่าตัวตาย จำนวนเรื่องร้องเรียน จำนวนคดีในศาล □ แสดงถึงปัจจัยที่บั่นทอนความพร้อมของปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจส่งผลต่อการสูญเสียปัจจัยการผลิตในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในด้านชีวิตและทรัพย์สิน	 □ เครื่องชี้ 11 รายการ □ อาทิ ความหนาแน่นของ NO2 การจัดการขยะ การป้องกันภัยธรรมชาติอย่างถูกวิธี การปล่อยก๊าซเรือนกระจก อัตราการผลิตติดตั้งไฟฟ้าจากพลังงานทดแทน □ แสดงถึงถึงความบกพร่องของการบริหารจัดการทรัพยากรซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจอันจะนำมาสู่ปัญหาการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

ที่มา: จัดทำโดยผู้เขียน

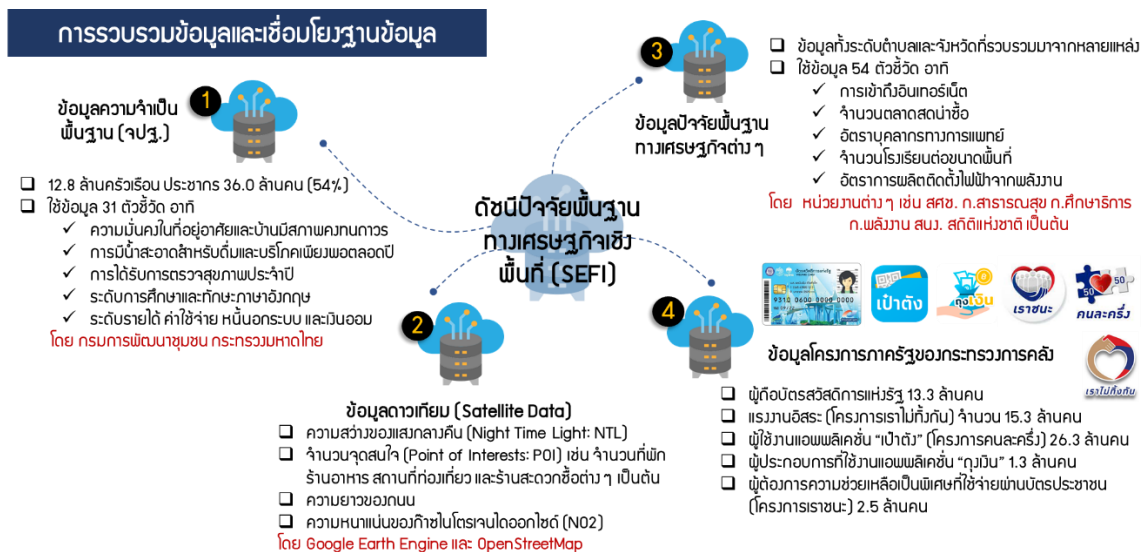
3. ข้อมูลที่ใช้ในการประมวลผล

การศึกษาครั้งนี้ จะใช้ข้อมูลระดับบุคคล ครั้วเรือน หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด รวมเกือบ 100 รายการ ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ข้อมูลภาพถ่ายทางดาวเทียม ข้อมูลปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจต่าง ๆ และข้อมูลผู้ได้รับสิทธิและผู้ประกอบการในโครงการภาครัฐของกระทรวงการคลัง อาทิ โครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐปี 2560 และ 2561 โครงการเราไม่ทิ้งกัน โครงการคนละครึ่งระยะที่ 1 2 และ 3 และโครงการเราชนะ เพื่อสะท้อนระดับการพัฒนาและปัญหาขั้นพื้นฐานในมิติต่าง ๆ ทั้งเชิงบุคคลและพื้นที่ ทั้งนี้ คณะผู้จัดทำได้สรุปรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

- **ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)** จัดเก็บโดยกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย โดยในการศึกษานี้ จะใช้ข้อมูลของปี 2564 ซึ่งครอบคลุมประมาณ 12.8 ล้านครั้วเรือน มีประชากรมากถึง 36.0 ล้านคนใน 76 จังหวัด (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 54.4 ของจำนวนประชากรทั้งประเทศ) โดยเลือกใช้ข้อมูลระดับบุคคลและครั้วเรือนจากแบบสอบถาม จปฐ. ในประเด็น 1) ความมั่นคงในที่อยู่อาศัยและบ้านมีสภาพคงทนถาวร 2) การมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี 3) เด็กแรกเกิดมีน้ำหนัก 2,500 กรัมขึ้นไป 4) การกินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน 5) การใช้จ่ายเพื่อบำบัดบรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นอย่างเหมาะสม 6) การได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี 7) การออกกำลังกาย 8) จำนวนผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเรื้อรัง และผู้ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ในครั้วเรือน 9) ระดับการศึกษา และทักษะภาษาอังกฤษ 10) ระดับรายได้ ค่าใช้จ่าย หนี้สิน ภาระ และเงินออม 11) ความหลากหลายของอาชีพ และ 12) การรับมือและป้องกันภัยธรรมชาติ ซึ่งรวมทั้งสิ้น 31 ตัวชี้วัด
- **ข้อมูลดาวเทียมจากแหล่งต่าง ๆ** ไม่ว่าจะเป็นองค์การนาซาและ Google Earth Engine ตลอดจนการดึงข้อมูลภูมิสารสนเทศจาก OpenStreetMap แล้วนำมาประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์เฉพาะทาง อาทิ Quantum GIS และ GeoDa เพื่อนำมาจัดทำเครื่องชี้วัดโครงสร้างพื้นฐานและมลพิษของแต่ละตำบล โดยในการศึกษานี้ จะใช้ข้อมูลของปี 2565 ประกอบด้วย ความสว่างของแสงกลางคืน จำนวนจุดสนใจ (เช่น จำนวนที่พัก ร้านอาหาร สถานที่ท่องเที่ยว และร้านสะดวกซื้อต่าง ๆ เป็นต้น) ความยาวของถนน และความหนาแน่นของก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ในแต่ละพื้นที่ รวมทั้งสิ้น 4 ตัวชี้วัด
- **ข้อมูลปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจต่าง ๆ** ซึ่งเป็นข้อมูลทั้งระดับตำบลและจังหวัดที่รวบรวมมาจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนต่าง ๆ โดยเป็นข้อมูลในช่วงปี 2560-2564 เช่น การเข้าถึงอินเทอร์เน็ต จำนวนตลาดสดน่าซื้อ จำนวนร้านอาหารและแผงลอยที่ได้ CFGT คะแนนสุขภาพจิต อัตราบุคลากรทางการแพทย์ คะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net จำนวนโรงเรียนต่อขนาดพื้นที่ สัดส่วนนักเรียนยากจน ทักษะการเงิน อัตราการว่างงาน ความหนาแน่นของประชากร จำนวนคดีในศาลปกครอง การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน อัตราการผลิตติดตั้งไฟฟ้าจากพลังงานทดแทน และการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เป็นต้น ซึ่งรวมทั้งสิ้น 53 ตัวชี้วัด
- **ข้อมูลโครงการภาครัฐของกระทรวงการคลัง** ซึ่งเป็นฐานข้อมูลของประชาชนและผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการช่วยเหลือเยียวยาและกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ในส่วนของกระทรวงการคลัง รวมกว่า 47.0 ล้านคน (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 71.0 ของประชากรทั้งประเทศ) โดยสามารถแบ่งประชาชนออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มผู้ถือบัตรสวัสดิการ

แห่งรัฐจำนวน 13.3 ล้านคน (ข้อมูล ณ วันที่ 1 กรกฎาคม 2565) 2) กลุ่มแรงงานประกอบอาชีพอิสระที่เข้าร่วมมาตรการช่วยเหลือเงินเยียวยา 5,000 บาท ต่อเนื่อง 3 เดือน (โครงการเราไม่ทิ้งกัน) จำนวน 15.3 ล้านคน 3) กลุ่มผู้ใช้งานแอปพลิเคชัน “เป่าตัง” ในโครงการคนละครึ่งระยะที่ 1 2 และ 3 จำนวน 26.3 ล้านคน 4) กลุ่มผู้ประกอบการรายย่อยที่ใช้งานแอปพลิเคชัน “ถุงเงิน” ในโครงการคนละครึ่งระยะที่ 1 2 และ 3 จำนวน 1.3 ล้านคน และ 5) กลุ่มผู้ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษที่ใช้จ่ายผ่านบัตรประชาชนในโครงการเราชนะ จำนวน 2.5 ล้านคน ทั้งนี้ คณะผู้จัดทำจะนำข้อมูลส่วนนี้ ไปบูรณาการร่วมกับข้อมูลต่าง ๆ เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจในแต่ละกลุ่มคนที่มีลักษณะแตกต่างกัน

ภาพที่ 33 ฐานข้อมูลที่ใช้ในการประมวลผล

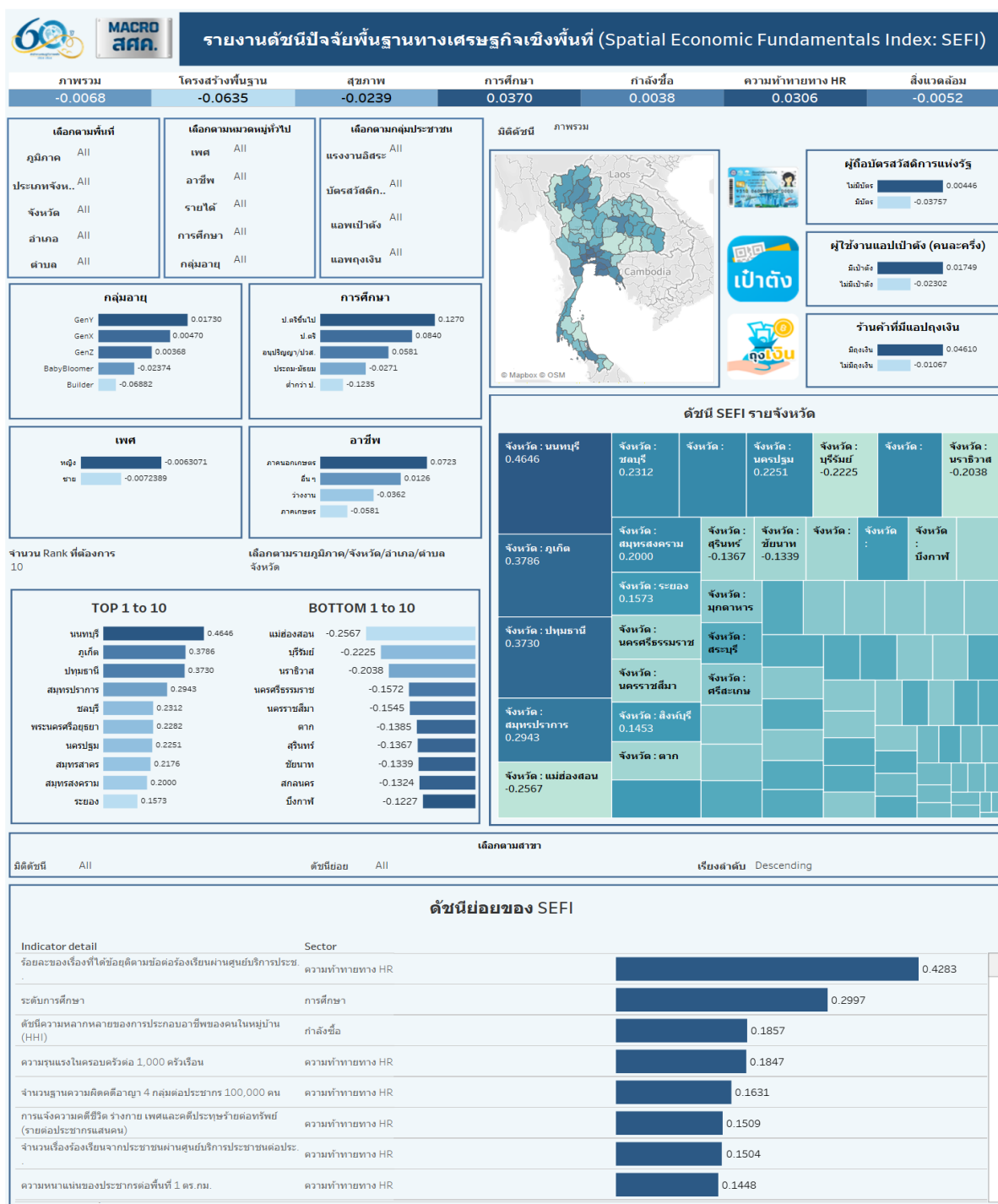

ที่มา: รวบรวมโดยผู้เขียน

4. การจัดทำระบบแสดงผลข้อมูล (Data Visualization)

ภายหลังการดำเนินการกระบวนการเชื่อมโยงฐานข้อมูลและคำนวณ SEFI เสร็จสิ้น คณะผู้ศึกษาได้ใช้โปรแกรม Tableau ซึ่งเป็นโปรแกรมที่ได้รับความนิยมมากในการสร้าง Dashboard ในเชิงธุรกิจ เพื่อแสดงผลการบูรณาการฐานข้อมูล (Data Visualization) ในลักษณะรายงาน Interactive Dashboard บนระบบ FPO Infohub ของ สศช. ซึ่งได้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจรายตำบล อำเภอ และจังหวัดทั้ง 88 ตัวชี้วัด ครอบคลุม 6 ด้านต่าง ๆ โดยคณะผู้ศึกษาได้จัดทำ Dashboard ที่แสดงข้อมูลดัชนี SEFI รายพื้นที่ เป็นแผนที่และแผนผังต้นไม้ (Tree Map) ซึ่งสามารถลงรายละเอียดย่อยได้ถึงระดับตำบล รวมถึงจัดทำแถบการเรียงลำดับ (Ranking) เพื่อจัดอันดับ SEFI ในแต่ละด้าน และสามารถเรียกดูกราฟข้อมูลได้ทั้งหมด 88 ตัวชี้วัด ทั้งนี้ ผู้ใช้งาน (Users) สามารถปรับเลือกตัวกรอง (Filters) ได้หลากหลายรูปแบบ ได้แก่ 1) ตัวกรองพื้นที่ (เมืองหลัก/รอง ภูมิภาค จังหวัด อำเภอ และตำบล) 2) ตัวกรองลักษณะบุคคล (เพศ อาชีพ รายได้ การศึกษา และกลุ่มอายุ) และ 3) ตัวกรองกลุ่มคน (กลุ่มผู้ถือบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ แรงงานประกอบอาชีพอิสระ ผู้ใช้งานแอปพลิเคชันเป่าตัง ผู้ประกอบการที่ใช้งานแอปพลิเคชันถุงเงิน และผู้ต้องการความช่วยเหลือพิเศษ)

ภาพที่ 34 Dashboard แสดงข้อมูล SEFI ในมิติต่าง ๆ

ที่มา: จัดทำและประมวลผลโดยผู้เขียน

5. ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจมีความสำคัญอย่างไร?

จากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างดัชนีทั้ง 2 ตัวกับข้อมูลที่บ่งชี้ผลสัมฤทธิ์ทางเศรษฐกิจ อาทิ รายได้ต่อหัวของประชากร (GDP per Capita) สัดส่วนผู้ถือบัตรสวัสดิการแห่งรัฐของกระทรวงการคลังต่อประชากร ค่าครองชีพ พบว่า 1) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ระหว่าง SEFI และ GDP per Capita รายจังหวัด อยู่ที่ 0.534 2) Correlation Coefficient ระหว่าง SEFI และค่าครองชีพรายจังหวัด อยู่ที่ 0.680 และ (3) Correlation Coefficient ระหว่าง SEFI และสัดส่วนผู้ถือบัตรสวัสดิการแห่งรัฐรายจังหวัด อยู่ที่ 0.621 แสดงดังภาพที่ 35

ภาพที่ 35 การเปรียบเทียบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ระหว่าง SEFI และ MPI ของ TPMAP

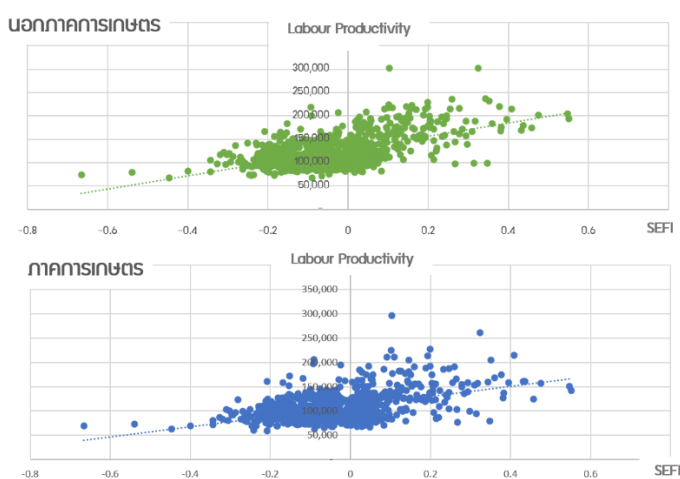
Correlation	SEFI
ผู้ถือบัตรต่อประชากร	-0.62
GPP per capita	0.53
ค่าครองชีพ	0.68

ที่มา: ประมวลผลโดยผู้เขียน

นอกจากนี้ หากตั้งสมมติฐานว่าการที่ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจในพื้นที่ที่มีความพร้อมสูง น่าจะมีความสัมพันธ์กับความอยู่ดีกินดีของประชาชน ในพื้นที่นั้นสะท้อนจากระดับ Labor Productivity หรือผลผลิตภาพการผลิตของแรงงานโดยอาศัยข้อมูลจากการสำรวจ จปฐ. ของกระทรวงมหาดไทย แล้วนำมาคำนวณผลผลิตภาพแรงงานทั้งในและนอกภาคเกษตรแล้วนำมาแสดงดังภาพที่ 36

ภาพที่ 36 ความสัมพันธ์ระหว่าง SEFI และผลผลิตภาพแรงงาน

ความสัมพันธ์เชิงพื้นที่ของ SEFI กับ Labour Productivity

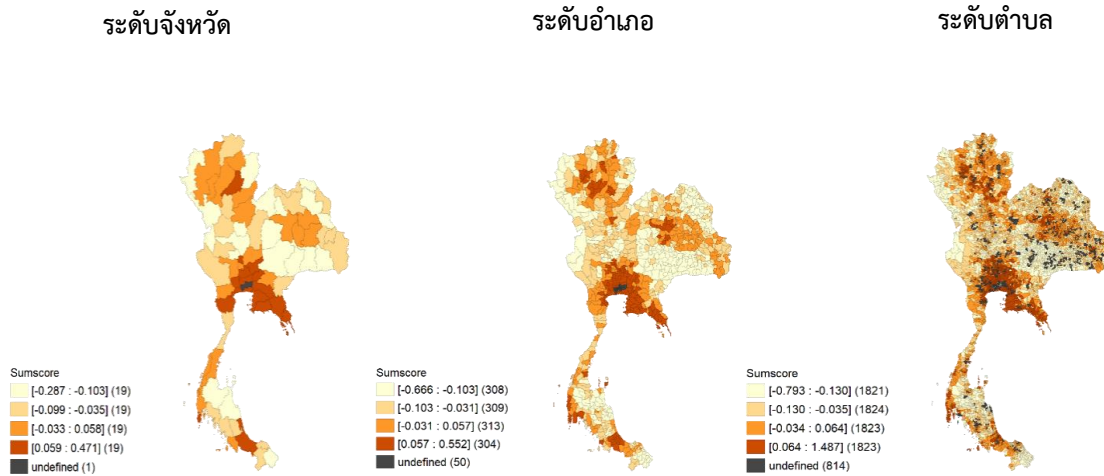
ที่มา: จัดทำและประมวลผลโดยผู้เขียน

ผลการทดสอบพบว่าระดับ SEFI รายอำเภอ และระดับผลิตภาพแรงงานรายอำเภอทั้งในภาคการเกษตร และนอกภาคการเกษตรมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ทดสอบด้วย Spearman Rank Correlation) แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจในพื้นที่ที่ดีจะมาพร้อมกับความกินดีอยู่ดีของประชาชน ในพื้นที่ไม่ว่าประกอบอาชีพในหรือนอกเกษตรก็ตาม ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญในเชิงนโยบายที่ควรให้ความสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจเชิงพื้นที่

6. ผลการศึกษา

การวิเคราะห์ประมวลผลด้านการชี้วัดความพร้อมของปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจรายตำบล อำเภอ และ จังหวัด ดังภาพที่ ๖ เพื่อให้เห็นถึงความแตกต่างของความพร้อมของปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจในแต่ละพื้นที่ซึ่ง จำเป็นต้องมีการดำเนินนโยบายเชิงพื้นที่ที่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาแผนที่ SEFI ทั้ง ๘๗๘ อำเภอทั่วประเทศ สะท้อน ให้ความเห็นว่า พื้นที่ตอนกลางของประเทศไทยมีปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง โดยเฉพาะพื้นที่เขตอำเภอของจังหวัดในเขต ปริมณฑลและหัวเมืองเศรษฐกิจสำคัญของประเทศ นำโดยจังหวัดนนทบุรี (อำเภอเมือง บางกรวย บางใหญ่ ปากเกร็ด และบางบัวทอง) รองลงมาคือ ปทุมธานี (อำเภอเมือง ลำลูกกา คลองหลวง และธัญบุรี) ภูเก็ต (อำเภอเมือง กะทู้ และ ถลาง) สมุทรปราการ (อำเภอเมืองและบางพลี) และชลบุรี (อำเภอเมืองและเกาะสีชัง) ตามลำดับ โดยแนวทางการ พัฒนาพื้นที่เหล่านี้ ควรส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจแทนเพื่อประหยัดทรัพยากร ภาครัฐและนำไปทรัพยากรของรัฐไปกระจายให้กับพื้นที่อำเภออื่น ๆ ที่ด้อยพัฒนากว่า ขณะที่พื้นที่ส่วนใหญ่ของภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น จังหวัดบุรีรัมย์ (อำเภอพลพลชัย แคนดง และสตึก) สุรินทร์ (อำเภอพนมดงรัก กาบเชิง และรัตนบุรี) บึงกาฬ (อำเภอเซกา) นครราชสีมา (อำเภอขามสะแกแสง เมืองยาง และพระทองคำ) สกลนคร (อำเภอ โพนนาแก้ว) ชัยภูมิ (อำเภอซับใหญ่) เป็นต้น และบางส่วนของภาคเหนือ เช่น จังหวัดแม่ฮ่องสอน (อำเภอสบเมย แม่ สะเรียง และแม่ลาน้อย) น่าน (อำเภอเฉลิมพระเกียรติ) ตาก (อำเภอท่าสองยาง) และภาคใต้ อย่างจังหวัดนราธิวาส (อำเภอเจาะไอร้อง จะนะ และสุคิริน) นครศรีธรรมราช (อำเภอปากพนัง และนบพิตำ) กระบี่ (อำเภอเกาะลันตา) ยังมีปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่อ่อนแอกว่า ซึ่งยังต้องการความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน โดยควรยกระดับ ประสิทธิภาพทางการผลิตและความพร้อมของปัจจัยพื้นฐานด้านต่าง ๆ ไปพร้อมกัน และรัฐบาลอาจให้ความช่วยเหลือ ด้านสวัสดิการของประชาชนในพื้นที่ควบคู่กันไปด้วย

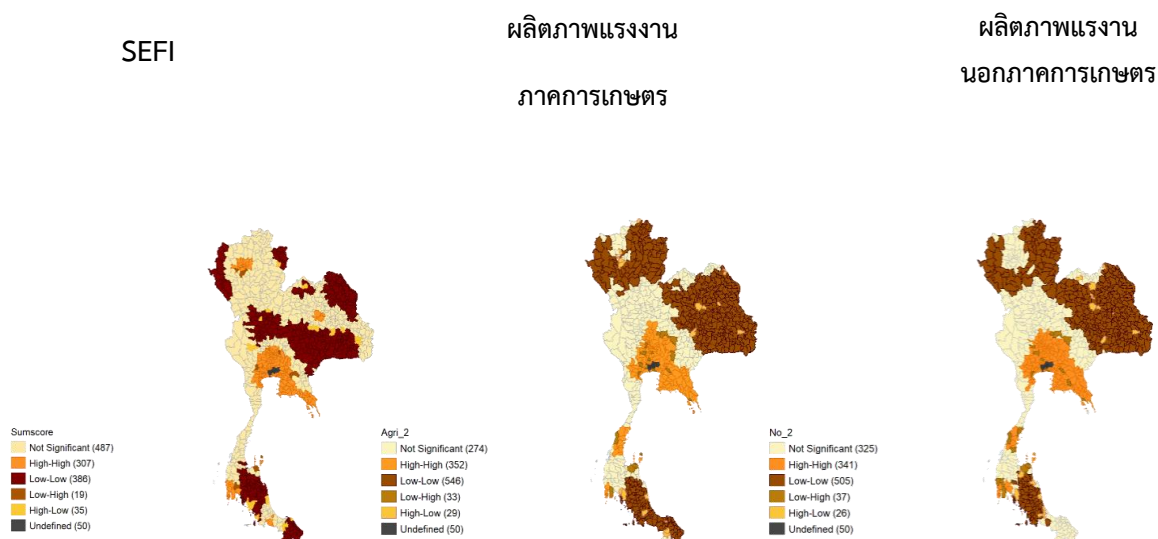
ภาพที่ 37 ผลดัชนีปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจเชิงพื้นที่ (SEFI) รายตำบล อำเภอ และจังหวัด

ที่มา: ประมวลผลโดยผู้เขียน

อีกทั้ง จากการวิเคราะห์ Cluster Analysis โดยอาศัยวิธี Local Indicators of Spatial Association (LISA) ดังภาพที่ ๗ เพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอำเภอหนึ่ง ๆ และอำเภอข้างเคียง ว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอย่างไร โดยจากผลการวิเคราะห์ LISA พบว่า พื้นที่อำเภอในแถบตอนกลางของประเทศ ทั้งบริเวณปริมณฑลรอบ ๆ กรุงเทพมหานคร รวมทั้ง บางส่วนของภาคกลางและภาคตะวันออกมีความสัมพันธ์แบบ High-High เหมือนกัน แสดงถึงความเป็นคลัสเตอร์ที่อำเภอตนเองและอำเภอข้างเคียง มีระดับคะแนน SEFI สูงไปด้วยกัน รวมถึงมีผลิตภาพแรงงานในภาคเกษตรและภาคนอกเกษตรสูงไปด้วยกัน ขณะที่พื้นที่ส่วนใหญ่ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พื้นที่บางส่วนของภาคเหนือและภาคใต้ตอนล่าง มีความสัมพันธ์แบบ Low-Low เหมือนกัน แสดงถึงความเป็นคลัสเตอร์ที่อำเภอตนเองและอำเภอข้างเคียงมีระดับคะแนน SEFI ต่ำไปด้วยกัน มีผลิตภาพแรงงานในภาคเกษตรและนอกภาคเกษตรต่ำไปด้วยกัน แสดงถึงความชัดเจนของความสัมพันธ์เชิงพื้นที่แบบคลัสเตอร์ที่ความพร้อมของปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจและรายได้ของแรงงาน ไม่ว่าจะเป็นภาคเกษตรหรือภาคนอกเกษตร มีความแปรผันตามกัน ดังนั้น จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าว ภาครัฐสามารถดำเนินนโยบายการคลังในพื้นที่ที่มีความพร้อมของปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจสูง ซึ่งจะทำให้เกิดความมั่งคั่งของประชาชนในพื้นที่ไม่ว่าจะประกอบอาชีพใดก็ตาม ทั้งภาคเกษตรและนอกภาคเกษตร อันเป็นผลให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

ภาพที่ 38 ความสัมพันธ์ระหว่าง SEFI กับผลิตภาพแรงงาน ของทั้งประเทศ ภาคการเกษตร และนอกภาคการเกษตร

ที่มา: ประมวลผลโดยผู้เขียน

7. บทสรุป

ดัชนีปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจเชิงพื้นที่ (Spatial Economic Fundamentals Index, SEFI) เป็นการบูรณาการฐานข้อมูลขนาดใหญ่ด้านเศรษฐกิจจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายไม่ว่าจะเป็นข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ข้อมูลดาวเทียมและภูมิสารสนเทศ ข้อมูลมาตรการรัฐ และข้อมูลปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนต่าง ๆ เพื่อนำมาประมวลผลด้วยเทคโนโลยี Data Science สมัยใหม่ โดย SEFI จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดสรรทรัพยากรภาครัฐเพื่อไปพัฒนาในพื้นที่ที่ยังมีความพร้อมในเชิงปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจเพื่อให้เศรษฐกิจของประเทศเติบโตอย่างทั่วถึงและยั่งยืน อีกทั้งภาครัฐยังสามารถใช้ SEFI ที่พัฒนาขึ้นนี้ในการจัดทำนโยบายที่มีเป้าหมาย (Targeted Policy) เพื่อให้พื้นที่ที่ยังมีปัญหาในเชิงปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นโครงสร้างพื้นฐาน เศรษฐกิจ ทรัพยากรมนุษย์ และสิ่งแวดล้อม ได้รับการแก้ไขปัญหาอย่างถูกฝาถูกตัวและประหยัดทรัพยากรของรัฐ ดังนั้น จึงสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจในด้านต่าง ๆ อาทิ

- 1) การประเมินจุดแข็งและจุดอ่อนเชิงพื้นที่เพื่อประโยชน์ในการจัดทำข้อเสนอแนะในการพัฒนาเชิงพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นการต่อยอดจุดแข็ง และการแก้ไขจุดอ่อนของพื้นที่ เพื่อส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจ
- 2) การนำไปใช้ในการประเมินการดำเนินการมาตรการการเงิน/การคลัง อาทิ บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ เราชนะ และคนละครึ่ง เป็นต้น เพื่อประเมินว่าประชาชนในพื้นที่ที่มีระดับปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกันได้รับประโยชน์จากมาตรการของรัฐอย่างเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

บทวิเคราะห์

สังคมผู้สูงอายุ: ระเบิดเวลาที่พร้อมถดถอย¹⁸

บทสรุปผู้บริหาร

- โครงสร้างอายุของประชากรไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก: โดยข้อมูล ณ เดือนตุลาคม 2565 จำนวนผู้สูงอายุ (ผู้มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป) อยู่ที่ 12.60 ล้านคน หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 19.06 ของประชากรทั้งหมด ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2513 ที่มีประชากรผู้สูงอายุเพียงร้อยละ 4.9 ของประชากรทั้งหมด บ่งชี้ว่าประเทศไทยมีจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง และคาดว่าประเทศไทยจะเข้าสู่สังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์ (Complete-aged society) หรือมีจำนวนผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 20 ของประชากรทั้งประเทศ ภายในปี 2565 และจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในระดับสุดยอด (Super-Aged Society) หรือมีจำนวนผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 28 ของประชากรทั้งประเทศ ในปี 2576
- ผลกระทบจากสถานการณ์สังคมสูงอายุส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยในหลายมิติ: อาทิ 1) มีผู้สูงอายุจำนวนไม่น้อยที่ไม่มีรายได้และเงินออมวัยเกษียณ 2) ผลกระทบจากจำนวนแรงงานลดลง ซึ่งอาจกระทบถึงโครงสร้างการผลิตเปลี่ยนแปลงไปจากที่มีแรงงานลดลง อีกทั้งแนวโน้มการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานลดลง รวมถึงแรงงานจะต้องรับภาระในการดูแลคนสูงอายุมากขึ้น 3) ภาครัฐมีค่าใช้จ่ายในการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพและสาธารณสุข และ 4) การเปลี่ยนแปลงอุปสงค์การบริโภคตามสถานะสังคมทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านสินค้าและบริการของประเทศ
- ภาครัฐควรดำเนินนโยบาย/มาตรการดูแลผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง รวมถึงมีมาตรการอื่น ๆ เพิ่มเติมเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุในระยะต่อไป: เพื่อบรรเทาผลกระทบที่อาจนำมาสู่ปัญหาในมิติต่าง ๆ โดยมาตรการที่รองรับสถานการณ์สังคมสูงอายุ อาทิ 1) นโยบายด้านแรงงาน ด้วยการส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุและการขยายเพดานเกษียณอายุ 2) นโยบายด้านการออม โดยการส่งเสริมส่งเสริมและจูงใจให้แรงงานนอกระบบเข้าร่วมกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ (กบข.) และกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) มากขึ้น 3) นโยบายด้านการคลัง โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของรัฐ ด้วยการใช้นโยบายเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการตรวจสอบและขยายฐานภาษีให้ครอบคลุมผู้เสียภาษีทั้งทางตรงและทางอ้อมมากยิ่งขึ้น 4) นโยบายทางการเงิน ด้วยการสนับสนุนความรู้ทางการเงินกับประชาชนอย่างต่อเนื่อง 5) นโยบายด้านการส่งเสริมการมีบุตร ด้วยการจ่ายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด การให้สิทธิลาคลอด นอกจากนี้ควรมีการร่วมมือของทุกภาคส่วนเพื่อให้เด็กที่เกิดใหม่มีคุณภาพการเกิดและการเจริญเติบโตที่ดี และ 6) นโยบายด้านสุขภาพและสาธารณสุข ด้วยการส่งเสริมการเข้าถึงบริการสุขภาพให้เข้าถึงง่ายและทั่วถึงมากขึ้น นอกจากนี้ควรศึกษาแนวโน้มนโยบายจากกรณีศึกษาของประเทศที่ประสบปัญหาสังคมสูงอายุเช่นเดียวกันกับประเทศไทย อาทิ

¹⁸ ผู้เขียน : นางสาวกาญจนา จันทร์ชิต เศรษฐกรชำนาญการ ส่วนการวิเคราะห์เศรษฐกิจมหภาค นางสาวสุภัทรา กลิ่นแจ้ง นักศึกษาฝึกงาน ขอขอบคุณ นายณัฐพล ศรีพจนารถ ผู้อำนวยการส่วนการวิเคราะห์เศรษฐกิจมหภาค กองนโยบายเศรษฐกิจมหภาค สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำหรับข้อเสนอแนะ
อนึ่ง บทความนี้เป็นความเห็นของผู้เขียน ไม่ได้สะท้อนความเห็นของหน่วยงาน

นโยบายการจ้างงานผู้สูงอายุและนโยบายการลงทุนของประเทศญี่ปุ่น นโยบายการส่งเสริมการมีบุตรของประเทศเกาหลีใต้ เป็นต้น เพื่อนำมาปรับใช้และพัฒนาให้เหมาะสมกับประเทศไทย

1) บทนำ

สังคมสูงอายุ (Aged Society) หมายถึง สังคมที่มีจำนวนประชากรมีอายุ 60 ปีขึ้นไป เกินกว่าสัดส่วนร้อยละ 10.0 ของจำนวนประชากรทั้งประเทศ หรือเป็นสังคมที่มีจำนวนประชากรมีอายุ 65 ปีขึ้นไป เกินกว่าสัดส่วนร้อยละ 7.0 ของจำนวนประชากรทั้งประเทศ ซึ่งประเทศไทยได้เริ่มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุมาตั้งแต่ปี 2548 โดยมีจำนวนประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ 10.0 ของประชากรทั้งหมด และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในเดือนตุลาคม ปี 2565 จำนวนประชากรผู้สูงอายุได้เพิ่มเป็น 12.60 ล้านคน หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 19.06 ของจำนวนประชากรทั้งหมด ซึ่งมูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุ คาดว่าประเทศไทยจะกลายเป็น “สังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์” (Complete-aged society) หรือจะมีสัดส่วนประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 20 ของประชากรทั้งหมด ภายในปี 2565 นี้ ดังนั้นบทความฉบับนี้จึงได้รวบรวมข้อมูลสถานการณ์สังคมสูงอายุ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย รวมถึงแนวโน้มนโยบายในการรองรับสังคมสูงอายุในประเทศไทยเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการรับมือกับสถานการณ์ดังกล่าว รวมถึงออกแบบนโยบายที่เหมาะสมกับสถานการณ์ในระยะต่อไป

2) สถานการณ์สังคมสูงอายุของไทยและของโลก

2.1) สถานการณ์สังคมสูงอายุของโลก

จากรายงานขององค์การอนามัยโลก (World Health Organization (WHO) ระบุว่าในปี 2564 ทั่วโลกมีจำนวนประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปมากถึง 1,000 ล้านคน หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.5 ของประชากรทั้งหมด ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2544 ที่มีประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมด (ซึ่งปี 2544 นับเป็นปีแรกที่ประชากรโลกได้เข้าสู่สังคมสูงอายุ) และคาดว่าในปี 2573 จะมีจำนวนประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปถึง 1,400 ล้านคน และเพิ่มเป็น 2,100 ล้านคน ในปี 2593

ขณะที่ธนาคารโลก (World Bank) รายงานจำนวนประชากรที่มีอายุ 65 ปีขึ้นไป ในปี 2564 อยู่ที่ 747.2 ล้านคน (ซึ่งเป็นการปรับตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2544 ที่อยู่ที่ 430.8 ล้านคน) และเมื่อจำแนกเป็นรายประเทศพบว่าประเทศที่มีสัดส่วนจำนวนประชากรที่มีอายุ 65 ปีขึ้นไปต่อจำนวนประชากรทั้งหมดในประเทศนั้น ๆ 10 อันดับแรก ได้แก่ 1) ประเทศญี่ปุ่นมีสัดส่วนประชากรที่มีอายุ 65 ปีขึ้นไปถึงร้อยละ 28.70 ของจำนวนประชากรประเทศญี่ปุ่น สะท้อนให้เห็นว่ามีจำนวนประชากรมากกว่า 1 ใน 4 ของจำนวนประชากรญี่ปุ่นเป็นผู้สูงอายุ และประเทศญี่ปุ่นได้เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุระดับสุดยอด (Super-aged society) เรียบร้อยแล้ว 2) ประเทศอิตาลี มีสัดส่วนผู้สูงอายุอยู่ที่ร้อยละ 23.61 ของจำนวนประชากรประเทศอิตาลี 3) ประเทศโปรตุเกส มีสัดส่วนผู้สูงอายุอยู่ที่ร้อยละ 23.15 ของจำนวนประชากรประเทศโปรตุเกส 4) ประเทศฟินแลนด์ มีสัดส่วนผู้สูงอายุอยู่ที่ร้อยละ 22.96 ของจำนวนประชากรประเทศฟินแลนด์ 5) ประเทศกรีซ มีสัดส่วนผู้สูงอายุอยู่ที่ร้อยละ 22.64 ของจำนวนประชากรประเทศกรีซ 6) ประเทศเยอรมนี มีสัดส่วนผู้สูงอายุอยู่ที่ร้อยละ 21.98 ของจำนวนประชากรประเทศเยอรมนี 7) ประเทศมอลตา มีสัดส่วนผู้สูงอายุอยู่ที่ร้อยละ 21.81 ของจำนวนประชากรประเทศมอลตา 8) ประเทศบัลแกเรีย สัดส่วนผู้สูงอายุอยู่ที่ร้อยละ 21.75 ของจำนวนประชากรประเทศบัลแกเรีย 9) ประเทศ

โครเอเชีย มีสัดส่วนผู้สูงอายุอยู่ที่ร้อยละ 21.66 ของจำนวนประชากรประเทศโครเอเชีย และ 10) ประเทศเปอร์โตริโก มีสัดส่วนผู้สูงอายุอยู่ที่ร้อยละ 21.27 ของจำนวนประชากรประเทศเปอร์โตริโก ขณะที่ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 57 โดยมีจำนวนประชากรที่มีอายุ 65 ปีขึ้นไป อยู่ที่ 9.4 ล้านคน หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 13.54 ของจำนวนประชากรประเทศไทย รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 13

ตารางที่ 13 สัดส่วนจำนวนประชากร อายุ 65 ปีขึ้นไปของโลก (ในปี 2564)

ลำดับ	ประเทศ	จำนวนประชากร (ล้านคน)	จำนวนประชากร 65 ปีขึ้นไป (ล้านคน)	สัดส่วนประชากร 65 ปีขึ้นไป/ จำนวนประชากร (ร้อยละ)
1	ญี่ปุ่น	125.8	36.1	28.70
2	อิตาลี	59.4	13.9	23.61
3	โปรตุเกส	10.2	2.4	23.15
4	ฟินแลนด์	5.5	1.3	22.96
5	กรีซ	10.6	2.4	22.64
6	เยอรมนี	83.1	18.3	21.98
7	มอลตา	0.5	0.1	21.81
8	บัลแกเรีย	6.9	1.5	21.75
9	โครเอเชีย	3.8	0.8	21.66
10	เปอร์โตริโก	3.2	0.6	21.27
56	สิงคโปร์	5.4	0.7	14.27
57	ไทย	69.9	9.4	13.54

ที่มา: World bank database รวบรวมโดยผู้เขียน

2.2) สถานการณ์สูงอายุของไทย

สำหรับโครงสร้างอายุของจำนวนประชากรประเทศไทย พบว่าได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากในรอบ 50 ปีที่ผ่านมา โดยจากข้อมูลล่าสุดจากกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ในเดือนตุลาคม ปี 2565 พบว่ามีจำนวนผู้สูงอายุ (หรือจำนวนประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป) อยู่ที่ 12.60 ล้านคน หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 19.06 ของประชากรประเทศไทยทั้งหมด ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2513 ที่มีจำนวนประชากรผู้สูงอายุเพียงร้อยละ 4.9 ของประชากรทั้งหมดเท่านั้น แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มของผู้สูงอายุประเทศไทยมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ทั้งนี้เมื่อพิจารณาจำนวนผู้สูงอายุ พบว่าจำนวนผู้สูงอายุวัยต้น (หรือจำนวนประชากรที่มีอายุระหว่าง 60 - 69 ปี) มีจำนวน 7.21 ล้านคน ผู้สูงอายุวัยกลาง (หรือจำนวนประชากรที่มีอายุระหว่าง 70 - 79 ปี) มีจำนวน 3.62 ล้านคน และผู้สูงอายุวัยปลาย (หรือจำนวนประชากรที่มีอายุ 80 ปีขึ้นไป) จำนวน 1.77 ล้านคน รายละเอียดตามตารางที่ 14 นอกจากนี้หลายฝ่ายยังได้คาดการณ์ว่าประเทศไทยจะเข้าสู่สังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์ (Complete-aged society) หรือมีจำนวนผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 20 ของ

ประชากรทั้งประเทศ ภายในปี 2565 นี้ และจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในระดับสุดยอด (Super-Aged Society) หรือ มีจำนวนผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 28 ของประชากรทั้งประเทศ ภายในปี 2576

ตารางที่ 14 จำนวนผู้สูงอายุ ในเดือนตุลาคม ปี 2565

ช่วงอายุ	จำนวนผู้สูงอายุ (คน)	ชาย (คน)	หญิง (คน)	สัดส่วนผู้สูงอายุ/จำนวนประชากร (ร้อยละ)
ผู้สูงอายุวัยต้น (60 - 69 ปี)	7,207,921	3,294,521	3,913,400	10.90
ผู้สูงอายุวัยกลาง (70 - 79 ปี)	3,624,284	1,582,886	2,041,398	5.48
ผู้สูงอายุวัยปลาย (80 ปี ขึ้นไป)	1,766,108	702,100	1,064,008	2.67
รวมประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป	12,598,313	5,579,507	7,018,806	19.06
จำนวนประชากรของไทย	66,104,651	32,282,718	33,821,933	100.00

ที่มา: กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

3) ผลกระทบของสถานการณ์สังคมผู้สูงอายุต่อเศรษฐกิจไทย

จากสถานการณ์สังคมอายุของประเทศไทยที่เริ่มเข้าสู่สังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์ (Complete-aged society) อาจส่งผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจและสังคมใน 4 ด้านที่สำคัญ ได้แก่ 1) ด้านการออมและการลงทุนในประเทศในระยะยาว 2) ด้านแรงงานและโครงสร้างการผลิต 3) ด้านภาระทางการคลัง และ 4) ด้านอุปสงค์การบริโภค โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

3.1 ด้านการออมและการลงทุนในประเทศในระยะยาว

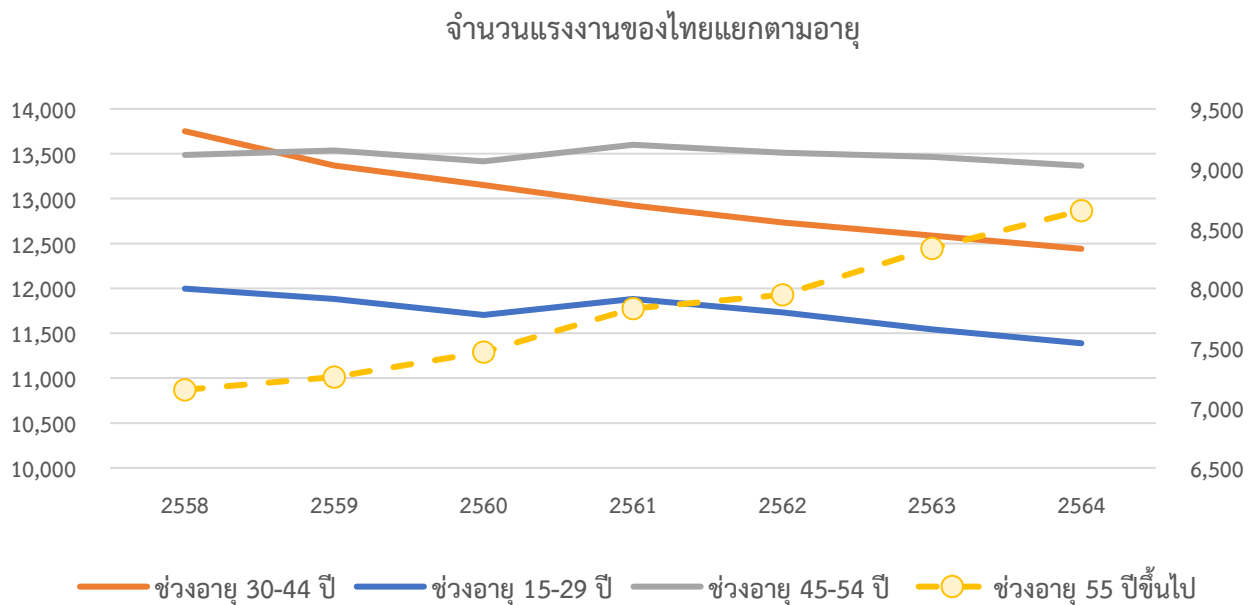
เมื่อประเทศที่มีประชากรวัยสูงอายุเพิ่มขึ้นจนเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุจะมีความเสี่ยงกับการประสบปัญหาภาวะการออมที่ลดลง เนื่องจากประชากรผู้สูงอายุที่เกษียณหรือไม่ได้ทำงานแล้ว จะไม่มีรายได้เพื่อการออม และในทางกลับกันยังจำเป็นต้องใช้เงินที่ได้จากการออมในอดีต เพื่อใช้จ่ายใช้สอยในชีวิตประจำวัน ส่งผลให้การออมลดลง ซึ่งส่งผลให้การลงทุนของประเทศของประเทศลดลง โดยข้อมูลจากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า มีจำนวนผู้สูงอายุไทยที่ไม่มีรายได้ถึงร้อยละ 21.1 จึงต้องใช้จ่ายเงินจากการออมที่สะสมมาในอดีต อีกทั้งวัยแรงงานต้องแบกรับภาระการเลี้ยงดูเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจากข้อมูลของสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) เปิดเผยว่า จากโครงสร้างประชากรที่เปลี่ยนไปมีจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นทำให้ในประเทศอีก 10 ปีข้างหน้า คือในปี 2576 ประชากรในวัยพึ่งพิง (เด็กและคนแก่) จะเพิ่มสูงขึ้นจากที่เดิมจะอยู่ที่ร้อยละ 54.8 ในปี 2564 เพิ่มเป็นร้อยละ 57.2 ในปี 2566 และในปี 2576 จะเพิ่มเป็นร้อยละ 71.3 กล่าวคือประชากรวัยแรงงานไทยต้องดูแลเด็กและคนสูงอายุจาก 55 คน เป็น 72 คน ทำให้มีภาระค่าใช้จ่ายที่ประชากรวัยแรงงานจะต้องหาเพิ่มขึ้นเพื่อใช้ในการใช้จ่ายในชีวิตประจำวันในครอบครัว ซึ่งท้ายที่สุดจะส่งผลกระทบต่อเงินออมและเงินลงทุนในระยะยาว

3.2 ด้านแรงงานและโครงสร้างการผลิต

เมื่อโครงสร้างประชากรเปลี่ยนแปลงกลายเป็นสังคมสูงอายุ ในขณะที่อัตราการเกิดที่ต่ำลง และอายุของแรงงานที่สูงขึ้นจะทำให้สัดส่วนกำลังแรงงานต่อประชากรทั้งหมดลดลง และท้ายที่สุดจะส่งผลกระทบต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เนื่องจากแรงงานเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ โดยจากผลการศึกษาของ

Bisonyabut (2013)¹⁹ และ Ariyasajjakorn and Manprasert. (2014)²⁰ ระบุว่าหากสัดส่วนแรงงานลดลงในอนาคต จะส่งผลให้อัตราการขยายตัวของผลผลิตศักยภาพ (Potential GDP Growth) ของประเทศไทยลดลงถึงร้อยละ 1-1.6 นอกจากนี้จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ในปี 2564 พบว่าจำนวนแรงงานของประเทศไทยอยู่ที่ประมาณ 38.7 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากปี 2558 ที่อยู่ที่ 38.5 ล้านคน อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาจำนวนแรงงานที่แยกตามอายุแล้วจะพบว่า ในปี 2564 จำนวนแรงงานที่มีอายุในช่วง 15-29 ปี และช่วงอายุ 30-44 ปี มีจำนวนอยู่ที่ 7,541 และ 12,441 พันคน ในปี 2564 ลดลงจากปี 2558 ที่อยู่ที่จำนวน 7,998 และ 13,751 พันคน ตามลำดับ ขณะที่จำนวนแรงงานที่มีอายุ 55 ปีขึ้นไป อยู่ที่ 8,651 พันคน เพิ่มขึ้นจากปี 2558 อยู่ที่ 7,152 พันคน หรือคิดเป็นอัตราการขยายตัวที่ร้อยละ 21.0 ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าจำนวนแรงงานเริ่มเข้าสู่ผู้สูงอายุมากขึ้น ขณะที่กำลังแรงงานในช่วงวัยกลางคนกลับลดลงเรื่อย ๆ เช่นกัน (ภาพที่ 39) ทำให้คาดว่าอนาคตอีก 5 ปีข้างหน้าจะมีแรงงานส่วนหนึ่งออกจากตลาดแรงงาน เนื่องจากเข้าสู่วัยเกษียณอายุ ทำให้กำลังแรงงานน้อยลงหรืออุปทานแรงงานลดลง ซึ่งอาจก่อให้เกิดการขาดแคลนแรงงาน และค่าจ้างแรงงานสูงขึ้น ซึ่งท้ายที่สุดจะส่งผลกระทบต่อปัจจัยการผลิตของประเทศ และจะส่งผลกระทบโดยตรงต่อการผลิตในระยะถัดไป

ภาพที่ 39 จำนวนแรงงานแยกตามช่วงอายุในปี 2558 - 2564 (หน่วย : พันคน)

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ

¹⁹ ที่มา: Bisonyabut, N. (2013). Some Observations on the Structural Transformation, Development Path and the Middle-Income Trap [Working Paper]. Thailand Development Research Institute.

²⁰ ที่มา: Ariyasajjakorn, D., & Manprasert, S. (2014). Macroeconomic Impacts of the Aging Economy in Thailand. *Journal of Demography*, 40(2), 67-92.

3.3 ด้านภาระทางการคลัง

จากการมีประชากรวัยสูงอายุเพิ่มขึ้น ภาครัฐจึงมีค่าใช้จ่ายมากขึ้น โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายทางด้านสุขภาพสาธารณสุข การแพทย์ และบริการสังคม นอกจากนี้ยังต้องดูแลสังคมผู้สูงอายุที่ยากไร้หรือถูกทอดทิ้งมากขึ้น ในขณะที่รายได้จากการจัดเก็บภาษีลดลง เนื่องจากมีจำนวนวัยแรงงานลดลง ขณะเดียวกันกลับมีภาระค่าใช้จ่ายในการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจากข้อมูลของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.)²¹ พบว่ารัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณในการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้นมาก โดยในปี 2556 ได้ใช้งบประมาณจำนวน 4.3 แสนล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 3.35 ของ GDP และเพิ่มเป็น 7.5 แสนล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 4.43 ของ GDP ในปี 2564 ซึ่งในจำนวนนี้เป็นงบประมาณรายจ่ายด้านบำเหน็จบำนาญประมาณ 5.2 แสนล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 3.04 ของ GDP ซึ่งงบประมาณรายจ่ายสวัสดิการในการดูแลผู้สูงอายุและรายจ่ายด้านบำเหน็จบำนาญมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยงบประมาณดังกล่าว อาจเพิ่มสูงขึ้นถึงกว่า 1 ล้านล้านบาท เมื่อเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในระดับสุดยอด

3.4 ด้านอุปสงค์การบริโภค

เมื่อมีจำนวนประชากรผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น ความต้องการสินค้าและบริการย่อมมีการเปลี่ยนแปลงไปตามสถานะเศรษฐกิจสังคมผู้สูงอายุ สินค้าและบริการที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุจะมีความหลากหลายมากขึ้น ซึ่งเป็นการเพิ่มทางเลือกให้แก่ผู้บริโภคกลุ่มผู้สูงอายุ อีกทั้งยังเป็นโอกาสที่จะเกิดธุรกิจใหม่ เช่น ธุรกิจอาหารเพื่อสุขภาพ (Clean Food) ธุรกิจฟิตเนสเทรนเนอร์เฉพาะทางสำหรับผู้สูงอายุ ธุรกิจเฟอร์นิเจอร์สำหรับผู้สูงอายุ เป็นต้น

4) นโยบายในการรองรับสังคมผู้สูงอายุในประเทศไทย

จากการที่ประเทศไทยเริ่มเข้าสู่สังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์ (Complete-aged society) จะก่อให้เกิดผลกระทบในด้านต่าง ๆ ในข้างต้น ดังนั้น แผนนโยบายของภาครัฐควรจะช่วยสนับสนุนและรองรับสังคมผู้สูงอายุที่สำคัญ 6 ด้าน ได้แก่ 1) นโยบายด้านแรงงาน 2) นโยบายด้านการออม 3) นโยบายด้านการลงทุน 4) นโยบายด้านการคลัง 5) นโยบายทางการเงิน 6) นโยบายด้านการส่งเสริมการมีบุตร และ 7) นโยบายด้านสุขภาพและสาธารณสุข โดยมีสาระสำคัญดังนี้

4.1 นโยบายด้านแรงงาน: เมื่อโครงสร้างอายุประชากรเปลี่ยนแปลงไป มีจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น จึงควรส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีงานทำ อาทิ 1) ส่งเสริมให้มีการจ้างงานผู้สูงอายุในหน่วยงานต่าง ๆ โดยการใช้มาตรการเพื่อจูงใจให้เกิดการจ้างงานสำหรับผู้สูงอายุอย่างเข้มงวดมากยิ่งขึ้น 2) ควรมีการขยายเขตแดนการเกษียณอายุให้ครอบคลุมในสายอาชีพต่าง ๆ มากขึ้น รวมถึงมีเกณฑ์พิจารณาอาชีพและตำแหน่งที่สมควรได้รับการขยายเวลาอย่างชัดเจน และ 3) ควรส่งเสริมการจัดการอบรมทักษะให้แก่ผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่องและหลากหลายตามความรู้ความสามารถของผู้สูงอายุ โดยหากได้มีการสนับสนุนและส่งเสริมทั้ง 3 มาตรการดังกล่าว จะเป็นการช่วยระบบแรงงานให้มีกำลังแรงงานมากขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงาน นอกจากนี้ ยังเป็นการสร้างหลักประกันความมั่นคงทางด้านรายได้ให้แก่ผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถเลี้ยงดูตนเองได้

²¹ ที่มา: บทสัมภาษณ์ของ ดร.พรชัย สุริยะเวช ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง (<https://www.bangkokbiznews.com/business/998860>)

โดยที่ผ่านมานโยบายของขยายตัวเพดานการเกษียณอายุได้มีการนำมาใช้แล้วในหลายประเทศ อาทิ ประเทศสิงคโปร์เพิ่มอายุเกษียณจาก 65 เป็น 67 ปี เกาหลีใต้จะขยายอายุเกษียณจาก 55 เป็น 60 ปี และญี่ปุ่นจากเดิมจะให้ผู้สูงอายุทำงานได้ถึง 62 ปี จะขยายถึงอายุ 65 ปี ภายในปี 2568

4.2 นโยบายด้านการออม: ควรส่งเสริมและจูงใจให้แรงงานนอกระบบเข้าร่วมกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ (กบข.) และกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) มากขึ้น เนื่องจากผลสำรวจการออมของผู้สูงอายุพบว่าผู้สูงอายุมีอัตราการออมที่ต่ำมากและจากผลสำรวจของกองทุนการออมแห่งชาติ พบว่าแรงงานอีกกว่า 15 ล้านคน ยังไม่อยู่ในระบบสวัสดิการใด ๆ สะท้อนให้เห็นถึงผู้สูงอายุไทยยังไม่มีความมั่นคงทางด้านรายได้ในช่วงหลังวัยเกษียณ ดังนั้น จึงควรส่งเสริมการวางแผนการออมอย่างจริงจัง และให้ความรู้ในด้านการเงินและการวางแผนการออมเพื่อวัยเกษียณ เพื่อให้วัยแรงงานตระหนักและเริ่มวางแผนตั้งแต่อายุน้อย อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมาภาครัฐได้เริ่มจัดให้มีระบบการออมที่ครอบคลุมประชากรวัยแรงงานทุกกลุ่ม โดยได้นำแนวคิดระบบบำนาญแบบหลายเสาหลัก (Multi – Pillar Pension System) ของธนาคารโลกมาปรับใช้ ส่งผลให้ระบบบำเหน็จบำนาญของไทยในปัจจุบันมีหลายรูปแบบ อาทิ

- **สวัสดิการด้านการชราภาพที่รัฐบาลเป็นผู้ให้โดยถ้วนหน้า** เช่น เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และการออมเพื่อการเกษียณอายุที่ให้ประชาชนวัยแรงงานมีส่วนร่วมออมเพื่อการเกษียณของตนเองทั้งที่เป็นการออมภาคบังคับ เช่น กองทุนประกันสังคมมาตรา 33 กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เป็นต้น และการออมภาคสมัครใจ เช่น กองทุนประกันสังคมมาตรา 40 กองทุนการออมแห่งชาติ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เป็นต้น

- **ภาครัฐสนับสนุนให้มีการออมภาคสมัครใจเพิ่มเติมสำหรับบุคคลทั่วไป** โดยการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีในการซื้อกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (Retirement Mutual Fund: RMF) กองทุนรวมเพื่อการออม (Super Savings Fund: SSF) และประกันชีวิตแบบบำนาญ

- **สำหรับความเพียงพอของรายได้หลังเกษียณ** กระทรวงการคลังกำลังอยู่ระหว่างผลักดันร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญ แห่งชาติ พ.ศ.... ซึ่งเป็นกองทุนสำรองเลี้ยงชีพภาคบังคับสำหรับแรงงานในระบบเพิ่มเติม โดยเป็นระบบการออมที่มีการกำหนดการจ่ายประโยชน์ทดแทนตามจำนวนเงินที่ส่งเข้ากองทุน (Defined Contribution) เพื่อให้แรงงานในระบบส่วนใหญ่ ได้มีการออมเพื่อการเกษียณอยู่ในระดับที่เหมาะสมและมีรายได้หลังเกษียณไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ของรายได้ก่อนเกษียณ ซึ่งเป็นระดับที่เพียงพอในการดำรงชีพ

4.3 นโยบายด้านการลงทุน: รัฐควรให้การสนับสนุนอุตสาหกรรมและการลงทุนที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านโครงสร้างประชากรและทิศทางการพัฒนาของประเทศในระยะยาว โดยการส่งเสริมและสนับสนุนภาคอุตสาหกรรมและบริการ และธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพและผู้สูงอายุ เช่น ธุรกิจดูแลผู้สูงอายุแบบครบวงจร และสถานสงเคราะห์เอกชน เป็นต้น สำหรับตัวอย่างของนโยบายด้านการลงทุนในกรณีต่างประเทศ อาทิ รัฐบาลญี่ปุ่นได้ประกาศโครงการ Asia Health and Well-Being Initiatives (AHWIN) เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศญี่ปุ่นและประเทศสมาชิกในอาเซียน โดยมีจุดประสงค์เพื่อสนับสนุนธุรกิจเอกชนญี่ปุ่นด้านการดูแลผู้สูงอายุในการขยายธุรกิจไปประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชีย

4.4 นโยบายด้านการคลัง: การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร ที่มีจำนวนประชากรผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น ทำให้ภาครัฐอาจต้องปรับบทบาทนโยบายการคลัง โดยเพิ่มค่าใช้จ่ายทางด้านสาธารณสุข การแพทย์ บริการสังคม

แก่ผู้สูงอายุ ขณะที่รายได้ที่เกิดจากการจัดเก็บภาษีจะลดลง เนื่องจากแรงงานผู้สูงอายุจะไม่มีรายได้ที่มากพอที่จะจ่ายภาษี ดังนั้น จึงควรมีการวางแผนการคลังเพื่อไม่ให้เป็นการกระด้างในอนาคต ด้วยการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของรัฐ โดยการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการ ตรวจสอบ และขยายฐานภาษีให้ครอบคลุมผู้เสียภาษีทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งการปฏิรูประบบภาษีให้มีสัดส่วนรายได้ต่อ GDP ที่เพิ่มขึ้นเพื่อรองรับภาระทางการคลังที่เพิ่มขึ้น

4.5 นโยบายด้านการเงิน: รัฐควรให้การสนับสนุนความรู้ทางการเงินกับประชาชนอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากความรู้ทางการเงินจะสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่ก่อให้เกิดการวางแผนทางการเงินตั้งแต่วัยทำงาน ก่อนจะถึงวัยเกษียณ เช่น มีการฝากเงินในรูปแบบต่าง ๆ การทำประกันเงินออมระยะยาว หรือเลือกทำประกันเงินออมตามแผนที่ทางธนาคารต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อเป็นหลักประกันว่าจะสามารถมีรายได้เพียงพอสำหรับการดำรงชีพในวัยเกษียณ นอกจากนี้อาจมีมาตรการส่งเสริมบริการทางการเงินสำหรับผู้สูงอายุ เช่น สินเชื่อสำหรับผู้สูงอายุโดยมีที่อยู่อาศัยเป็นหลักประกัน (Reverse Mortgage)²² ซึ่งมีหลักการในภาพรวมคือ ผู้สูงอายุที่มีบ้านเป็นของตัวเอง นำบ้านไปเป็นหลักประกันกับธนาคารเพื่อขอสินเชื่อและนำเงินมาใช้จ่ายในชีวิตประจำวันธนาคารจะเป็นผู้จ่ายเงินในแต่ละงวดให้ผู้สูงอายุตามระยะเวลาที่กำหนดในสัญญาโดยผู้สูงอายุยังมีกรรมสิทธิ์และสามารถพักอาศัยในบ้านดังกล่าวได้ เมื่อครบกำหนดสัญญาหรือผู้สูงอายุเสียชีวิต หากทายาทของผู้สูงอายุไม่มาไถ่ถอนบ้านคืน บ้านจะตกเป็นของธนาคารเพื่อนำไปขายทอดตลาดและชำระหนี้ต่อไป ซึ่งโครงการนี้ได้รับการผลักดันในหลายประเทศ เช่น สิงคโปร์ และกลุ่มประเทศในสหภาพยุโรป โดยสำหรับประเทศไทยนั้น ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการให้สินเชื่อ Reverse Mortgage ของธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ สำหรับผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปี แต่ไม่เกิน 80 ปี เพื่อช่วยเหลือและสร้างสวัสดิการชีวิตแก่ผู้สูงอายุให้มีทั้งบ้านอยู่และเงินใช้ในยามเกษียณ

4.6 นโยบายด้านการส่งเสริมการมีบุตร: ภาครัฐควรมีนโยบายสนับสนุนให้ครอบครัวมีบุตรมากขึ้น อาทิ การจ่ายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ซึ่งที่ผ่านมารัฐบาลได้มีนโยบายสนับสนุนอย่างต่อเนื่องผ่านโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด²³ ผ่านรูปแบบการจ่ายเงินอุดหนุนบุตร และเงินสงเคราะห์บุตร โดยเงินอุดหนุนบุตร 600 บาท จะจ่ายให้กับประชาชนทั่วไปที่ลูกอยู่ในครอบครัวรายได้น้อย ขณะที่เงินสงเคราะห์บุตร 800 บาท ผู้ที่มีสิทธิ์ได้คือผู้ประกันตนมาตรา 33 39 ที่มีการจ่ายเงินสมทบมาตั้งแต่หนึ่งแล้ว และมาตรา 40 ทางเลือกที่ 3 ผู้ที่จ่ายเงินสมทบเดือนละ 300 บาท จะได้เงินสงเคราะห์บุตร 200 บาท ทั้งนี้ จะได้รับเงินจนกว่าบุตรจะมีอายุครบ 6 ปีบริบูรณ์ และสามารถเบิกเงินสงเคราะห์บุตรสูงสุดได้ไม่เกิน 3 คน นอกจากนี้ควรมีการร่วมมือในทุกภาคส่วนเพื่อให้เด็กที่เกิดใหม่มีคุณภาพการเกิดและการเจริญเติบโตที่ดี มีการวางแผนและเตรียมความพร้อมในการมีบุตร เพื่อเติบโตเป็นประชากรที่มีคุณภาพต่อไป ตัวอย่างในกรณีต่างประเทศสำหรับนโยบายการส่งเสริมการมีบุตร อาทิ นโยบายการส่งเสริมการมีบุตรของประเทศเกาหลีใต้ โดยมีการจ่ายเงินช่วยเหลือสำหรับหญิงตั้งครรภ์ การจ่ายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด การช่วยค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาสำหรับครอบครัวยากจนที่มีบุตรเกิน 3 คน

²² ที่มา: บทความของธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง สูงวัยไร้กังวลด้วยนวัตกรรมทางการเงินสำหรับผู้สูงอายุ

²³ ที่มา: บทความเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด (<https://www.prd.go.th/th/content/category/detail/id/31/iid/83853>)

4.7 นโยบายด้านสุขภาพและสาธารณสุข: ควรมีการส่งเสริมการเข้าถึงบริการสุขภาพให้เข้าถึงง่าย และทั่วถึงมากขึ้นให้ผู้สูงอายุได้เข้าถึงการรักษาพยาบาลอย่างเท่าเทียมและมีประสิทธิภาพ จัดระบบบริการ สาธารณสุขให้เอื้อต่อการให้บริการผู้สูงอายุในชุมชน รวมถึงการให้ความรู้ด้านการเสริมสร้างดูแลสุขภาพ สุขอนามัย การใช้ยาอย่างเหมาะสม และการปฐมพยาบาลเบื้องต้น อีกทั้งยังควรมีการส่งเสริมการออกกำลังกาย และการจัดกิจกรรมทางสังคมที่เสริมสร้างสุขภาพกายและใจที่ดีของประชาชน อาทิ การเพิ่มพื้นที่สวนสาธารณะ การจัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูสุขภาพ เป็นต้น สำหรับตัวอย่างนโยบายด้านสาธารณสุขในกรณีต่างประเทศ อาทิ ประเทศ ญี่ปุ่น มีระบบประกันการดูแลระยะยาว (Long-Term Care Insurance System) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของระบบ ประกันสุขภาพ (Health Insurance System) โดยมีการให้บริการได้อย่างครอบคลุมประชากรทั้งประเทศ โดยประชาชนสามารถเลือกใช้บริการที่ไหนได้ ตามความพึงพอใจของประชาชน อีกทั้งการบริการยังเป็นมาตรฐาน เดียวกันทั่วประเทศ

5. สรุป

ประเทศไทยเริ่มกำลังจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในระดับสุดยอด (Super-Aged Society) หรือมีจำนวน ผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 20 ของประชากรทั้งประเทศภายในปี 2565 นี้ ซึ่งส่งผล กระทบต่อทุกคนในทางตรงและทางอ้อม ดังนั้น เราจึงต้องเตรียมความพร้อมรับมือกับสถานการณ์ดังกล่าว โดยที่ผ่านมามาภาครัฐ ได้มีนโยบายเพื่อรองรับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ อาทิ การให้เบี้ยยังชีพแก่ ผู้สูงอายุ การจัดให้มีระบบกองทุนการออมแห่งชาติเพื่อให้แรงงานนอกระบบได้มีบำเหน็จบำนาญในยาม เกษียณเหมือนกับแรงงานในระบบ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ภาครัฐควรส่งเสริมและดำเนินการนโยบายเหล่านี้ให้ต่อเนื่อง รวมถึงมีมาตรการใหม่ ๆ เพิ่มเติมเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุในระยะต่อไป เช่น การสนับสนุนภาคอุตสาหกรรม และบริการและธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพและผู้สูงอายุ การจัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูสุขภาพและบริการสังคมแก่ผู้สูงอายุ การส่งเสริมการเข้าถึงบริการสุขภาพ นอกจากนี้ทุกคนในสังคมและทุกภาคส่วนเศรษฐกิจ ควรให้ความร่วมมือ ในการช่วยเหลือซึ่งกันและกันและปรับตัวกับสถานการณ์ดังกล่าว เพื่อให้เศรษฐกิจไทยเติบโตอย่างยั่งยืนต่อไป

บทวิเคราะห์

การพัฒนาแบบจำลองคาดการณ์อัตราเงินเฟ้อรายเดือนโดยอาศัยอัลกอริทึม Machine Learning (ตอนที่ 2)²⁴

บทสรุปผู้บริหาร

○ ในปี 65 การสูงขึ้นของเงินเฟ้อถือเป็นประเด็นที่สำคัญต่อภาวะเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก โดยภาวะเงินเฟ้อเป็นเครื่องชี้วัดหนึ่งที่สำคัญในการสะท้อนเสถียรภาพของภาวะเศรษฐกิจ ดังนั้น ในภาวะเศรษฐกิจที่ผันผวนในขณะนี้ จึงต้องคาดการณ์เงินเฟ้อให้แม่นยำมากขึ้น ในการกำหนดนโยบายการเงินและการคลังให้มีประสิทธิภาพและเกิดเสถียรภาพในระบบเศรษฐกิจ อาทิ การกำหนดอัตราดอกเบี้ยนโยบาย การกำหนดกรอบเป้าหมายเงินเฟ้อ รวมถึงการออกนโยบายช่วยเหลือประชาชนในอนาคต เป็นต้น

○ ทั้งนี้ทางคณะผู้จัดทำได้พัฒนาแบบจำลองการคาดการณ์เงินเฟ้อ โดยใช้ข้อมูลรายวันจากกรมการค้าภายในผ่านระบบฐานข้อมูล CEIC และดึงข้อมูล API ผ่านโปรแกรม KNIME เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาคาดการณ์อัตราการการเปลี่ยนแปลงราคาสินค้าหมวดต่าง ๆ ในตะกร้าเงินเฟ้อเมื่อเทียบเป็นรายเดือน (MoM) อาทิ หมวดอาหารและเครื่องดื่ม และหมวดพาหนะและน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นต้น และสร้างอัลกอริทึม Machine Learning (ML) ในโปรแกรม KNIME เพื่อคาดการณ์อัตราการเติบโตของแต่ละหมวดในตะกร้าเงินเฟ้อ ซึ่งประกอบด้วย 5 แบบจำลอง ได้แก่ 1) แบบจำลอง Random Forest 2) แบบจำลอง Tree Ensemble (Regression) 3) แบบจำลอง Gradient Boosting Machine Learner 4) แบบจำลอง Linear Regression และ 5) แบบจำลอง Polynomial Regression โดยเลือก Model ที่ดีที่สุดจากค่า R-Squared (R^2) ที่สูง และ Root Mean Square Error (RMSE) ที่ต่ำ

○ เมื่อได้ตัวเลขการคาดการณ์อัตราการการเปลี่ยนแปลงราคาสินค้า (MoM) แต่ละหมวดในตะกร้าเงินเฟ้อ ซึ่งประกอบด้วย 1) หมวดข้าวแป้งและผลิตภัณฑ์จากแป้ง 2) หมวดเนื้อสัตว์ 3) หมวดเบ็ด ไข่ กบ 4) หมวดปลาและสัตว์น้ำ 5) หมวดไข่และผลิตภัณฑ์นม 6) หมวดผักและผลไม้ และ 7) หมวดยานพาหนะและน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อในแบบจำลอง Bottom-Up Model ของ สศค. เพื่อประมาณการอัตราเงินเฟ้อที่มีความแม่นยำสูงขึ้น โดยล่าสุด เดือน ต.ค. 65 สศค. ได้ประมาณเงินเฟ้อทั่วไปที่ร้อยละ 5.98 ซึ่ง เท่ากับค่าจริงที่กระทรวงพาณิชย์ประกาศ จากการนำอัลกอริทึม Machine Learning มาช่วยประมาณการเงินเฟ้อ

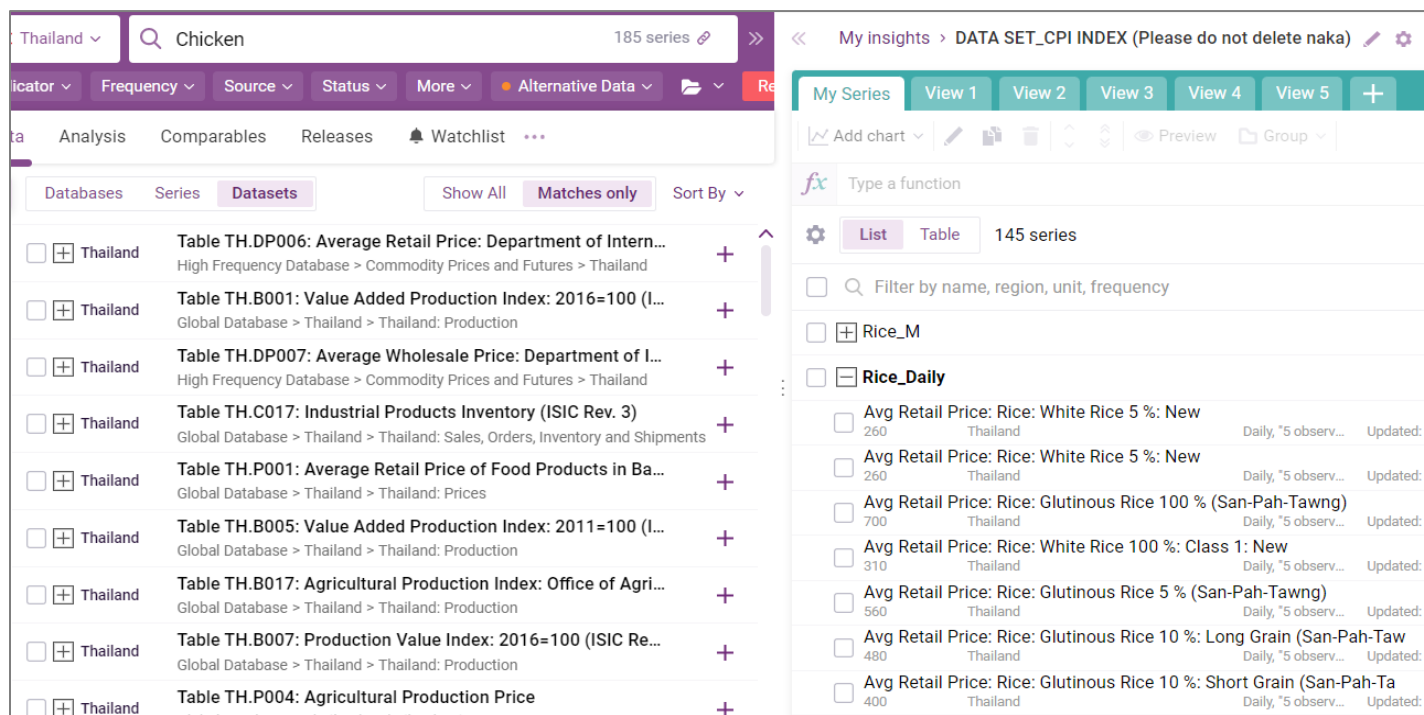
²⁴ ผู้เขียน : นางสาววาสนา บุญพุ่ม (เศรษฐกร) และ นายชานน ลิ้มปรีเชษฐ (เศรษฐกรปฏิบัติการ) ส่วนแบบจำลองและประมาณการเศรษฐกิจการคลัง กองนโยบายเศรษฐกิจมหภาค ขอขอบคุณ ดร.พิสิทธิ์ พัวพันธ์ ผู้อำนวยการสำนักนโยบายเศรษฐกิจมหภาค และ ดร.ยุทธภูมิ จารุเศรษฐ์ ผู้อำนวยการส่วนแบบจำลองและประมาณการเศรษฐกิจการคลัง สำหรับข้อเสนอแนะ อนึ่ง บทความนี้เป็นความเห็นของผู้เขียน ไม่ได้สะท้อนความเห็นของหน่วยงาน

การสร้างจำลองคาดการณ์อัตราการการเปลี่ยนแปลงราคาสินค้าหมวดต่าง ๆ ในตะกร้าเงินเพื่อเมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า (MoM) โดยอาศัยอัลกอริทึม Machine Learning ผ่านโปรแกรม KNIME²⁵

- ขั้นตอนที่ 1 : เตรียมข้อมูลและนำเข้าข้อมูล โดยใช้ข้อมูลราคาขายปลีกสินค้าเกษตร (ข้าว เนื้อสัตว์ ผักสด เป็นต้น) รายวันจากกรมการค้าภายในผ่าน 2 ระบบ คือ CEIC และ API จากเว็บไซต์ของกระทรวงพาณิชย์ โดยจะดึงข้อมูลมารวบรวมไว้ใน Excel ก่อน จากนั้น ใช้ Node Excel Reader เพื่อนำเข้าข้อมูลมาใช้ต่อไป

(1) ระบบฐานข้อมูลจาก CEIC

ภาพที่ 40 การดึงข้อมูลราคาสินค้าเกษตรรายวันผ่านระบบฐานข้อมูล CEIC

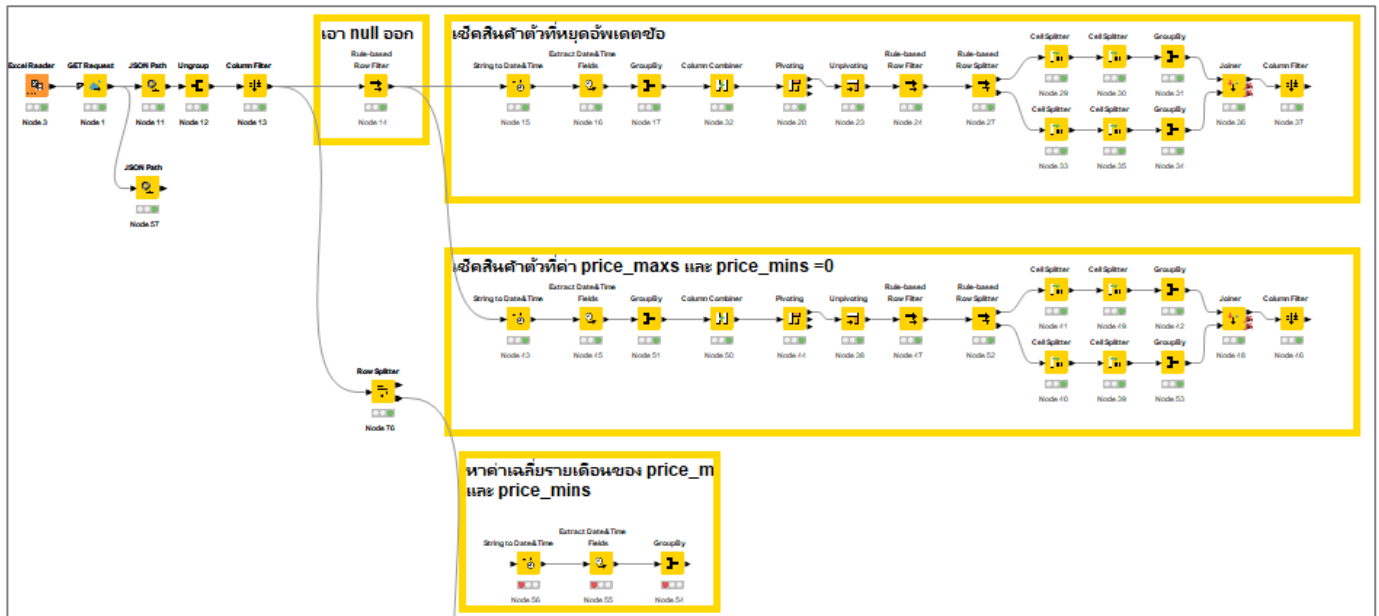

ที่มา : CEIC

²⁵ สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม : Email: wassana.bph@gmail.com นางสาววาสนา บุญพุ่ม (เศรษฐกร)

(2) ดึงข้อมูล API ผ่านโปรแกรม KNIME (จากการเปิดเผยข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์)

ภาพที่ 41 การดึงข้อมูลราคาสินค้าเกษตรรายวัน โดย API ผ่านโปรแกรม KNIME

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์ รวบรวมโดยสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.)

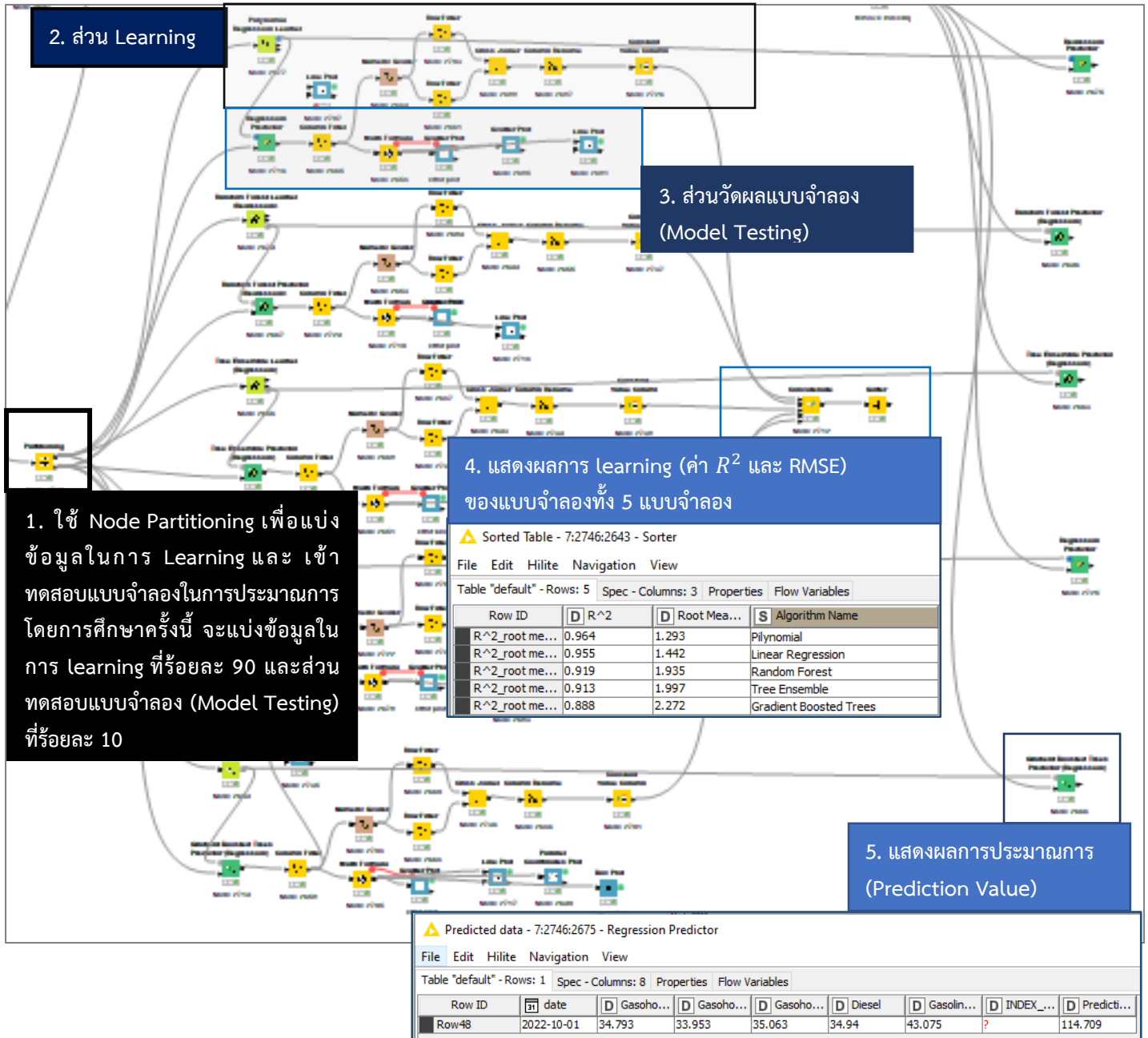
- ขั้นตอนที่ 2 : ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยใช้ Node Linear Correlation เพื่อหาระดับหรือขนาดของความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงระหว่างตัวแปรสองตัวแปรว่ามีมากน้อยเพียงใด โดยใช้ค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ซึ่งจะได้ตารางออกมาในรูปแบบตาราง Correlation matrix ทั้งนี้ ผู้ศึกษาได้เลือกระดับค่าสหสัมพันธ์ของเลือกตัวแปรอิสระที่มีต่อตัวแปรตามที่มากกว่า +0.4 ขึ้นไป ในการเลือกตัวแปรเข้าแบบจำลองประมาณการ

ตารางที่ 15 ตัวอย่างค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างดัชนีหมวดยานพาหนะและน้ำมันเชื้อเพลิง และราคาน้ำมันเชื้อเพลิงขายปลีกประเภทต่าง ๆ

Linear Correlation Test	Gasohol 91 E10	Gasohol 95 E20	Gasohol 95 E10	Diesel	Gasoline 95	LPG	NGV	INDEX_5200
Gasohol 91 E10	1	0.99	0.99	0.92	0.98	-0.25	-0.50	0.95
Gasohol 95 E20	0.99	1	0.99	0.91	0.97	-0.26	-0.50	0.95
Gasohol 95 E10	0.99	0.99	1	0.90	0.99	-0.29	-0.58	0.91
Diesel	0.92	0.91	0.90	1	0.89	-0.18	-0.36	0.91
Gasoline 95	0.98	0.97	0.99	0.89	1	-0.30	-0.55	0.92
LPG	-0.25	-0.26	-0.29	-0.18	-0.30	1	0.40	-0.18
NGV	-0.50	-0.50	-0.58	-0.36	-0.55	0.40	1	-0.25
INDEX_5200	0.95	0.95	0.91	0.91	0.92	-0.18	-0.25	1

คำนวณโดย : สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.)

- ขั้นตอนที่ 3 : สร้างแบบจำลองคาดการณ์ดัชนีราคาโดยอัลกอริทึม Machine Learning (ML) เพื่อคาดการณ์ดัชนีราคาของแต่ละหมวดในตะกร้าเงินเฟ้อ ผ่าน 5 แบบจำลอง
- ภาพที่ 42 ตัวอย่างการสร้างอัลกอริทึม ML ในการคาดการณ์ตัวแปรตามหมวดยานพาหนะและน้ำมันเชื้อเพลิง

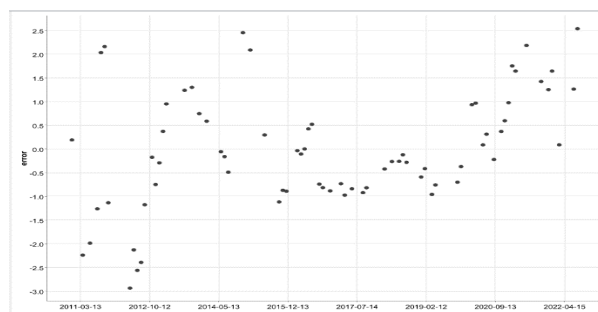

- ขั้นตอนที่ 4 : เลือกค่าประมาณการจากแบบจำลองที่ดีที่สุด โดยเลือกใช้ R-square (R^2) ที่สูง และ Root Mean Square Error (RMSE) ที่ต่ำ ทั้งนี้ หาก R-square (R^2) สูงเกินไป อาจเกิดปัญหา Bias ดังนั้น เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ควรดูการกระจายตัวของค่าความคลาดเคลื่อน (Error) ด้วย หาก Error กระจุกตัวในช่วงค่าใดค่าหนึ่ง อาจทำให้แบบจำลองเกิดความ Bias ซึ่งแบบจำลองที่ดี Error ควรมีการกระจายตัวในลักษณะที่เป็นอิสระต่อกัน

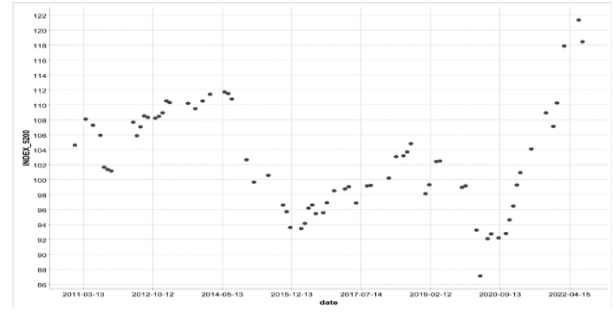
ภาพที่ 43 กราฟแสดงการกระจายตัว Error ของแบบจำลอง และความแม่นยำ โดย Line Plot และ Box Plot

การวิเคราะห์การกระจายตัวของ Error เมื่อค่า R^2 สูง อาจมีเกิดจากปัญหา Nonstationary ในแบบจำลอง ซึ่งจะส่งผลให้แบบจำลองเกิดความ Bias ได้ ดังนั้นเราต้องตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่าง Error ในแต่ละช่วงเวลา โดย Error ไม่ควรมีรูปแบบความสัมพันธ์กันหรือการกระจายตัวที่เป็นอิสระต่อกัน (ที่ไม่ควรกระจุกตัวอยู่ ณ ช่วงใดค่าใดค่าหนึ่ง)

Model	R-Squared	Root Mean Square Error (RMSE)	Prediction_Value
Polynomial Regression	0.95	1.25	116.91
Linear Regression	0.93	1.37	115.50
Tree Ensemble	0.88	1.83	114.38
Random Forest	0.88	1.86	114.40
Gradient Boosted Trees	0.82	2.27	117.10

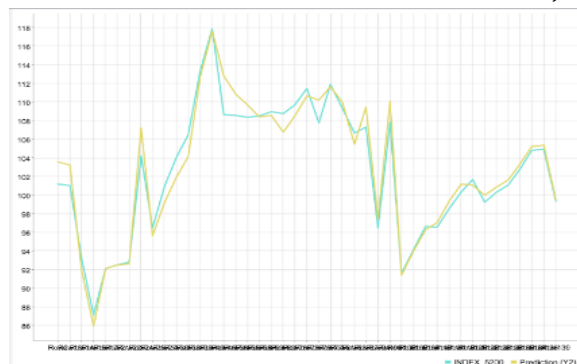

Polynomial Regression Model

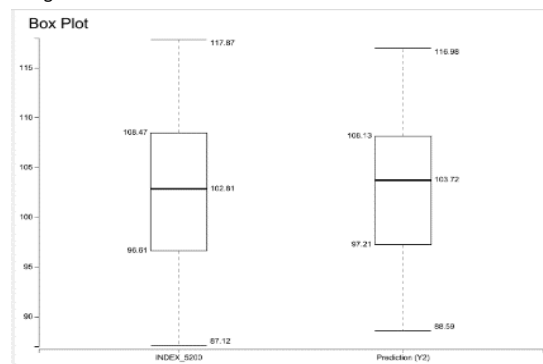

Linear Regression Model

จากกรณีศึกษาในหมวดพาหนะการขนส่งและการสื่อสาร แม้ว่า Linear Regression Model และ Polynomial Regression Model จะมีค่า R^2 และ RMSE ที่ใกล้เคียงกัน แต่การกระจายตัวของ Error ใน Polynomial Regression Model เป็นอิสระต่อกันมากกว่า การเลือกใช้ค่าประมาณการจาก Polynomial Regression Model จึงเหมาะสมกว่า

Line Plot แสดงการเคลื่อนไหวของ Actual value และ Prediction value

Box Plot แสดงการเปรียบเทียบการกระจายของข้อมูลระหว่าง Actual value และ Prediction value

ทั้งนี้ เมื่อได้ค่าประมาณการดัชนีราคาในแต่ละหมวดในตะกร้าเงินเฟ้อแล้ว ซึ่งประกอบด้วย หมวดข้าวแบ่ง และผลิตภัณฑ์จากแป้ง หมวดเนื้อสัตว์ หมวดเปิด ไข่ กบ หมวดปลาและสัตว์น้ำ หมวดไข่และผลิตภัณฑ์นม หมวดผักและผลไม้ และ หมวดยานพาหนะและน้ำมันเชื้อเพลิง และจะนำผลการประมาณการไปคำนวณอัตราการเปลี่ยนแปลงราคาสินค้าเทียบกับเดือนก่อนหน้า (%MoM) แต่ละหมวดในการประมาณการเงินเฟ้อในแบบจำลอง Bottom-Up Model ของ สศค. ต่อไป

5. ผลการศึกษา

5.1. หมวดข้าวและผลิตภัณฑ์จากแป้ง

ตัวแปรอิสระ คือ ดัชนีหมวดข้าวและผลิตภัณฑ์จากแป้ง (1110)

ตัวแปรต้น 5 ตัวแปร ประกอบด้วย ข้าวหอมมะลิ 100 %:ชั้น 1 ข้าวหอมมะลิ 100 %:ชั้น 1 (ข้าวใหม่) ข้าวเหนียว 100 % (สันป่าตอง) ข้าวขาว 100% ชั้น 1 (ข้าวใหม่) ข้าวสารเจ้า 100 % ข้าวหอม ข้าวสารเหนียว สันป่าตอง (เขี้ยว) 100 %

5.1.1 ผลทดสอบระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม Linear Correlation ตารางที่ 16 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตามในหมวดข้าวและผลิตภัณฑ์จากแป้ง

ตัวแปรต้น (Dependence Variable)	ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation)
ข้าวสารเหนียว สันป่าตอง (เขี้ยว) 100%	0.83
ข้าวสารเจ้า 100% ข้าวหอม	0.72
ข้าวหอมมะลิ 100 %: ชั้น1	0.43
ข้าวหอมมะลิ 100 %: ชั้น1 (ใหม่)	0.43

จากการทดสอบค่าสหสัมพันธ์พบว่าตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามที่มากกว่าระดับ 0.4 มีทั้งหมด 4 ตัวแปร ประกอบด้วย ข้าวสารเหนียว สันป่าตอง (เขี้ยว) 100% ข้าวสารเจ้า 100% ข้าวหอมมะลิ 100 %: ชั้น 1 และข้าวหอมมะลิ 100 %: ชั้น 1 (ข้าวใหม่) ซึ่งจะถูกลำเลียงเข้าในแบบจำลองต่อไป

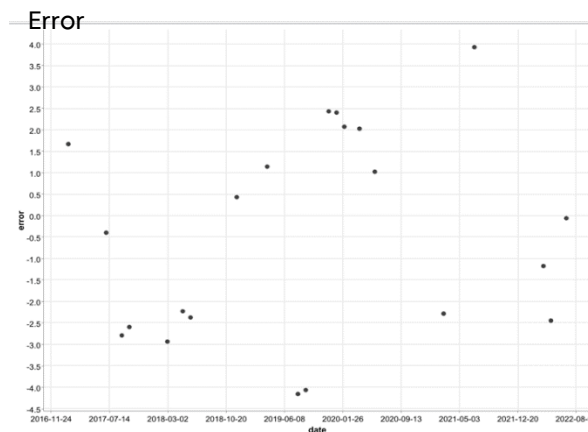
5.1.2 ผลการประมาณการ

ตารางที่ 17 แสดงผลการประมาณการ ค่า R^2 และ RMSE ของดัชนีหมวดข้าวละผลิตภัณฑ์จากแป้ง

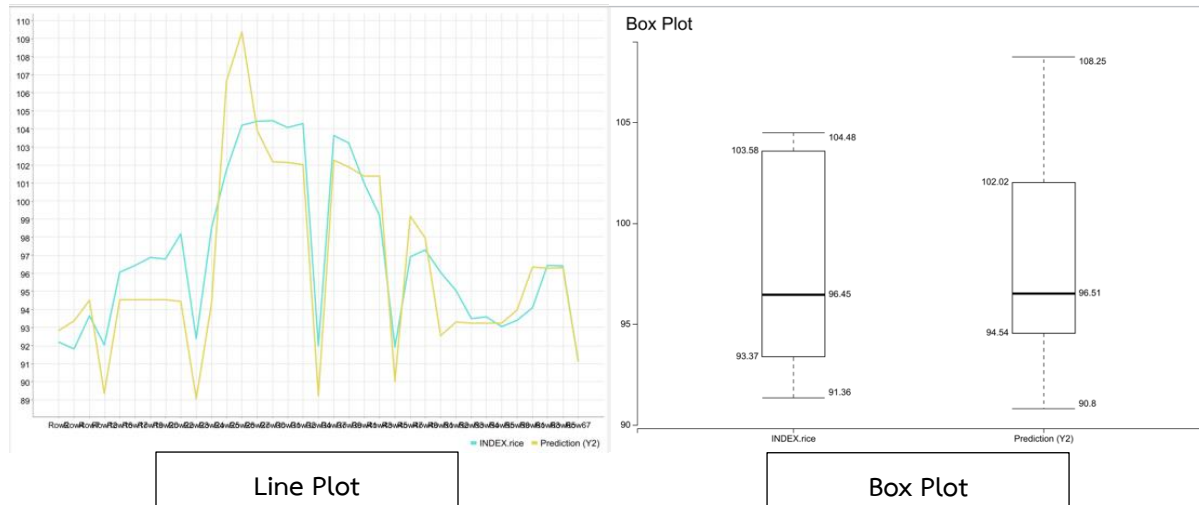
Model	R-Squared	Root Mean Square Error (RMSE)	Prediction_Index
Gradient Boosted Trees	0.99	0.61	93.90
Tree Ensemble	0.98	0.71	93.85
Polynomial Regression	0.93	1.41	99.29
Linear Regression	0.87	1.96	97.81
Random Forest	0.84	2.20	95.85

จากการดูค่า R-Squared ที่ควรสูง Root Mean Square Error (RMSE) ที่ควรอยู่ในระดับต่ำ และการกระจายตัวของค่าความคลาดเคลื่อน (Error) ที่ความกระจายตัว ผู้ศึกษาเลือกผลประมาณการดัชนีหมวดข้าวและผลิตภัณฑ์จากแป้ง ที่ 97.81 จากแบบจำลอง linear Regression เนื่องจากมีการกระจายตัวของ Error ดีที่สุด อีกทั้งระดับ R^2 ที่ 0.87 ถือว่าอยู่ในระดับที่สูงและแม่นยำ ซึ่งแสดงได้ดังภาพที่ 44

ภาพที่ 44 กราฟแสดงการกระจายตัวของแบบจำลอง และ ความแม่นยำของแบบจำลอง โดย Line Plot และ Box Plot ของดัชนีหมวดข้าวและผลิตภัณฑ์จากแป้ง โดยแบบจำลอง linear Regression

การกระจายตัวของ Error ที่มีอิสระต่อกัน

5.2. หมวดเนื้อสัตว์

ตัวแปรอิสระ คือ ดัชนีราคาหมวดเนื้อสัตว์

ตัวแปรต้น 8 ตัวแปร ประกอบด้วย หมูเนื้อแดงหันชั้น (สามชั้น) หมูเนื้อแดงหันชั้น (เนื้อสันใน) สุนัขหันชั้น (เนื้อสันนอก) สุนัขหันชั้น (สะโพก) สุนัขหันชั้น (มันแข็ง) เนื้อโค เนื้อโค (สันนอก สะโพก) เนื้อโค (สันใน)

5.2.1 ผลทดสอบระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม Linear Correlation

ตารางที่ 18 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตามในหมวดเนื้อสัตว์

ตัวแปรต้น (Dependence Variable)	ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation)
หมูเนื้อแดงหันชั้น (สามชั้น)	0.92
สุนัขเนื้อแดงหันชั้น (เนื้อสันใน)	0.87
สุนัขหันชั้น (เนื้อสันนอก)	0.85
สุนัขหันชั้น (สะโพก)	0.85
สุนัขหันชั้น (มันแข็ง)	0.85
เนื้อโค (สันนอก สะโพก)	0.64
เนื้อโค	0.64
เนื้อโค (สันใน)	0.64

จากการทดสอบค่าสหสัมพันธ์พบว่าตัวแปรอิสระที่มีระดับความสัมพันธ์กับตัวแปรตามที่มากกว่า 0.4 กับตัวแปรตาม มีทั้งหมด 8 ตัวแปร ที่กล่าวมาข้างต้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดที่เลือกมาล้วนมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามทุกตัวในระดับที่สูง ซึ่งจะถูกเลือกในการนำเข้าแบบจำลองต่อไป

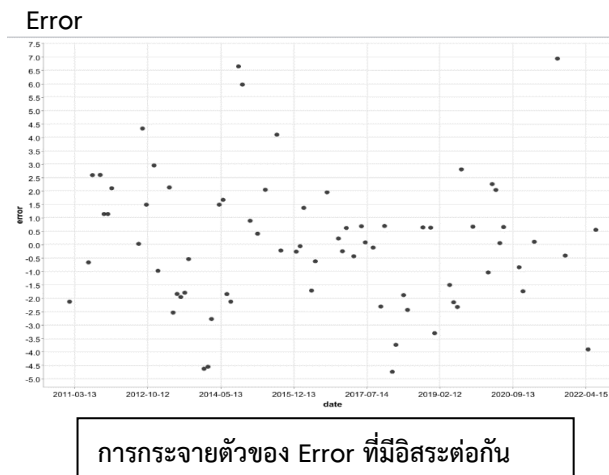
5.2.2 ผลการประมาณการ

ตารางที่ 19 แสดงผลการประมาณการ ค่า R^2 และ RMSE ของดัชนีหมวดเนื้อสัตว์

Model	R-Squared	Root Mean Square Error (RMSE)	Prediction_Value
Linear Regression	0.94	2.09	124.01
Polynomial Regression	0.94	2.14	184.47
Random Forest	0.94	2.20	120.71
Tree Ensemble	0.93	2.28	144.46
Gradient Boosted Trees	0.92	2.42	133.02

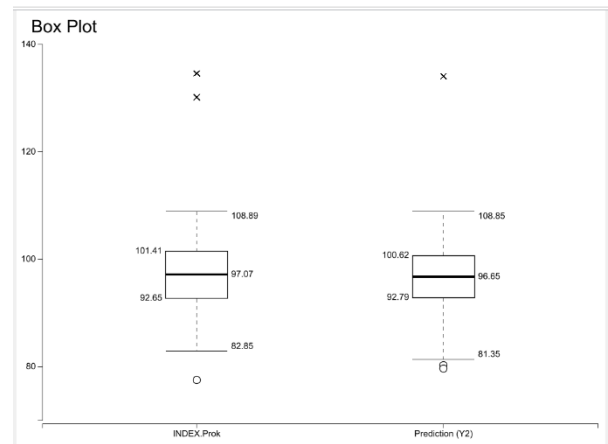
จากการดูค่า R-Squared ที่ควรสูง Root Mean Square Error (RMSE) ที่ควรอยู่ในระดับต่ำ และการกระจายตัวของค่าความคลาดเคลื่อน (Error) ที่มีความกระจายตัว ผู้ศึกษาเลือกผลประมาณการดัชนีดัชนีราคาหมวดเนื้อสัตว์ จากแบบจำลอง Gradient Boosted Trees ที่มีค่าประมาณการเท่ากับ 133.02 เนื่องจากการกระจายตัวของ Error ดีที่สุด อีกทั้งระดับ R^2 ที่ 0.92 ถือว่าอยู่ในระดับที่สูงและแม่นยำ ดังภาพที่ 45

ภาพที่ 45 กราฟแสดงการกระจายตัวของแบบจำลอง และ ความแม่นยำของแบบจำลอง โดย Line Plot และ Box Plot ของดัชนีราคาหมวดเนื้อสัตว์

Line Plot

Box Plot

5.3. หมวดเปิด ไก่ กบ

ตัวแปรตาม ดัชนีราคาสินค้าหมวด เปิด ไก่ กบ

ตัวแปรอิสระ 16 ตัวแปร ประกอบด้วย ไก่สดชำแหละ เนื้ออก ไก่สดชำแหละ เนื้อสันใน เนื้อไก่ กระดูกไก่ ไก่สดทั้งตัว (ไม่รวมเครื่องใน) ไก่สดทั้งตัว (ไม่รวมเครื่องใน) เนื้อน่อง ไก่หันชิ้น ไก่สดทั้งตัว (รวมเครื่องใน) ไก่สดชำแหละ เครื่องใน หนัไก่ ไก่สดชำแหละ ปีกบน ปีกไก่ ไก่สดชำแหละ ปีก (ทั้งปีก) ปีกไก่บน ขาและตีนไก่ เป็นต้น

5.3.1 ผลทดสอบระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม Linear Correlationตารางที่ 20 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตามในหมวดเปิด ไก่ กบ

ตัวแปรต้น (Dependence Variable)	ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation)
P11012_ไก่สดชำแหละ เนื้ออก**	0.88
P11011_ไก่สดชำแหละ เนื้อสันใน**	0.87
Retail Price: Chicken: Cut in Pieces: Fillet_เนื้อไก่*	0.86
Retail Price: Chicken: Cut in Pieces: Bone_กระดูกไก่*	0.82
P11010_ไก่สดทั้งตัว (ไม่รวมเครื่องใน)**	0.73
P11013_ไก่สดชำแหละ น่อง สะโพก**	0.69
Retail Price: Chicken: Cut in Pieces: Thigh Meat & Drumstick_เนื้อน่องและน่อง*	0.68
Retail Price: Chicken: Not Cut in Pieces_ไก่หันชิ้น*	0.67

ตัวแปรต้น (Dependence Variable)	ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation)
P11009_ไก่สดทั้งตัว (รวมเครื่องใน)**	0.63
P11016_ไก่สดชำแหละ เครื่องใน**	0.58
Retail Price: Chicken: Cut in Pieces: Skin_หนังไก่*	0.56
P11015_ไก่สดชำแหละ ปีกบน**	0.47
Retail Price: Chicken: Cut in Pieces: Wingstick_ปีกไก่*	0.41

หมายเหตุ : *ข้อมูลจาก CEIC **ข้อมูลได้จากการดึง API ผ่านเว็บไซต์ของกระทรวงพาณิชย์

จากการทดสอบค่าสหสัมพันธ์พบว่าตัวแปรอิสระที่มีระดับความสัมพันธ์กับตัวแปรตามที่มากกว่า 0.4 กับตัวแปรตาม มีทั้งหมด 13 ตัวแปร ที่กล่าวมาข้างต้น กล่าวคือตัวแปรอิสระทั้งหมดที่เลือกมาล้วนมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม ยกเว้น 3 ตัวแปร ซึ่งประกอบด้วย ไก่สดชำแหละ ปีก (ทั้งปีก) ปีกไก่บน ขาและตีนไก่ ที่มีระดับค่าสหสัมพันธ์ระดับน้อยกว่า 0.4 ที่ไม่ถูกเลือกนำเข้าไปในแบบจำลอง

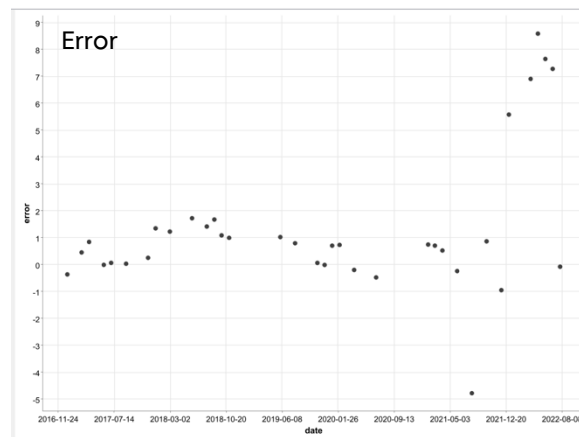
5.3.2 ผลการประมาณการ

ตารางที่ 21 แสดงผลการประมาณการ ค่า R^2 และ RMSE ของดัชนีหมวดเปิด ไก่ กบ

Model	R-Squared	Root Mean Square Error (RMSE)	Prediction_Value
Gradient Boosted Trees	0.77	1.71	112.42
Linear Regression	0.76	1.74	116.67
Random Forest	0.69	2.00	111.45
Tree Ensemble	0.60	2.27	111.74
Polynomial Regression	-0.46	4.33	89.79

จากการดูค่า R-Squared ที่ควรสูง Root Mean Square Error (RMSE) ที่ควรอยู่ในระดับต่ำ และการกระจายตัวของค่าความคลาดเคลื่อน (Error) ที่มีความกระจายตัว ผู้ศึกษาเลือกผลประมาณการหมวดเปิด ไก่ กบ จากแบบจำลอง Linear Regression ที่มีค่าประมาณการเท่ากับ 116.67 เนื่องจากการกระจายตัวของ Error เป็นไปอย่างอิสระต่อกัน อีกทั้งระดับค่า R^2 0.76 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับที่สูงและแม่นยำ แสดงได้ดังภาพที่ 46

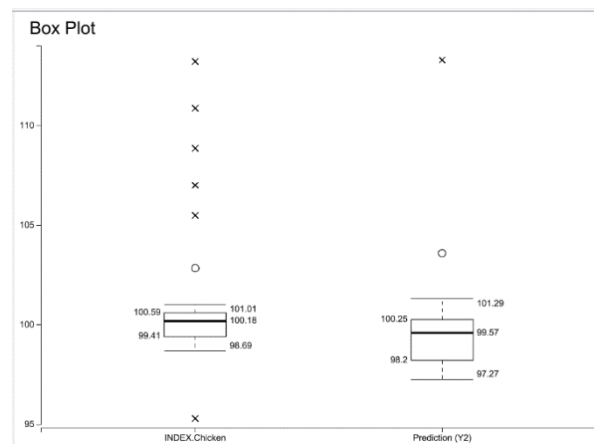
ภาพที่ 46 กราฟแสดงการกระจายตัวของแบบจำลอง และ ความแม่นยำของแบบจำลอง โดย Line Plot และ Box Plot ของดัชนีราคาสินค้าหมวด เป็ด ไก่ กบ

การกระจายตัวของ Error ที่มีอิสระต่อกัน

Line Plot

Box Plot

5.4. หมวดปลาและสัตว์น้ำ

ตัวแปรตาม ดัชนีราคาสินค้าหมวดปลาและสัตว์น้ำ

ตัวแปรอิสระ 8 ตัวแปร ประกอบด้วย ปลาช่อน ปลาหมึกกระดอง ปลาดุก ปลาหมึกกล้วย ปลานิล ปลาหมึก ปลาทับทิม และ กุ้งขาว เป็นต้น

5.4.1 ผลทดสอบระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม Linear Correlation

ตารางที่ 22 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตามในหมวดปลาและสัตว์น้ำ

ตัวแปรต้น (Dependence Variable)	ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation)
Striped Snakehead Fish_ปลาช่อน	0.89
Rainbow Cuttlefish _ปลาหมึกกระดอง	0.82
Gunther's Walking Catfish_ปลาดุก	0.80
Squid: Splendid Squid_ ปลาหมึกกล้วย	0.77
Nile Tilapia_ปลานิล	0.74
Splendid Squid_ปลาหมึก	0.72

จากการทดสอบค่าสหสัมพันธ์พบว่าตัวแปรอิสระที่มีระดับความสัมพันธ์กับตัวแปรตามที่มากกว่า 0.4 กับตัวแปรตาม มีทั้งหมด 6 ตัวแปร ที่กล่าวมาข้างต้น กล่าวคือตัวแปรอิสระทั้งหมดที่เลือกมาล้วนมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม ยกเว้น 2 ตัวแปร ซึ่งประกอบด้วย ปลาทับทิม และ กุ้งขาว ที่มีค่าสหสัมพันธ์ในระดับที่น้อยกว่า 0.4 ที่ไม่ถูกเลือกนำเข้าไปในแบบจำลอง

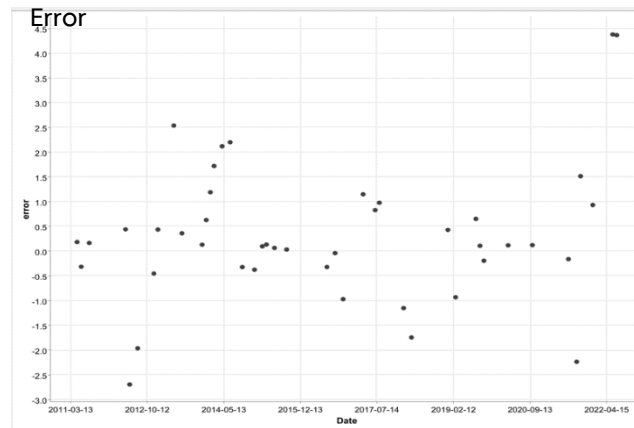
5.4.2 ผลการประมาณการ

ตารางที่ 23 แสดงผลการประมาณการ ค่า R^2 และ RMSE ของดัชนีหมวดสัตว์น้ำ

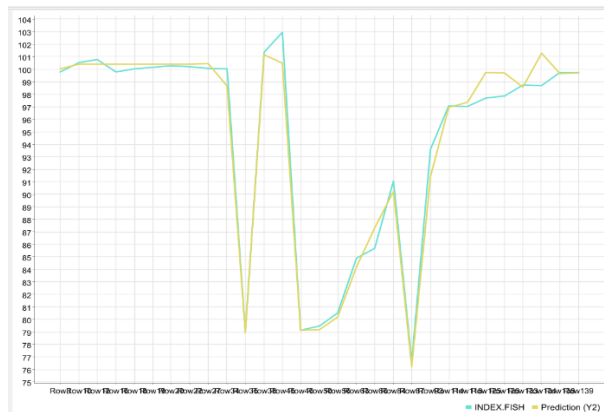
Model	R-Squared	Root Mean Square Error (RMSE)	Prediction_Value
Random Forest	0.99	0.83	102.06
Tree Ensemble	0.99	0.84	102.22
Gradient Boosted Trees	0.98	1.06	104.05
Polynomial Regression	0.96	1.69	99.40
Linear Regression	0.95	1.77	97.53

จากการดูค่า R-Squared ที่ควรสูง Root Mean Square Error (RMSE) ที่ควรอยู่ในระดับต่ำ และการกระจายตัวของค่าความคลาดเคลื่อน (Error) ที่มีความกระจายตัว ผู้ศึกษาเลือกผลประมาณการหมวดปลาและสัตว์น้ำจากแบบจำลอง Gradient Boosted Trees ที่มีค่าประมาณการเท่ากับ 104.05 เนื่องจากมีการกระจายตัวของ Error เป็นอิสระต่อกัน อีกทั้งระดับ R^2 ที่ 0.98 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับที่สูงและแม่นยำ แสดงได้ดังภาพที่ 47

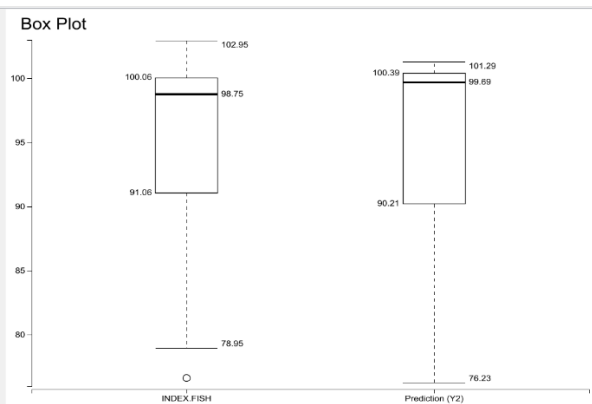
ภาพที่ 47 กราฟแสดงการกระจายตัวของแบบจำลอง และ ความแม่นยำของแบบจำลอง โดย Line Plot และ Box Plot ของดัชนีราคาสินค้าหมวดปลาและสัตว์น้ำ

การกระจายตัวของ Error ที่มีอิสระต่อกัน

Line Plot

Box Plot

5.5. หมวดไข่และผลิตภัณฑ์จากนม

ตัวแปรตาม ดัชนีราคาสินค้าหมวดไข่และผลิตภัณฑ์จากนม

ตัวแปรอิสระ 9 ตัวแปร อาทิ ไข่เป็ดเบอร์ใหญ่ ไข่เป็ดเบอร์ใหญ่ ไข่เป็ดเบอร์ใหญ่ และ ไข่ไก่เบอร์ 0 - 5

5.5.1 ผลทดสอบระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม Linear Correlation

ตารางที่ 24 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตามในหมวดไข่และผลิตภัณฑ์จากนม

ตัวแปรต้น (Dependence Variable)	ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation)
Hen Egg: No. 1 _ไข่ไก่เบอร์ 1	0.82
Hen Egg: No. 2 _ไข่ไก่เบอร์ 2	0.74
Hen Egg: No. 3 _ไข่ไก่เบอร์ 3	0.70
Duck Egg: Large _ไข่เป็ดเบอร์ใหญ่	0.66
Duck Egg: Small _ไข่เป็ดเบอร์เล็ก	0.63
Hen Egg: No. 4 _ไข่ไก่เบอร์ 4	0.62
Duck Egg: Medium _ไข่เป็ดเบอร์กลาง	0.62
Hen Egg: No. 5 _ไข่ไก่เบอร์ 5	0.59
Hen Egg: No. 0 ไข่ไก่เบอร์ 0	0.56

จากการทดสอบค่าสหสัมพันธ์พบว่าตัวแปรอิสระที่มีระดับความสัมพันธ์กับตัวแปรตามที่มากกว่า 0.4 กับตัวแปรตาม มีทั้งหมด 9 ตัวแปร ที่กล่าวมาข้างต้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดที่เลือกมาล้วนมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามทุกตัว ซึ่งจะถูกละเลือกในการนำเข้าสู่แบบจำลองต่อไป

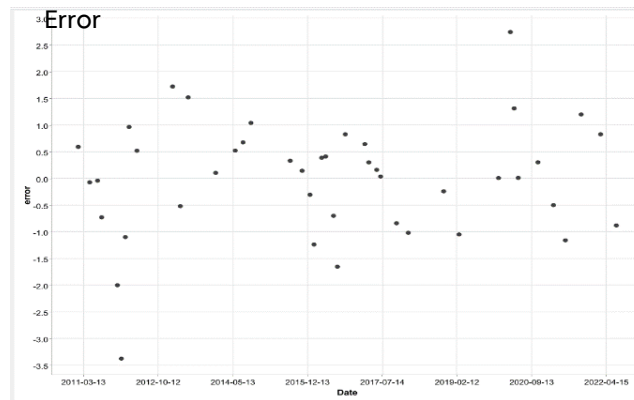
5.5.2 ผลการประมาณการ

ตารางที่ 25 แสดงผลการประมาณการ ค่า R^2 และ RMSE ของดัชนีหมวดไข่และผลิตภัณฑ์จากนม

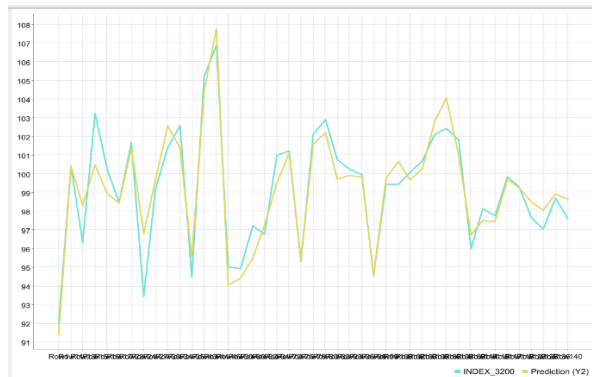
Model	R-Squared	Root Mean Square Error (RMSE)	Prediction_Value
Tree Ensemble	0.92	1.52	110.83
Polynomial Regression	0.92	0.89	111.74
Linear Regression	0.89	1.03	109.36
Gradient Boosted Trees	0.88	1.07	112.05
Random Forest	0.86	1.15	111.03

จากการดูค่า R-Squared ที่ควรสูง Root Mean Square Error (RMSE) ที่ควรอยู่ในระดับต่ำ และการกระจายตัวของค่าความคลาดเคลื่อน (Error) ที่มีความกระจายตัว ผู้ศึกษาเลือกผลประมาณการดัชนีหมวดไข่และผลิตภัณฑ์จากนม จากแบบจำลอง Gradient Boosted Trees ที่ค่าประมาณการเท่ากับ 112.05 เนื่องจากมีการกระจายตัวของ Error ที่มีอิสระต่อกัน อีกทั้งระดับ R^2 ที่ 0.88 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับที่สูงและแม่นยำ ดังภาพที่ 48

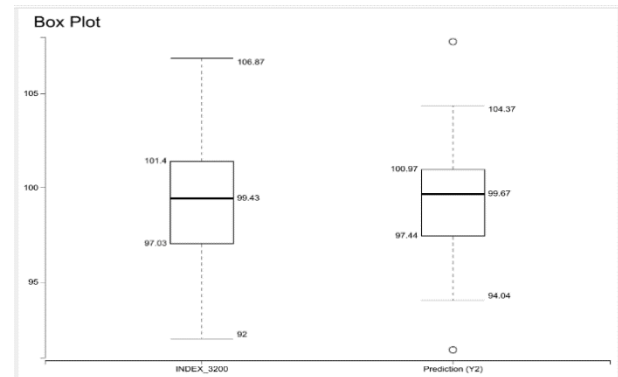
ภาพที่ 48 กราฟแสดงการกระจายตัวของแบบจำลอง และ ความแม่นยำของแบบจำลอง โดย Line Plot และ Box Plot ของดัชนีหมวดไข่และผลิตภัณฑ์จากนม

การกระจายตัวของ Error ที่มีอิสระต่อกัน

Line Plot

Box Plot

5.6. หมวดผักและผลไม้

ตัวแปรตาม ดัชนีราคาสินค้าหมวดผักและผลไม้

ตัวแปรอิสระ 12 ตัวแปร ประกอบด้วย กะหล่ำปลี ผักกาดขาว ถั่วฝักยาว ผักกวางตุ้ง มะเขือเทศต้นหอม พริกจินดา คื่นห่าน มะนาวเบอร์ 1-2 ผักบุ้งจีน มะนาวเบอร์ 3-4 และแตงกวา

5.6.1 ผลทดสอบระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม Linear Correlation

ตารางที่ 26 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตามในหมวดผักและผลไม้

ตัวแปรต้น (Dependence Variable)	ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation)
Cabbage_กะหล่ำปลี	0.54
Chinese White Cabbage_ผักกาดขาว	0.49
Yard Long Bean_ถั้วฝักยาว	0.45

จากการทดสอบค่าสหสัมพันธ์พบว่าตัวแปรอิสระที่มีระดับความสัมพันธ์กับตัวแปรตามที่มีมากกว่า 0.4 กับตัวแปรตาม มีทั้งหมด 3 ตัวแปร ซึ่งประกอบด้วย กะหล่ำปลี ผักกาดขาว ถั้วฝักยาว ซึ่งจะถูกละเลือกในการนำเข้าแบบจำลองต่อไป

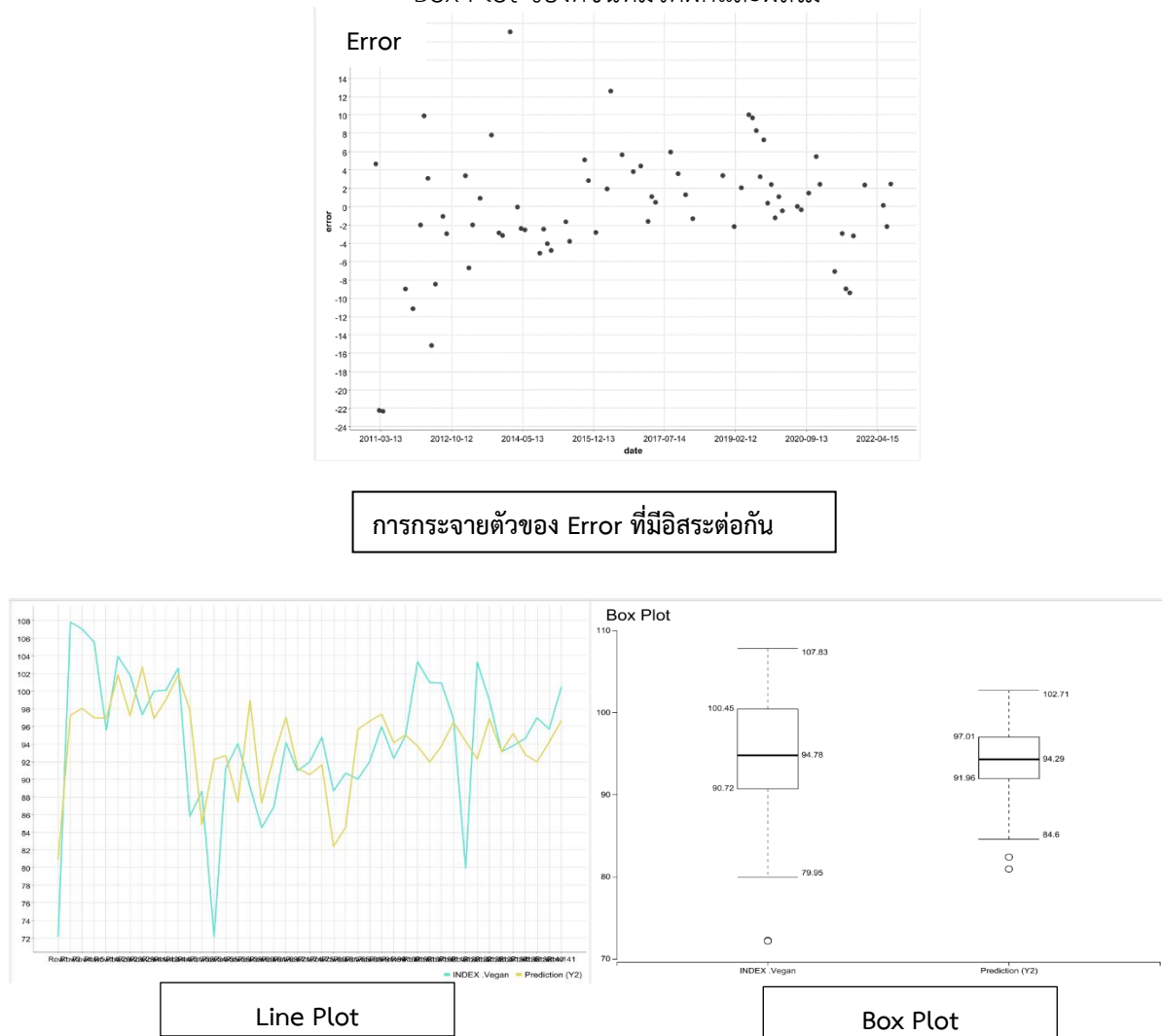
5.6.2 ผลการประมาณการ

ตารางที่ 27 แสดงผลการประมาณการ ค่า R^2 และ RMSE ของดัชนีหมวดผักและผลไม้

Model	R-Squared	Root Mean Square Error (RMSE)	Prediction_Value
Random Forest	0.80	3.38	110.25
Tree Ensemble	0.76	3.70	103.93
Gradient Boosted Trees	0.74	3.89	104.61
Linear Regression	0.42	5.76	109.47
Polynomial Regression	0.41	5.83	108.04

จากการดูค่า R-Squared ที่ควรสูง Root Mean Square Error (RMSE) ที่ควรอยู่ในระดับต่ำ และการกระจายตัวของค่าความคลาดเคลื่อน (Error) ที่มีความกระจายตัว ผู้ศึกษาเลือกผลประมาณการดัชนีหมวดผักและผลไม้ จากแบบจำลอง Random Forest ที่มีค่าประมาณการเท่ากับ 110.25 เนื่องจากการกระจายตัวของ Error ที่เป็นอิสระต่อกันอีกทั้งระดับ R^2 ที่ 0.74 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับที่สูงและแม่นยำ แสดงได้ดังภาพที่ 49

ภาพที่ 49 กราฟแสดงการกระจายตัวของแบบจำลอง และ ความแม่นยำของแบบจำลอง โดย Line Plot และ Box Plot ของดัชนีหมวดผักและผลไม้

5.7. ดัชนีราคาหมวดยานพาหนะและน้ำมันเชื้อเพลิง

ตัวแปรตาม ดัชนีราคาสินค้าหมวดยานพาหนะและน้ำมันเชื้อเพลิง

ตัวแปรอิสระ 7 ตัวแปร ประกอบด้วย Gasohol 91 E10 Gasohol 95 E20 Gasoline 95 Diesel Gasohol 95 E10 ก๊าซ LPG และ ก๊าซ NGV เป็นต้น

5.7.1 ผลทดสอบระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม Linear Correlation

ตารางที่ 28 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในหมวดยานพาหนะและน้ำมันเชื้อเพลิง

ตัวแปรต้น (Dependence Variable)	ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation)
Gasohol 91 E10	0.95
Gasohol 95 E20	0.95
Gasoline 95	0.92
Gasohol 95 E10	0.91
Diesel	0.91

จากการทดสอบค่าสหสัมพันธ์พบว่าตัวแปรอิสระที่มีระดับความสัมพันธ์กับตัวแปรตามมากกว่า 0.4 กับตัวแปรตาม มีทั้งหมด 7 ตัวแปร ที่กล่าวมาข้างต้น กล่าวคือตัวแปรอิสระทั้งหมดที่เลือกมาล้วนมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม ยกเว้น 2 ตัวแปร ซึ่งประกอบด้วย ก๊าซ LPG และ ก๊าซ NGV ที่มีระดับค่าสหสัมพันธ์น้อยกว่า 0.4 จึงไม่ถูกเลือกนำเข้าไปในแบบจำลอง

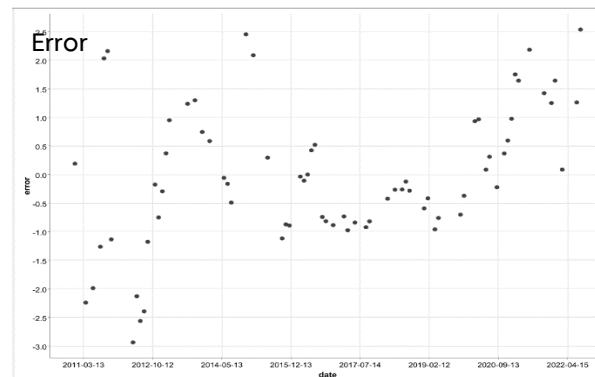
5.7.2 ผลการประมาณการ

ตารางที่ 29 แสดงผลการประมาณการ ค่า R^2 และ RMSE ของดัชนีหมวดยานพาหนะและน้ำมันเชื้อเพลิง

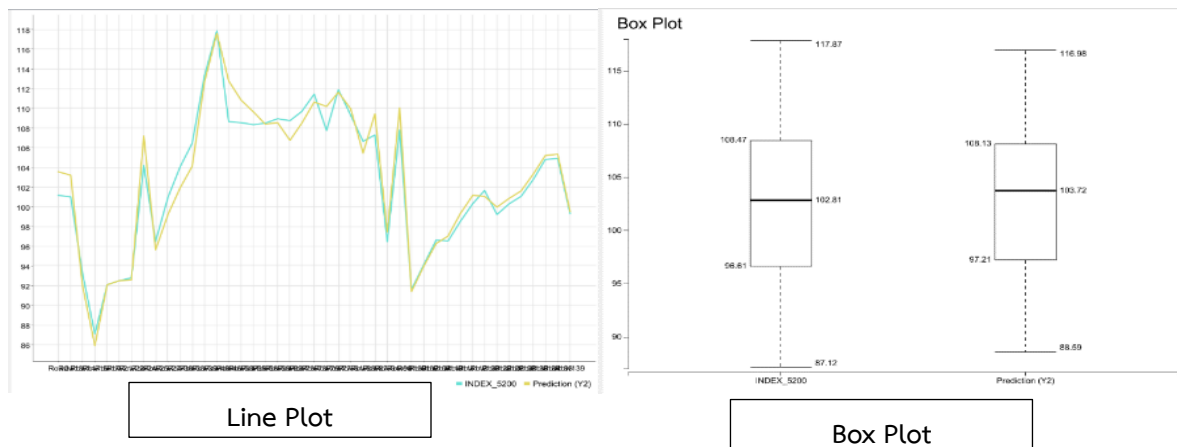
Model	R-Squared	Root Mean Square Error (RMSE)	Prediction_Value
Polynomial Regression	0.95	1.25	116.91
Linear Regression	0.93	1.37	115.50
Tree Ensemble	0.88	1.83	114.38
Random Forest	0.88	1.86	114.40
Gradient Boosted Trees	0.82	2.27	117.10

จากการดูค่า R-Squared ที่ควรสูง Root Mean Square Error (RMSE) ที่ควรอยู่ในระดับต่ำ และการกระจายตัวของค่าความคลาดเคลื่อน (Error) ที่มีความกระจายตัว ผู้ศึกษาเลือกผลประมาณการดัชนีหมวดยานพาหนะและน้ำมันเชื้อเพลิง จากแบบจำลอง Polynomial Regression ที่มีค่าประมาณการเท่ากับ 116.91 เนื่องจากมีการกระจายตัวของ Error ที่เป็นอิสระต่อกัน อีกทั้งระดับ R^2 ที่ 0.95 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับที่สูงและแม่นยำ แสดงได้ดังภาพที่ 50

ภาพที่ 50 กราฟแสดงการกระจายตัวของแบบจำลอง และ ความแม่นยำของแบบจำลอง โดย Line Plot และ Box Plot ของดัชนียานพาหนะและน้ำมันเชื้อเพลิง

การกระจายตัวของ Error ที่มีอิสระต่อกัน

Line Plot

Box Plot

5.8. รวมทุกหมวด

ตารางที่ 30 ผลการประมาณการดัชนีราคาสินค้าในตระกร้าเงินเฟ้อ ในเดือน ต.ค. 65 และการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า เปรียบเทียบกับค่าจริง โดยใช้ ML

CODE	หมวด	น้ำหนัก ปีฐาน 2562	Model	INDEX		%MoM	
				Actual Index	Prediction Index	Actual %MoM	Prediction %MoM
1110	ข้าวแป้งและผลิตภัณฑ์จากแป้ง	4.1	Linear Regression	97.35	97.81	0.96	1.45

CODE	หมวด	น้ำหนัก ปีฐาน 2562	Model	INDEX		%MoM	
				Actual Index	Prediction Index	Actual %MoM	Prediction %MoM
1121	เนื้อสัตว์	3.5	Gradient Boosted Trees	134.22	133.02	-0.89	-1.77
1122	เปิด ไก่ กบ	1.6	Linear Regression	114.53	116.67	0.99	2.88
1123	ปลาและสัตว์น้ำ	3.8	Gradient Boosted Trees	103.36	104.05	0.25	0.92
1130	ไข่และผลิตภัณฑ์นม	2.1	Gradient Boosted Trees	112.23	112.05	0.12	-0.04
1140	ผักและผลไม้	5.5	Random Forest	116.43	110.25	4.73	-0.83
5200	ยานพาหนะและน้ำมันเชื้อเพลิง	15.2	Polynomial Regression	116.11	116.91	0.12	0.69

คำนวณโดย : สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) ณ เดือน ต.ค. 65

ผลการประมาณการดัชนีราคาหมวดสินค้าทั้ง 7 หมวดในตระกร้าหมวดเพื่อ พบว่า ในการเลือกแบบจำลอง หมวดข้าวแบ่งและหมวด เปิด ไก่ กบ เลือกแบบจำลอง Linear Regression ขณะที่หมวดเนื้อสัตว์ หมวดปลาและสัตว์น้ำ และหมวดไข่และผลิตภัณฑ์นม ใช้แบบจำลอง Gradient Boosted Trees ส่วนหมวดผักและผลไม้ ใช้แบบจำลองผักและผลไม้ และหมวดยานพาหนะและน้ำมันเชื้อเพลิง ใช้แบบจำลอง Polynomial Regression โดยการเลือกค่าประมาณของแต่ละหมวดมีการเลือกแบบจำลองที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับข้อมูลที่นำมาใช้ของแต่ละตัวแปรอิสระและตัวแปรตามมีความแตกต่างกัน

เมื่อเปรียบเทียบผลการประมาณการพบว่า ค่าประมาณดัชนีหมวดข้าวแบ่งและผลิตภัณฑ์จากแบ่ง หมวดเนื้อสัตว์ หมวดเปิด ไก่ กบ หมวดปลาและสัตว์น้ำ และหมวดยานพาหนะและน้ำมันเชื้อเพลิง ได้ค่าประมาณการที่มีทิศทางเดียวกับค่าจริง โดยค่าประมาณการมากกว่าค่าจริงอยู่บ้าง ขณะที่เพียงดัชนี 2 หมวด คือหมวดไข่และผลิตภัณฑ์จากนม และหมวดผักและผลไม้ ที่ค่าประมาณการมีทิศทางสวนทางกับค่าจริง ซึ่งสามารถพัฒนาปรับปรุงแบบจำลองให้แม่นยำขึ้นในอนาคต

ตารางที่ 31 ผลการประมาณการเงินเพื่อเดือน ต.ค. 65 เทียบกับค่าจริง โดยใช้วิธี Bottom-up Model

การประมาณการเงินเพื่อโดยใช้วิธี Bottom up Model จาก (%MoM)		Weight 62	ส.ค. 65	ก.ย. 65	ต.ค. 65	
					Actual Value	Prediction_Value
Headline Inflation			107.46	107.70	108.06	108.1
%YOY			7.86	6.41	5.98	5.98
%MOM			0.05	0.22	0.33	0.33
Core Inflation			103.6	103.7	103.8	104.0
%YOY			3.15	3.12	3.17	3.35
%MOM			0.09	0.14	0.05	0.22
การประมาณการ %MoM ของlbo8hkหมวดต่าง ๆ จากสถานการณ์เศรษฐกิจ และ Machine Learning						
0000	รวมทุกรายการ	100.0	0.05	0.22	0.33	0.33
1000	หมวดอาหารและเครื่องดื่ม	40.4	1.01	0.69	0.77	0.24
1110	ข้าวแป้งและผลิตภัณฑ์จากแป้ง	4.1	-0.11	0.08	0.96	1.45
1120	เนื้อสัตว์ เป็ดไก่ และสัตว์น้ำ	8.9	0.47	0.13	-0.07	0.20
1121	เนื้อสัตว์	3.5	0.54	0.09	-0.89	-1.77
1122	เป็ด ไก่ กบ	1.6	2.12	0.18	0.99	2.88
1123	ปลาและสัตว์น้ำ	3.8	-0.27	0.15	0.25	0.92
1130	ไข่และผลิตภัณฑ์นม	2.1	3.05	1.79	0.12	-0.04
1140	ผักและผลไม้	5.5	5.27	2.93	4.73	-0.83
1150	เครื่องประกอบอาหาร	2.2	-0.52	-0.53	-0.68	-0.25
1160	เครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์	2.2	0.38	0.95	0.55	1.00
1200	อาหารสำเร็จรูป	15.4	0.14	0.38	0.11	0.32
1210	อาหารบริโภค-ในบ้าน	8.7	0.19	0.38	0.15	0.30
1220	อาหารบริโภค-นอกบ้าน	6.7	0.06	0.37	0.05	0.35

การประมาณการเงินเพื่อโดยใช้วิธี Bottom up Model จาก (%MoM)		Weight 62	ส.ค. 65	ก.ย. 65	ต.ค. 65	
					Actual Value	Prediction_Value
2000	หมวดเครื่องนุ่งห่มและรองเท้า	2.2	0.01	0.06	0.01	0.20
3000	หมวดเคหสถาน	23.2	0.14	1.17	0.01	0.21
3100	ค่าที่พักอาศัย	15.5	0.01	0.02	0.03	0.02
3110	ค่าเช่า	14.6	0.00	0.02	0.03	0.05
3200	ไฟฟ้า เชื้อเพลิง น้ำประปาและแสงสว่าง	5.5	0.29	4.90	0.03	0.75
3300	สิ่งทอสำหรับใช้ในบ้าน	0.2	0.13	0.64	0.13	0.20
3600	สิ่งที่เกี่ยวข้องกับความสะอาด	1.6	0.86	-0.13	-0.21	0.60
4000	หมวดการตรวจรักษาและบริการส่วนบุคคล	5.7	0.38	0.17	0.13	0.48
4100	ค่าตรวจรักษาและค่ายา	1.2	0.26	0.14	0.12	0.50
4200	ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล	4.2	0.44	0.20	0.14	0.50
5000	หมวดพาหนะ การขนส่ง และการสื่อสาร	22.7	-1.60	-1.37	0.10	0.60
5100	ค่าโดยสารสาธารณะ	1.4	0.02	0.36	0.31	2.30
5200	ยานพาหนะและน้ำมันเชื้อเพลิง	15.2	-2.40	-2.09	0.12	0.69
5400	การสื่อสาร	4.4	0.00	0.01	-0.01	0.01
6000	หมวดการบันเทิงการอ่านและการศึกษา	4.5	0.02	0.02	0.07	0.30
7000	หมวดยาสูบและเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์	1.4	0.05	0.11	0.01	0.20

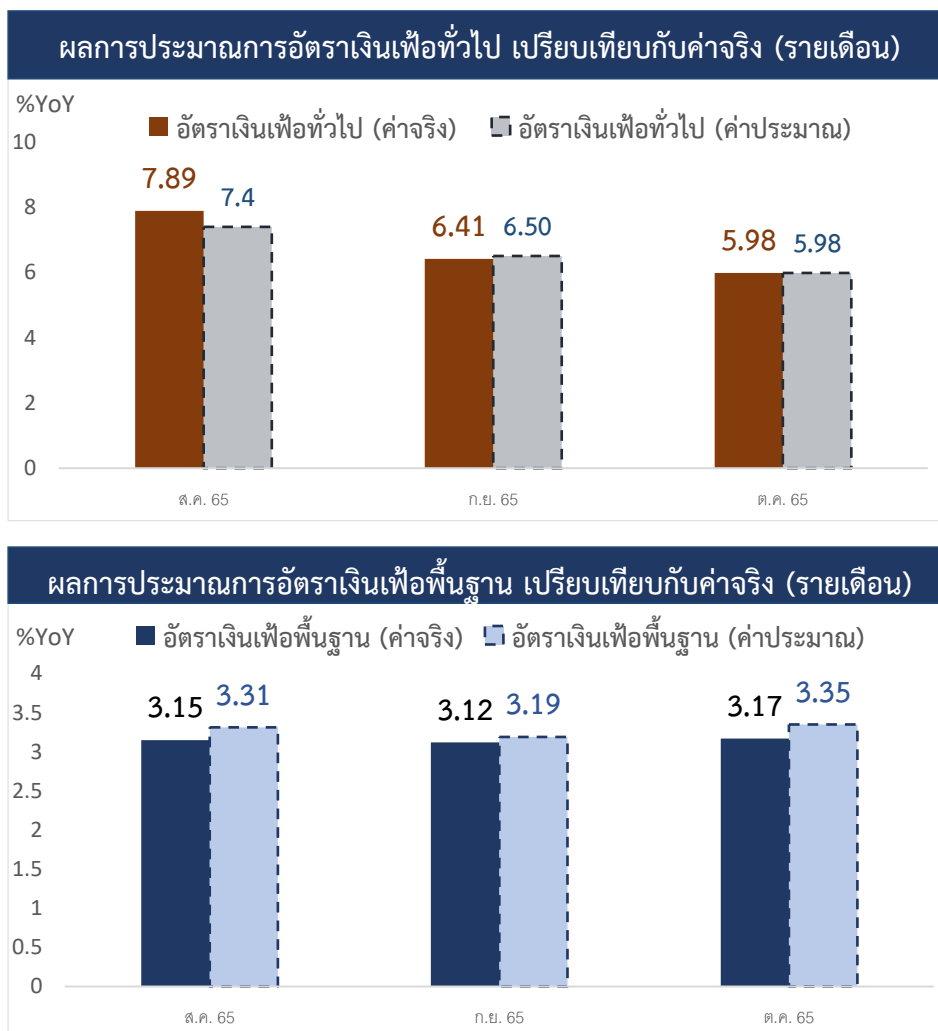
6. สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

6.1 สรุปผลการศึกษา

การประมาณการเงินเพื่อทั่วไป และ อัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน โดยการสร้างอัลกอริทึม Machine Learning (ML) ในโปรแกรม KNIME มาประมาณการดัชนีราคาสินค้าทั้ง 7 หมวด เพื่อหาการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า (%MoM) ในแต่ละหมวด ไปใช้ประกอบการคาดการณ์เงินเฟ้อในเดือน ส.ค. - ต.ค. 65 พบว่า สศค. สามารถประมาณการเงินเพื่อทั่วไปได้อย่างแม่นยำขึ้น โดย สำหรับอัตราเงินเฟ้อทั่วไป สศค. สามารถคาดการณ์ได้ค่อนข้างแม่นยำ โดย เดือน ส.ค. 65 สศค.คาดการณ์อัตราเงินเฟ้อทั่วไปที่ร้อยละ 7.4 ขณะที่

ค่าจริงอยู่ที่ร้อยละ 7.89 (คาดการณ์มากกว่าค่าจริงเพียง -0.49) ขณะที่เดือน ก.ย. 65 ผลการประมาณการมีความใกล้เคียงมากยิ่งขึ้น โดย สศค. คาดการณ์ที่ร้อยละ 6.50 และค่าจริงอยู่ที่ร้อยละ 6.41 (คาดการณ์ค่าเคลื่อนไหวที่ +0.9) และ ในเดือน ต.ค. 65 สศค. สามารถคาดการณ์อัตราเงินเฟ้อทั่วไปได้เท่ากับค่าจริงที่ร้อยละ 5.98 ซึ่งถือว่าสามารถคาดการณ์ได้อย่างแม่นยำ ขณะที่การประมาณการอัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน สศค. มองสูงกว่าค่าจริง แต่มีความแตกต่างกันเพียงเลขจุดทศนิยมในช่วง 0.16 - 0.18 ซึ่งต้องพัฒนาต่อไป

ภาพที่ 51 ผลการประมาณการอัตราเงินเฟ้อทั่วไปและอัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน เปรียบเทียบกับค่าจริง (รายเดือน)

ที่มา : กระทรวงพาณิชย์ คาดการณ์โดยสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

6.2 ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากลักษณะการเคลื่อนไหวของตัวแปรตามมีลักษณะที่ต่างกันทั้ง 7 หมวด ดังนั้นในการเลือกแบบจำลองการประมาณการ จำเป็นต้องเลือกให้เหมาะสม เนื่องจากข้อมูลที่แตกต่างกัน จึงได้แบบจำลองที่แตกต่างกัน และทำให้ได้ผลลัพธ์ (Output) ที่แตกต่างกันด้วย โดยนอกจากจะดูค่า R^2 ที่สูง และ RMSE ที่ต่ำแล้ว ควรดูการกระจายตัวของ Error ที่มีการกระจายตัวเป็นอิสระต่อกันด้วย

จากการสรุปข้างต้นพบว่าดัชนีราคาหมวดไข่และผลิตภัณฑ์จากนม ได้ผลลัพธ์จากการประมาณการในทิศทางที่ตรงกันข้ามกับค่าจริง อาจมีสาเหตุมาจากตัวแปรอิสระที่เลือกเข้ามาใส่ในแบบจำลอง ไม่เพียงพอ อาทิ หมวดไข่และผลิตภัณฑ์จากนม ขาดตัวแปรอิสระที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์จากนม และหมวดผักและผลไม้ ขาดตัวแปรอิสระอย่างราคาผลไม้ไป ทำให้ผลการประมาณการมีความคลาดเคลื่อน ดังนั้นหากในอนาคตมีการเพิ่มตัวแปรอิสระที่มีผลต่อดัชนีราคาในหมวดต่าง ๆ ได้เพิ่มขึ้น จะทำให้การประมาณการมีประสิทธิภาพมากขึ้น

นอกจากนี้ ในการประมาณการดัชนีราคาสินค้าหมวดอื่นนั้น ผู้ศึกษาได้ประมาณการโดยใช้สมมติฐานราคาระบบนโยบายภาครัฐ และบริบทแวดล้อมที่เปลี่ยนไปมาร่วมด้วย อาทิ ล่าสุดจากการคาดการณ์เงินเฟ้อ เดือน ต.ค. 65 มีข้อสมมติฐานและปัจจัยสนับสนุนจาก 1) แนวโน้มราคาพลังงานและสินค้าโภคภัณฑ์มีแนวโน้มลดลง จากปัญหาของห่วงโซ่อุปทานโลกที่คลี่คลายลง 2) การปรับขึ้นค่าไฟฟ้าผันแปรในรอบถัดไปในปี 66 ซึ่งจะกระทบดัชนีหมวดไฟฟ้า เชื้อเพลิง น้ำประปาและแสงสว่างอย่างมีนัยสำคัญแต่เนื่องด้วยมาตรการของรัฐที่เข้ามาช่วยเหลือ ทำให้ไม่กระทบต่อค่าครองชีพประชาชนมากนัก 3) การส่งผ่านต้นทุนการผลิตของผู้ประกอบการอาจยังมีอยู่แต่ไม่มากเท่าช่วงที่ผ่านมา เนื่องจากการขึ้นราคาสินค้าที่จำเป็นไปบ้างแล้ว ประกอบกับแนวโน้มต้นทุนของผู้ประกอบการปรับตัวดีขึ้น สะท้อนผ่านดัชนีราคาผู้ผลิตที่ลดลงต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 3 4) ปัจจัยฐานสูงในช่วงเดียวกันเมื่อเทียบกับปีก่อนจะเป็นปัจจัยหนุนต่อการสูงขึ้นของอัตราเงินเฟ้อในปี 66 เป็นต้น

คณะผู้จัดทำ

ผู้อำนวยการกองนโยบายเศรษฐกิจมหภาค

พิสิทธิ์ พัวพันธ์: pisitp@mof.go.th

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเศรษฐกิจมหภาค

พงศ์นคร โภชากรณ์: p_pochakorn@hotmail.com

ผู้อำนวยการส่วนแบบจำลองและประมาณการ

เศรษฐกิจการคลัง

ยุทธภูมิ จารุเสรี: iam5111@msn.com

ผู้อำนวยการส่วนการวิเคราะห์เศรษฐกิจมหภาค

ณัฐพล ศรีพจนารถ: kuhnju@gmail.com

ผู้อำนวยการส่วนการวิเคราะห์เศรษฐกิจการเงินและต่างประเทศ

ปาริฉัตร คลั่งทอง : kparipari@gmail.com

ผู้อำนวยการส่วนนวัตกรรมข้อมูลเศรษฐกิจและงานวิจัย

นรพัชร อัครวัลลภ: norabajra@hotmail.com

ผู้อำนวยการส่วนการวิเคราะห์เศรษฐกิจภูมิภาค

สิริกัลยา เรืองอำนาจsirigunlaya@yahoo.com

ผู้รับผิดชอบรายภาคเศรษฐกิจ

ภาคการคลัง

ณัฏฐธิดา จันทักดี: fongnutdee@hotmail.com

ฐิตินันท์ เลิศกาญจนพร: thitinan.fpo@gmail.com

ชญลักษณ์ โภชาเสวียง: netfpo@gmail.com

ปิยพัชร ปรีหะจินดา: piyapatp214@gmail.com

ภาคการค้าระหว่างประเทศ

ภัทรพร คุ้มสะอาด: phattraporn088@gmail.com

ตลาดน้ำมัน

ชานน ลิ้มปรีประสิทธิ์พร: chanonlim.non@gmail.com

วาสนา บุญพุ่ม: wassana.bph@gmail.com

เศรษฐกิจต่างประเทศ

ธนพล กาลเนาวกุล: thanaphonkarn@gmail.com

กันตา สุขสาตร: holykanta@gmail.com

ญาณพัฒน์ สุขสำราญ: yanapat.ssr@gmail.com

ภาคการเงิน

กันตา สุขสาตร: holykanta@gmail.com

อัตราแลกเปลี่ยน

กันตา สุขสาตร: holykanta@gmail.com

ธนพล กาลเนาวกุล: thanaphonkarn@gmail.com

ภาคอุตสาหกรรม

ศิวัจน์ จิรภัทยาพัฒน์: siwat.ji@gmail.com

ภาคแรงงาน

นายสมิทธิ์ ชุตินา : smith208555@gmail.com

ภาคเกษตรกรรม

วรรณวิภา แสงสารพันธ์ : wanwipa_s@fpo.go.th

ภาคการท่องเที่ยว

พิมพ์ภรณ์ สุทธิพลวง: pimpapon2_403@hotmail.com

ภาคการบริโภค การลงทุน และอสังหาริมทรัพย์

ศิวัจน์ จิรภัทยาพัฒน์: siwat.ji@gmail.com

ธนิต เกตุปรังค์: tanit.kgetprank@gmail.com

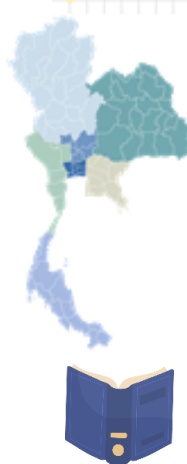

ด้านเสถียรภาพ

ศักดิ์สิทธิ์ สว่างสุข: saksit.ssuk@gmail.com

วรรณวิภา แสงสารพันธ์ : wanwipa_s@fpo.go.th

วาสนา บุญพุ่ม : wassana.bph@gmail.com

เศรษฐกิจรายภูมิภาค

ชัยวัฒน์ หาญพิทักษ์พงศ์: han.chaiwat@gmail.com

กวิน เอี่ยมตระกูล: kawin.iamtrakul@gmail.com

สันหนัฐ เศรษฐศักดิ์ศิริ : J.Sanhanat@gmail.com

ประกอบ สุริเยนทรากกร: prakob.suriyentrakorn@gmail.com

กานต์ แจ้งชัดใจ: kant52664@gmail.com

บุณทริกา ชลพิทักษ์วงษ์: puiboondhariga@gmail.com

ปัทม์ สุจิตรัตน์ : papat19109@gmail.com

ออกแบบหน้าปกและจัดรูปเล่ม

กุสุมา จารุมณี: kusumaj@fpo.go.th

สุดาพันธุ์ ลำลี: sudaphans@fpo.go.th

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

ถนนพระรามที่ 6 แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400

โทรศัพท์ 0-2273-9020 โทรสาร 0-2298-5602

www.fpo.go.th